

თბილისელები

საქართველო ბეჭედი ბაჯალლო და თბილისი - შიგ ჩასმული ბადახში

www.tbiliselebi.ge

ჟურნალი

№3 (629)

14-20 იანვარი

ფასი 1,50 ლარი

33.18

**რატომ სთხოვდა ღვინით
საგანელიძეს შვილი ახალ
ნელს „მწვანე ქალს“
და რა დროს ავინყდება
მას რაჭველი კაცის გუნება**

33.74

**რატომ გიჟდებიან
ზურა შვეპარდნაძის
სახლზე და რატომ
დადინან მასთან
სტუმრად ჩემოდნებით**

33.15

**როგორ შეიცვალა საგადასახადო
ჯარიმები და სანქციები მცირე და
საშუალო ბიზნესისთვის და როგორ
შესრულდა დეკემბრის ბიუჯეტი
ნარსულის „კრაქტივის“ გარეშე**

33.35

**სად შეხვდა ზურა რთველიაშვილი „ფუსი
რაიოტის“ ნევრებს და როგორ შეასრულა
მან კოეტიზის როლი გერმანულ ფილმში**

33.38

**როგორ გახდა მარია ვინძლავა
თვითმფრინავის პილოტი და ვისთან
ერთად უშვებს ის ამერიკაში
ვენეციის სანაპიროს, რომელსაც
მთელ მსოფლიოში არ აქვს ანდოვბი**

**სად ელოდებიან ავთო
ხარბიძეს ღვიძის ორი
საათივით შავი
ქალები და რატომ
ჩაგადა მან
კინოგადაღება**

33.22

33.46

**რატომ
იყო ანი
აგაშუკიძე
საპუტარ
ოჯახში
თოვლის
გაზა და
რა სარეპარი
გაუკეთეს
მას ბიჭის
გარეინთვის**

33.19

**რამდენი ხანი გაატარა
დათო თარგამაძე
გერმანთან მონასტერში
და რატომ არ ენატრება
მას ქართული კერძები**

**ჟურნალ „თბილისელებთან“
ერთად ნიგნის ფასი
7.50 + 1.50 = 9 ლარი
ჟურნალის გარეშე
ნიგნის ფასი - 14 ლარი**

საგავევმო ენციკლოპედია

მეკობრეები

გილოცავთ ნათლისღებას!

ს ა რ ჩ ე ვ ი

რას სთავაზობს რუსული დიპლომატია მოლდოვას საქართველოს გასაცხად და რატომ აღარ სცალია ამერიკის

შეერთებულ შტატებს საქართველოსთვის 6

რით ჰგვანან ქართველი პოლიტიკოსები განათხოვარ ქალებს და პოლიტიკური ოპონენტების დათრევის რა მეთოდები გამოიყენებოდა საქართველოში 8

როგორ აძვირებდნენ ქართული ფარმაცევტული კომპანიები წამლის ფასს 900 პროცენტით ადგილზე გადაფუთვის ოპერაციული ხარჯის შედეგად 10

რა საჩუქარი გაუკეთა საქართველოს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილს რომის პაპმა ბენედიქტე მეოთქესმეტემ და ვის დაურეკა მან პირველად კოსმოსში 12

2012 წლის „ფორბსის“ მილიარდერების ახალი ტოპ-ათეული 13

რატომ დატოვა მიაი სიდამონიძემ ტურიზმის დეპარტამენტი და რა

შეუნახა მას საიდუმლოდ ვერა ქობალიამ 14

როგორ შეიცვალა საგადასახადო ჯარიმები და სანქციები მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის და როგორ შესრულდა დეკემბრის ბიუჯეტი წარსულის „პრაქტიკის“ გარეშე 15

ინტიმური საუბრები 16

ადვოკატი გირჩეთ .. 17 რატომ სთხოვდა დავით საგანელიძეს შვილი ახალ წელს „მწვანე ქალს“ და რა დროს ავიწყდება მას რაჭველი კაცის ბუნება 18

რამდენი ხანი გაატარა დათო თარგამაძემ ბერებთან მონასტერში და რატომ არ ენატრება მას ქართული კერძები 19

არის თუ არა დანაშაული ქალისთვის ცოლიანი კაცის სიყვარული 20

როგორ იპოვეს ერთმანეთი დაკარგულმა ჯარის მეგობრებმა და დაუკავშირდებიან თუ არა ისინი ერთმანეთს 21

სად ელოდებიან ავთო ხურციძეს ღამის ორი საათით შავი ქალები და რატომ ჩაშალა მან კინოგადაღება 22

ვისი ინიციატივით აშენდა თბილისის ფუნეკულიორი და რომელ მოვლენას უძღვნა თავისი ცნობილი ტილო ნიკო ფიროსმანმა 23

რა არის დედამიწაზე ბედნიერება და უბედურება და როგორ შექმნა ღმერთმა ადამიანი სრულ ნეტარებაში 24

მოდღარი გვირჩევს 25

2012 წლის ყველაზე ძვირად ღირებული თავდასხმელების ტოპ-ათეული 26

ექიმის რჩევები 29

რას ევედრებოდა გოგლა ლეონიძე ოჯახს და ვისი სურათი ჩამოიკიდა მან გულზე 30

რატომ არ ვარგა გზიდან მიბრუნება და როგორ დავიბედოთ უკეთესი მომავალი იანვარში ჩატარებული პატარა ეშმაკობებით 32

რა აკავშირებდა ჰოლივუდის ვარსკვლავ ლიამ ნისონს ლუდსახარმ „გინესთან“ და სად გაუტყუეს მას ცხვირი 34

სად შეხვდა ზურა რთველიაშვილი „ფუსი რაიოთის“ წევრებს და როგორ შეასრულა მან პოეტის როლი გერმანულ ფილმში 35

როგორ გახდა მარიამ ქინქლაძე თვითმფრინავის პილოტი და ვისთან ერთად უშვებს ის ამერიკაში ენერგეტიკულ სასმელს, რომელსაც ანალოგი არ აქვს მთელ მსოფლიოში 38

რატომ იყო ანი ამამუკელი საკუთარ ოჯახში თოვლის ბაბუა და რა საჩუქარი გაუკეთეს მას ბიჭის გაჩენისთვის 46

როგორ ძარცვავდა ციხიდან გაქცეული მარტოხელა ბოროტმოქმედი ელიტას და სად გადაიხვეწა ის ცოლ-შვილთან ერთად 48

რის გამო განირა საპატარძლომ სასიძო ქორწილის წინ 50

რჩევები ავტომოყვარულ მძღოლებს 51

ვეტერინარის რჩევები 57

ფლორის სამყაროში ... 57

მე – დაქირავებული მკვლეელი 58

რა მიზნით აყალბებდნენ სტალინის ბიოგრაფიას ... 62

როგორ წარმოიშვა ქართული გვარ-სახელები 63

მგლები 5 66

როდის ჰქონდა „გაჭედვები“ გიორგი ვარდოსანიძეს და რატომ იყო მის გამო შოკში სალომე ჭაჭუა 70

შეკითხვა ასტროლოგს 72

როგორ უნდა მიიღოთ მეტი სარგებელი ნაკლები დანახარჯით და წლის რომელ პერიოდში გაგიმართლებთ 72

კვირის დღეების ასტროპროგნოზი 73

რატომ გიყვებიან ზურა შევარდნაძის სახლზე და რატომ დადიან მასთან სტუმრად ჩემოდნებით 74

ვეტერინარის რჩევები 57
ფლორის სამყაროში ... 57
მე – დაქირავებული მკვლეელი 58
რა მიზნით აყალბებდნენ სტალინის ბიოგრაფიას ... 62

ყოველკვირეული საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ჟურნალი „თბილისელები“

დამფუძნებელი და მთავარი რედაქტორი **ზაზა ახობაძე**
მთავარი რედაქტორის მოადგილე **ალექსანდრა ნაკაიძე**

პასუხისმგებელი რედაქტორი **ზაალ ცინაძე**

გ ა ნ ყ ო ფ ი ლ ა ზ ე ბ ი

პოლიტიკა: ნინო ხაჩიძე, თამუნა საგალაშვილი
საზოგადოებრივ და კულტურა: მონა მანუჩიძე, ნინო ნუშაიძე, ნათია შტაინბერგი, სლომ გველსიანი, შაპა პატარია, ნინო ღათუაძე, მარინა ხილუაძე, ხატია პარანაძე, დავით იმიძეაძე, თამუნა ახობაძე, თამუნა მთარაძე, შაპა სალაია, ქეთი დიგუაშვილი

რედაქტორი: ნათია შტაინბერგი, თამუნა ახობაძე
კორექტორი: ხატია შტაინბერგი
მთავარი რედაქტორის თანამშრომელი: თამუნა ახობაძე
ოპერატორი: შაპა პარანაძე
ფოტოკორექტორები: ქეთი კინიხიძე, თამუნა ჩალაძე
მხატვრები: ზაალ სულაპაძე, სოფო ლომიძე, ჯემალ ფხალაძე
ვებ-გვერდის მთავარი მდივრატორი: გუბა ასობაძე

ოფისმენეჯერი: ინგა კარვალაშვილი
იურისტი: ქეთი შტაინბერგი
მთავარი ეკონომისტი: ნინო ბირჩაძე
კომპიუტერი მენეჯერი: მარინა მთარაძე
საზოგადოებრივ ურთიერთობის მენეჯერი: სარგულომ დარგოძე: სოფო ლომიძე
სარგულომ სამსახური: სოფო ლომიძე, მანა ფირცხალაძე
მარკეტინგის მენეჯერი: ლევან მინდუაშვილი

რედაქციის მისამართი: თბილისი, ასლანდიის (ყოფილი ალმასიანის) ქუჩა №14
სპორტის სასახლის გვერდით (მაკედონლდისს) უკან
ტელ: 233-42-24; 599 10-15-20 221-31-12
სარეკლამო სამსახური: 593 38-75-61; 221-31-34
დამფუძნებელი: შპს „თბილისელები პლუსი“
იხილეთ გამოცემლა „თბილისელები“
ვებ-გვერდი: www.tbiliselebi.ge
ელექტრონული ფოსტა: info@tbiliselebi.ge
tbiliselebi2001@gmail.com; tbiliselebi2001@yahoo.com

მსუბუქნიანი

ანუ, კავლიკას დაბრუნება

მართალია, პარლამენტის საიტი, მას შემდეგ, რაც კანონშემოქმედებმა ქუთაისში დაივანეს, განახლდა და გალამაზდა, დაპირებული სიამეებით (გამჭვირვალობისა და ხელმისაწვდომობის კუთხით) მაინც ვერ ვსარგებლობთ. ჯერ ერთი, საიტიდან გამქრალია ხალხის რჩეულთა შრომითი ბიოგრაფიები, რაც ცნობისნადილსაც მოგვიკლავდა და იმის საშუალებასაც მოგვცემდა, განგვეჭვრიტა, რა დოზითა და ოდენობით უმოძრავებთ რუხი ნივთიერება. რაც მთავარია, იმასაც შევიტყობდით, რას იქმდნენ გადაუჭრავებამდე ჩვენი რჩეულები. მაგრამ, ვაი რომ, ამოა ჩვენი ზრახვანი: საუკეთესო შემთხვევაში, მხოლოდ დეპუტატის დაბადების თარიღს თუ აღმოაჩენ. შესაბამისად, სწორედ მხოლოდ ის ვიცით ხალხის რჩეულ ქ-ნ ბოკუჩავას შესახებ, რომ 1983 წლის მაისში მოეწვინა ქვეყანას.

რაკი მისი ღვინის შესახებ საჯარო ინფორმაცია მიუწვდომელია, ბუნებრივია, შეფასებისას ვხელმძღვანელობთ პრინციპით: „საქმემან შენმან გამოგაჩინოს.“ ზოდა, რაკი გამოგაჩინოსო, გასულ კვირას ქ-ნი ბოკუჩავა კიდევ გამორჩნდა და, ზედაც, ქ-ნი ნულუკიანიც გამოიწვია (არადა, წონითი კატეგორიები აშკარად შეუსაბამოა). როგორც ჩანს, ეს განსხვავება, ანუ, უპირატესობა, ქ-ნმა ნულუკიანმა იგრძნო, ამიტომაც, არა ქ-ნ ბოკუჩავას, არამედ, უფრო მსხვილ ნანადირევს – ბ-ნ კუბლაშვილს გამოეპასუხა.

კერძოდ, ქ-ნმა ბოკუჩავამ, დაუნუნა რა იუსტიციის მინისტრს სიძულვილის ენა, რიტორიკულად ჰკითხა: იღებს თუ არა რჩევებს მამის, „ყველაზე სისხლიანი მოსამართლის“, ავთანდილ ნულუკიანისგან. იმ მარტივი მიზეზით, რომ ქ-ნ ბოკუჩავას უკვე გაეცა ამომწურავი პასუხი, ამ დეტალზე არ შეგერდები, თუმცა, თუ კანონშემოქმედი ქალბატონის ასაკს გავითვალისწინებთ, წესით, პავლიკ მოროზოვის ბიოგრაფიას ნაკლებად უნდა იცნობდეს, თუმცა, მისი შეკითხვის პათოსი აშკარად პავლიკისეულია: როგორც ჩანს, ქ-ნი ბოკუჩავა ელოდება, როდის დაგეგმოს ქ-ნი ნულუკიანი მამას.

„ღრონი გეფობენ“

ანუ, უნდა მისცე „ნასოსი“

ორიოდე კვირას, რაც ოდესღაც ციხეების, თუმცა, რაღა ციხეების, უფრო პატიმრების რისხვის ადვოკატი ან უკვე პატიმარ ბაჩო ახალაიათვის ტელევიზორს მოითხოვს, თუმცა, სხვა მხრივ, გვანიშნებს, თავს კარგად გრძნობსო. ადვოკატი თავისი მოთხოვნის დასტურად კანონს იშველიებს (საკანში ტელევიზორის ქონის უფლებს კანონით აქვსო და, მოდი და შეედა-

ვე, როდესაც მართლაც აქვს!). თავის მხრივ, ახლახან დიდი სჯაბაასის შემდეგ დანიშნული სახალხო დამცველიც მიმართავს რეკომენდაციით სასჯელაღსრულების სამინისტროს, მისცეს პატიმარს ტელევიზორი (აი, იმას კი აღარავინ გვეუბნება, სრულიად საქართველოს ყველა პატიმარს აქვს ტელევიზორი და ბ-ნი ახალაია გამონაკლისია თუ ბ-ნი ახალაია იქნება ტელევიზორიანი გამონაკლისი?). როგორც უნდა იყოს, სახელდობრ, ყოფილი მალაჩინოსანი პატიმრებისა და ტელევიზორის ურთიერთობაზე სახალხო დამცველი უფრო დეტალურ ინფორმაციას გვანდის. კერძოდ, ბ-ნი ნანუაშვილის განცხადებაში ვკითხულობთ, რომ „მეცხრე დანესებულების დახურული ტიპის ნაწილში პატიმრებს კვლავ არ აქვთ

შესაძლებლობა, ტელევიზორი იქონიონ. პატიმრებს: ბაჩანა ახალაიას, ირაკლი ოქრუაშვილსა და იოსებ გიგუაშვილს (ეს ორი უკვე აღარ არის პატიმარი) აქვთ ტელევიზორები, რომლებიც შეერთებულია DVD-ზე და დანესებულების ადმინისტრაცია მათ 12:00 საათიდან 22:00 საათამდე ურთავს ფილმებს (ფილმების ჟანრი არ ზუსტდება).“

ამაზე უარესი პრობლემა კი მეშვიდე დანესებულების ბინადრებს ჰქონიათ: მათ DVD-ც კი არ აქვთ. ერთი სიტყვით, სახალხო დამცველი მიიჩნევს, რომ ყოვლად დაუშვებელია, პატიმრებს ინფორმაციაზე ხელი არ მიუწვდებოდეთ. ბუნებრივია, ჩვენც ვუერთდებით ომბუდსმენის გულისწყრომას, მაგრამ, რაკი სხვა გულისწრომებიც გვახსოვს (თვით გულის ნასვლამდეც!), ვითომ, სამართლიანი არ იქნებოდა, თუკი ნაჩინოვნიკარებიც იმ პირობებში მოინდიდნენ სასჯელს, როგორშიც მათი ჩინოვნიკობისას ახდევინებდნენ პატიმრებს?!

ზვავის დასახმარებლები

სტიქიის მოიგადენი

გასულ კვირას უამინდობამ საქართველოს მთელი ტერიტორია მოიცვა, მათ შორის – ოკუპირებულშიც, თუმცა, არაოკუპირებულ ტერიტორიაზე ყველაფერმა შედარებით მშვიდობიანად ჩაიარა, აი, ოკუპირებულ ცხინვალის რეგიონში კი, როკის ვივრატან განლაგებული რუსული საოკუპაციო ჯარის ნაწილს ზვავი ჩამოაწვა. ეს ვისთვის სამწუხარო, ხოლო ვისთვის არცთუ, ინფორმაცია „იუჟნია ოსეტისას“ ბეჭდვისა და ინფორმაციის კომიტეტმა გაავრცელა, რის მიხედვითაც, ზვავს სერიოზული ზიანი მიუყენებია სამხედრო ნაწილის ნაგებობებისთვის, მაგრამ, ერთი ისაა,

რომ სტიქიას უმსხვერპლად ჩაუვლია. ამას გარდა, ზვავების გამო ჯერჯერობით დაკეტილია ტრანსკავკასიური მაგისტრალი. ეს მცირე დეტალიც მოწმობს, რომ ვერანაირი „იუჟნია ოსეტისა“ ბუნებაში ვერ იარსებებდა, ან, თუ იარსებებდა, ჩრდილოეთ ოსეთთან ყოველგვარი კავშირის გარეშე.

ჩვენ არ ვიცით, დააფიქრებს თუ არა თუნდაც სტიქია ჩვენს სეპარატისტებსა და ოკუპანტებს, თუმცა, თუ ზემონახსენებ კონკრეტულ ზვავს გავისხენებთ, რაც მართალია, მართალია ჩვენი გასაკეთებელი საქმე თავის თავზე აუღია.

„ნამოსტა კაკო ლომივით ზეზე“

სასთური

ქურდს რა უნდა და... უნიტაზიო

მართალია, ქურდს რა უნდა და - ბნელი ღამეო, მაგრამ, როგორც აღმოჩნდა, არა მხოლოდ ბნელი ღამეა საცთური. გასულ კვირას ქუთაისის კეთილმოწყობის სამსახურის თანამშრომლებს ქუთაისის ცენტრალურ მოედანსა და ეგრეთ წოდებულ ნითელ ხიდთან აღმართული რამდენიმე საპირფარეოში გაძარცვული დახვედრიათ.

იმის გათვალისწინებით, რომ საპირფარეოები ამ ჩვენს ტურისტების მოძღვრებაში

დიდი იშვიათობა და, მე ვიტყვი, არანაკლებ დიდი ფუფუნებაა, ფაქტი სულს შემეძრელია. მით უფრო, რომ მძარცველებს საპირფარეოებში დამონტაჟებული ფულის მიმღები აპარატები გაუტეხავთ,

თანხაც წაულიათ და, რატომღაც, საპირფარეოების ინტერიერებიც დაუზიანებიათ.

სამწუხაროდ, მე არ ვიცნობ ფასიან საპირფარეოებში ვიზიტორების სტატისტიკურ მონაცემებს, მაგრამ, ეჭვი მაქვს, რომ მათი რაოდენობა დიდი არ უნდა იყოს, რაც, თავისთავად, ნიშნავს, რომ ფულის მიმღები აპარატების მძარცველებს დიდი ვერაფერი თანხა შეხვდებოდათ.

ამის მიუხედავად, ბუნებრივია, პოლიცია დამნაშავეებს ეძებს და, თუ მისი ბოლოდროინდელი ოპერატიულობით ვიმსჯელებთ, საპირფარეოების წამბილწევისას მალე მიაგნებს. რაც შეეხება თავად ფაქტს, ვფიქრობ, ის ნათლად მეტყველებს ქვეყანაში არსებულ სოციალურ ფონზე: თვით მძარცველსაც რომ ისე გაუზღებდა საქმე, ტყუალტში ფულის მიმღები აპარატი გატეხოს?!

ვერდები მოამზადა
ნიკო ხაჩიკაძე

თუ მისი მინისტრობისას მიღებული თუნდაც იმ კანონით ვიმსჯელებთ, რის მიხედვითაც ინვესტორს ფულის წინასწარ გადახდის შემთხვევაში, ჩვენი ჰაერის, წყლისა თუ ნიადაგის მონამულის უფლება აქვს, უნდა ვივარაუდოთ, რომ ნამინისტრალ ხაჩიძეს ბუნება, მანცდამაინც, არ ნაყვარე-

ვე გვაცნობა, რომ, თუკი ასლან აბაშიძე დაბრუნდება, თავად ტყეში გავარდება, ოღონდ, მთლად შიშველ-ტიტველ-მშიერ-მწყურვალად არა. მეტი სიცხადისთვის მოვიხმობ ციტატას: „თუ ისე მოხდა, რომ ასლან აბაშიძეც დაბრუნდა საქართველოში, ავიღებ ზურგანთას, შიგ ჩავდებ ცოტა საჭმელს, ცოტა სასმელს, გადავივარცხნი თმებს მარჯვნივ (ან მარცხნივ), ნავალ სადმე ტყეში, ვიპოვი დიდ გაშლილ მინდორს, დავიკიდებ იმ ადამიანების აზრს, რომლებიც ფიქრობენ, რომ ტყეში გაშლილი მინდორი არაა, მოვიხსნი ზურგანთას, ფეხებს დავდგამ მხრების სიგანეზე, ჩავახველებ, ღრმად ჩავისუნთქავ და რამდენიმე კონკრეტულ ადამიანს ყვირილით ვაკინებ!“

რადგან საგინებელი ადრესატების ვინაობა არ დაუზუსტებია, ისლა დაგვრჩენია, ჯერ ასლან აბაშიძის დაბრუნებას დაველოდოთ, შემდეგ კი - კანონშემოქმედის მინდვრად ვაჭრას. თუმცა, რაკი კოჭებშივე ეტყობა, ნაკლებ სავარაუდოა, მისგან ველოდოთ რეალობას: „კაცი მისგან განატყორცილი ბრუნავს, ვითა ტანჯორი“, უფრო კაკო ყაჩაღობას უნდა უმიზნებდეს („ნამოსტა კაკო ლომივით ზეზე, სველი ტრუსები გაფინა მზეზე“)...

ბა; თუ ზედაც საკანონმდებლო ორგანოში მის ანგლობას დავამატებთ, როგორც ჩანს, გულს ვერც კანონშემოქმედებას აყოლებს, თუმცა, თუ მის „ფეისბუქურ“ აქტივობებს გადავხედავთ, ეჭვია, რომ ვირტუალური სივრცე მისი სტიქიაა.

ჰოდა, რაკი მისთვის სტიქიაა, იქიდან-

საბრუნებელი

ვიდრე ჩვენ საკუთარი პრობლემებით ვართ გართულნი: ზოგი თავლობის ექვსი თვის გასვლას ელოდება, დანარჩენები კი სხვის თვალში ბენვსა და დირეს ხან არჩევს, ხან - არც მაინცდამაინც, გასული წლის მიწურულს სომხეთის პრეზიდენტობის ერთ-ერთმა კანდიდატმა, ვარდან სადრაკიანმა, პრესკონფერენცია გამართა და, რაკი მისი გამოსვლის ნაწილი ჩვენც გვეხებოდა, თქვენს ყურადღებას სწორედ მასზე შევამჩრებ.

ვერძოდ, ბ-ნი სადრაკიანის საპრეზიდენტო გეგმებშია, რაც მთავარია, სამცხე-ჯავახეთის სომხეთისთვის შეერთება და, ამის შემდეგ, რა თქმა უნდა, აფხაზეთისა და „იუჟნაია ოსეთისა“ აღიარება (პირი არ დაენვას ოჯახქორს!).

ამ ჩვენი სამცხე-ჯავახეთის სომხეთთან მიერთებას ერთი მიზანი ჰქონია - სომხეთ-რუსეთს შორის სახმელეთო საზღვრის გაჭრა; აფხაზეთისა და „იუჟნაია ოსეთისა“ აღიარებას კი - „სამართლიანობის აღდგენა“. აფხაზეთის დამოუკიდებლობის სადრაკიანისეული ლო-

ანუ, ჯიშ-ჯილაგმოსაკითხი

გიკა შემდეგნაირია: ჯერ ერთი, აფხაზეთის სამეფო ყოველთვის დამოუკიდებელი ერთეული ყოფილა და მუდმივად ებრძოდა ქართულ სამეფოებს; უფრო მეტიც, აფხაზეთის ბაგრატიონები სომეხი ბაგრატიონები ყოფილან და სულ ბოლოსაც სწორედ სომეხი მოსახლეობის მხარდაჭერით მოუგერიებიათ აფხაზეთს ოკუპანტი ქართველებს შეტევები.

იმავე ლოგიკას აგრელებს ბ-ნი სადრაკიანი „იუჟნაია ოსეთიანეც“ და ამტკიცებს, რომ, ის ტერიტორია, სადაც დღეს სამხრეთელი ოსები ცხოვრობენ, უხსოვარი დროინდანვე ეკუთვნით.

ჩვენ არ ვიცით არათუ ის, განახორციელებს თუ არა ხსენებული ბ-ნი თავის გეგმებს, ისიც კი, გახდება თუ არა სომხეთის პრეზიდენტი, თუმცა, ზემოთქმული ბუნებრივად ბადებს სურვილს ბ-ნი სადრაკიანის დედაბუდიანად მოკითხვისა, ცხადია, ყველა არსებულ და შესაძლებელ ბრუნვაში.

ნოზის სეცეონი ინტიმი

0902 200 206 | მობილურებიდან

0902 200 244

ზარი ფასიანია

მოსკოვი დაელოდება, რა მოხდება თქვენთან. საქმე მხოლოდ ის არ არის, სტაბილურად იქნება თუ არა „ქართული ოცნება“ ხელისუფლებაში, არამედ ისიც, შეუძლია თუ არა „ოცნებას“ იმის მოცემა, რაც გვჭირდება

- თითქმის ყოველ წელს თქვენ აკეთებდით რუსეთ-საქართველოს ომის პროგნოზს. ამჯერად როგორი შორი უჩანს საქმეს: კიდევ არის საფრთხე თუ ჩაიარა?

- ახლა ასეთი საფრთხე არ არის, რადგან წელსნადის აბსოლუტურად შეუსაბამო დროა.

- მე არ მივულისებია, მაინცდამაინც, ახლა, 2013 წელი ვიგულისხმებ ზოგადად.

- შემდეგ რა იქნება, გაუგებარია, რადგან მოსკოვში არავინ მიიჩნევს დღეს საქართველოში არსებულ შიდა პოლიტიკურ ვითარებას მდგრადად. ამაზე ლაპარაკობდა პრეზიდენტი პუტინი, რომლის აზრითაც, ბატონი სააკაშვილი არ აღიარებს თავის დამარცხებას და, თუ საქართველოში სიტუაციის დესტაბილიზაცია მოხდება, რუსული ჩარევის ალბათობა დიდია. ახლა კი არავინ იცის ზუსტად, რა იქნება მომავალი ექვსი თვის განმავლობაში. ამიტომ რუსეთი საქართველოს ახალი რეჟიმისადმი განსაკუთრებულ აქტივობას არ გამოამყვანებს და დიდი სიფრთხილით დააკვირდება, რა მოხდება, იმიტომ რომ მოვლენების განვითარებაში არანაირი სიცხადე არ არსებობს.

- მოსკოვი ელის მომენტს, როდესაც სააკაშვილი წავა პრეზიდენტის პოსტიდან?

- ან დაიმტკიცებს მმართველი კოალიცია, ან მათ რაღაცნაირად ჩამოაგდებს სააკაშვილი და ასე შემდეგ. ჩვენი ხელმძღვანელები ასე უბრალოდ ძალაუფლებას არ დათმობდნენ, ამიტომაც კრემლში ფიქრობენ, რომ არც სააკაშვილი დათმობს ძალაუფლებას.

- რაც უნდა მოხდეს, კოალიცია ხომ მანც დარჩება ამა თუ იმ ფორმით?

- დღევანდელ საქართველოსთან დიდად არავინ დაახლოვდება და ფრთხილად იქნება.

- თუ რუსეთი რაღაც ნაბიჯებს გადადგამს და, ვთქვათ, ამასობაში „ნაციონალური მოძრაობა“ ისევ დაბრუნდება, რა შეუძლია ხელს, შეწყვიტოს ეს ნაბიჯები?

- თუ საქართველოში ახალი სერიოზული დესტაბილიზაცია დაიწყება, განსაკუთრებით იმ მზარდი დესტაბილიზაციის ფონზე, რაც ახლო აღმოსავლეთშია, მაშინ შესაძლებელია რაღაც ძალიან მძიმეი ან არაძალიან მძიმეი მოქმედებები, რომელთა წინასწარმეტყველება შეუძლებელია. თუმცა ამჟამად არანაირი საფრთხე არ არსებობს, რთული სათქმელია, რა იქნება მაისში, ივნის-

კავალ ფაქტობრივი იმ გამორჩეული ექსპერტების რიცხვს მიეკუთვნება, რომელიც რუსეთ-საქართველოს ომს ლამის ყოველი წლის გაზაფხულიდან წინასწარმეტყველებდა. საუბედროდ, მისი წინასწარმეტყველება 2008 წელს ახდა, თუმცა ის არც მომდევნო წლებში გამოიტყვევდა ამ საფრთხის გამოვლენას. საესტაბილურად უზენებრივად, რომ, რაკი ქართულ პოლიტიკურ რეალობაში ძალთა ბალანსი შეიცვალა, რუსეთ-საქართველოს სამომავლო ურთიერთობის მომავლის ფულგენცაურისეული ვერსიის გაგებას შევეცადეთ.

რას სთავაზობს რუსული დიპლომატია მოლოდინს საქართველოს განსაზღვრად და რატომ აღარ სწავლია ავიარიის შეკითხვულ შტაბებს საქართველოსთვის

ივლისა და ავგისტოში. უამრავი ვარიანტის წარმოდგენა შესაძლებელი.

- და თქვენ რა შესაძლო ვარიანტებს განიხილავთ?

- მოსკოვში, როგორც მე ვხვდები, ელოდნენ, რომ პირველი ოქტომბრის არჩევნებს დესტაბილიზაცია მოჰყვებოდა, მაგრამ არაფერი მოხდა. არანაირი დესტაბილიზაცია არ არის, ჩვეულებრივი პოლიტიკური პროცესი მიდის. ახალი ხელისუფლება ცდილობს, დალაგოს ურთიერთობები, თუმცა არც ისე გამოსდის. მე ვიტყვობ ბატონ აბაშიძეს, ის კარგი დიპლომატია, მაგრამ, როგორც ხედავთ, რუსეთი ძალიან თავზაზიანად იქცევა ჯერჯერობით, იმიტომ რომ მოსკოვში არ არსებობს არანაირი რწმენა იმისა, რომ ბატონი ივანიშვილის ხელისუფლება დიდი ხნითაა. ამდენად, დიდ ავანსებს არ უნდა ელოდოთ, თუმცა „ბორჯომის“ დონეზე შესაძლებელია.

- რუსეთისთვის არაფერია, მაგრამ ქართული ეკონომიკისთვის „ბორჯომში“ საქმეა, ციტრუსისა და მწვანის ექსპორტი.

- კი, ბატონო, აქ გამოჩნდება „ბორჯომი“, ის ბევრ ადამიანს უყვარს და დაღვინდა. რაც შეეხება ქართულ დღინოს: არ მგონია, რომ მას მოუთმენლად ელოდნენ. ბევრს ის უკვე დაავიწყდა. საერთოდაც, რუსეთში, ტრადიციულად, უყვართ ლუდი არყით, ისევე, როგორც თბილისში, სახინკლეთში. ალბათ, თვითმფრინავები იფრენენ უფრო ხშირად, „ბორჯომსაც“ უფრო ხშირად დაღვინდა და ღვინოსთან მიმართებაშიც რაღაც მოხდება, მაგრამ არანაირი შემხვედრ სერიოზულ ნაბიჯებს მოსკოვი, ჩემი აზრით, ივანიშვილის მისამართით არ გადადგამს.

- თეორიულად ვიმსჯელოთ: თუ აღმოჩნდება, რომ ივანიშვილს მყარად უჭირავს ძალაუფლების სადევნებ? ეს იქნება მომენტური რუსეთისთვის თუ მაინც სააკაშვილია უფრო მოსახერხებელი პარტნიორი, რომელთანაც „ბორჯომის“ დაღვინის აუცილებლობაც არ იქნება?

- რუსეთს სერიოზული გეგმები აქვს ამიერკავკასიასთან მიმართებაში. სიტუაცია იქ არ არის მშვიდი და ეს არ უკავშირდება მხოლოდ საქართველოს: ყარაბაღის კონფლიქტის, ირანი, იქვეა თურქეთი და არცთუ შორს – სირია. რუსეთისთვის სტრატეგიულად მნიშვნელოვანია, აღადგინოს დომინირება მთელ რეგიონში და არა მხოლოდ საქართველოში. გეოგრაფიულად, რა თქმა უნდა, საქართველო ძალიან მნიშვნელოვანი ტერიტორიაა, მაგრამ ჩვენ ვეაქვს პრობლემა აზერბაიჯანთან, ჩვენი სამხედრო ანექსიის სომხეთი მონაცემებითაა რუსეთისგან. რეგიონში ვითარება შესაძლოა, გამწვავდეს ზაფხულისთვის და, რა თქმა უნდა, მოსკოვისთვის ხელსაყრელი იქნებოდა, დალაგოს ურთიერთობა საქართველოსთან, თუნდაც, იმ კუთხით, რომ სამხედრო ტრანზიტის გარანტია მაინც ჰქონდეს საქართველოს ტერიტორიის გავლით; მიიღოს გარანტია, რომ იქ არ განლაგდება „ნატოს“ ბაზები. ამაზე, ალბათ, შესაძლებელია, მოლაპარაკების გამართვა საქართველოს ხელისუფლებასთან, თუ, ჯერ ერთი, ცხადი იქნება, რომ საქართველოს ეს ხელისუფლება მზადაა, მიიღოს გადანაცვლებები და მათ შორის, არც ისე პოპულარული საქართველო-

ში. მოსკოვში არ იციან, არის თუ არა ამაზე ნამსვლელი ივანიშვილი და მისი კოალიცია, ამიტომაც არის ასეთი თავშეკავებული მოსკოვის დამოკიდებულება.

მათ უნდა დაამტკიცონ, რომ შეუძლიათ ხელისუფლებაში დარჩენა, რეჟიმის მომსხრევე სააკაშვილისთვის და ამის შემდეგ შესაძლებელი იქნება მოლაპარაკებები პრინციპულ საკითხებზე. საერთო ჯამში, რუსეთისთვის მთავარი პრინციპული საკითხია რეგიონში დომინირება და ამიერკავკასიიდან კონკურენტი „დერჟავების“ გაძევება.

- მაგრამ საქართველოს, ასევე, აქვს თავისი პრინციპული ინტერესები.

- ფორმალურად, ესენია აფხაზეთი და „ოუჟანია ოსეთი“, მაგრამ ესეც შედარებითია. მაგალითისთვის შეიძლება, მოვიტანოთ რუსი დიპლომატების ამასწინანდელი გამონათქვამები, რომ, თუ მოლოდინს უცებ „ნატომი“ შესვლა მოუხდებოდა, რუსეთი აღიარებს დნესტრისპირეთის დამოუკიდებლობას.

- გამოგვადგება ეს მაგალითი? რუსეთმა უკვე აღიარა აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის დამოუკიდებლობა. ასე რომ, ასეთი მანტაჟი აღარ გამოვა.

- ეს არ არის მანტაჟი.

- დავარქვათ ვაჭრობა.

- ეს პრინციპული მიდგომაა. თუ გარანტირებულად არ მიიღებ „ნატომი“, მაშინ ჩვენც გაძლევთ გარანტიას, რომ მოვძებნით ფორმულას, რომელიც ფორმალურად მაინც შეინარჩუნებს მოლოდინს ტერიტორიულ მთლიანობას. ხოლო, თუ მოლოდინს არ მიიღებს „ნატომი“, არანაირი ტერიტორიული მთლიანობა არ იქნება. რუსეთის პრინციპული დამოკიდებულება პოსტსტატუსოთა სიერცხადში: თუ „ნატოსკენ“ ხარ, ესე იგი, მტერი ხარ, მტერს კი ვეცეკვით, როგორც მტერს. თუმცა მოლაპარაკება მაინც შეიძლება, მაგრამ ყოველგვარი ხელშეხებები კომპრომისების გარეშე. ოღონდ ამაზე არავინ ვეცეკვით პირდაპირი პიტით, მაგრამ, თუ თქვენ პირდაპირ იტყვით, რომ არ მიიღებთ „ნატოსკენ“, მაშინ შესაძლოა, რაღაც ფორმულები მოიძებნოს აფხაზეთთან და „ოუჟანია ოსეთთან“ მიმართებაში. ვიმეორებ, ამას პირდაპირ არ იტყვის არც ერთი რუსი დიპლომატი, მაგრამ მოსკოვის რეალური პოზიცია ასეთია.

- მეც ვიმეორებ, ჩვენი რეგიონები უკვე აღიარებულია?

- მოლოდინსთან ლაპარაკია კონფედერაციასა თუ რაღაც სხვა ფორმალურ ფორმაცა. თუმცა მე არ ვარ დარწმუნებული, რომ მოსკოვი მზად არის ასეთი ლაპარაკისთვის. ისინი არაფერს იტყვიან მანამ, სანამ არ დარწმუნდებიან, რომ მთელი მხარე მზადაა ასეთი გადანაცვლებებისთვის. მოსკოვი დაელოდება, რა მოხდება თქვენთან. საქმე მხოლოდ ის არ არის, სტაბილურად იქნება თუ არა „ქართული ოცნება“ ხელისუფლებაში, არამედ იმაზეცაა დამოკიდებული, შეუძლია თუ არა „ოცნებას“ იმის მოცემა, რაც გვჭირდება. ისევ ვიმეორებ, პირდაპირ ამაზე არავინ ილაპარაკებს, იმიტომ რომ ამას არ წყვეტენ დიპლომატები, ეს უკვე ბატონ პუტინთან სალაპარაკო საკითხებია. მაგრამ ვერ

ჟურნალ „თბილისელების“ რედაქცია სამიძიმარს უცხადებს ზვიად სებისკვერაძეს სიმამრის გურამ (გულიკო) ჭალიძის გარდაცვალების გამო.

მასთან ლაპარაკიც ადრეა, რადგან მანამდე პუტინის ნდობის მოპოვებაა საჭირო. შეიძლება, ივანიშვილმაც ერთი თქვას და მეორე გააკეთოს. პუტინმა უნდა დაიჯეროს, რომ ივანიშვილი „პრავედინი პაცან“ და მასთან მოლაპარაკება შეიძლება.

– თქვენი აზრით, რა კომპრომისზეა ნამსვლელი მოსკოვი? თუ ტერიტორიებს ვერ დავიბრუნებთ ან ფორმალურად დავიბრუნებთ, რატომ უნდა ვთქვათ უარი „ნატოზე“? გავაბრაზოთ მაინც რუსეთი.

– მაშინ კონტაქტებს საკმაოდ ფორმალური ხასიათი ექნება: ვილაპარაკებთ, „ბორჯომს“ შემოვუშვებთ, მაგრამ ის, თუ რა მოხდება შემდეგ, უკვე ქართულ მხარეზეა დამოკიდებული. მე კი არ ვფიქრობ ასე, ასეთია მოსკოვის აზრი.

– თქვენი აზრი როგორია?

– რადგან დიდად არ მჯერა პუტინის დღევანდელი რეჟიმის გამძლეობის, რომელსაც აქვს მზარდი შინაგანი პრობლემები, არც ისე ნათელია, რა იქნება მომავალში რუსეთში. პუტინი რთულ ვითარებაშია: არასტაბილური ვითარებაა არა მხოლოდ საქართველოში, ამიერკავკასიასა თუ ახლო აღმოსავლეთში, არამედ პოლიტიკური არამდგრადობაა რუსეთის შიგნით, რაც გამოიწვევს დიპლომატიურ კარღევეს.

– ჩვენ ვილაპარაკო რუსეთისა თუ საქართველოს ინტერესებზე, მაგრამ არ გვიხსენებია აშშ, პროცესების ერთ-ერთი მთავარი მონაწილე. ერთია, რომ რუსეთს უნდა თავის წიაღში საქართველოს დაბრუნება, მაგრამ მეორე საქმეა, არის თუ არა აშშ მზად, თავისი წიაღიდან კონკურენტისაში გაუშვას საქართველო, სადაც ამდენი რესურსი დახარჯა?

– არ მგონია, რომ დღეს საქართველო სერიოზული ფაქტორი იყოს ვაშინგტონის საგარეო პოლიტიკისთვის. მოუხედავად იმისა, რას ფიქრობენ თბილისსა და მოსკოვში, არც თბილისი და არც მოსკოვი ვაშინგტონის პოლიტიკურ პრო-

ცესებში ფაქტორი არ არის. მათ ამისთვის არ სცალიათ. მოუწევთ საგარეო ვალის ზედა ზღვრის აწევა, ასევე, სხვა პრიორიტეტები აქვთ საერთაშორისო პოლიტიკაშიც. მათთვის მნიშვნელოვანია დიდი ახლო აღმოსავლეთი, საქართველო და ამიერკავკასიაც, მაგრამ მხოლოდ იმ თვალსაზრისით, რომ ესაზღვრებიან ახლო აღმოსავლეთს. საქართველოს წვლილს ავლანეთში მიესალმებიან, მაგრამ ავლანეთის ოპერაცია სრულდება და ამიტომაც ეს ფაქტორი ნაკლებად მნიშვნელოვანი ხდება. ამერიკას ჩინეთთან აქვს პრობლემა, ერთი სიტყვით, ბევრი მნიშვნელოვანი საკითხია. არ ვიტყვი, რომ ფეხებზე ჰკიდიათ, მაგრამ საქართველო არც ისე მნიშვნელოვანია მათთვის. ნათლად ითქვას დასავლეთში, რომ ხელისუფლების მოქმედება სააკაშვილისა და მისი გერმონოვსკის მიმართ უარყოფითად აღიქმება და, თუ ეს პროცესები მომავალშიც ასე განვითარდება, შეიძლება, საქართველო უზრალოდ გადაადგონ.

– არ მგონია.

– იქ არის ქვეყნები, გერმანია და სხვები, რომლებსაც არ უნდათ საქართველოს ხილვა „ნატოში“ და, თუ ქართული პოლიტიკა მათ მისცემს მიზეზს, კონსენსუსი გამოიშუშონ თემაზე, რომ დღევანდელი ხელისუფლება არ ჯდება მათ კრიტერიუმებში, მაშინ ისინი იტყვიან, დავიცდით, სანამ თქვენ გაარკვევთ ქვეყნის შიდა ვითარებასო.

– აქ ერთი საინტერესო მომენტიცა: საფრანგეთი და გერმანია იყვნენ საქართველოს „ნატოში“ განუერთების წინააღმდეგნი და მიზეზი იყო საქართველო-რუსეთის დაპირისპირება, რუსეთის სურვილი, რომ „ნატოს“ გაფართოებისთვის ხელი შეეშალა და არა დემოკრატიის ხარისხი საქართველოში, რომელიც მაშინაც ვერ უძლებდა კრიტიკას.

– დემოკრატიული პრინციპები დასავლეთისთვის ძალიან მნიშვნელოვანი ხდება, თუ ქვეყ-

ანა არ არის საკვანძო სტრატეგიული მნიშვნელობის. თუ მომავალში დემოკრატიული ნაფორთხილებები იქნება, მაშინ არანაირი „ნატო“ არ იქნება. ანუ ჯერჯერობით თქვენ „ნე პოდხოდითე“.

– ფიქრობთ, აქამდე „პოდხოდითე“?!

– საბაბი ეძლევათ. დასავლურ კლუბებში ეს მნიშვნელოვანი მომენტიცაა. თურქეთი და საბერძნეთი იქ უკვე არიან და მათი გარიცხვა გამოირიცხულია, მაგრამ დამატებითი წევრების არჩევა შეიძლება. რაღაც მინიმალურ კრიტერიუმებს უნდა პასუხობდეს.

– „ნაციონალური მოძრაობის“ მმართველობისას პასუხობდა საქართველო იმ რაღაც კრიტერიუმებს?

– მე ვილაპარაკებ იმიჯზე. ახლა საქართველოს არც ისე კარგი იმიჯი აქვს. ასე რომ, როდესაც ლაპარაკობთ, გავიშვებთ თუ არა აშშ, საქართველოს დიდად არავინ ჩაეჭიდება, თუ ქართველებს ნასვლა მოუხდებათ. საქართველო არ არის აშშ-სთვის ისეთი მნიშვნელოვანი პრიორიტეტი, რომ მის გამო თავი გაიგიჟონ. უფრო დაბალ დონეზე წყდება ქართული საკითხი.

– თქვენ როგორ ელით, წინასწარმეტყველებთ არეულობას საქართველოში?

– მე მოსკოვში ვარ და ჩემთვის არ არის ზუსტად ცნობილი, რა ხდება საქართველოში, მაგრამ გარშემო სიტუაცია სახარბიელო არ არის: ომის სუნი კარგა ხანია ასდის იქაურობას. ყარაბაღში ვითარება დაძაბულია, ამას ემატებიან სირია და ირანი. ძალიან ახლოსაა თქვენგან განლაგებული ამერიკული ბირთვული რაკეტები, თურქეთის ტერიტორიაზე, იქვეა თურქული თვითმფრინავები, რომლებმაც ეს ბომბები უნდა ჩამოყარონ. რა თქმა უნდა, რეგიონის დაძაბულობა საქართველოზეც აისახება და რუსულ-ქართულ ურთიერთობებზეც. ჩვენ არ ვიცით, ეს სად და როდის მოხდება, მაგრამ მომავალი ბუნდოვანი და სახიფათოა.

ენო სარიძე

სენადე

მსენარეული პრაპარატი

შეგადგენლობა: თითოეული ტაბლეტი შეიცავს სენას ექსტრაქტს.

ჩვენებები: სენადე ნაჩვენებია მოზრდილებსა და ბავშვებში ყაბზობის დროს.

სიფრთხილის ზომები: სიფრთხილით მიიღეთ ნაწლავის ანთებითი დაავადების დროს.

ხანგრძლივი გამოყენება არაა რეკომენდებული.

ორსულობა და ლაქტაციის პერიოდი: ორსულობისა და ლაქტაციის პერიოდში გამოიყენება მხოლოდ სარგებელი რისკის თანაფარდობის შეფასების შემდეგ.

მიღების გზები და დოზირება: ბავშვები: 1-დან 12 წლამდე: 1 ტაბლეტი ძილის წინ, მოზრდილები: 1-3 ტაბლეტი ძილის წინ ან ექიმის რეკომენდაციის მიხედვით.

აფთიაქიდან გაცემის წესი: ურეცეპტოდ

- * გამოყენების წინ გაცნობილად გამოყენების ინსტრუქციას
- * გვერდითი მოვლენების შესახებ დეტალური ინფორმაციის მისაღებად მიმართეთ ექიმს.

ქარხანა ციპლა

თბილისი. ალ.ყაზბაგის ქუჩა №14 ☎ 238-28-40; 238-88-71; 231-11-32

- ხელისუფლება მუშაობს ახალ სადაზღვევო პოლიტიკაზე, რომლის საბოლოო მიზანია თითოეული მოქალაქის უზრუნველყოფა ჯანდაცვის ელემენტარული სადაზღვევო პაკეტით. თუ არსებობს მსგავსი გამოცდილება განვითარებულ ქვეყნებში და ჩვენი ეკონომიკური შეძლების მქონე ქვეყანას რა დონით შეუძლია ყველა მოქალაქის ჯანდაცვის უზრუნველყოფა?

- ჯანდაცვის სერვისების უნივერსალური და საყოველთაო მოცვისთვის საკმარისი თანხა არც ერთ სახელმწიფოს არა აქვს, მათ შორის, არც ამერიკის შეერთებულ შტატებს, რომელიც გლობალური ჯანდაცვის ბიუჯეტის დაახლოებით 82-85 პროცენტს ხარჯავს. მსოფლიოს სხვა ქვეყნებთან შედარებით ევროპა ყველაზე მაღალი დონის სამედიცინო სერვისებს სთავაზობს თავის მოსახლეობას სოციალური დაზღვევის და ნაციონალური ჯანდაცვის სახით.

გასაგებია, რომ საქართველოს შესაძლებლობები, ამ თვალსაზრისით, უაღრესად შეზღუდულია, თუმცა გვაქვს ტაილანდის წარმატებული მაგალითიც, მთავარია, არარაციონალურად არ მოვიქცეთ, რომ ფინანსების მწვავე დეფიციტის ფონზე, წარმატების ნაცვლად, უფრო არ დავმორდეთ მიზანს.

დღეს დისკუსია უსაგნოა, ვინაიდან ჯერ არ გაცხადებულა მაგალითად, წამლის შერჩევის რა მეთოდოლოგია და ანაზღაურების როგორი სქემები იქნება შემოღებული. სათაური - საყოველთაო დაზღვევა, სრულიად არასაკმარისია შინაარსის შესაფასებლად.

- ოფიციალური სტატისტიკითაც, მოსახლეობის მიერ საკუთარი ჯიბიდან წამლებზე დანარჯული თანხა საკმაოდ შთაბეჭდილია, ჯანდაცვის საყოველთაო დაზღვევის პოლიტიკას რა დონით შეუძლია ამ პრობლემის მოგვარება? შედარებისთვის, როგორ არის მოგვარებული ეს პრობლემა განვითარებულ ქვეყნებში?

- სადაზღვევო მოდელის აქტიურობის ქუსლი წამლის კომპონენტია, არასწორად შედგენილი ანაზღაურების სიები და სრული, თუ ნილობრივი დაფინანსების სტატუსები სუბიექტური დათვისის საგანი არ შეიძლება გახდეს, როგორც ეს დღემდე ხდებოდა...

რთულია ამ დავალების შესრულება, ვინაიდან სახელმწიფო არათუ ვერ აკონტროლებს წამლის უსაფრთხოებას, ეფექტიანობას და სტანდარტულობას, ანუ ზოგადად ხარისხს, არამედ, ძალიან ხშირად სისტემური ხელმისაწვდომობაც არა აქვს ამ ობიექტურ ინფორმაციაზე. შესაბამისად, გართულებულია ფარმაცევტული სარგებლის გამოთვლის შესაძლებლობა. თუნდაც ის, რაზეც თქვენ საუბრობთ, რომ კატასტროფულად მაღალია ჯანდაცვის დანახარჯები წამლის წილი, დიახ, 48 პროცენტია თანხის ის რაოდენობა, რომელსაც წამალი შთანთქმავს და არა მარტო ფასის, არამედ მოჭარბებული გამოყენების გამო. ამიტომ ხარჯების შეკავების გარეშე სახელმწიფო ვერ შეძლებს და არც უნდა გააკეთოს ეს, რომ ამხელა თანხა გაუშვას წამალში.

2008 წლის მონაცემებით ამერიკაში RX წამლების დანახარჯი ჯანდაცვის დანახარჯის მხოლოდ 12 პროცენტია, ანუ არის მთლიანი შიდა პროდუქტის 2 პროცენტი. თანაც, ეს ხდება ერთ-ერთ ყველაზე ძვირ და ადეკვატური ხარისხის ფარმაცევტული პროდუქტის ბაზარზე! რადგან განვითარებულ ბაზრებზე მეკითხებით - ამერიკული FDA-ს რეგულაციები უზრუნველყოფენ ბრენდების და გენერირების მაქსიმალურ ბიოეკვივალენტობას და ურთიერთანაცვლების იდ-

ჯანდაცვის ახალი სადაზღვევო პაკეტის შესახებ ჯერჯერობით მხოლოდ ის ვიცით, რომ ის 1-ლი ივლისიდან ამოქმედდება და მშობიარობა, თავისი გამოკვლევებიანად, უფასო გახდება, რაც, უდავოდ, შედავათია გაეროს პროგნოზის გათვალისწინებით (ჯერ ერთი, მომავალში ენების კატეგორიას განვეყოფებით და 50 წელისწინში, თუ დღევანდელი ტემპებით განვავარძებთ გამარავლებას, უბრალოდ გავნახვევრდებით). თუმცა ჯანდაცვის სექტორში არსებული არეულობისა და მძიმე სოციალური ფონის გამო ჯანმრთელობაც გვარიანად გვაქვს შერყეული და ჯანდაცვის დანახარჯიც საქართველოს მოქალაქეების გაღარიბების ერთ-ერთი მთავარი ფაქტორია. განსაკუთრებით, მძიმეა ვითარება მედიკამენტებთან მიმართებაში, რომელთა ხარისხიც ბევრ კითხვის ნიშანს ბადებს და ფასიც, ხშირ შემთხვევაში, არაადეკვატურად მაღალია. ამჟამად მოქმედი ჯანდაცვის სადაზღვევო პაკეტით, რომელიც 2012 წლის სექტემბრიდან ამოქმედდა, წამლების ნაწილში თანდაფინანსება 50-პროცენტია, ისიც 100 ლარამდე ღირებულების ნაწილზე, ოღონდ არა ყველაზე, მათ შორის, არც ანტიბიოტიკებზე. ჯანდაცვის სამინისტრო გვიპირდება, რომ საქართველოს მოსახლეობის, განურჩევლად შემოსავლების ოდენობისა, ჯანმრთელობა დაიზღვევა, თუმცა დეტალების გამჟღავნებისგან თავს იკავებს, მოტივით, რომ პაკეტი დახვეწის პროცესშია. ჯანდაცვის როგორი პაკეტის შეთავაზების პოტენციალი აქვს ჩვენსაირი ეკონომიკის მქონე ქვეყანას? - თემას თინა ტურაძილაქისთან ერთად განვიხილავთ.

როგორ აკვირებლენ ქართული ფარმაცეპული კომპანიები წამლის ფასს 900 პროცენტით აღვილვა გლაფუთის ოპერაციული ხარჯის შედეგად

ელურ შესაძლებლობას. ქართულ ფარმაცეპტულ ბაზარზე ფასები მონოპოლიტიურია და არ არის ხარისხთან კორელაციაში, ასეთი გაურკვეველი ხარისხის პროდუქტებზე მოდის ჯანდაცვის დანახარჯის დაახლოებით 48 პროცენტი! ანუ არ ვიცი, რაში იყრება ჩვენი ფული.

იმისათვის, რომ სადაზღვევო სისტემამ რაციონალურობა შეიძინოს, ერთ-ერთი კრიტიკული ამოცანაა წამლის შერჩევის და ანაზღაურების სათანადო სქემების შექმნა, რომელიც ქართულ მოცემულობაზე იქნება მოდულიზირებული. წამლის კომპონენტ რაც დღემდე იყო, არის ცუდი, ძალიან ცუდი... მოკლედ, ძირითადი შეცდომები ფარმაცეპტული სარგებლის დათვისის ნაწილშია მოსალოდნელი; წარმატებისთვის უაღრესად მნიშვნელოვანია პრეპარატები, რომლებიც ეკონომიკურად ეფექტურია, ამის შესაფასებლად ქართულ ბაზარზე წამლის ფასი არ გამოდგება!

მეორე პრობლემა ის არის, რომ ქართულ ბაზარზე ფარმაცეპტული დანახარჯების შეკავების არანაირი სისტემა არ არსებობს, მაშინ, როდესაც მთელი მსოფლიო ისწრაფვის ფარმაცეპტული დანახარჯების შემცირებისკენ. ეს პრობლემა პრიორიტეტულიაააა მიჩნეული მდიდარი სახელმწიფოებისთვისაც, არათუ ისეთი რესურსების მქონე ქვეყნებისთვის, როგორც საქართველოა. ხარჯების შეკავება ყველა სახელმწიფოს პრობლემაა, ხარჯების შეკავება ითვალისწინებს შეკავებას როგორც მოთხოვნის, ისე მიწოდების ნაწილში; როგორც პირდაპირი, ისე ირიბი რეგულაციებით, მაშინ, როდესაც ჯანდაცვის ბაზარზე მიწოდებას და მოთხოვნას, ანუ ორივე ფარმაცეპტული კომპანია აკონტროლებს, ხელისუფლება მძევალი ხდება, ხოლო საზოგადოება - მსხვერპლი. ასანაზღაურებელი ფასების შერჩევითის სხვადასხვა მეთოდოლოგიები და ინსტრუმენტები გამოიყენება. ძირითადად ეს მწარმოებლებთან შეთანხმებული ფასებია, მაშინ, როდესაც წამლების შესყიდვა დისტრიბუტორებისგან ხდება, მაგალითად, ხო-

რვატიაში მაქსიმალური საბითუმო მარჟა 8,5 პროცენტს არ აღემატება. ევროპაში ანაზღაურების საფასო პოლიტიკა ორიენტირებულია გენერირების შექმნაზე, ვინაიდან მათი ფასი, როგორც წესი, ორიგინალი გენერირების ფასის შესაქმნაა; თუმცა საქართველოში ეს ხშირად პირიქითაა!

- რა ფაქტორების არსებობა აუცილებელი იმისთვის, რომ მედიკამენტების ფასი იყოს ადეკვატური და ხელმისაწვდომი?

- ფარმაცეპტული სექტორი სერიოზულ რეფორმირებას საჭიროებს, მაგრამ რეფორმის ეფექტური წამლის გათვება კი არ უნდა იყოს, არამედ ის, რომ წამლის ხარისხი და ფასი იყოს ადეკვატური. ამ თვალსაზრისით, ქართულ ბაზარზე ფასები სერიოზულად დეფორმირებულია. მაშინ, როდესაც ფასი ხარისხთან კორელაციაში მოვა, პარალელურად ამუშავდება ხარჯების შეკავების სისტემური პოლიტიკა - იაფი გენერირება, თანდაფინანსება, ხარჯ-ეფექტიანობა, თვითმკურნალობა და ასე შემდეგ - როგორც მიწოდების, ისე მოთხოვნის ნაწილში, უკვე ეფექტურია წამლის ანაზღაურების სტატუსის დადგენა. აი ეს არის გზა ხელმისაწვდომობისკენ.

- ტელეეთერში გაჩნდა მედიკამენტების ახალი სატელევიზიო რეკლამა - ევროპული და ამერიკული გენერირები იაფად. აუფხსნათ მკითხველს, რას ნიშნავს ეს და რაზეა სარეკლამო კამპანია გათვლილი: პაციენტმა თავისი ინიციატივით უნდა შეიძინოს ამ ტიპის მედიკამენტები თუ ექიმებს აქვთ მითითება, გამოიწერონ ისინი?

- როგორც ჩანს, რეკლამამ შესრულა თავისი შენიღბული მისია და თქვენც დაგრჩათ შთაბეჭდილება, რომ საუბარია ევროპასა და ამერიკაში წარმოებულ წამლებზე, სინამდვილეში, ეს ინფორმაცია და ჩინეთში წარმოებული წამლები, თუმცა აკამაფურლებენ რა ამერიკულ სტანდარტებს, მათ შორის USP სტანდარტს, და რამდენადაც რეგისტრაციით (ბაზარზე დაშვებით) მარეგულირებულმა ეს დაუდასტურა, გამოდის რომ ეს წამლები ხარისხიანია. აქ საინტერესო ის არის, რომ წამლები დიდი შეფუთვებითაა 500 ტაბლეტი, 1 000 ტაბლეტი და ასე შემდეგ, ანუ ერთეულ წოდებულ ეკონომიურ შეფუთვებშია დაფასოებული. ამის მიზანი წამლის გათვებაა, ვინაიდან ასეთი ტიპის შეფუთვის წამლის ღირებულებიდან გამორიცხულია ამპულატიური და ფასობების საოპერაციო ხარჯები, რაც ქართულ მოცემულობაში ზოგჯერ წამალს 900 პროცენტით აძვირებდა. ჩვენ ამაზე კვლევები 2008 წელსაც გვქონდა. გარდა ამისა, ეკონომიური შეფუ-

რეფორმის ექსპერტი წამლის გათვება კი არ უნდა იყოს, არამედ ის, რომ წამლის ხარისხი და ფასი იყოს ადეკვატური

რა საჩუქარი გუკეთა საქართველოს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილს რომის პაპმა ბენედიქტე მეთექვსმეტე და ვის დაუჩქა მან პირველად კოსმოსში

ის პლანეტის მოსახლეობის დიდი ნაწილის სულიერ მამად ითვლება და მისი სტუმრობა რომელიმე ქვეყანაში ეროვნულ ზეიშად იქცევა ხოლმე. საუბარია მის უწმიდესობა რომის ეპისკოპოს ბენედიქტე მეთექვსმეტეზე, 265-ე რომის პაპზე, ვისი კაცობაში იოზეფ რატიცინგერზე, ადამიანზე, რომელმაც ყველასათვის საყვარელი რომის პაპის, იოზეფ პავლე მეორის შემდეგ კათოლიკური ეკლესიის წინამძღოლობის მძიმე მისია იტვირთა და, ასევე, ვატიკანის - ვულჯა-სახელმწიფოს მმართველი გახლავთ. ვთავაზობთ რამდენიმე საინტერესო ფაქტს რომის პაპ ბენედიქტე მეთექვსმეტის ცხოვრებიდან.

* იოზეფ ალიოზ რატიცინგერი 1927 წელს გერმანიაში, ბავარიის მხარის ქალაქ მარკტლ-ამინში დაიბადა. რატიცინგერები ძველი დროიდან ფერმერობას ეწოდნენ, მაგრამ, მომავალი პონტიფიკის მამა, იოზეფ რატიცინგერ-უფროსი, პოლიციაში მსახურობდა და ანტიფაშისტო იყო. იოზეფის მშობლებმა ერთმანეთი ადგილობრივ გაზეთში, რუბრიკა „გაცნობის ბიუროს“ საშუალებით 1920 წელს გაიცნეს. მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში იოზეფი პაერსანიანალმდეგო თავდაცვის ბატალიონში მსახურობდა, რომელიც მიუნჰენში „ბუემეს“ ქარხნის დაცვის უზრუნველყოფდა, მოგვიანებით კი უნგრეთის ტერიტორიაზე ტანკსანიანალმდეგო ჯებირების დაყენებით იყო დაკავებული. რატიცინგერი ირწმუნება, რომ ომის პერიოდში მას არც ერთი გასროლა არ განუზოხრციებია. 1944 წელს იგი ტყვედ ჩაბარდა მოკავშირე ჯარებს და რამდენიმე თვე ტყვეთა ბანაკში გაატარა.

* რამდენიმე წლის წინ ებრაულმა პრესამ ბრალი დასდო რომის პაპ ბენედიქტე მეთექვსმეტეს, რომ ახალგაზრდობაში ის განვერიანებული იყო ახალგაზრდულ ნაციონალურ ორგანიზაცია „ჰიტლერიუგენდში“ და, ასევე, იმაში, რომ ის ცდილობდა რომის პაპ პიუს მეთორმეტის კანონიზებას, რომელსაც მსოფლიოს რამდენიმე ქვეყანა ნაციონალური დანაშაულების დაფარვის ხელშეწყობაში ადანაშაულებს. რომის პაპის პრესსამსახურის უფროსმა, პადრე ფედერიკო ლომბარდომ, ამ ბრალდებასთან დაკავშირებით ვატიკანის ოფიციალური პასუხი დააფიქსირა: „იოზეფ რატიცინგერი მართლაც იყო განვერიანებული „ჰიტლერიუგენდის“ ახალგაზრდულ ორგანიზაციაში, მაგრამ, ის არც ერთ შეკრებას არ დასწრებია და არ მიუღია მონაწილეობა მათ მიერ განხორციელებულ პროექტებში“. საინტერესოა, რომ, ბრალდებასთან ერთად, გაზეთებში განთავსებული იყო ფოტოსურათი, რომელზეც „ჰიტლერიუგენდის“

ფორმაში გამოწყობილი ახალგაზრდა იოზეფ რატიცინგერი ორგანიზაციის სხვა წევრებთან ერთად იყო აღბეჭდილი.

* რომის პაპმა ბენედიქტე მეთექვსმეტემ არ იცის ავტომობილის მართვა, სამაგიეროდ, მას აქვს ვერტმფრენის პილოტის ლიცენზია. მიუხედავად იმისა, რომ პაპი პროფესიულ დონეზე ფლობს ვერტმფრენის მართვას, ბოლო პერიოდი, მას პირადი პილოტი, იტალიის საჰაერო ძალების პოლკოვნიკი ანტონიო ბერარდო ემსახურება. პაპის ვერტმფრენი „S-61 Sea King“ 9,3 ტონას იწონის და 270 კილომეტრ-საათ სიჩქარეს ავითარებს, ხოლო ფრენის სიშორე 1 000 კილომეტრს შეადგენს. პონტიფიკის საჰაერო ტრანსპორტი ტექნიკის ბოლო ნოვაციებით არის აღჭურვილი და მასში განთავსებულია ორი მოსასვენებელი ოთახი, მინისააბაზანო და სამზარეულო. მიუხედავად იმისა, რომ პაპს არ ეშინია ფრენის, მას ყოველთვის თან ახლავს პირადი ექიმი – რენატო ბუციონეტი, მდივანი – დონ გეორგი და პირადი ფოტოგრაფი – არტურო მარი.

* კომპანია „მერსედეს-ბენცმა“ სპეციალურად რომის პაპ ბენედიქტე მეთექვსმეტისთვის M კლასის „მერსედისის“ მოდელი გამოუშვა. ამ ავტომობილით რომის პაპი ვატიკანსა და მის ფარგლებს გარეთ მონაშენ კათოლიკეებთან შეხვედრების დროს გადაადგილდება. „მერსედესის“ ინჟინრების მიერ შემუშავდა ავტომობილის სპეციალური ძარა, სადაც კლასიკური უკანა სავარძლების ნაცვლად ჩაიდგა ტყვიანობისგან დამზადებული კაფსულა, რომელშიც პონტიფიკოსის ტახტი განთავსდა. შუშის კაფსულა „პაპ-მობილი“, როგორც ამ ავტომობილს უწოდებენ, უკვე ემსახურება კათოლიკური ეკლესიის წინამძღვარს.

* ვატიკანმა ოფიციალურად დაადასტურა, რომ რომის პაპი ბენედიქტე მეთექვსმეტე მიკრობლოგების სერვისის – „ტვიტერის“ მომხმარებელი გახდა. პირველი „ტვიტი“ რომის პაპმა 12 დეკემბერს ჩაწერა თავის ბლოგზე – მან მაღლობა გადაუხადა მკითხველებს და დალოცა. მას შემდეგ მისი მკითხველების რაოდენობა ყოველდღიურად რამდენიმე ათასი ადამიანით იზრდება. რომის პაპის ბლოგი მსოფლიოს რვა ენაზე: ინგლისურად, იტალიურად, ესპანურად, პორტუგალიურად, გერმანულად, პოლონურად, ფრანგულად და არაბულად იქნება წარმოდგენილი, მომავალში კი კათოლიკური ეკლესია გეგმავს სხვა ენების დამატებასაც. ცნობისთვის, უკვე რამდენიმე წელია, რაც რომის პაპს გახსნილი აქვს გვერდი სოციალურ ქსელ „ფეისბუქში“. თავის გვერდზე იგი ყოველდღიურად ათავსებს საინტერესო ინფორმაციას მორწმუნე კათოლიკეებისთვის. „ფეისბუქის“ პარალელურად, სპეციალურად ახალგაზრდებისთვის, ვატიკანმა შექმნა ინტერნეტ პორტალი Pope2you.com. აქვე დავამა-

ტებთ, რომ, დიდი ხანია, რაც ინტერნეტში ფუნქციონირებს ბენედიქტე მეთექვსმეტის პირადი საფოსტო ყუთი, BenedettoXVI@vatican.va, რომლის მისამართზე ნებისმიერ მსურველს შეუძლია, გავზავნოს წერილი პაპისთვის და მას აუცილებლად უპასუხებენ.

* რომის პაპ ბენედიქტე მეთექვსმეტის ცხოვრების შესახებ წიგნი აქვს „დანერვილი“ პაპის საყვარელ კატას, სიამის ჯიშის წითურ შინაურ ცხოველს, მეტსახელად – „ჩიკოს“. წიგნის სახელწოდება „იოზეფი და ჩიკო“ და მასში დეტალურად არის აღწერილი რომის პაპის ცხოვრება, დანაშაულები ბავარიიდან დასრულებული 2005 წელს პონტიფიკოსად არჩევასას. კატის სახელით წიგნის ავტორია იტალიელი მწერალი ჯანი პერიო.

* რომის პაპმა სამოზად შეინყალა თავისი ყოფილი კამერდინერი პაოლო გაბრიელე, რომელსაც ბრალად ედებოდა პონტიფიკოსის პირადი დოკუმენტაციის მოპარვა და გასხვისება. ყოფილმა კამერდინერმა საიდუმლო ინფორმაცია გადასცა ჟურნალისტ ჯანლუიჯი ნუცის, რომელმაც ეს ინფორმაცია გამოაქვეყნა თავის წიგნში – „მისი უწმიდესობის, რომის პაპ ბენედიქტე მეთექვსმეტის საიდუმლო წერილები“. კამერდინერს ვატიკანის სასამართლომ ნახევარწლიანი სასჯელი შეუფარდა, თუმცა, რომის პაპმა სამოზად პირადად მონიხულა გაბრიელე, აპატია მას და შეინყალა.

* რომის პაპ ბენედიქტე მეთექვსმეტეს საკუთარი სუნამო აქვს. პონტიფიკოსის სუნამოს სურნელზე მუშაობდა ცნობილი იტალიელი პარფიუმერი სილვანა კაზოლი. დაუსტებით არ არის ცნობილი, თუ რისგან შედგება რომის პაპის სუნამო, თუმცა, ცნობილია, რომ პარფიუმერმა არამატისთვის გამოიყენა ლაიმის ხის, ტირიფისა და რამდენიმე ბალახის ნაზავი. სილვანა კაზოლი ცნობილი პარფიუმერია, მისი შექმნილია ესპანეთის მეფის, ზუან კარლოსისა და მადონას პერსონალური სუნამოები.

* რომის პაპი ბენედიქტე მეთექვსმეტე პირველი პონტიფიკოსია, რომელმაც კოსმოსში დარეკა. რომის პაპი საერთაშორისო კოსმოსურ სადგურზე მყოფ კოსმონავტებს გაესაუბრა, დალოცა ისინი და ჰკითხა, თუ როგორ მიაბეჭდებოდნენ ტოვებს კოსმოსიდან დანახული დედაწინა.

* „პაპი არ ატარებს „პრადას“ – ასეთი სათაურებით აჭრელდა რამდენიმე ხნის წინ იტალიური პრესა. ამის მიხედვით, რომის პაპი ბენედიქტე მეთექვსმეტე ატარებს წითელ მოკაპსინებს, რომელიც მას ცნობილმა სამოდელო სახელმა „პრადამ“ შეუქურა, ტყუილი ვაჭრებია. ამის შესახებ ოფიციალურად განაცხადა ვატიკანმა. განცხადებაში ნათქვამია, რომ რომის პაპის წითელი მოკაპსინები იტალიელი ოსტატის, ადრიანო სტეფანელის მიერ არის შეკერილი და პონტიფიკოსს არანაირი კავშირი არ აქვს სამოდელო სახელ „პრადასთან“.

* საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი ვატიკანში ვიზიტის დროს რომის პაპ ბენედიქტე მეთექვსმეტეს შეხვდა. შეხვედრის დასრულების შემდეგ, რომელიც 35 წუთს გაგრძელდა, სააკაშვილმა და რომის პაპმა საჩუქრები გაცვალეს: საქართველოს პრეზიდენტმა პონტიფიკოსს ორი მართლმადიდებლური ხატი მიართვა, ხოლო რომის პაპმა მიხეილ სააკაშვილს აჩუქა სასუფეველიო სანერი კალამი, რომელსაც ცნობილი იტალიელი არქიტექტორის ჯოვანი ლორენცო ბერნინის სვეტის ფორმა აქვს – საუბარია ვატიკანში მდებარე წმიდა პეტრეს ტაძრის სვეტებზე.

გამოინერათ ჟურნალი „თბილისელები“ მინიდან გაუსვლელად ყოველ ორშაბათს
ფოსტალიონი მოგართმევთ სახლში
„მაცნა“ – 214-39-06;
„პლანეტა“ – 251-75-21;
„ქლავსარკისი“ – 238-80-02;
„ინფოსარკისი“ – 234-11-40, 234-09-35;
„ჯეომაღია“ – 295-51-70;
ძ. გათშია, „სალუქვაძე და კომპანია“ – 294-32-32

2012 წლის „ფორბსის“ მილიარდობის ახალი მოკაბეჭდი

2012 წელი საიუბილეო გამოდგა მსოფლიო მილიარდერების რეიტინგისთვის: ზუსტად 25 წლის წინათ, 1987 წელს, „ფორბსმა“ პირველად მილიარდერების სია შეადგინა. 2012 წელი სარეკორდო წლად ჩაითვალება თავად რეიტინგისთვის, რადგან მასში 1 226 მილიარდერი მოხვდა, რომელთა საერთო კაპიტალმა 4,6 ტრილიონი დოლარი შეადგინა. რეიტინგში მსოფლიოს 58 ქვეყნის მილიარდერი მოხვდა, მათ შორის საქართველოდან, პერუდან და მაროკოდან. მილიარდერების რაოდენობით ლიდერობა ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა შეინარჩუნა – 425 ადამიანი, შემდეგი მოდის რუსეთი – 96 და ჩინეთი – 95. ვთავაზობთ წლის შემაჯავრებულ რეიტინგს, რომელიც „ფორბსის“ მონაცემების მიხედვით არის შედგენილი.

ბილ გეისის პირველი მილიარდობა

კარლოს სლიმ ელს (მექსიკა) – 67 მილიარდი დოლარი
მექსიკელმა კარლოს სლიმმა ზედიზედ მესამედ შეინარჩუნა პლანეტის ყველაზე მდიდარი ადამიანის ტიტული, მიუხედავად იმისა, რომ მისი კაპიტალი წლის განმავლობაში 2 მილიარდი დოლარით შემცირდა. ამის მიზეზად სლიმ ელსს წარუმატებელი ინვესტიციები დასახელდა ევროპის სატელეკომუნიკაციო ბაზარზე, კერძოდ, ავსტრიასა და პოლანდიაში. გასულ წელთან შედარებით, მექსიკელმა მაგნატმა უფრო მეტი დრო დაუთმო ქველმოქმედებას, თავის ფონდებს: კარლოს სლიმს და „ტელმექსს“. სლიმ ელსს მიზანია: ქველმოქმედება ადამიანური შესაძლებლობების განვითარებისთვის და არა მოთხოვნილებების უზრუნველსაყოფად.

ბილ გეისის (ამერიკის შეერთებული შტატები) – 66 მილიარდი დოლარი

ბილ გეისის პირველი მისია შესრულებულია, ის გახდა პლანეტის ყველაზე გულუხვი ადამიანი (საერთო ჯამში, ქველმოქმედებები დახარჯულია 28 მილიარდი დოლარი), რომელმაც პოლიომიელიტი დაამარცხა ინდოეთში. 2012 წელს ინდოეთში გამოცხადდა, რომ პოლიომიელიტის გარეშე განვლო წელი. ყოველწლიურად გეისის 200 მილიონ დოლარს ხარჯავს ამ დაავადების საბოლოო დამარცხებისთვის, რიგში დგას: პაისტანი, ავღანეთი და ნიგერია. წლის განმავლობაში გეისმა „მაიკროსოფტის“ 80 მილიონი აქცია გაყიდა, რაც მისი წილის 15 პროცენტს შეადგენს. ამასთან ერთად, ბილ გეისი 2012 წლის მსოფლიოს ყველაზე გავლენიანი ადამიანების რეიტინგში მეოთხე ადგილზე გავიდა.

სურენ ბაჟატი (ამერიკის შეერთებული შტატები) – 46 მილიარდი დოლარი
ამერიკის სენატის 2012 წლის ერთ-ერთი პირველი დადგენილება, რომელიც მდიდრებს გადასახადების გადახდას მთლიანი შემოსავლიდან არანაკლებ 30 პროცენტის ოდენობით ავალდებულებს, „ბაჟეტის კანონად“ არის ცნობილი. სწორედ მისი ინიციატივაა, რომ მდიდრებმა უფრო მეტი გადაიხადონ, ვიდრე ჩვეულებრივმა მოქალაქეებმა. ბაჟეტი ბარაკ ობამას მხარდამჭერად მოგვევლინა და საარჩევნო კამპანიის დაფინანსებაშიც შეიტანა მცირე წვლილი. ივლისში მან 1,5 მილიარდი დოლარი გადასცა ბილ გეისის საქველმოქმედო ფონდს და საერთო ჯამში, მის მიერ ქველმოქმედებაზე დახარჯულმა თანხამ 17,3 მილიარდი ამერიკული დოლარი შეადგინა.

ლარი უილსონი (ამერიკის შეერთებული შტატები) – 41 მილიარდი დოლარი

2012 წელი წარმატებული გამოდგა „ორაკლისთვის“. მთელი წლის განმავლობაში აქციების ფასი თანამობდა და მხოლოდ წლის ბოლოსთვის

ის გამოსწორდა სიტუაცია. ამ ყველაფერმა ელისონის კაპიტალზეც იქონია გავლენა, რომელიც 8 მილიარდით გაიზარდა მარტის მონაცემებთან შედარებით. მილიარდერის სპორტული გატაცება კვლავ იახტებისა და 2013 წელს მისი ორგანიზებით სან-ფრანცისკოს ყურეში ჩატარდება ამერიკის თასის 34-ე ფინალი, რაც ბოლო 18 წლის განმავლობაში პირველად მოხდა. გარდა ამისა, წელს ლარი ელისონმა 500 მილიონ დოლარად შავაის კუნძულების სიდიდით მეექვსე კუნძული, ლანუი შეიძინა, რომლის ფართობი 364 კვადრატული კილომეტრია.

ამანსიო ორტეგა (ესპანეთი) – 39,5 მილიარდი დოლარი

ამანსიო ორტეგა 2012 წელს ევროპის უმდიდრეს ადამიანად იქცა. იმის მიუხედავად, რომ მან „ინდიტეკის“ მმართველის თანამდებობა დატოვა, ამ ფაქტს კომპანიაზე გავლენა არ მოუხდენია. ის პირველად მოხვდა პლანეტის ხუთ უმდიდრეს ადამიანს შორის. ამანსიო ორტეგამ მილიარდერ ესტერ კოპოლევისგან, 536 მილიონ დოლარად „ტორე პიკასო“ – მადრიდში მდებარე 43-სართულიანი ცათამბჯენი იყიდა. მას ეკუთვნის ასევე „უიკი რეზიდენს და ოტელ“ მანამის სანაპიროზე.

პერნარ არნო (საფრანგეთი) – 32,7 მილიარდი დოლარი

გემოვნების საკითხში ავტორიტეტად მიჩნეული ბერნარ არნო ევროპის უმდიდრესი ადამიანი იყო, თუმცა 2012 წელს მას გაუთვალისწინებელი პრობლემები შეუქმნა საფრანგეთის ახალი პრეზიდენტის, ფრანსუა ოლანდის კანონმდებლებისთვის სპეციალური გადასახადის შესახებ. არნომ ბელგიის მთავრობას მოსთხოვა თავმესაფრის უფლება, თუმცა უარი მიიღო. ამიტომ, მისთვის 2012 წელი წარუმატებლად შეიძლება ჩაითვალოს. ცნობისთვის, არნოს საკუთრებაა სუპერმარკეტების ქსელი „კარფური“, რომელმაც ქართული ბაზრის ათვისება დაიწყო.

ჩარლზ და დევიდ კოხები (ამერიკის შეერთებული შტატები) – 31 მილიარდი დოლარი

ძმები – ჩარლზ და დევიდ კოხები ამერიკაში ერთ-ერთ ყველაზე შეძლებულ ბიზნესმენებად ითვლებიან, მათ მეოთხე პოზიცია უკავიათ უმდიდრესი ამერიკელების ტოპ-ოთხასეულში და

მათი საერთო კაპიტალი 31 მილიარდ დოლარს აღემატება. ძმები ფლობენ მრავალპროფილიან ჰოლდინგს „კოხ ინდასტრისი“, რომელიც ნავთობის გადამუშავებაზე, პოლიმერზე, ტრეიდინგსა და ნავთობსადენების ბიზნესშია ჩართული. ცნობისთვის, ძმები მით რომინის საარეზიდენტო კამპანიის უმსხვილესი დაფინანსებლები იყვნენ.

იიკა ბატისტა (პრაზილია) – 30 მილიარდი დოლარი

პლანეტის უმდიდრესი ბრაზილიელი ნავთობის ხარჯზე მდიდრდება. ის ფლობს ნავთობ-მომპოვებელ კომპანია „OGX პეტროლუს“, რომლის აქციათა ფასი 19,8 მილიარდი დოლარია და ეს ბატისტას კაპიტალის ორ მესამედს უდრის. ბატისტა არც ოქროს მოპოვებაზე ამბობს უარს, ბოლო წლებში მან 1,5 მილიარდი დოლარი დახარჯა და მის საკუთრებაშია ოქროს მოპოვებისთვის პერსპექტიული მალარი კოლუმბიაში.

სტეფან პერსონი (შვედეთი) – 26 მილიარდი დოლარი

სტეფან პერსონის საკუთრებაში არსებულ H&M-ის მაღაზიათა ქსელის დამატება „ვერსაჩე“ და „მარნი“ – პირველი მაღაზიები გაიხსნა ხორვატიაში, სინგაპურსა და რუმინეთში. ამჟამად მსოფლიოს 43 ქვეყანაში H&M-ის 2 500 მაღაზიაა. სტეფან პერსონმა, რომელსაც კომპანიის მმართველის თანამდებობა უკავია, დამატებით 5 მილიონი აქცია შეიძინა. ამ სუთიდან კი ოთხი მილიონი, რომელთა ფასი 150 მილიონი დოლარია, თანამშრომელთა მოტივაციის ამაღლებას მოახმარა. გოლფის, თხილამურებისა და ჩოგბურთის მოყვარული სტეფან პერსონი უმდიდრესი ადამიანი შვედეთში.

ლი კა-შინი (ჰონკონგი) – 25,5 მილიარდი დოლარი

მიუხედავად იმისა, რომ ლი კა-შინის კაპიტალმა წინა წლებთან შედარებით დანაკარგი განიცადა, პირველად, 2007 წლის შემდეგ, მან დაიბრუნა ადგილი პლანეტის ყველაზე მდიდარი ადამიანების პირველ ათეულში და ასევე, აღიდგინა 2004 წლის შემდეგ აზიის უმდიდრესი ადამიანის ტიტული. ლი კა-შინის ბიზნეს-იმპერიაში მსოფლიოს 53 ქვეყანაა ჩართული და 270 ათასი ადამიანი მუშაობს. მისი კომპანიის აშენებულია ყოველი მეშვიდე ბინა ჰონკონგში, ხოლო სულ ახლახან შექმნილი „ბორნ-ამბრიან უოთერი“ 4,5 მილიონ ადამიანს ინგლისში სასმელ წყალს მიაწვდის და 2,7 მილიონისთვის კი – კანალიზაციის მუშაობას უზრუნველყოფს.

შპანეი რუხაპი

პრაქტიკული განათლების ცენტრი

გთავაზობთ მოსამზადებელ კურსს ეროვნული გამოცდებისთვის XII-კლასელებს ყველა საგანში და ოქტომბრის სასკოლო გამოცდებისთვის XI-კლასელებს (ფიზიკა, ქიმია, ბიოლოგია და გეოგრაფია).

სასწავლო ჯგუფები შედგება 8-12 მსმენელისგან. სასწავლო პროცესი დაიწყება სკოლის გაკვეთილების შემდეგ. გაკვეთილის ხანგრძლივობა – 1 საათი და 30 წუთი. სწავლა დაიწყება თებერვალში.

ეროვნული გამოცდებისთვის მომზადება – თვეში 30 ლარი.
სასკოლო გამოცდებისთვის მომზადება – თვეში 20 ლარი.

საატესტატო გამოცდებისთვის მომზადება შეწყდება ივნისის ბოლოს და სექტემბერში ჩატარდება სავარჯიშო ტესტირება 4-ჯერ, ტესტების გარჩევით.

გაკვეთილები ჩატარდება მეტრო „მარჯანიშვილთან“, უზნაძის ქუჩა №23-ში, სკოლაში.

Email: praqtikuliganatleba@yahoo.com
ტელ: 2 308-728, 599 74-94-25, 591 31-32-40.

ადვოკატი გირჩევთ

კითხვა: მაინტერესებს იმ ნაკლებად მძიმე დანაშაულთა ჩამონათვალი, რომლებსაც არ ეხება ამნისტიის შესახებ კანონი, ანუ, სრულად არ თავისუფლდებიან სასჯელისაგან.

პასუხი: გაცნობებთ, რომ ამნისტიის კანონის მოქმედება სრულად არ ვრცელდება იმ ნაკლებად მძიმე დანაშაულებზე, რომელსაც მოჰყვა სიცოცხლის მოსპობა, კერძოდ: სისხლის სამართლის კოდექსის 110-ე, 111-ე, 112-ე, 113-ე, 114-ე, 115-ე, 116-ე მუხლები; 118-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 130-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 133-ე მუხლის მე-3 ნაწილი; 161-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 170-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 188-ე მუხლის მე-3 ნაწილი; 220' მუხლის მე-2 ნაწილი; 229' მუხლის მე-3 ნაწილი; 238-ე მუხლი; 240-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 281-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 283-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 289-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 292-ე მუხლის მე-3 ნაწილი; 293-ე მუხლის მე-4 ნაწილი; 295-ე მუხლის მე-3 ნაწილი; 297-ე მუხლის მე-3 ნაწილი; 342-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 342' მუხლის მე-2 ნაწილი; 397-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანება - 117-ე მუხლის პირველი ნაწილი; დანაშაული სქესობრივი თავისუფლებისა და ხელშეუხებლობის წინააღმდეგ - 139-ე, 140-ე, 141-ე მუხლები; დანაშაული ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლების წინააღმდეგ - 142-ე მუხლი; 142' მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილები; 143' მუხლის პირველი ნაწილი; 144' მუხლი; 144' მუხლის პირველი ნაწილი; 146-ე მუხლის პირველი ნაწილი; 153-ე მუხლი; 154-ე მუხლი; 155-ე მუხლი; 156-ე მუხლი; 159-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 160-ე მუხლის მე-

3 ნაწილი; 161-ე მუხლის პირველი ნაწილი; 162-ე მუხლი; 163-ე მუხლი; 164-ე მუხლი; 164' მუხლი; 164' მუხლი; 164' მუხლი; 166-ე მუხლი; არასრულწლოვნის ჩაბმა ანტისაზოგადოებრივ ქმედებაში - 171-ე მუხლის მე-3 ნაწილი; ზავშვის შეცვლა - 174-ე მუხლი; პროსტიტუციაში ჩაბმა - 253-ე მუხლის პირველი ნაწილი; დანაშაული სახელმწიფოს წინააღმდეგ - 320-ე მუხლის პირველი ნაწილი; 321-ე მუხლის პირველი ნაწილი; სამოხელეო დანაშაული - 332-ე მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილები; 333-ე მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილები; 334-ე მუხლი; 335-ე მუხლის პირველი ნაწილი; 337-ე მუხლი; 339-ე მუხლის პირველი ნაწილი; 340-ე მუხლი; 341-ე მუხლი, 342-ე მუხლი; სამართალ-

წარმოების განხორციელებისთვის ან გამოძიებისთვის ხელის შეშლა - 364-ე მუხლის მე-3 და მე-4 ნაწილები; დანაშაული მტკიცებულების მოპოვების საპროცესო წესის წინააღმდეგ - 369' მუხლის მე-2 ნაწილი; დანაშაულის დაფარვა - 375-ე მუხლი; დანაშაულის შეუტყობინებლობა - 376-ე მუხლი; დანაშაული სასამართლო აქტების აღსრულების წინააღმდეგ - 378-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 381-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; მონოდედა აგრესიული ომის გაჩაღებისკენ - 405-ე მუხლი.

კითხვა: გთხოვთ, მაცნობოთ, როგორ გადაწყდება იმ მსჯავრდებულ ქალთა საკითხი, რომლებსაც ბრალად ედებათ განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის ჩადენა?

პასუხი: გაცნობებთ, რომ, გამოცემული ამნისტიის შესახებ კანონით, ერთი მესამედით შემცირდება სასჯელი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული მძიმე ან/და განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის ჩამდენ ქალებს, გარდა დანაშაულისა, რომელსაც მოჰყვა სიცოცხლის მოსპობა.

კითხვა: გთხოვთ, მაცნობოთ, რა ბედი ელის ახალი ამნისტიის შესახებ კანონით იმ პირებს, რომლებსაც ბრალად ედებათ ჩადენილი თაღლითობისთვის?

პასუხი: გაცნობებთ, რომ გამოცემული ამნისტიის შესახებ კანონით, სრულად გათავისუფლდება სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 180-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩამდენი პირი იმ შემთხვევაში, თუ ყველა დაზარალებული ან მათი უფლებამონაცვლე, ამნისტიის კანონის გამოყენების პროცესში გამოძიების ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას გამოთქვამს ამ პირის მიმართ ამნისტიის აქტის გამოყენებაზე. იმ შემთხვევაში, თუ დაზარალებულის უფლებამონაცვლე გარდაცვლილია ან ვერ იძებნება, ამნისტია გამოყენებულ იქნება, თუ აღნიშნულის შესახებ, კანონით გათვალისწინებული წესით, თანხმობას გამოთქვამს დაზარალებულის ოჯახის ერთი წევრი: დედა, მამა, მეუღლე ან შვილი.

კითხვა: გთხოვთ, განმიმარტოთ, ამნისტიის შესახებ კანონით ვის და რა დანაშაულით მსჯავრდებულ პირებს შეიძლება გაუნახვერდეთ შეფარდებული სასჯელი?

პასუხი: განვიმარტავთ, რომ ამნისტიით გაუნახვერდებათ სასჯელი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის შემდეგი მუხლებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩამდენ პირებს: 182-ე მუხლის მე-2 და მე-3 ნაწილები; მე-200 მუხლის მე-2, მე-3 და მე-4 ნაწილები; 202-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 203-ე მუხლის მე-3 ნაწილი; 205' მუხლის მე-2 ნაწილი; 208-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 210-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 214-ე მუხლის მე-2, მე-3 და მე-4 ნაწილები; 218-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 236-ე მუხლის მე-3 და მე-4 ნაწილები; 237-ე მუხლის პირველი ნაწილი; 276-ე მუხლის მე-4 ნაწილი; 239-ე მუხლის მე-3 ნაწილი; 240' მუხლის მე-2 და მე-3 ნაწილები; 353-ე მუხლის მე-2 ნაწილი; 370-ე

რუბრიკას უძღვება ადვოკატი ირაკლი ბაბრიძე

უციკობის სამეფოში თვით უწესიერესი ადამიანიც კი დამნაშავე ხდება. ანატოლ ფრანსი

მუხლის მე-2 ნაწილი; 384-ე მუხლის მე-2 ნაწილი და 389-ე მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილები.

კითხვა: მაინტერესებს, შეიძლება თუ არა გათავისუფლდეს, ან, რა შემთხვევაში თავისუფლდება ამნისტიით სრულად სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის შესამე ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩამდენი პირი?

პასუხი: გაცნობებთ, რომ ამნისტია სრულად ათავისუფლებს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულისთვის პირს, თუ ამ პირის ქმედება იმავდროულად დაკვალიფიცირებულია იმავე კოდექსის 262-ე მუხლით, ანუ, საქართველოში ნარკოტიკული საშუალების, მისი ანალოგის ან პრეკურსორის უკანონოდ შემოტანა, საქართველოდან უკანონოდ გატანა ან ტრანზიტით საერთაშორისო გადაზიდვა სრულად ამნისტირებულია.

კითხვა: გთხოვთ, მაცნობოთ, ეხება თუ არა ამნისტიის კანონი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლით გათვალისწინებულ დანაშაულს, ანუ - ქურდობას?

პასუხი: გაცნობებთ, რომ ამნისტიის კანონი მხოლოდ იმ შემთხვევაში ეხება და ათავისუფლებს სრულად სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულისთვის პირს, თუ მისი ქმედება იმავდროულად დაკვალიფიცირებულია იმავე კოდექსის 303-ე მუხლით, ანუ, თუ პირი ბრალდებულია იმავდროულად ხე-ბუჩქნარის უკანონოდ გაჩეხვისთვის.

კითხვა: გთხოვთ, მაცნობოთ, ეხება თუ არა ამნისტია იმ პირებს, რომლებიც მსჯავრდებულნი არიან ზეგავლენით ვაჭრობისათვის?

პასუხი: გაცნობებთ, რომ ამნისტია სრულად ათავისუფლებს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 339' მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩამდენ პირებს, ანუ, იმ პირებს, რომლებიც მსჯავრდებულნი არიან ზეგავლენით ვაჭრობისთვის.

- ზოგადად როგორ შეაფასებთ გასულ 2012 წელს და როგორი იყო ის თქვენთვის?

- 2012 წელი მართლაც განსაკუთრებით გამორჩეული იყო ჩემთვის, რადგან, 8 მარტს ქალთა დღის აღნიშვნის მამა გავხდი, 30 დეკემბერს კი, ახალი წლის დადგომამდე ერთი დღით ადრე, პირველად გაიარა. მას რაჭველობის არაფერი ემჩნევა (იციინის), რადგან ჩემმა ელენიკომ გასულ წელს მოასწრო დაბადებაც, გავლაც და მამიკოსთან თამაშიც. გვერდზე რომ ჩავუვლი და ხელში არ ავიყვან, მეტირება. ჯერ ორი კიჭი აქვს და ძალიან სასაცილო ვინმეა. მამიკოს სისხრულია. ნოდარიკო კი 2 წლისაა, უთბილესი და უსაყვარლესი ბავშვია. ერთი წამით არ ჩერდებიან, სულ გადატრიალებული აქვთ სახლი. ასე რომ, როცა ოჯახში მატებაა, ის წელი შენთვის წარმატებულია; მეორე მხრივ კი პოლიტიკურადაც წარმატებული წელი აღმოჩნდა გასული წელიწადი. 1999 წლიდან პოლიტიკაში ვარ, სულ ოპოზიციაში და ბრძოლაში. 2012 წელს კი ქართულ პოლიტიკაში მოვიდა ის ძალა, რომელსაც ვენდობი, რომლის იმედიც მაქვს და რომლისაც მჯერა. ჩემთვის კარგი წელი იმიტომაც იყო, რომ ამ პოლიტიკური ძალის წარმატებაში პატარა წვლილი მეც მიმიძღვის, რადგან, საარჩევნოდ კოალიციის შეტანის ხელმძღვანელი ვიყავი და დიდი პასუხისმგებლობაც მქონდა საკუთარ თავზე აღებული.

- გამოკითხვის საფუძველზე გასული წლის საუკეთესო პოლიტიკურ მენეჯერადაც ხომ დაგასახელეს?

- დიახ, ჟურნალისტური გამოკითხვის საფუძველზე, 2012 წლის საუკეთესო პოლიტიკურ მენეჯერად დამასახელეს. ეს ჩემთვის დიდი პატივია. ძალიან გამიხარდა, რომ შრომა დამიფასდა.

- ესე იგი, 2013 წელს ახალი სტატუსით შეხვდით?

- ჩემთვის ყველაზე დიდი სტატუსი სახელი და გვარია. მას უნდა უფროთხილდებოდე კაცი და შენი სახელითა და გვართი ამაყობდე. სანამ ნაბიჯს გადადგამ, უნდა დაფიქრდე, რომ შვილები გყავს და მათთვის შენი საქციელი მაგალითია. ეს ახალი სტატუსი - „წლის პოლიტიკური მენეჯერი“ - კიდევ ერთი წინ გადადგმული ნაბიჯია. როცა შვილები გაიზრდებიან, უნდა იცოდნენ, მამიკო რას საქმიანობდა და რა წარმატება მოუტანა ამით მან მის ქვეყანას.

- ახალ წელს ოჯახთან ერთად შეხვდით?

- ჩემს ცხოვრებაში არ ყოფილა შემთხვევა, ახალ წელს სხვაგან შეხვედნის. მიყვარს ახალი წლის ტრადიციულად, ოჯახურ გარემოში შეხვედრა. წელს დედასთან, მუელლესთან, შვილებთან და ძმის ოჯახთან ერთად შეხვედი ახალ წელს. ნაძვის ხე სოფომ, ჩემმა მუელლემ მართო. ნოდარიკომ კი წელს აღიქვა ახალი წლის დღესასწაული და გაცივებული უყურებდა მორთულ ნაძვის ხეს. აუუსხენი, ახალ წელს თოვლის ბაბუა მოვა და ბუხრის საკვამურთან საჩუქრებს ჩამოგიყრის, ოღონდ, რაც გინდა, წინასწარ უნდა უთხრა-მეთქი. გაკვირვებულმა შემომხედა და მითხრა: მე მინდა, მომიტანოს „აჩქეიო“. ვერაფრით მიეხვდი, რას ითხოვდა. სოფოს სიცილი აუტყდა - რას გთხოვს და, „აქცეცს“ რეკლამა რომ გადის ტელევიზიით, იქ რომ მწვანე ქალი დარბის, ყველაფერს ამტყვერებს და ლენავს, იმ ქალს ითხოვსო (იციინის).

- მერე, მოუყვანა თოვლის ბაბუამ „აქცეცს“ მწვანე ქალი?

- მწვანე ქალი ვერა, მაგრამ, მოუტანა რკინიგზის ვაგონები დიდი რელსებითა და თავისი

ღაღადი და სიმშვიდე სუფევს. კარის გაღებისთანავე შემოგეგებებათ ორი პატარა ანგელოზი - ნოდარიკო და ელენე. როგორც ოჯახის უფროსი, ბატონი დავითი ამბობს, მის ცხოვრებაში გასული წელი ყველაზე მნიშვნელოვანი და სასიამოვნო სიახლეების მომტანი აღმოჩნდა. რას ელოდებოდა ის მომავალი წლისგან, რა საჩუქრები მიუტანა თოვლის ბაბუამ და როგორ იტანს ის თბილისიდან შორის, ქუთაისში, საყვარელი ცოლ-შვილის გარეშე ყოფნას, ამაზე თავად გვესაუბრება.

ჩაბომ სთხოვდა ღვთის სახანაოებს შვილი ახალ წელს „მწვანე ქალს“ და რა დროს ავიწყლება მას რაჭველი კასის ბუნება

ატრიბუტიკით. მატარებელი რომ დადის, ხმას გამოსცემს, ამაზე გიჟდება და თავადაც დაჰყვება წრეზე. ძალიან გაერთო „მატანიინით“ - როგორც მას ეძახის თავის ენაზე. ელენიკოს კი ბევრი სათამაშო მოუტანა, ისეთები, რომლებიც შეიძლება, დაღეჭო და არ მოინაშლო (იციინის). ყველაფერს პირში იღებს და თოვლის ბაბუამ ეს გაითვალისწინა.

- თქვენ და სოფოს რა მოგიტანათ, თუ საიდუმლო არ არის?

- მე მომიტანა სვიტერი, სოფოს კი ლამაზი, გულის ფორმის ლარნაკი, ჩაიდანი და პარფიუ-

მე ისე ითხოვს, რომ ხშირად ვერ ვახერხებ ბავშვების ნახვას და, რომ ჩამოვდივარ, მერე აღარ მეკარებებიან. ნოდარიკო მეტყუება, აღარ მეტყუება, ელენიკო კი, რომ დამინახავს ტირის.

- ერთი პერიოდი საერთოდ ჩამოშორდით პოლიტიკას და ამბობდით, ახლა ყველაზე ბედნიერი კაცი ვარ, ოჯახში მეტ დროს ვატარებ, ცოლ-შვილისთვისაც მოვიცალე და ეს ჩემი მთავარი სამსახურიაო.

- პოლიტიკიდან გარკვეული პერიოდი შორს ვიყავი და მართლაც მქონდა საშუალება, ჩემს თბილ ოჯახში გამეტარებინა დრო, ჩემს ყველაზე საყვარელ ადამიანებთან. ახლა კი, რა ვქნა, საქმე ასე მოითხოვს. იმედია, ყველაფერი დალაგდება და მეც მეტი დრო გამიჩნდება, შეილებთან ვითამაშო.

- რაჭველი კაცები დინჯები და დამთმობები არიან, თუმცა, ამ ბოლო დროს საკმაოდ მკაცრი ტონით გამოირჩევი.

- გეთანხმებით, რაჭველი კაცები დამთმობი სასიათით გამოირჩევი, მაგრამ, გვიყვარს სამართლიანობა. შემწყნარებელი ადამიანი ვარ და არც წყენის გულში ჩადება ვიცი, მაგრამ ზღვარს თუ გადავა ადამიანი და უსამართლოდ მოიქცევა, მეც ადეკვატური რეაქცია მიჩნდება და ამ დროს ტონს ნამდვილად ვერ ვაკონტროლებ.

თვალს ვერ დავუხუჭავ უსამართლობაზე, ტყუილსა და უტიფრობაზე. ის, რაც ქვეყანაში ხდებოდა, ყველამ კარგად ვიცით და პირადად მე ვიბრძოლებ, რომ ეს შურისძიებაში, ერთმანეთის დაპირისპირებასა და პოლიტიკურ ანგარიშსწორებაში არ გადაიზარდოს. კაცს რომ დასაკითხად დაუძახებენ და კითხვას დაუსვამენ და ამაზე ერთ ამბავს ატყებ - ეს პოლიტიკური ანგარიშსწორებააო, ცოტა სასაცილოა. ნოდარიკო რომ დაამაგებს რამეს, მასაც ვაძლევ შენიშვნას და ვუყვირი კიდევ - უნდა იცოდეს, რომ მტყუანია. ეს იმას კი არ ნიშნავს, რომ არ მიყვარს. მერე ვესუტები და ვესოცვარულები. ახლავ ვასწავლი, როგორ უნდა მოიქცეს და იყოს სამართლიანი. არ დავუშვებ იმას, თავად დაამაგოს რამე და მერე დაიკოს დააბრალოს - ეს არა, ამან ჩაიდინაო. თუ დაამაგე, იმის ვაჟკაცობაც უნდა გეყოს, რომ ალიარო. კაცს ბოდიშის მოხდისაც არ უნდა შეგრცხვებს - ესეც დიდი ვაჟკაცობაა. „არ მესმის, ვერ ვიგებ და არაფერი გამეგება“, - ამ პოზიციაზე ვერ დავდგები, ვერ ვაპატიებ და არ გავჩუქმდები.

- თქვენს ოჯახში როგორი პოლიტიკაა და როგორ გადაინაწილეთ მოვალეობები, ისევე „მემარჯვენეები“ ხართ?

- მე ბუნებით მართლაც მემარჯვენე ვარ

ცოლ-შვილთან ყოველწამიერი შეხება მინდა

მერია. ჯერ კი დავიჯერეთ, რომ თოვლის ბაბუამ მოგვიტანა საჩუქრები, მაგრამ, მერე ვავარკვიეთ, რომ ჩვენ ერთმანეთის თოვლის ბაბუები ვართ (იციინის). რომ ვაკვირდები, ნოდარიკო უფრო დედიკოს ემსგავსება, ელენე კი სულ მე მგავს. ჩემი ბავშვობის სურათებს რომ ვუყურებ და მერე ელენიკოს შეხვებავ, ძალიან დიდ მსგავსებას ველოვარ. რომ იტყვიან, „გამოხიხვებულ“ მამაა (იციინის). მამობა ძალიან მაგარი გრძნობაა. ნოდარიკოც და ელენიკოც ერთნაირად მიყვარს და ორივე ერთნაირად ჩემია.

- პირველ შვილს მამის პატივსაცემად და არქეთი ნოდარი, გოგონას ვინ შეურჩია სახელი?

- მართალია, ნოდარიკოს მამაჩემის პატივსაცემად დავარქვით მე და სოფომ ეს სახელი, გოგონას სახელზე კი ბევრი ვიფიქრეთ და მივხვდით, რომ ორივეს „ელენე“ მოგვნიონდა.

- ძირითადად ქუთაისში ვინცთ ყოფნა, ოჯახიდან შორს. ოჯახის წევრებთან სიმორ-ეს როგორ იტანთ?

- ეს ყველაზე მეტად მიჭირს. ყველაზე მეტად შვილებთან სიმორის გამო არ მინდა, ქუთაისში რომ არის პარლამენტი. ყველაფერი მაქვს გადატანილი ცხოვრებაში და ის არ მიქმნის პრობლემას, ნებისმიერ ამინდსა და პირობებში გავეკრა გზას და ვიარო წინ და უკან, მაგრამ, მე მათთან ყოველწამიერი შეხება მინდა. თან, საქ-

(გაგრძელება 75-ე გვერდზე)

როგორ იპოვეს ერთმანეთი დაკარგულმა ჯარის მებრძოლებმა და დაუკავშირდნენ თუ არა ისინი ერთმანეთს

47 წლის ნურგაზ ბეკტურის ძე სიდივალ-ოვი ეძებდა 45 წლის რევაზ სულაქველიძეს. ისტორია: ვეძებ ჩემს ჯარის მეგობარს, რევაზ სულაქველიძეს, რომელიც დაბადებულია 1967 წელს. 1985-1986 წლებში მე და რეზო ერთად ვმსახურობდით ქალაქ სამარყანდში, №52922 სამხედრო ნაწილში. 1986 წლის შემდეგ რეზოსთან კავშირი არ მქონია – ჯარის დასრულების მერე ჩვენ ერთმანეთი აღარ გვინახავს. ძალიან მინდა ჩემი მეგობრის პოვნა. თავად მე სამარყანდში ვცხოვრობ. რეზო იმ დროს თბილისში ცხოვრობდა. მაქვს რეზოს ჯარის ფოტო, რომელსაც ვიგზავნი. ფოტო გადაღებულია 1986 წელს.

შურნალისტის შინძვინა: ეს ისტორია დაბეჭდილი იყო ჩვენს რუბრიკაში, „შურნალ“ „თბილისელებს“ 51-ე (17.12.12-23.12.12) ნომერში. საბედნიეროდ, მეგობრებმა ერთმანეთი იპოვეს. რევაზ სულაქველიძე ნაბოვნია და ამჟამად რევაზი და ნურგაზი ერთმანეთთან დაკავშირებას ელიან. იმედია, საახალწლოდ მეგობრები ერთმანეთის ხმას ტელეფონით გაიგებენ.

ინტერვიუ ჩანერილია 24.12.12-ში.

– გველონათ თუ არა, რომ მეგობარს ასე მოკლე დროში იპოვიდა?

– ნამდვილად არ ველოდი, რომ ჩემს ჯარის მეგობარს ასე მალე ვიპოვიდი. თუკი გავითვალისწინებ, რომ მე უზბეკეთში ვცხოვრობ, რევაზი კი საქართველოში, ეს სასწაულიცაა! თან, სიმართლეს გეტყვით, არ მეგონა, რომ თქვენ

რუბრიკის საშუალებით მოვეძებნიდი. ანუ, მე განვათავსე ჩემი განაცხადი „უდი მენია“ სამძებრო საიტზე და, უბრალოდ, ველოდი რაიმე პასუხს. საბედნიეროდ, ეს ისტორია თქვენს ხელთ მოხვდა და გამიმართლა. ამჟამად სულმოუთქმელად ველი, როდის დამაკავშირებენ მეგობართან.

– თქვენი დაკავშირება „უდი მენიაში“ უნდა მოხდეს, ხომ?

– დიახ. ასეთი პირობა აქვთ მათ, სწორედ მათ უნდა დაგვკავშირონ ერთმანეთთან. ახლა კი წინასახალწლო პერიოდი და, ალბათ, ჯერ ვერ მოიცალეს. დიდი მადლობელი ვარ თქვენი და თქვენი რედაქციის. ასეთ კეთილ საქმეს რომ აკეთებთ. დიდი ბედნიერებაა, როდესაც წლების წინ დაკარგულ მეგობართან დაკავშირებას ელი.

– როგორ ფიქრობთ, შეხვედრით ერთმანეთს თუ მხოლოდ სატელეფონო ურთიერთობა გექნებათ?

გწვდით და ქმარი ბარგმეკრული არ გამოავლინოს სახლიდან, უთავმოყვარეობა?

– აბა, რა არის? ნუთუ ქმარი ისეთი მნიშვნელოვანია, რომ სტატუსის გამო ყველანაირი დამცირება აიტანო? ღალატზე უარსი ხომ არაფერია? მას კი ნარბიჯ არ შეუხრია. მსგავსი არაფერი მინახავს. გამანადგურა თავისი ყალბი ამპარტაგნობით.

– რატომ – ყალბი?

– იმიტომ, რომ, დარწმუნებული ვარ, შინაგანად აუცილებლად განიცდიდა ამ ამბავს. შეუძლო

თიერთობა გაარკვევს და თქვენ თვითონ ქმარმა დაგადანაშაულა ოჯახის არევაში?

– რა უსამართლობაა! რომანი ჩემთან თავად გააბა და ოჯახის ამრევი კიდევ მე ვარ? წარმოუდგენელ ტყუილებს იგონებდა და გულისამრევე ვერსიებს თხზავდა... ცოლმა ეს ყველაფერი აპატია და მაინც ტკბილად შეირგო ღალატი, დაზარალებული კი მარტო მე გამოვედი. სამი წელი სამი დღე ხომ არ არის?

– ეს მამაკაცი მატერიალურადაც გეხმარებოდა?

– მატერიალურ დახმარებაში რას გულისხმობთ? საჩუქრებს რომ მჩუქნიდა და ზოგჯერ რესტორანში მიყავდა? მანქანა და ბინა არ უყიდა, თანაც, პირველ წელიწადს გაცილებით უფრო გულუხვი იყო და ხელგამოლი. მერე დაიწყო: უპ, შენთვის რაღაცის ყიდვა მინდოდა და დამეინწყა; ბავშვებმა თელი ფული დამცინცლეს და შენ მერე გიყიდი მაგარ რაში... მე მისთვის არაფერი მითხოვია. შემძლია, ყველა სარეზერვუარო უბრუნო, არ მჭირდება, მაგრამ, იმან ის სამი წელი და სიხარული დამიბრუნოს, რომელიც წამართვა და, კიდევ, ამ ჩემს ტკივილებსაც მოუძებნოს წამალი.

– ისევ გინდათ მისი დაბრუნება?

– არა. არავითარ შემთხვევაში. მე ეს არ მითქვამს! იმ სიტყვების შემდეგ, რაც მაკადრა და როგორც მომეცა, მასში მამაკაცს საერთოდ ვეღარ ვხედავ.

– გძულთ?

– არა, უფრო მეცოდება... ეგვიც და მისი ცოლიც. ეგენი ვერასოდეს გაიგებენ, რა არის წამდვილი ბედნიერება. ქმარი ისევ უღალატებს და ცოლაც ისევ აპატიებს... მე კი ჭკუა ვისწავლე. ახლა უკვე ვიცი, რომ მამაკაცის ერთი სიტყვის არ უნდა გვეგოდეს. თითოს არ განძირვს არც ერთი, თუ იქიდან სარგებელს არ გამოვლის. ჩვენ კი, ქალები, ვეფერებით და ვანებიერებთ. ვიყვარებთ და უფლებას ვაძლევთ, ფეხებზე გათელონ ჩვენი გრძობა.

იმ დღეს სამი ჩემნაირი „მოულოდნელობა“ უნახავს. პტეობა, მისი გეგმვა და დაკარგვა

ებელია, არ სტყენოდა. არ მჯერა მე ამის. ეს წილაბი იყო, რომელსაც ამოეფარა. ასეთი „წილებით“ ეძლევა კაცს მოქმედების სრული თავისუფლება, ასეთი „მშვიდი“ ცოლები აქეზებენ მათ ღალატისკენ.

– თქვენ ხომ ცალმხრივად მსჯელობთ. თქვენ ხომ არ იცით მისი ღირებულებები. იქნებ, ისიც სიყვარულის გამო პატიობს ქმარს ღალატს – ამაზე არ გიფიქრიათ?

– ფიქრის მეტს რას ვაკეთებ, მაგრამ, ამ ქალის არ მესმის. თავისი გასაკეთებელი ქმარს გააკეთებინა – „დაგრუზა“ და ჩემთან საომრად გამოუშვა.

– ისევ ცალმხრივად მსჯელობთ. იქნებ, ურ-

რედაქციაში წერილი მოვიდა

ვილაძეებს შკონიათ, რომ მარტო ქალებს აქვთ პრობლემები. უბრალოდ, მამაკაცები ვცდილობთ, არ ვილაპარაკოთ ამაზე, მაგრამ, ახლა გამოუვალ მდგომარეობაში ვარ. ცოლის ღალატის შესახებ ვაგიგე, არადა, სიგიჟემდე მიყვარს. სამი შვილი გყავს და ვერასდროს წარმოვიდგენდი, თუ ჩემი იდეალური ცოლი ამას გამიკეთებდა. ღამის ჭკუიდან გადავიდე და არ ვიცი, როგორ მოვიქცე. ვერ წარმომიდგენია, ოჯახი როგორ უნდა დავანგრეო არადა, ასეთი რამის პატივაც შოკში მაგდებს. მიორჩით რამე.

გამოსმაურება: თქვენ არ გვწერთ, ელაპარაკეთ თუ არა ცოლს და როგორია მისი პოზიცია ამ საკითხთან დაკავშირებით. თუმცა, გეთანხმებით, ნებისმიერ შემთხვევაში, ასეთი საქციელის პატივება ძალიან ძნელია. მიუხედავად ამისა, თუ გიყვართ და თუ ხვდებით, რომ მის გარეშე ცხოვრება გაგიჭირდებათ, მით უმეტეს, როცა შვილები გყავთ, თავს უნდა მოერიოთ და აპატიოთ. მაგრამ, ცოლს აუცილებლად უნდა დაელაპარაკოთ! ორივემ ბოლომდე უნდა თქვათ სათქმელი და გაარკვიოთ, რამ მიგიყვანათ ამ კრიზისამდე. ამის გაკეთება მნიშვნელოვანია.

ფსიქოლოგი მამდა როზამია

დალი მიძეაძე

ვისი ინიციატივით ახუნდა თბილისის ფუნიკულიორი და როგორ მოვლენას უძღვნა თავისი ცნობილი ბილო ნიკო ფირცხაველი

თითქმის ოცნლიანი პაუზის შემდეგ, თბილისში ფუნიკულიორი „დაბრუნდა“. სამთო-საბაგირო რკინიგზა – ფუნიკულიორი ნლეუბის განმაჯობობაში ითვლებოდა თბილისის ღირსშესანიშნობად და ტურისტებთან ერთად ადგილობრივებსაც იზიდავდა. ბელგიელების მიერ აგებული ფუნიკულიორი, რომელიც ძალიან დიდხანს ემსახურებოდა ქალაქს, 90-იანი წლების შემდგომ პერიოდში საავალალო მდგომარეობაში აღმოჩნდა. საგულისხმოა, რომ რკინიგზის აღდგენაზე დღესაც იმავე ფირმამ იმუშავა, რომელმაც პირველად გაუშვა მგზავრებით დატვირთული ვაგონი მთაწმინდის ციკაპო ფერდობზე.

თბილისის ფუნიკულიორი (1900-იანი წლები)

ფუნიკულიორი
მეცხრამეტე საუკუნის ბოლოს აუცილებელი გახდა მთაწმინდის სატრანსპორტო გზით დაახლოება ქალაქთან და, ქალაქის სათათბიროში სამწლიანი მოლაპარაკებების შემდეგ, თბილისის „კონკის“ დირექტორს, ბელგიელ ინჟინერს, ალ-

რობი ქალაქისგან ფუნიკულიორის მართვის ორმოცდახუთწლიან კონცესიას ითხოვდა, თავად კი იღებდა ვალდებულებას, რომ მთაწმინდაზე აეყვანა წყალი, მოეწყობა ბაღი, აეშენებინა საზაფხულო თეატრი, ფანჩატურები და სხვა კულტურული გართობის ობიექტები, მგზავრობის ღირებულებად კი 20 კაპიკს განსაზღვრავდა. ფუნიკულიორის მშენებლობა 1903 წლის სექტემბერში დაიწყო და ჩქარი ტემპით წარიმართა. მშენებლობაში მრავალი უცხოელი სპეციალისტი მონაწილეობდა: პროექტი შეადგინა ფრანგმა ინჟინერმა ბლამმა; არქიტექტურულად დაამუშავა არქიტექტორმა შიმკევიჩმა (თბილისელებისთვის კარგად ცნობილი არქიტექტორმა, რომლის პროექტით აშენდა თბილისში რუსთაველის სახელობის თეატრი და კონსერვატორიის შენობა); გზის მშენებლობას ხელმძღვანელობდა ბელგიელი ინჟინერი რაგოლერი, რომელსაც ეხმარებოდა იტალიელი ინჟინერი ანტონიო ფონტანა-როსი ეს უკანასკნელი ფუნიკულიორის მშენებლობის დამთავრების შემდეგ, 1905 წელს გარდაიცვალა და დაკრძალულია კუკუის ძველ სასაფლაოზე (ფონტანა-როსის მეუღლე ქმრის გარდაცვალების შემდეგ სამშობლოში დაბრუნებულა, ხოლო 1979 წლის ივნისში მამის საფლავი მონახულა ანტონიოს უმცროსმა ქალიშვილმა – დელფინამ, რომელიც თბილისში ყოფილა დაბადებული). უცხოელების გარდა, ფუნიკულიორის მშენებლობაში უაღრესად დიდი წვლილი შეიტანა ცნობილი ქართველმა საზოგადო მოღვაწემ ნიკო ნიკოლაძემ, რომლის ინიციატივითა და აქტიური მხარდაჭერით მოკლე დროში შესრულდა რკინა-ბეტონის სამუშაოები ფუნიკულიორის ესტაკადისთვის.

თბილისის ფუნიკულიორის ქვედა სადგურის შიდა ინტერიერის თანამედროვე ხედი

ფონს რობის, რომელიც ბელგიის ტრამვაის ანონიმურ საზოგადოებას წარმოადგენდა თბილისში, ფუნიკულიორის გაყვანის ნებართვა მისცეს. ბრიუსელში, ნაპლეს ქუჩის №48-ში მდებარე საზოგადოების თბილისური წარმომადგენლობა მიხეილის პროსპექტზე (ამჟამინდელ აღმაშენებლის გამზირზე), მუშტაიდის ბაღის ტრამვაის დეპოში იყო გახსნილი. ქალ-

ოვნილი დროებით იყო მორთული. ქვედა სადგურზე თავი მოეყარათ ქალაქის თავს, გამგეობის წევრებს, სხვადასხვა საზოგადო დაწესებულების წარმომადგენლებსა და ყურნაღისტებს. საზეიმო ცერემონიაზე სიტყვა წარმოთქვა მამა დავითის ეკლესიის ზედამხედველმა, მღვდელმა მაჭარაშვილმა. მან მადლობა გადაუხადა ფუნიკულიორის თაოსნებს და მშენებლებს; წირვა-კურთხევის დასრულების

ბაში გაიხსნა. გაზეთი „კავკაზი“ წერდა, რომ ფუნიკულიორის სადგურები, მთელი ტრასა, ვარდ-ყვავილებითა და რუსეთის იმპერიის ერ-

თბილისის ფუნიკულიორის ქვედა სადგური და საღარო (1900-იანი წლები)

ოვნილი დროებით იყო მორთული. ქვედა სადგურზე თავი მოეყარათ ქალაქის თავს, გამგეობის წევრებს, სხვადასხვა საზოგადო დაწესებულების წარმომადგენლებსა და ყურნაღისტებს. საზეიმო ცერემონიაზე სიტყვა წარმოთქვა მამა დავითის ეკლესიის ზედამხედველმა, მღვდელმა მაჭარაშვილმა. მან მადლობა გადაუხადა ფუნიკულიორის თაოსნებს და მშენებლებს; წირვა-კურთხევის დასრულების

თბილისის ფუნიკულიორის ქვედა სადგური საბჭოთა დროს

თბილისის ფუნიკულიორის თანამედროვე ვაგონი

აქის თავი იმ პერიოდში ვასილ ჩერქეზიშვილი გახლდათ და, მისი განკარგულებით საქალაქო თვითმმართველობამ 1900 წლის 24 იანვარს აღფონს რობის ფუნიკულიორის მშენებლობის ნება დართო. აგების სანაცვლოდ

ისი ძველ სასაფლაოზე (ფონტანა-როსის მეუღლე ქმრის გარდაცვალების შემდეგ სამშობლოში დაბრუნებულა, ხოლო 1979 წლის ივნისში მამის საფლავი მონახულა ანტონიოს უმცროსმა ქალიშვილმა – დელფინამ, რომელიც თბილისში ყოფილა დაბადებული). უცხოელების გარდა, ფუნიკულიორის მშენებლობაში უაღრესად დიდი წვლილი შეიტანა ცნობილი ქართველმა საზოგადო მოღვაწემ ნიკო ნიკოლაძემ, რომლის ინიციატივითა და აქტიური მხარდაჭერით მოკლე დროში შესრულდა რკინა-ბეტონის სამუშაოები ფუნიკულიორის ესტაკადისთვის.

თბილისის ფუნიკულიორის ვაგონი საბჭოთა დროს

შემდგომ კი, ქალაქის თავმა ცისფერი ლენტე გაჭრა და გზა გახსნილად გამოაცხადა. საპატიო სტუმრები ვაგონში შევიდნენ, მათ შორის იყვნენ: ქალაქის თავი ვასილ ჩერქეზიშვილი, ფუნიკულიორის მშენებელი ბლამი, ბელგიის ვიცე-კონსული აივაზოვი და სხვები. როდესაც ვაგონის წინ გაჭიმული ლენტე გაიჭრა, ვასილ ჩერქეზიშვილმა თქვა: „ქალაქ ტფილისის მოსახლეობის სახელით მივესალმები ამ ბრწყინვალე წარმოებას და ვაცხადებ ტფილისის ფუნიკულიორს გახსნილად!“ აღსანიშნავია, რომ ფუნიკულიორის გახსნას დიდი ფერწერული ტილო უძღვნა ნიკო ფირცხაველი. ფუნიკულიორის პირველი მმართველი გახლდათ ბელგიელი შეიგარდტი. თბილისის ფუნიკულიორი მსოფლიოში

(გაგრძელება 31-ე გვერდზე)

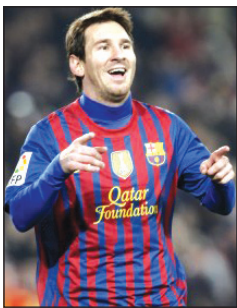

2012 წლის ყველაზე ძვირად ღირებული თავდასხმელების მოკაბეული

ისინი მსოფლიოს ნომერ პირველი თავდასხმელები არიან და ნებისმიერი მწვერთვითი ისურვებდა მათ ყოფნას საკუთარი კლუბის შემადგენლობაში. 2012 წლის შემავჯამებელი რეიტინგის თანახმად, გამოვლინდა ფორვარდთა ის ტოპ-ათეული, რომელთა სატრანსფერო ფასი რამდენიმე ათეულ მილიონ ევროს აღემატება და, შესაბამისად, ისინი თანამედროვე ფეხბურთის ყველაზე ძვირად ღირებულ მოთამაშეებად ითვლებიან.

ლიონელ მესი - 120 მილიონი ევრო

ამ გვართან ასოცირებული ნებისმიერი თანხა მხოლოდ სავარაუდო დონეზე შეიძლება განისაზღვროს. დღეს არგენტინელი ლიონელ მესი ისევე შეუფასებელია, როგორც ლეონარდო და ვინის „მონა ლიზა“.

წლიდან წლამდე დასტურდება, რომ „ბარსელონის“ მოედანზე ფეხბურთს კი არ თამაშობს, არამედ, თავად ქმნის ფეხბურთისგან ხელოვნების ნიმუშს. 2012 წელი მის კარიერაში განსაკუთრებულია - მესიმ ლეგენდარული გერმანიის, გერდ მიულერის თითქმის 40-წლიანი რეკორდი მოხსნა და ერთ კალენდარულ წელიწადში 91 გოლის გატანა მოახერხა (მიულერის ანგარიშზე 85 გოლი იყო). ამბობენ, რომ ჩია არგენტინელი კარიერას „ბარსელონაში“ დაასრულებს - კონტრაქტი 2018 წლამდე არის გათვლილი და, სავარაუდოდ, მანამ გაგრძელდება, სანამ ახალ საფეხბურთო „ღმერთს“ მეტოქე გუნდების კარის დალაშქერა არ მოიხერხდება.

კრიშტიანუ რონალდუ - 100 მილიონი ევრო

2003 წელს კრიშტიანუ რონალდუ „მანჩესტერ იუნაიტედმა“ პორტუგალიური „სპორტიუნგისგან“ 17,5 მილიონ ევროდ შეიძინა, მადრიდულ გრანდში კი თითქმის ხუთჯერ მეტ თანხად გაყიდა. დღეს რონალდუს ტრანსფერი 100 მილიონად არის შეფასებული და, მესის მსგავსად, ეს თანხაც სავარაუდო ხასიათს ატარებს. რონალდუს თქმით, ის თავს მშვენივრად გრძნობს მადრიდში და კლუბის გამოცვლას არ გეგმავს; თუმცა, „მანჩესტერ სიტის“ არაბ მფლობელებს სულ სხვა გეგმები აქვთ რონალდუსთან დაკავშირებით და, არ არის გამორიცხული, რომ სულ მალე პორტუგალიელი მანჩესტერში დაბრუნდეს.

უიან რუსი - 65 მილიონი ევრო

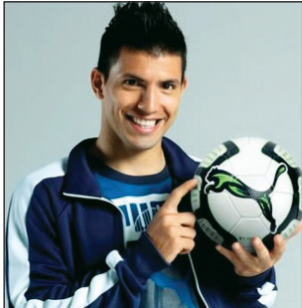
ეს თანხა რეკორდულია უეინ რუნისთვის. ჯერჯერობით პირველად, მისმა ფასმა 50 მილიონ ევროს გადააბიჯა. რუნიზე ვერ იტყვი, რომ სუფთა ფორვარდია - მას რამდენიმე პოზიციაზე შეუძლია თამაში და, ალექს ფერგოუ-

სონის ხელმძღვანელობით, ის როგორც შემოქმედი ფეხბურთელი გაიხსნა.

სერხიო აზუარო - 51 მილიონი ევრო

კიდევ ერთი არგენტინელი თავდამსხმელი, რომელიც მსოფლიოს უძვირესი ფორვარდების „კვარტეტის“ წევრი გახდა. „მანჩესტერ სიტის“ ვარსკვლავი და დიეგო მარადონას სიძე, სერხიო აზუარო, კლუბს 45 მილიონი დოლარი დაუჯდა და, შესაძლოა, მისი ფასი მეტადვე გაზრდილიყო, რომ არა „სიტის“ ნარუმატებლობა ჩემპიონთა ლიგაში.

მადრიდის „ატლეტიკოს“ ყოფილი ფეხბურთელი 24 წლისაა და მას მთელი კარიერა წინ აქვს, რომ მისმა სატრანსფერო ფასმა კიდევ უფრო მოიმატოს.

რადამელ ფალკაო - 50 მილიონი ევრო

ის ევროპული სუპერკლუბების ნომერ პირველი სამიზნეა ზამთრის სატრანსფერო ფანჯრის პერიოდში.

კოლუმბიელი სუპერთავდამსხმელის ფასი, შესაძლოა, გაცილებით მეტი იყო და, ამბობენ, რომ ლონდონის „ჩელსი“ მზად არის, მადრიდის „ატლეტიკოს“ 60 მილიონი ევრო გადაუხადოს, თუმცა, მადრიდელი კლუბის მესვეურები არ ჩქარობენ ფალკაოს გასხვისებას. ამას გარდა, აქტიურობს „რეალი“, რომელსაც ფალკაოს ნახვა საკუთარ რიგებში სურს. ცნობისთვის, ფალკაოს გადაბირება „ატლეტიკოს“ 47 მილიონი ევრო დაუჯდა.

ჰალკი - 45 მილიონი ევრო

ამ მომენტისთვის ჰალკი ყველაზე ძვირად ღირებული ბრაზილიელი თავდამსხმელია მსოფლიოში. „ზენიტის“ მიერ ჰალკი გადახდილი თანხა დღემდე ითვლება განსჯის საგნად. სხვადასხვა ცნობით, ეს ციფრი 40-55 მილიონ ევროს შორის მერყეობს. ამბობენ, რომ აღნიშნულმა თანხამ უარყოფითი გავლენა მოახდინა ფეხბურთელზე და ამას არც სანკტპეტერბურგული კლუბის მესვეურები უარყოფენ, რომელთა თქმით, ჰალკი ჯერჯერობით არ ამართლებს მასში გადახდილ თანხას, თუმცა, ისინი ფეხბურ-

თელის გახსნას 2013 წლიდან ელიან. მსგავსი შემთხვევა 2011 წელს დაფიქსირდა, როდესაც ფერნანდო ტორესი ლონდონის „ჩელსიმ“ 58 მილიონად იყიდა და ფეხბურთელმა აშკარად არ გაუმართლა აბრამოვიჩს.

როზინ ჰან პარსი - 43 მილიონი ევრო

რამდენიმე წლის წინ როზინ ვან პერსი დღევანდელი გადმოსახედიდან სასაცილო თანხის - 4,5 მილიონი ევროს სანაცვლოდ გადავიდა „ფეიენოორდიდან“ „არსენალში“, 2012 წლის ზაფხულში კი ლონდონურმა კლუბმა ის ათჯერ უფრო ძვირად გაასხვისა „მანჩესტერ იუნაიტედში“, სადაც ჰოლანდიელი ძველებურად ათამაშდა და კვლავ ითვლება პრემიერლიგის ბომბარდირების ნომერ პირველ პრეტენდენტად. ვან პერსი ამ ათეულის ყველაზე ასაკოვანი წევრია - 2013 წელს მას 30 წელი უსრულდება და, სავარაუდოდ, ეს სატრანსფერო ფასი მისთვის მაქსიმუმია.

მარიო გომესი - 42 მილიონი ევრო

გასული ერთი წლის განმავლობაში გერმანელი მარიო გომესის სატრანსფერო ფასმა 20 მილიონი ევროთი მოიმატა. „ბაიერნისა“ და გერმანიის ნაკრების თავდამსხმელი ამ ტოპ-ათეულის ყველაზე უიღბლო ფორვარდად შეიძლება ჩაითვალოს - მასზე მეტი მომენტის განმავლობაში მწვანე მოიძებნება თანამედროვე ფეხბურთში, არადა, იმის შესაძლებლობა გატანა რომ დაიწყოს, რა მომენტებსაც უქმნიან პარტნიორები, მისი ფასი გაცილებით მეტი იქნება. მიდის მსჯელობა, რომ ზაფხულში გომესი სხვა კლუბს და, სავარაუდოდ სხვა ქვეყნის ჩემპიონატს მიამუშრება, რაც საესებით სავარაუდოა, რადგან, მის პოზიციაზე შეძენილმა ხორვატმა მარიო მაჯუჟიჩმა გაცილებით ეფექტურად ჩაატარა ბუნდესლიგის პირველი ეტაპი, ვიდრე სახელოვანმა გომესმა.

ნეიმარი - 40 მილიონი ევრო

ნეიმარი ერთადერთი ფეხბურთელია, რომელიც ამ რეიტინგში არავერობულ კლუბს წარმოადგენს. დიდი ხანია, ბრაზილიელ ნეიმარზე ევროპული სუპერკლუბები ნადირობენ და, სავარაუდოდ, ზაფხულში ის რომელიმე ტოპ-კლუბს მიამუშრება. წინასწარი გათვლებით, ნეიმარის ევროპული კლუბი ესპანური იქნება, თუმცა, „ბარსელონა“ თუ „რეალი“, ამაზე ჯერ კიდევ კამათობენ. ამბობენ, რომ „ბარსელონაში“ ნეიმარი მძლავრ დუეტს შექმნის ლეო მესისთან, ამის წინაპირობა კი ის გახლავს, რომ, როგორც გაირკვა, კატალონიური კლუბის დატოვებას აპირებს დავიდ ვილია. ნეიმარის სატრანსფერო ფასის მატებას 2014 წელსაც ვარაუდობენ - მას შემდეგ, რაც ბრაზილიაში მსოფლიო ჩემპიონატი დასრულდება.

ჰარიმ ბანეჯა - 40 მილიონი ევრო

მას შემდეგ, რაც საფრანგეთის ნაკრების თავდამსხმელი ქარიმ ბენზემა „ლიონიდან“ „რეალიში“ გადავიდა, მისმა სატრანსფერო ფასმა დაიწია, რადგან, თავდაპირველად, ბენზემა ვერ ამართლებდა მასზე დაკისრებულ ინედებს, რონალდუს ჩრდილში მოექცა და ერთი პერიოდი სულაც განაცხადს მიღმა რჩებოდა, თუმცა, 2011-2012 წლების სეზონის პერიოდში ბენზემამ ფუნდამენტური ცვლილება მოახდინა საკუთარ თამაშში და სამეფო კლუბის შეტევის ხაზის ლიდერად იქცა. 2012-2013 წლების სეზონის პირველ ნახევარში მან წინა სეზონში აკრეფილ ბომბარდირულ სიჩქარეს ოდნავ მოუკლო, თუმცა, ხარისხობრივად ამას არ უმოქმედია მის თამაშზე და იგი კვლავ ითვლება „რეალის“ შეტევის ლიდერად რონალდუსთან ერთად.

მესი – წლის უახსრეთელი ესპანეთში

„ბარსელონის“ არგენტინელი ფორვარდი, ლიონელ მესი, ესპანეთის 2012 წლის საუკეთესო ფეხბურთელად დასახელდა. გამოკითხვის ორგანიზატორი ესპანეთის ნომერ პირველი სპორტული გაზეთი „მარკა“ იყო. მესიმ 115 ათასი ხმა მიიღო – გამოკითხულთა საერთო რაოდენობის 60 პროცენტი. 2012

წელს მესიმ გერმანელი გერდ მიულერის უნიკალური რეკორდი დაამხო – მან ერთ კალენდარულ წელს 91 გოლის გატანა მოახერხა, როდესაც მიულერის ანგარიშზე კი 85 გოლი იყო. მესის გარდა გამოკითხვაში მონაწილეობას იღებდნენ: კროშტიანუ რონალდუ, რადამელ ფალკაო, ჩავი, ანდრეს ინიესტა, იკერ კასილასი და სერხიო რამოსი. 2012 წლის საუკეთესო მწვრთნელად, იგივე „მარკას“ ვერსიით, მადრიდის „ატლეტიკოს“ მესაჭე დიეგო სომერონე დასახელდა.

„ზლატანერა“ – ახალი შვედური სიტყვა

სიტყვა „ზლატანერა“, რომელიც შვედეთის ნაკრების ვარსკვლავის ზლატან იბრაჰიმოვიჩის სახელიდან წარმოიშვა, შვედური ენის საბჭომ ახალ სიტყვად დაარეგისტრირა. „ზლატანერა“ ამერიკიდან დომინირებას, ძალის გამოყენებას ნიშნავს. ლექსიკონში აღნიშნული იქნება, რომ ეს სიტყვა შვედურ ენაში ფრანგულიდან შემოვიდა და ზლატან იბრაჰიმოვიჩის დამსახურებით გაჩნდა, რომელიც ფრანგულ საფეხბურთო მოედნებზე დომინირებს და ძალას აჩვენებს. საფეხბურთო, რომ სიტყვა „ზლატანერა“ პირველად ფრანგულ ტელეარხ „კანალ პლუსზე“ გაჩნდა სატირულ გადაცემაში. ცნობისთვის, „პარი სენ-ჟერმენის“ რიგებში მოასპარევე ზლატან იბრაჰიმოვიჩი საფრანგეთის საუკეთესო ბომბარდირია 18 გატანილი ბურთით.

მითოვანი ბოლტი

პლანეტის უსწრაფესი ადამიანი, იამაიკელი მორბენალი უსაინ ბოლტი შეყვარებულია მიატოვა. 22 წლის მეგან ედვარდსმა, ჩვეულებრივმა ბულალტერმა ლონდონიდან, სამსახური პირად ურთიერთობაზე მაღლა დააყენა და ოლიმპიური ჩემპიონი ბოლტი გულგატეხილი დატოვა. „ჩვენ ერთად ვიყავით იამაიკაზე და მშვენიერი დრო გავატარეთ. უსეინს სურვილი ჰქონდა, რომ მე კვირაში ერთხელ მასთან ლონდონიდან მეფრინა, მაგრამ, მე ასე არ შემიძლია – სამსახური მაქვს და ჩვეულებრივი ადამიანივით ცხოვრება მირჩევნია ვარსკვლავურ ცხოვრებას“, – განუცხადა უორნალისტებს მეგანმა, რომელიც ბულალტრად მუშაობამდე მოდელი და ლონდონის ოლიმპიადის დანყებამდე გაიცნო უსეინ ბოლტმა.

ჰონიასკი თხოვნა

ავსტრალიურ ბრისბენში, წლის პირველ ტურნირზე ჩასულ დანიელ ჩოგბურთელს კაროლინ ვოზნიაცკის ჟურნალისტებმა ნიშნობის ბეჭედი დაუჩაბეს და ამჟამად მთელი მსოფლიო იმის მოლოდინშია, თუ როდის გააკეთებს ოფიციალურ განცხადებას ამ თემასთან დაკავშირებით მსოფლიოს ერთ-ერთი საუკეთესო ჩოგბურთელი ქალი. ცნობილია, რომ კაროლინა დიდი ხანია მეგოლფე რორი მაკილორის სვდება და, მათთან დაახლოებული პირების ცნობით, წყვილი ახლო მომავალში დაქორწინებას აპირებს, თუმცა, ოფიციალური განცხადება ამ საკითხთან დაკავშირებით ჯერ არ გაკეთებულა, მანამდე კი კაროლინ ვოზნიაცკი გოლფის მოედნიდან, ხოლო რორი კონტრადან გულშემატკივრობენ ერთმანეთს.

ქანეთის მომავალი „ნაჩუქარი“

არგენტინელი ფეხბურთელი, მილანის „ინტერის“ კაპიტანი და ცოცხალი ლეგენდა ხავერდოვანი დანიელი, რომელსაც 2013 წლის აგვისტოში 40 წელი შეუსრულდება, დიდი ფეხბურთიდან წასვლას არ ჩქარობს და მინიმუმ ერთი სეზონით აპირებს კონტრაქტის გახანგრძლივებას „ნერაჭურისთან“. „ფეიქრობ, მშვენიერ ფორმაში ვარ და შემიძლია სარგებლის მოტანა კლუბისთვის. 40 წლის ვხდები და მგონია, რომ ასეთ კარგ ფორმაში ჯერ არ ვყოფილვარ“, – აცხადებს ფეხბურთელი, რომელიც „ინტერის“ ლირსებას 1995 წლიდან იცავს და მილანური კლუბის სიმბოლოდ ითვლება.

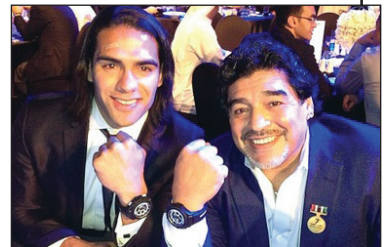
შარაპოვას მტვერსასრუტი- რობოტი

რუსი ჩოგბურთელი მარია შარაპოვა დიდ დროს ატარებს კორტებზე, ვარჯიშებში, ერთი კონტინენტიდან მეორეზე გადაფრენებში და, აქედან გამომდინარე, სახლის დალაგებას ვერ ასწრებს. ალბათ, ამ მიზეზით, შარაპოვა მტვერსასრუტი-რობოტის მწარმოებელი კომპანიის სარეკლამო სახე გახდა და რეკლამირებას უკეთებს ყველა დასახლისთვის სასურველ „მეგობარს – მტვერსასრუტს, რომელიც ავტომატურად ანადგურებს მტვერს. შარაპოვამ უკვე მიიღო მონაწილეობა მტვერსასრუტი-რობოტის სარეკლამო ფოტოსესიაში და, ამობეზენ, რომ თავადაც შეიძინა რობოტის რამდენიმე ეგზემპლარი, საჩუქრებად და საკუთარი სახლისთვის.

ლიამოს საჩუქარი ფაქოს

„საუკეთესო საჩუქარი მივიღე – მარადონამ საკუთარი საათი მაჩუქა, ხელიდან მოიხსნა და მაჩუქა, რაზეც ძალიან ვნერვოვლობ“, – ეს სიტყვები დანერა „ტვიტერის“ საკუთარ გვერდზე თანამედროვე ფეხბურთის ერთ-ერთმა საუკეთესო თავდამსხმელმა, კოლუმბიელმა რადამელ ფალკომ. ლეგენდარულმა დიეგო მარადონამ ერთ-ერთ წვეულებაზე გაიცნო ფალკო, მაშინვე აჩუქა თავისი საათი და უთხრა, რომ სიამოვნებით ადევნებს თვალს მის თამაშს. ფალკო ამჟამად მადრიდის „ატლეტიკოს“ ლირსებას იცავს, თუმცა ახლო მომავალში ვარაუდობენ, რომ ის რომელიმე ევროპული სუპერკლუბის ლირსებას დაიცავს, რადგან, მასზე აქტიურად ნადირობენ „რეალი“, „ბარსელონა“, „ჩელისი“ და „ოვენტუსი“.

რუსეთის სახელმწიფო ბანკმა არასტანდარტული ზომის მონეტები მოჭრა

ვერცხლის 3 რუბლის ნომინალისა და ოქროს 50 და 100 რუბლის ნომინალის მონეტები 2014 წლის სოჭის ზამთრის ოლიმპიადის აღსანიშნავად მოჭრა, მონეტების ავერსზე რუსეთის გერბია გამოსახული, ხოლო რევერსზე – ოლიმპიადის ერთ-ერთი სიმბოლო, თეთრი დათვი. მონეტებს არასტანდარტული კვადრატული ფორმა აქვთ და სულ 700 ათასი ცალი მონეტა გამოშვებული.

გვერდები მოამზადა უშანგი რუსაქია

ზამთრის დაავადებას უპყურნალოთ ხახვით

დაახლოებით, 60-70 გრამი ხახვი მთლიანად აკმაყოფილებს ადამიანის ორგანიზმის მოთხოვნას ასკორბინის მჟავაზე. C ვიტამინის ასეთი წყარო განსაკუთრებით ცივ ამინდშია აუცილებელი.

მინერალური მარილები, რომლებსაც ხახვი შეიცავს, წყალმარილოვანი ციკლის მუშაობას უწყობს ხელს. ის საუკეთესო სამკურნალო საშუალებაა.

თუ სურდო შეგეყარათ, გახეხეთ სამი ცალი საშუალო ზომის ხახვი, ახალმომზადებული ხახვის ფაფის არომატი ათი წუთის განმავლობაში ღრმად შეისუნთქეთ. ეს გამოჯანმრთელებში შეგიწყობთ ხელს.

ამ დროს ინჰალაცია დაგეხმარებათ. კერძოდ, ოთხ სუფრის კოვზ გვირილას დაასხით ნახევარი ლიტრი წყალი და ადუღეთ ხუთი წუთის განმავლობაში. შემდეგ განურეთ. ცხელ ნაყენში ჩაუმატეთ ორი სუფრის კოვზი ხახვისა და ლიმონის ნარევი. თავზე პირსახოცი გადაიფარეთ და შეისუნთქეთ ჭურჭლიდან ამომავალი ორი თელი. გვირილას ეთეროვანი ზეთი და ხახვის სამკურნალო ფიტოციდები ისუნთქეთ 5-10 წუთის განმავლობაში.

თუ თირკმელები და შარდ-სასქესო ორგანოები განუხებთ, ამ პრობლემის გადაჭრაში დაგეხმარებათ ხახვის, ნიახურის ძირებისა და ლიმონის წვენი თანაბარი რაოდენობის ნარევი. 40 მილიგრამი ნარევი ნახევარ ჩაის ჭიქა თბილ წყალში გახსენით და ჭამამდე 15 წუთით ადრე დალიეთ. სვით სამი კვირის განმავლობაში.

ათეროსკლეროზისა და ჰიპერტონიული დაავადებების მკურნალობისა და პროფილაქტიკისთვის სასურველია, მიიღოთ შემდეგი სახის ნარევი: ას გრამ ხახვის წვენს დაუმატეთ სამი სუფრის კოვზი თავლი და ერთი სუფრის კოვზი ლიმონის წვენი. მოათავსეთ ეს ნარევი მინის ჭურჭელში და თავზე მჭიდროდ დააფარეთ. შეინახეთ მაცივარში. ერთი ჩაის კოვზი გახსენით ნახევარ ჩაის ჭიქა თბილ წყალში და მიიღეთ დღეში 2-ჯერ, ჭამამდე 20 წუთით ადრე. სასურველია, ეს გააკეთოთ ერთი თვის განმავლობაში.

როგორ აღამიანავს უპითარდავით ნავროზი

ნევროზი ის დაავადებაა, რომელსაც საფუძვლად ნერვული სისტემის ფუნქციური აშლილობა უდევს და რომლის სრული გამოსწორებაც შესაძლებელია მხოლოდ სათანადო მკურნალობის ჩატარების შემდეგ. არსებობს რამდენიმე ტიპის ნევროზი, კერძოდ: ნევრასთენია,

ისტერია და აკვიატებულ მდგომარეობათა ნევროზებიც.

ნევრასთენიის გამომწვევია ფსიქიკური და ფიზიკური გადაღლა, გადაქანცვა, უსამოვნო განცდები, შინაგანი ორგანოების ინფექციური და სხვა სომატური დაავადებები. მისი ნიშნებია მომატებული აღზნებადობა, ემოციურობა, სწრაფი გადაღლა, გაფანტული ყურადღება, შრომის უნარის დაქვეითება, უძილობა, დღისით მოთენთვა, უმადობა, სექსუალური ლტოლვის დაქვეითება, გულის ცემის გახშირება ან პირიქით, შენელება, არტერიული წნევის მერყეობა და ოფლიანობა.

ისტერიული ნევროზი კი, ვითარდება თავისებური ხასიათის მქონე ადამიანებში. ის შეიძლება, გამოვლინდეს თითქმის ყველა დაავადების მსგავსი ნიშნებით.

აკვიატებულ მდგომარეობათა ნევროზის დროს, ზოგად ნევროზის ნიშნებთან ერთად, აღინიშნება სხვადასხვა სახის აკვიატება, კერძოდ, აკვიატებული აზრები, მოქმედებები და შიშები. აკვიატებული იდეების დროს აღინიშნება ყოყმანი, შიში, სხვადასხვა დაავადების აკვიატებული შიში. ზოგს ეშინია ღია ან დახურული სივრცის და ასე შემდეგ.

დებრესიულ, იპოქონდრიულ და სექსუალურ ნევროზებს ნევრასთენიის ფარგლებში განიხილავენ.

ნევროზი აბსოლუტურად მოსარჩენი დაავადებაა. მისი მკურნალობა აუცილებელია ექიმის მეთვალყურეობისა და მისივე დანიშნული მკურნალობის კურსის ჩატარებით. ნამყვან მეთოდად ითვლება ფსიქოთერაპია, ასევე, მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება რაციონალურ ფსიქოთერაპიას და ავტოტრენინგს, ისტერიის დროს – შთაგონებას და ჰიპნოზურ ზემოქმედებას.

ნევროზული აშლილობა ბავშვებში მთელი რიგი თავისებურებებით ხასიათდება. ხშირია ამ დროს ენაბლუობა, ღამის შიშები, შარდის შეუკავებლობა, კრუნჩხვები, უმადობა, ჭირვეულობა, უაზრო მოქმედებები, ყვირილი და ასე შემდეგ.

ბავშვთა ნევროზების სამკურნალოდ დიდი მნიშვნელობა აქვს ფსიქოტრავმული მიზეზების აღმოფხვრას. ბავშვი ადვილად ემორჩილება შთაგონებას. ამიტომ, მის გვერდით, უფროსი ადამიანი მეტად დაკვირვებულად უნდა მოქმედებდეს, შეუქმნას მას საერთო ფსიქოთერაპიული გარემო და არ აპყვეს მისი თანდასწრებით შიშსა და შფოთვისას.

ფორთოხალი გვირ დაავადებას აბრძვის

ფორთოხალი შეიცავს კალიუმს, ასევე, A პროვითამინს, B და C ვიტამინს, ფოლის მჟავას, მაგნიუმს, მანგანუმს, ფოსფორს, რკინას, სპილენძსა და თუთიას.

ფორთოხალი ბევრ დაავადებას ებრძვის, და გვიცავს სავალალო შედეგებისგან. მას ორგანიზმიდან გამოაქვს ნივთიერებათა ცვლის ნარჩენები და ტოქსინები. კარგი იქნება, თუ კვირამი ერთ დღეს მხოლოდ ფორთოხალს მიირთმევთ, დაახლოებით ექვს-შვიდ ცალს, ან, ახალგამონზურულ წვენს დალევთ.

ფორთოხალი აძლიერებს იმუნიტეტს. დადგენილია, რომ ვიტამინები, იმ ნივთიერებებთან

ერთად, რომლებსაც ფორთოხლის ქერქი შეიცავს (რომელიც მას ყვითელ ფერს ანიჭებს), სტიმულს აძლევს ორგანიზმს ანტიბიოტულების გამოსამუშავებლად. ეს კი, თავის მხრივ, აძლიერებს ორგანიზმის გამძლეობას და სხვადასხვა ინფექციისგან დაცვას. ასევე, იცავს ორგანიზმს თავისუფალი რადიკალების ზემოქმედებისგან.

გარდა ამისა, ფორთოხალი ამცირებს კიბოს წარმოქმნის რისკს. კუჭში დალექილი ნიტრატები წარმოქმნის კანცეროგენულ ნივთიერებებს. მასში შემავალი C ვიტამინი კი, მათ წარმოქმნას აფერხებს.

თუ ყოველდღიურად ერთ ცალ ფორთოხალს შეჭამთ, შემცირდება თრომბის წარმოქმნის რისკიც.

ჯანმრთელი ადამიანისთვის უზმონზე ფორთოხლის ჭამა ანესრიგებს კუჭ-ნაწლავის ტრაქტის მუშაობას. ოღონდ, გაითვალისწინეთ, რომ ფორთოხლის წვენი ინტენსიური სმა და საერთოდ, ციტრუსების მიღება, ალურგიულ რეაქციებს იწვევს.

ფორთოხლის ახალგამონზურული წვენი საუზმეზე ენერგიით აგავსებთ მთელი დღის განმავლობაში. ოღონდ, წვენი მომზადებისთანავე უნდა დალიოთ, რადგან ვიტამინების ნაწილი სწრაფად იშლება. სამხარზე კი მთლიანი ფორთოხალი მიირთვით, რადგან ქერქში არსებული პექტინები აკონტროლებს ორგანიზმში ქოლესტერინის დონეს.

თუ გსურთ, ზედმეტი კილოგრამები დაიკლოთ, მაშინ კვირამი ერთი დღე განტვირთვის დღედ გამოაცხადეთ და საუზმეზე, სადილსა და ვახშამზე მხოლოდ ფორთოხალი მიირთვით. მასში მცირე კალორიებია, სამაგიეროდ, ბევრი უჯვრედისია, რაც შიმშილის გრძნობას გარკვეული დროით თრგუნავს.

ახლა სწორედ ფორთოხლის სეზონია. ამიტომ, გაითვალისწინეთ ამ ციტრუსის სასიკეთო თვისებები და გამოიყენეთ ის ორგანიზმის დასაცავად მთელი სეზონის განმავლობაში.

რა სიმპტომები ახსნიან შაქრიან დიაბეტს

შაქტიანი დიაბეტი ენდოკრინული დაავადებაა. მისი მკურნალობა ძნელია, რადგან შეუძლებელია დაავადების მიზეზის განსაზღვრა. დიაბეტის დროს ორგანიზმში ინსულინის გამოიმუშავება მცირდება. ამის გამო შაქარი ცუდად შეითვისება და სისხლში მისი კონცენტრაცია მატულობს, რამაც, შესაძლოა, გამოიწვიოს ნერვული დარღვევები, მხედველობის დაქვეითება, ინფექციები, სისხლის მიმოქცევის გაუარესება, გულისა და თირკმელების დაავადებები. ორგანიზმში ირღვევა ყველა სახის ნივთიერებათა ცვლა და დროთა განმავლობაში ყალიბდება დაავადებათა მთელი ჯაჭვი.

შაქრიანი დიაბეტისთვის დამახასიათებელია წყურვილის შეგრძნება და პირის სიმშრალე, მომატებული მად, სისუსტე, წონაში კლება, კანის სიმშრალე და ქსვილი, ასევე, შარდის დიდი რაოდენობით გამოყოფა.

შაქრიანი დიაბეტი სერიოზული დაავადებაა, რომელსაც დროული გამოვლენა, ყურადღება და მკურნალობა სჭირდება. ხალხურ მედიცინაში არსებობს სამკურნალო ბალახების ნაყენები, რომელთა სისტემატური სმა ანესრიგებს ნივთიერებათა ცვლას და მეტ-ნაკლებად ებრძვის დაავადებას. რადგან შაქრიანი დიაბეტი ნი-

აპიციონის რჩევები

ვითერებათა ცვლის დარღვევის გამო ვითარდება, გამოიყენეთ ნაცადი ხალხური მეთოდები: მიირთვით წინიზურას ფაფა, ოღონდ, რძის გარეშე. კარგია, ასევე, ჭინჭრის ახალი, ქორფა ფოთლების ნაყენი. კერძოდ, 50 გრამ ფოთოლს დაასხით ნახევარი ლიტრი მდულარე წყალი, გააჩერეთ დაახლოებით ორი საათით და დალიეთ ერთი ჩაის ჭიქა, დღეში 3-4 ჯერ.

დიაბეტის დროს ძალიან სასარგებლოა უმი კუნთის ნაყოფი. ის სისხლში შაქრის დონეს დაბლა სწევს. სასურველია, დღეში 100 გრამი კუნთის მიღება, ოღონდ, აუცილებლად ჭამის შემდეგ. მშობრ კუჭზე მან შესაძლოა, ნაწლავური სპაზმი გამოიწვიოს.

კუჭქვეშა ჯირკვლის მუშაობის დარღვევისა და დათრგუნვის შემთხვევაში, სასარგებლოა დაფნის ფოთლების ნაყენი: 12 ცალი ფოთოლი დაატეცმატეთ, ჩაყარეთ თერმოსში და დაასხით მდულარე წყალი. გააჩერეთ ორი დღე. ნაყენი მიიღეთ 3 დღის განმავლობაში, დღეში 50 მილიგრამი.

ასევე, ხალხურ მედიცინაში ცნობილია ლობიოს პარკის სასარგებლო თვისებები: 3 კოვზ დატეცმატეულ ლობიოს პარკს დაასხით ნახევარი ლიტრი მდულარე წყალი და ადუღეთ ერთი საათი. დალიეთ ნახევარი ჭიქა, დღეში 3-ჯერ, ერთი თვის განმავლობაში.

როგორ მოვახდინოთ გონების კონცენტრირება და დავახაროთ ტვინს, გავრი იზოგრაფიის მიღებაში

ყველა ჩვენგანს არა მარტო ბევრი ფიქრი, არამედ ბევრის დამახსოვრებაც სჭირდება. ხანდახან იმდენად ბევრის, რომ თავბრუ გვესმის. მაგრამ, დამახსოვრების პროცესის შემსუბუქება შესაძლებელია, თუ გონებრივი დატვირთვის დროს სპეციალურად მივიღებთ საჭირო საკვებ პროდუქტს.

სტუდენტებმა უნდა მიიღონ, რაც შეიძლება მეტი კომპოსტო, რადგან ის ხსნის ნევროზს და ამცირებს ფარისებრი ჯირკვლის აქტივობას. იმისთვის, რომ გამოცდების წინ გაუთავებლად არ გქონდეთ შიშის გრძობა, რეგულარულად უნდა მიირთვათ კომპოსტოს სალათა. სესიებისთვის მზადების დროს კარგია მზესუმზირა ან გოგრის თესლი. მიირთვით ლიმონი და უკეთ იაზროვნებთ, რაშიც მასში შემავალი C ვიტამინი დაგეხმარებათ. ახალ ინფორმაციასაც ადვილად აღიქვამთ.

მოცვი იდეალური პროდუქტია მათთვის, ვისაც ხშირად ეძაბება მესხიერება, ყურადღება, თვალები. ის ხელს უწყობს ტვინის სისხლით მომარაგებას. კენკრა აძლიერებს თვალის კუნთებს და მხედველობაზეც დადებითად მოქმედებს. მოცვი განსაკუთრებით საჭიროა მათთვის, ვინც კომპიუტერთან მუშაობს.

თუ გონების მაქსიმალური დაძაბვა გინევთ, ან ავტომატურად დიდხანს მართავთ, თან იქონიეთ თხილი ან კაკალი. მათი ხშირი მიღება კურნავს დაავადებულ ნერვულ სისტემას და ხელს უწყობს ტვინის უკეთესად მუშაობას.

ფსიქიკური და გონებრივი გადაღლილობის დროს, დაგეხმარებათ ხახვი. ის ათხელებს სისხლს, რითაც ხელს უწყობს ტვინის ფინგბადით მომარაგებას. ყოველდღიური მინიმალური დოზა საშუალო სიდიდის ხახვის ნახევარია.

შემოქმედებითი პროფესიის ადამიანებისთვის აუცილებელია ლეღვი. ის შეიცავს ნივ-

კითხვა: შეიძლება თუ არა, გამოიწვიოს სერიოზული გართულებები აორტოკორონაროგრაფიამ?

პასუხი: ეს გამოკვლევა განეკუთვნება ინვაზიურ, კარდიოქირურგიულ გამოკვლევათა რიცხვს. ახლა ის რუტინული გახდა, დაგროვილია დიდი გამოცდილება, გამოშუშავებულია მეთოდოლოგია, მაგრამ, გართულებების საშიშროება ყოველთვის რჩება. ავადმყოფს აფრთხილებენ ამის შესახებ.

კითხვა: შეიძლება თუ არა ვარჯიში პოდაგის დროს?

პასუხი: პოდაგრა ანუ ნიკრისის ქარი, თუ სწორად არის დასმული დიაგნოზი, არის ნივთიერებათა ცვლის დარღვევა (კერძოდ – შარდმჟავას). პირველი და მთავარი პირობაა კვების სწორი რეჟიმი, გამწვავების დროს კი – მკაცრი დიეტა. ართრიტის გამწვავების დროს მიიღება ფევეტური ტკივილგამაყუჩებელი პრეპარატები, რემისიის დროს მოძრაობითი აქტივობა და ვარჯიში სასურველია.

კითხვა: სასარგებლოა თუ არა მანდარინი?

პასუხი: კანადელი მეცნიერები დარწმუნებულები არიან, რომ მანდარინი ერთ-ერთი საუკეთესო საშუალებაა სიმსუქნის, შაქრიანი დიაბეტისა და ათეროსკლეროზის წინააღმდეგ. გამოკვლევების პროცესში მათ მანდარინში აღმოაჩინეს ნივთიერება ნობილეტინი, რომელიც ხელს უშლის ზემოთ ჩამოთვლილი დაავადებების განვითარებას.

კითხვა: შეიძლება თუ არა ორსულობის დაგეგმვა საშვილოსნოს ყელის ეროზიის დროს თუ, ჯერ მკურნალობა საჭირო?

პასუხი: სანამ ორსულობას დაგეგმავთ, საჭიროა „ფარული“ ინფექციების გამოორიცილება, ნაცხის ჩაბარება ციტოლოგიაზე, შესაძლოა საშვილოსნოს ყელის ბიოფსიაც. გამოკვლევების შემდეგ გადაწყდება, ორს-

ულობამდეა ეროზია სამკურნალო თუ მშობიარობიდან ორ თვეში. საშვილოსნოს ყელის ინფექცია, შესაძლოა, აღმავალი ინფექციის წყარო აღმოჩნდეს.

კითხვა: ჩემი 43 წლის მეუღლე შაქრიანი დიაბეტით დაავადებული მამაკაცია. გვაქვს თუ არა შანსი, ვიყოლიოთ ჯანმრთელი ბავშვი?

პასუხი: ნაყოფის ფორმირებისთვის ძირითადი მნიშვნელობა აქვს ქალის ჯანმრთელობასა და ასაკს. ალბათობა, რომ ბავშვს ექნება შაქრიანი დიაბეტისადმი მიდრეკილება, დაახლოებით 10 პროცენტია, ასეთი რისკი კი საშუალოდ ითვლება და ამის გამო ბავშვის ყოლაზე უარს არ ამბობენ.

კითხვა: რა სიახლე არსებობს ბრონქული ასთმის მკურნალობაში?

პასუხი: ხშირად ბრონქულ ასთმას ფილტვების ქრონიკული ინფექციის კერები ინვეს (ქლამიდიები, მიკოპლაზმა, პნევმოციტები). შეგვიძლია, ჩააბაროთ სისხლი ამ ინფექციების მიმართ ანტისხეულებზე. მათი აღმოჩენის შემთხვევაში, ანტიბიოტიკოთერაპია და იმუნოკორექცია საგრძნობლად აუმჯობესებს ავადმყოფის მდგომარეობას ან განკურნავს კიდევ.

კითხვა: ვარ 21 წლის. სამი კვირაა, დამეწყო თმის ცვენა, თმა ვიზუალურად ჯანსაღია. რას მიჩვენო?

პასუხი: ალოპეციის (თმის ცვენის) მიზეზი მრავალნაირია: გენეტიკური მიდრეკილება, ჰორმონული დარღვევა, თავის კანის მიკრობული დაზიანება, სეზონური ავითამინოზი, სტრესი და სხვა. თქვენს შემთხვევაში, რადგან თმა და თავის კანი ჯანსაღია, ალბათ, საქმე ავითამინოზთან გვაქვს. დერმატოლოგის კონსულტაციაზე დამეტი არ იქნებოდა.

რუბრიკას უძღვება ოჯახის ექიმი მაია ნუსუშიძე

თიერებას, რომელიც შემადგენლობით ასპირინის ნაგავს და ტვინის ფინგბადით მომარაგებაში ეხმარება. ეთერზეთები, რომელთაც მისი თესლი შეიცავს, ხელს უწყობს ნერვული სისტემის მონერვიგებას. ვისაც შემოქმედებითი აქტიურობა სჭირდება, მისთვის ძალიან სასარგებლოა ქინძის ჩაი, კერძოდ, 2 ჩაის კოვზი 1 ჩაის ჭიქა წყალზე.

რას ეპედრაბოდა გოგლა ლეონიკა ოჯახს და ვისი სურათი ჩამოიკილა მან გულზე

პატარძელის ლამაზი სახელწოდების შესახებ მრავალი ლეგენდა არსებობს: ზოგნი ამბობენ, სოფელი პატარძლის მზითვეი ყოფილაო, ზოგნი პატარა ძის კუთვნილება იყოო, ზოგნი – ლამაზ სოფელს მუდამ ლამაზი პატარძლები ჰყავდაო, ზოგნი ღრმა რწმენით კი, ამ პატარა სოფელს დიდი მტერი დაუძღვია და რომელიღაც მეფეს „პატარა მძღველი“ უწოდებიაო, მაგრამ, ვინ იცის, რომელია მართალი... სწორედ ამ ლამაზ სოფელში დაიბადა ჩვენი პოეტი გოგლა ლეონიკა. „არავინ იცის, როდის და

გიორგი ლეონიძე

ბარტყები ამოვსებით – ჩვენი პატარა დებისთვის უნდა ნამოგვეყვანა და გაგვეზარებინა. გოგლამ ტირილი დაიწყო: ეგ ბარტყები თუ დაიხოცებინა, მეც თავს მოვიკლაო. შეგვეგმიინდა და უკანვე ჩავსვით ბუდეში“.

ლეონიძეების გვერდით ცხოვრობდა გოგლას საყვარელი დეიდა მაიკო, დიდი ოჯახის დიასახლისი. ახლაც დგას მათი სახლი პატარძელეში. „ერთხელ, – იგონებენ მოზუცები, – დიდი გვალვა იყო, უფროსების გაუთავებელი თხოვნით, ბავშვები ელიაზე

გიორგი ლეონიძე (პირველ რიგში მარცხნივ) გიმნაზიის წლებში

და, მისი საყვარელი ადგილი სოფლის ბიბლიოთეკა იყო. ბიბლიოთეკას იატაკი არ მჭონია. გოგლას მეზობელ ვანტო ჯილაურისგან უთხოვია ხარურები, დედულებითი, ნინონწინდაში უყიდა აგური და თავისი ხელით დაუღია იატაკი ბიბლიოთეკაში. მისი თანატოლი, საქართველოს დამსახურებული მასწავლებელი ელისო ინკოშვილი იხსენებდა: ეხვეწებოდნენ თანატოლები, ჩვენც მოგვხმარებოთო, მაგრამ, ახლოს არავინ გაიკარა, მე თვითონ კარგად უნდა გავაკეთოო. თექვსმეტი წლისავე ძლივს იქნებოდა მამინო.

გიორგი ლეონიძის ქალიშვილი – ნესტანი ვაჟთან – გიორგი ქავთარაძესთან ერთად

ბელი. სოფლის ცენტრშია აღმართული მათი ორსართულიანი ქვითკირის სახლი. ამ სახლს სოფელში „ჯიშინა ოჯახს“ ეძახიან – ხუთი შვილის აღზრდელა იეს ოჯახი... გოგლა მეხუთე შვილი იყო. მეუღლე ადრე გარდაეცვალა და დაქვრივებულ სოფიო გულსაძის დაანავ ოჯახის სიმძიმე. თვითონვე შეასწავლა შვილებს წერა-კითხვა, მანვე ჩაუწერდა შრომის, კითხვის სიყვარული. მას მთელი სოფელი „ნათიას“ ეძახდა. 4-5 წლისამ, თურმე, უკვე იცოდა წერა-კითხვა. 6-7 წლისა კი, თვითონ „მასწავლებლობდა...“ ცნობილი ფილოლოგის, ვარა ფიტცელაურის გადმოცემით, გოგლა კეთილი, სხვისთვის მუდამ კეთილმოსურნე ბავშვი იყო. მამის დანატოვარი მდიდარი ბიბლიოთეკიდან ათიოდე წიგნს ამოირჩედა, უბნის ბავშვებს გვირიგებდა და გვეტყოდა – შინაარსი მიაშვითო. მან, პატარა ბავშვმა შემეყვარა წიგნი.

გიორგი ლეონიძის ქალიშვილი – ნესტანი

ნაივინდა. დაათრევდნენ საკუთარი ხელით გაკეთებულ დიდ თოჯინას. ზოგს ჯვარი ჩამოუკიდა კისერზე, ზოგს – ხატი. მათ აედევნა პატარა გოგლაც, მაგრამ, მას არც ხატი ჰქონდა და არც ჯვარი. დეიდა მაიკოს სახლთან შეაჩერა ბავშვები, შეიბრინა ოთახში, დეიდა მაიკოს სურათი დაიმგრა გულზე და გამოვიდა. ბავშვებმა სიცილი დააყარეს. რას იცინით, დეიდა მაიკო კეთილი და სათნო ქალია, მე ის ხატად მიჩაჩნიო... პატარა გოგლა ფოლკლორის დიდი თავყანისმცემელი იყო. დედას, დებს ევედრებოდა, მომეხმარეთ, პატარძელეში გავრცელდებულ ზეპირსიტყვიერების ნიმუშები ჩავეწეროთო. ბავშვი დილიდან საღამომდე იკარგებოდა, სახლში არ შემოდებოდა. ერთ დღეს ვუსაყვედურე, – გვიამბო მისმა დამ, ნინომ, – სადა ხარ ბიჭო, ჩაი უკვე დავლიეთო. მძას უბასუხნია: ბაგრატს ლეკსები თქვენს ჩაიზე ტყბილია, მისი ზღაპრები კი თქვენს საუზმეზე გემრიელიო. უყვარდა სიტყვების სხვანაირად გადაკეთ-გადმოკეთება, სიტყვების გამოწარხვა. გოგლა მამინ 16-17 წლისა იქნებოდა, ლეონიძეების სახლი რომ გაქურდეს. იმ ქურდბაცაცას ქვაბები და გოზინაყის სპილენძის სინებიც კი წაეღო. ქურდი დაიჭირეს – როგორ აკადრე ნიკო ლეონიძის ოჯახსო. აღარ მინდა მისი სხენება. გოგლას უფროსი და-ძმები ჰყავდა, ერთმანეთზე კეთილები იყვნენ. დედას ეთქვა შვილებისთვის: შვილებო, იმ სირცხვილნაჭამს საჭმელს ვერ ჩამოანვიდან, გაგაზადებ საჭმელს და წაუღეთ ციხეშიო. თქვენი ასეთი ყურადღება უფრო ჩაახედებს თავის ცუდვაცობაში და არასოდეს აღარ იქურდებსო. თურმე, გოგლას, სიკოსა და ლევანს ყოველკვირა მიჰქონდათ საჭმელი ციხეში თავიანთი ქურდისთვის... გარე კახეთში პირველი ბიბლიოთეკა პატარძელულებს ჰქონიათ. ბიბლიოთეკა საკუთარი სახსრებით აუშენებია დიდი რეჟისორის, ვასო ყუშიტაშვილის მამას – პავლეს, რომელსაც მეტსახელად „ძეუა“ რქმევია. მაშინდელი გაზეთი „ივერია“ აღნიშნავდა, რომ ბიბლიოთეკა თავისი შენობით, წიგნებით და დგამავეჯით 50 მანეთზე მეტი დაჯდომია ყუშიტაშვილს. როცა გოგლა ნამიზარ-

დიდ საქმეებში ჩაწვლულ! უკვე თბილისში ცხოვრობდა. სოფელში რომ ვინმე გარდაიცვლებოდა ან დაქვრივდებოდა, აუცილებლად ჩამობრძანდებოდა. თუ ვერ გაიგებდა ან არ შეაგტყობინებდნენ – არ შეეგანუხოთო, საყვედურს იტყვოდა: სირცხვილია, ხალხის ყბაში არ ჩამავდითო, იტყვარაო, არ გვიკადრათო. უკარება როდი იყო, სოფელში ყველას მოიხაზულებდა.

გიორგი ლეონიძის ქალიშვილები – ნესტანი და თინათინი

მოზუცებთან ერთად პურსა და ნიორს, მანონსა და კუტურს გატეხდა. თუ ვინმე მოებოდიტებოდა – ლობიო მაქვს ამოქინძული, როგორ გაკადროო, იქნებ არც შიოდა, იქნებ არც უყვარდა, მაგრამ, ძალიან მოინონებდა: უჰ, უჰ, სწორედ ახლა ვნატრობდი ლობიოსო, – იტყვოდა... პატარძელული მოზუცი დედაკაცები იკვეხნიდნენ –

გიორგი ლეონიძე მეუღლესთან, ქალიშვილთან – ნესტანთან და შვილიშვილთან – გიორგი ქავთარაძესთან ერთად

ქალიშვილთან – ნესტანთან ერთად

თუ რამ კარგი ნამიკითხავს ბავშვობაში, სულ გოგლას ჩავგონებოთ. მისი მეზობელი, ვასო ფიტცელაური კი იხსენებდა: „გოგლა დიდგულა იყო, მაგრამ ტირილი მალე იცოდა. მე და ჩემმა ძმამ, გიგომ, ჩიტის ბუდე ჩამოვღეთ და

გიორგი ლეონიძე

პატარა გოგლას ძუძუს მე ვანოვებდიო. ჩემი მოზუცი მამა, მამიდა და მეზობლები ხშირად მოხოდნენ ხოლმე, გოგლას რამე ნავციკითხვო. ერთი ჩემი მეზობელი, ოთარანთი ქვრივის მსგავსი დედაკაცი, ანა ბუბო (ფანოზიშვილი-ზუკაკიშვილი), მეტად გაცხარდა: ერთი უყურე, ჩემზე არაფერი დაუნერია, ძუძუს ხომ მეც ვანოვებდი, ის ჩემი ვანოს ტოლი და ძუძუშტეუაო. ეს ამბავი მალე ვუთხარი მია გოგლას. გაუკვირდა და გაუხარდა, აუცილებლად გამაცანი, მე მას არ ვიცნობო. ანა ბუბომ იუარა – ასე ჩაცმული ვერ ვეჩვენებ, აი, ჩემი ვანო ჩამოვა, მიყიდის ტანსაცმელს და მერე ნამიყვანეო. ეს ვუთხარი პოეტს. შეწუხდა, გაიარ-გამოიარა თუთის ხის ქვეშ, აწრიალდა... ორი კვირაც არ იყო გასული და მისმა მძღოლმა მომიტანა ანა ბუბოსთვის კაბა, თავშალი, ფეხსაცმელი და ლექსი „დედობილი.“ ამალელებ-

ელი იყო პოეტის შეხვედრა დედობილთან. პოეტს ვუთხარი: სხვა ბევრი იკვებნის თქვენს დედობილობას-მეთქი. ესაიბოვნა, ეგ რა კარგად თქვი - „იკვებნის“, რომ დამამდლონ, ისაა ცუდიო...

განსაკუთრებით უყვარდა „ნატვრის ხე“, „ვაზელვარასა“ და „შუქელვარა დილას“ ეძახდა. ერთხელ მკითხა, რას ამბობს ხალხი ჩემს „ნატვრის ხეზე“. მე ვუპასუხე, ჩემმა ლექტორმა გვითხრა, ლეონიძის „ნატვრის ხე“ მოვლენაო. ესაიბოვნა, მაგრამ, მაინც მითხრა: შენ უნდა გეთქვა, რის მოვლენაა, რა მოვლენა, ყველა პატარძელული ასე ვლაპარაკობო.

მშობლები - ნიკოლოზი და სოფიო

ტინემ - იგონებდა მამა. პოეტურად მოგვიკვირდა გოგლა წყნეთში. გულიანთ ნყალი მოითხოვა მომაკვდავმა, თავისი ყმანვილა(ცოცხლის ემბაზი - გულიანთ ნყაროს ნყალი. დიდი და პატარა პატარძელულში გარბოდა პატარა ლიტრებით წყლის ჩამოსატანად... მომაკვდავი მეზობ-

გიორგი ლეონიძე მეგობართან ერთად

ლის თანატომმა ქალმა, ოლა ზუკაკიშვილმა მიინახული, პატარძელულის ხილი მიართვა, გოგლა ხილს მისწვდა, სურდა, უკანასკნელად ეგრძნო გამზრდელი პატარძელულის სურნელი, ვერ შეძლო ჭამა, სიმწრისგან ლეღვი ხელებში მოწურა, თვალზე ცრემლი მოადგა... საოცარია, სად მოძებნა აგვისტოში იები ქალბატონმა მარია მეიფარიანმა? მომაკვდავს იები მიართვა, პოეტმა გაიღიმა, დაყნოსა და გულზე დაიყარა!.. პატარძელულებმა

გიორგი ლეონიძე, ირაკლი აბაშიძე და თამაზ ჭილაძე

გიორგი ლეონიძე და მისი მეუღლე - ეფემია

გიორგი ლეონიძე და მისი მეუღლე - ეფემია

გიორგი ლეონიძე, ირაკლი აბაშიძე და თამაზ ჭილაძე

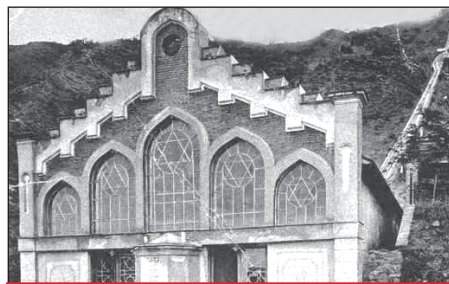
გიორგი ლეონიძე, მისი მეუღლე - ეფემია, ნიკოლოზ ზაბოლოცკი, ნინა ტაბიძე

მოითხოვეს - ჩვენ დავკრძალავთ, სოფელიო. დატრიოდნენ სოფლის თავკაცები: თვითონ ამოთხარეს საფლავი მთანმინდაზე, პატარძელიდან ტომრებით წაღებული მიწა ჩააფხვიერეს საფლავში გოგლას, ხელით ატარეს კუბო სამარემდე და თვითონვე ჩაასვენეს. ქელეხი გადაუხადა სოფელმა არნახული და არგაგონილი. შემთხვევით შემხვედრმა ტაქსის მძღოლმა მკითხა: მართლა ათი ძროხა დაკალით და ასითონე პური გამოაცხეთ პატარძელულებმა ლეონიძის ქელეხში? მე ვუპასუხე: მაგის რაოდენობა არ ვიცი, ის კი ვიცი, რომ საგზლად ზღვა ცრემლი, დიდი სიყვარული და არდავინყება გავატანეთ-მეთქი.

პაპ პატარაია

ოცდამესამე გვერდიდან

დღემდე ერთ-ერთ ყველაზე გრძელ და ციცაბო რკინიგზად ითვლება. პეტერბურგში გამოშვებული ჟურნალი „ნივა“ 1905 წლის მარტში წერდა: „ეს შესანიშნავი ნაგებობა მოწყობილია ცნობილი უცხოური ფუნქიულიორების მსგავსად, დაახლოებით ასეთი რამ არსებობს ნიჟნი ნოვგოროდში, მაგრამ, იქაური ფუნქიულიორი ვერც კი შეედრება მთანმინდაზე აგებულ გზას. ამჟამად ტფილისის ფუნქიული-

თბილისის ფუნქიულიორის ქვედა სადგური (1900-იანი წლები)

ორი დიდი ნარმატებით სარგებლობს მცხოვრებთა შორის და ნარმოადგენს ქალაქის ერთ-ერთ ღირსშესანიშნაობას, რომლითაც ესოდენ მდიდარია ტფილისი“.

საბჭოთა დროს ფუნქიულიორს რამდენიმე რეკონსტრუქცია ჩაუტარდა: 1936-1938 წლებში დაძველებული ზედა სადგურის ადგილას აშენდა ახალი სადგურის შენობა, რომლის აგებობები არქიტექტორები ზ. და ნ. ქურდიანი-

ვისი ინიციატივით აშენდა თბილისის ფუნქიულიორი და როგორ მოვლენას უძღვნა თავისი სწოხილი ზილო ნიკო ფიროსმანაშვილი

ბი იყვნენ, ხოლო 1968 წელს თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომმა მიზანშეწონილად ჩათვალა ფუნქიულიორზე სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ახალი ეტაპი დაეწყო, რადგან, სადგურის ქვედა შენობა ვერ იტევდა მოზღვავებულ დამსვენებლებს. ამიტომ, გადაწყდა, ქვედა სადგურის ამორტიზებული შენობის ნაცვლად, ახალი, თანამედროვე შენობის აგება. საბჭოთა კავშირის დაშლისა და დამოუკიდებლობის პირველ წლებში თბილისში განვითარებულმა ტრაგიკულმა მოვლენებმა გავლენა იქონია ფუნქიულიორზე და ორი ათეული წლის განმავლობაში სამთო-საბაგირო გზა პრაქტიკულად განადგურებული იყო. 2007 წელს ფუნქიულიორის რეაბილიტაცია ბადრი პატარკაციშვილმა წამოიწყო, თუმცა, ცნობილი მოვლენების გამო, ეს პროცესი კიდევ რამდენიმე წლით გაინელა და, საბოლოოდ, 2012 წლის ბოლოს რეაბილიტაცია დასრულდა. განახლებული ფუნქიულიორი, რომლის ქვედა სადგურ-

ის ისტორიული, პირვანდელი სახე დაუბრუნდა, საზეიმოდ გახსნეს თბილისის მერმა გივი უგულავამ და ბადრი პატარკაციშვილის

თბილისის ფუნქიულიორის განახლებული ქვედა სადგური გახსნის დღეს

ოჯახის წევრებმა. იმედია, ამიერიდან თბილისის ფუნქიულიორი კვლავ დაიბრუნებს ქალაქის სავიზიტო ბარათის ფუნქციას.

შუაგანი რუსხაპი მასალაში გამოყენებულია ნანყვეტები მამია ჩორგოლაშვილის ნივნიდან „მთანმინდა“ (გამომცემლობა „ხელოვნება“, თბილისი, 1991 წელი).

სიტყვების ბანაჟი

სასწაულები ნამდვილად ხდება... ყოველთვის ხდებოდა და კიდევ მოხდება... მოხდება ის თქვენთვისაც და ბედნიერებაც კარგზე დაგიკავუნებთ... მექანიზმი მარტივია, თუკი, უბრალოდ, დაიჯერებთ. შეიძლება, რთულია მთელი წლის „ნეგატივებით“ დაღლილმა უცებ სასწაული იწამოთ, მაგრამ შობის დღეებში ეს ნამდვილად შესაძლებელია...

ბევრი ლაპარაკი საჭირო არ არის. ჩაიფიქრეთ ყველაზე სანუკვარი სურვილი. ის, რაც ძალიან, ძალიან გინდათ, რომ ასრულდეს. რა თქმა უნდა, ჯადოსნურ ჯოხს ხელში არავინ შეგაჩერებთ და ძალისხმევაც საჭირო იქნება. ქმედება, თანაც მიზანმიმართული – აი, რას მივყავართ სასწაულებამდე და სასურველ შედეგებამდე.

ტვინი ძალიან აქტიურად რეაგირებს სიმბოლოებსა და ქმედებებზე – ოღონდ, კონკრეტულ სიმბოლოებზე და კონკრეტულ ქმედებებზე... ანუ, რა უნდა გააკეთოთ: ერთბაშად რამდენიმე კონკრეტული ოცნება საბოლოო მიზანს ძალიან დაგაშორებთ. ამიტომ გამოყავით იქიდან მთავარი, პრიორიტეტული და შეუდექით საქმეს. არანაირი წუნწინი და წინასწარი იმის თქმა, რომ მაინც არაფერი გამოვა. მით უმეტეს, დღესასწაულის დღეებში. ოცნება მაშინ იქცევა რეალობად, როცა მას თქვენ თვითონ შეასხამთ ხორცს საკუთარ ფანტაზიებში, უყურეთ ფილმებს თქვენი ოცნების შესახებ. წაიკითხეთ ამის შესახებ შესაფერისი ლიტერატურა. ეს უბრალო სიტყვები არ არის. შობა ღამეს მხოლოდ ის უთხარით საკუთარ თავს – მინდა და მე ამას გავაკეთებ! აუცილებლად... ხელს ვერაფერი შემოშლის!

საკუთარი თავის სწორი მიმართულებით წაყვანა, დღესასწაულის დღეებშიც აუცილებელია. იყავით ზოგჯერ ეგოისტიც. ნუ აღიქვამთ ამას დიდ დანაშაულად... სიტყვების გარეშე მოსმენა და გაგება ისწავლეთ... ერთი სიტყვით, ყველაფერი გააკეთეთ, რომ დღესასწაული თქვენს ცხოვრებაში დიდხანს გაგრძელდეს.

სულით რომანტიკოსი!

ვიყოთ გულახდილები – ძლიერი სქესის ძალიან ბევრი წარმომადგენელი სულის სიღრმეში რომანტიკოსია, თუმცა ისინი ყველა საშუალებით მალავენ და ნიღბავენ ამას. რატომ? – იმიტომ, რომ ჰგონიათ, – ეს სისუსტეში ჩაეთვლება. სამაგიეროდ, ისინი ძალიან აფასებენ რომანტიკულ ბუნებას საპირისპირო სქესში. როცა ქალი მეოცნებე არსების შთაბეჭდილებას ტოვებს, მამაკაცებში ეს სერიოზულ ინტერესს აღვივებს. მაგრამ, ძნელი მოსაძებნი იქნება ისეთი მამაკაცი, რომელიც გულხელდაკრეფილი დიდხანს დაელოდება თუნდაც ყველაზე საინტერესო ქალის გააქტიურებას. ნუ დაგავინყდებათ, რომ მამაკაცები ბუნებით ზარმაცები არიან. მათ სერიოზული სტიმული ან პროვოკაცია სჭირდებათ, თავისი „ნიჟარიდან“ რომ გამოძვრნენ. ერთხელ მაინც მოიქეცით ისე, რომ თქვენი საქციელი მისთვის სრულიად მოულოდნელი და შოკის მომგვრელი აღმოჩნდეს –

დავარქვათ ამას „შეჯანჯღარება“, რაც აბსოლუტურად ყველა მამრს სჭირდება.

კარგად შეაფასეთ ისინი, ვინც გვერდით გყავთ. ზოგჯერ მათი ღირსებები მიმალულთაა და, ამიტომ, ჯეროვნად დაუფასებელიც შეჩვევა, ერთი მხრივ, კარგია – სტაბილურობის ერთ-ერთი ყველაზე აუცილებელი კომპონენტი სწორედ რომ შეჩვევაა, მაგრამ, არსებობს მედლის მოერე მხარეც – აბსოლუტურად უარყოფითი: შეჩვევის დროს ადამიანს პარტნიორად ვეღარ მოიაზრებენ, რაც ზოგჯერ რეალურ ბედნიერებას გვაკარგვინებს...

ისაპ უსოლოე?!

რატომ არ მოჰყავს ცოლი? რატომ არ უნდა ოჯახი და რატომ დადის ისევ მარტო, როცა ნებისმიერი ქალი ბედნიერი იქნებოდა მასზე გათხოვებით? „რა პრობლემაა ცოლის მოყვანა!“ – გაიგონებთ ხშირად... მაგრამ, პრობლემა არის, თანაც, არცთუ მარტივი.

* პირველი პრობლემა, რომლის გამოც მამაკაცს ცოლი არ მოჰყავს, პასუხისმგებლობის საკუთარ თავზე აღების შიშია. ანუ, ეშინია, რომ კარგად ვერ მოუვლის მეუღლესა და შვილებს; ვერ უზრუნველყოფს მათ მატერიალურად. სხვათა შორის, ამ ტიპის შიში ძალიან ძლიერ მამაკაცებსაც აქვთ ხოლმე.

* თავისუფლების დაკარგვის შიში – ღამის მანიაკური აკვიტება. კაცს ეშინია, რომ ცოლი შეზღუდავს და „შეაეწიროვებს“ მის ინტერესებს; ხელს შეუშლის მეგობრებთან მის ურთიერთობას; გაადიზიანებს მისი შობი და სუსტი სქესისადმი ყურადღება. მამაკაცებს საკუთარი, სუბიექტური მოსაზრებები აქვთ კონკრეტულ საკითხებზე. ძლიერი სქესის წარმომადგენლებს აუცილებლად სჭირდებათ ბალანსი, შესაძლებლობა, ჰქონდეს გარკვეული დისტანცია თუნდაც ყველაზე ახლობელ ადამიანთან – მეუღლესთან.

თუ ქალი ამას გაგებით მოეკიდება ან მოაჩვენებს თავს, რომ ესმის მისი, ყველაფერი კარგად იქნება – მამაკაცს შიში ნელ-ნელა გაუქრება, ქალის შეგნებულობას კი აუცილებლად დააფასებენ.

* მამაკაცს ოჯახის შექმნით უჩნდება გაცნა, რომ მისი სურვილები უკანა პლანზე გადაინდებს; რომ, შეიძლება, ქორწინება არ

აღმოჩნდეს წარმატებული, განქორწინების კი მამაკაცებს ძალიან ეშინიათ. უამრავი ცუდი მაგალითი მათ აკომპლექსებთ. ერთი სიტყვით, ისინი სულაც არ არიან ძლიერები და, თუკი სიყვარულით ვერ დააკარგვინებთ თავს, ეცადეთ, მიხვდეთ, რისი შიში აქვთ თქვენს რჩეულს და „გაანეიტრალოთ“.

კითხვის ნიშნები

რაზე ლაპარაკობენ მამაკაცები, როცა მარტონი რჩებიან? – ფეხბურთზე, საკუთარ შეფებზე, საქმეზე და, შესაძლოა, გრძელფენება „ნაშებზეც“ კი. ერთადერთი, რაც მათი საუბრის თემებში არ ხვდება – ცოლებია. მამაკაცებს არ სიამოვნებთ და არ მოსწონთ საუბარი საკუთარ ცოლებზე, მაშინ, როცა ქალები ერთმანეთში ძირითადად ქმრებზე ჭორაობით არიან დაკავებული. რა ხდება, რატომ არის ასეთი განსხვავება? მამაკაცებს აქვთ პირად საკითხებზე კომპლექსები თუ, პირიქით, ქალებს? ფაქტია, რომ საკუთარ ოჯახურ ცხოვრებაზე მამაკაცები მკაცრად ინარჩუნებენ დუმილის უფლებას. ფსიქოლოგების ერთი ნაწილი მიიჩნევს, რომ მამაკაცებს აკლიათ ოჯახურ საკითხებში ინფორმაციულობა, განათლება და ლოგიკა, თუმცა, მეტ-ნაკლებად კომპლექსებიც „შეშაობს“.

ოჯახური „ლაბორატორია“ სერიოზული საკითხია და აჯობებდა მამაკაცებს გაცილებით მეტი სცოდნოდათ მის შესახებ. ისინი კი, რატომღაც, არც ცდილობენ, წინ წაიწიონ ამ მიმართულებით, მაგრამ, სულ ტყუილად – რაც მეტს გაიგებენ ოჯახური ურთიერთობების შესახებ, მით ჰარმონიულად იქნება მეუღლეებთან მათი თანაცხოვრება. მამაკაცები, როგორც წესი, ფიქრობენ, რომ ქორწინება ხუმრობა არ არის; რომ ის მათ თავისუფლებას ზღუდავს, თუნდაც გაგონილი არ ჰქონდეთ საქორწინო კონტრაქტების შესახებ. ამას ნაკლებად აქვს მნიშვნელობა. თუმცა, მთავარი სხვაა – კაცებს ყველაზე მეტ პრობლემას პასუხგაუცემელი კითხვები უქმნით. გამოიჩინონ მეტი სითამამე და მოითხოვონ მათზე პასუხები, ან, უბრალოდ, იპოვონ ისინი – მაშინ ყველაფერი გაცილებით უკეთ იქნებოდა.

გვერდი მოამზადა ნინო ნულუკიძემ

რა აკავშირებდა ჰოლივუდის პარსკლავ ლიამ ნისონს ლუდსახარ „გინესთან“ და სულ გაუზიარეს მას სხვირი

ირლანდიური წარმოშობის ამერიკელი მსახიობი, ბრიტანეთის იმპერიის ოფიცრის ორდენის მფლობელი და ყველაზე ცნობილი „შინდლერი“ პლანეტაზე... საუბარი ლიამ ნისონზე – „შინდლერის სიისა“ და „ვარსკლავური ომების“ ვარსკლავზე.

* ლიამ ნისონი (სრული სახელი და გვარი უილიამ ჯონ ნისონი) 1952 წლის 7 ივნისს დაიბადა ჩრდილოეთ ირლანდიაში, პროტესტანტულ ქალაქ ბელიმენში, კათოლიკეების ოჯახში. მისი მამა დაცვის თანამშრომელი იყო, დედა კი – მზარეული. ოჯახი ნაქირავებ ბინაში ცხოვრობდა. ლიამის დედა წარმოშობით ბელფასტიდან იყო და ხმაურიანი წვეულებებისა და მუსიკის მოყვარული გახლდათ, მამას კი სრულიად საპირისპირო ხასიათი ჰქონდა – ვერ იტანდა ხმაურს და სიჩუმეში ყოფნა უყვარდა. ბავშვობაში ლიამი გოგონებთან უფრო მეგობრობდა, ვიდრე ბჭიერთან და ამის გამო დედამ მისი კრივზე შეყვანა გადაწყვიტა. ლიამს კარგი რეაქცია აღმოაჩნდა და ის ირლანდიის ჩემპიონი გახდა იუნიორებს შორის, მაგრამ, ერთ-ერთი შეხვედრის დროს, მეტოქემ ლიამს ცხვირი გაუტეხა და მომავალმა მსახიობმა რამდენიმე ხნით მხედველობა დაკარგა. ამის გამო მას სპორტის მიტოვება მოუხდა, თუმცა, გატეხილი ცხვირი მომავალში მის „საფორმო ნიშნად“ იქცა.

* კრივის შემდეგ ლიამის გატაცება თეატრი იყო და ის სამოყვარულო სცენაზე თამაშობდა სხვადასხვა სპექტაკლში. ბელფასტის სამეფო კოლეჯში სწავლის პერიოდში ლიამმა რამდენიმე ფაქულტეტი გამოიცვალა. მათემატიკურ და პედაგოგიურ ფაქულტეტებზე სწავლა მას არ იზიდავდა და ხშირი გაცდენების შემდეგ იგი ინსტიტუტიდან გარიცხეს, პროფესიის არქონის გამო მას რამდენიმე სამსახურის გამოცვლა მოუხდა, სანამ 1976 წელს ბელფასტის ლირიკულ თეატრში რიგით მსახიობად არ მოეწყო. სხვადასხვა დროს ლიამ ნისონი არქიტექტორის თანაშემწედ, ლუდსახარ „გინესის“ დისტრიბუტორად, ამნეკრანის ოპერატორად მშენებლობაზე და სატვირთო ავტომობილის მძღოლად მუშაობდა. 1978 წელს ლიამ ნისონი დუბლინის „უბის“ თეატრში გადაბარგდა და სცენის წამყვანი მსახიობი გახდა, 1981 წელს კი მან პირველი მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა მხატვრულ ფილმში – რეჟისორმა ჯონ ბურმენმა იგი ეპიკურ „ესკალიბურში“ მიიწვია და რაინდ გაივენის მთავარი როლი ანდო. ფილმში გადაღების დროს ლიამმა ჰელენ მირენი გაიცნო, რომელიც მის პირველ სიყვარულად ითვლება. ლიამისა და ჰელენის ვნებიან რომანზე ლეგენდები დადიოდა და მავანნი ამბობდნენ, რომ ლიამის სახით ჰელენმა კარგი სათამაშო ჩაიგდო ხელში.

* 1980-იან წლებში ლიამი განაგრძობდა თეატრალურ კარიერას; გარდა ამისა, მისი მონაწილეობით წელიწადში 3-4 ფილმი გამოდიოდა ეკრანებზე. იგი ნელ-ნელა ყალიბდებოდა ერთ-ერთ ყველაზე იმედის მომცემ და ვარსკლავურ მსახიობად ბრიტანეთში. მისი იმ დროინდელი ფილმოგრაფიიდან აღნიშვნის ღირსია: „ბა-უცნო“, „კოლი“, „მისია“, „ნესის აგვის ლოცვა“ და დაბალბიუჯეტური დრამა – „დაკმაყოფილება“, სადაც ლიამის პარტნიორი მაშინ ჯერ კიდევ ყველასთვის უცნობი ჯულია რობერტსი

იყო. მოგვიანებით ნისონი იხსენებდა: „ამ ფილმის ერთადერთი ღირსება ის არის, რომ იქ შეგვხვდი პირველად ჯულია რობერტსს, სხვა ღირებულება ამ ფილმს არ აქვს“. ცნობისთვის, ჯულია შეყვარებული იყო ლიამზე, მაგრამ, მისგან საპასუხო გრძობების არქონის გამო, მათი რომანი არ შედგა.

* 1990-იანი წლების დასაწყისში ლიამ ნისონი ჰოლივუდურმა სტუდიებმა შეამჩნიეს და სათამაშოდ მიიწვიეს მალაბი-უჯეტინ ფილმებში, მათ შორის ბლოკბასტერებში „რობ რი“, „მაიკლ კოლინზი“, ვუდი ალენის „ცოლენი და ქმრები“ და, რა თქმა უნდა, განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსია სტივენ სპილბერგის „შინდლერის სია“ – ფილმი, რომელიც ლიამ ნისონის კარიერის მწვერვალად ითვლება. სპილბერგი მთავარ როლზე

გერმანელი მსახიობის აყვანას გეგმავდა, თუმცა, მას შემდეგ, რაც ბროდვეის სცენაზე ქარიზმატული ნისონი დაინახა, ოსკარ შინდლერის როლზე სხვა მსახიობების კანდიდატურების განხილვაზე უარი განაცხადა. ამ როლისთვის ნისონი მსოფლიოს ორ ყველაზე პრესტიჟულ კინოდაჯილდოებაზე „ოსკარისა“ და „ოქროს გლობუსის“ ნომინაციებზე იყო წარდგენილი, თუმცა, მთავარი ჯილდოს გარეშე დარჩა.

* თავისი მეუღლე, ნატაშა რიჩარდსონი, ლიამ ნისონმა 1984 წელს ბროდვეის სცენაზე გაიცნო. ისინი ათი წლის შემდეგ დაქორწინდნენ და ორი ვაჟი ეყოლათ – მაიკლ ანტონიო და დენიელ ჯეკი. ლიამ ნისონი ქვრივია, მისი მეუღლე 2009 წელს 45 წლის ასაკში ტრაგიკულად დაიღუპა – კვებეკში, სამთო-სათხილამურო კურორტზე, ნატაშა უხერხულად წაიქცა, თავის ქალის ტრავმა მიიღო და ექიმებმა მისი გადაარჩენა ვერ შეძლეს. ამაჟამად ლიამ ნისონი ნიუ-იორკის შტატში, ქალაქ მილბრუკში ცხოვრობს შვილებთან ერთად.

* ლიამ ნისონი ანტონ ჩეხოვის შემოქმედების დიდი თავყანისმცემელია. ის და რაღაც ფანის რამდენიმე წელია, გეგმავენ, თეატრალურ სცენაზე დადგან უკვდავი პიესა „ძია ვანია“. ნისონის თქმით, „ძია ვანია“ როლი მისთვის საოცნებოა და, საერთოდ, მიაჩნია, რომ რუსული ტემპერამენტი მისთვის ძალიან ახლობელია. მისი აზრით, ირლანდიელები და რუსები ერთმანეთის ნათესავები არიან.

* თავისუფალ დროს ლიამს თევზაობა უყვარს. წარსულში იგი მოტოციკლებით იყო გატაცებული და ბაიკერობდა კიდევ, მაგრამ, რამდენიმეჯერ მოყვა ავარიაში და მას შემდეგ მოტოციკლებს აღარ ეკარება. ბოლო ავარია ნის-

ონს 2002 წელს მოუვიდა: მარტინ სკორსეზეს ფილმის – „ნიუ-იორკის ბანდების“ გადაღებების დროს ის მალაი სიჩქარით მიმავალი დაეჯახა გზაზე მოულოდნელად გადმოსულ ირემს და სასწაულებრივად გადაურჩა სიკვდილს.

* ლიამ ნისონი ვეიქს ბონდის როლის შემსრულებლად განიხილებოდა 1990-იანი წლების დასაწყისში, თუმცა, საბოლოოდ როლი პირს ბროსნანს ერგო.

* რამდენიმე წელია, რაც ლიამ ნისონმა სიგარეტის მოწვევას თავი დაანება, მაგრამ, ფილმის „გუნდი „ა“-ს“ გადაღების დროს, მის გმირს სიგარის მოწვევა უწევდა და მსახიობმა ხანგრძლივი პაუზის შემდეგ რამდენიმე სიგარა მოწია.

* ლიამ ნისონი საფეხბურთო კლუბ „ლივერპულის“ ქომაგია.

* ლიამ ნისონის სიმაღლე 193 სანტიმეტრია.

* 1999 წელს დიდი ბრიტანეთის დედოფალმა, ელიზაბეთ მეორემ, ლიამ ნისონი ბრიტანეთის იმპერიის ორდენით დააჯილდოვა, 2008 წელს კი ირლანდიის ამერიკულმა ფონდმა ირლანდიური კინემატოგრაფისა და თეატრის განვითარებაში შეტანილი წვლილისთვის ლიამ ნისონს სახელმწიფო პრემია გადასცა.

* 2011 წლიდან ლიამ ნისონი „ოუნისეფის“ კეთილი ნების ელჩია, იგი მოშინილო, ავადმყოფ და ოჯახური ძალადობის მსხვერპლ ბავშვებს ეხმარება.

* ლიამ ნისონის საუკეთესო მეგობრებად

რაღაც ფანისი და კიერან ჰინდსი ითვლებიან.

* მსოფლიოს ყველა დროის საუკეთესო მოკრივედ ლიამ ნისონი ლეგენდარულ მუჰამედ ალის მიიჩნევს.

* ლიამ ნისონი მორწმუნე კათოლიკეების ოჯახში დაიბადა, თუმცა, მას მუდამ აინტერესებდა ისლამი და, დაუდასტურებელი ცნობის თანახმად, ფილმ „გატაცებული 2-ის“ გადაღების დროს, თურქეთში, სტამბულის ერთ-ერთ მეჩეთში, მან ისლამი მიიღო.

* ჰელენ მირენთან რომანის დასრულების შემდეგ ლიამ ნისონს პირობა ჰქონდა დადებოდა, რომ არავინ შეუყვარდებოდა, მაგრამ, ნატაშა რიჩარდსონის გაცნობის შემდეგ მან ეს პირობა დაარღვია.

ზურა რთველიაშვილი: ქართულ პრესასთან ინტერვიუ კარვა ხანია, არ მქონია. სამაგიეროდ, ხშირად მინევს ურთიერთობა უცხოურ გამოცემებთან, მათ შორის შედარებით თავისუფალ რუსულ მედიასთან. „მოსკოვი ნიუსი“ დამიკავშირდა და საკმაოდ ვრცელი ინტერვიუ მივიცე.

– მოდი, ყველაფერი 2009 წლიდან დაიწყეთ, მაშინ, როცა თქვენ წახვედით სტოკჰოლმში.

– 2009 წელს იძულებული გავხდი, დამეტოვებინა საქართველო. ჩემი მეგობრები, ასევე, საერთაშორისო ორგანიზაციები, საერთაშორისო „პენი“ აქტიურად ჩართული პროექტებში, რომელიც სამშობლოში პოლიტიკური ნიშნით დევნილ მწერლებს, პოეტებს, ხელოვნებს ეხმარება. გავსოვთ, მაშინ რა სიტუაცია იყო – კარგების ქალაქი და მეც აქტიურად ვიყავი ჩართული ამ ამბებში. საინტერესო იცით, რა არის? ამერიკიდან მქონდა მინვევა რამდენიმე სერიოზული და ძალიან ცნობილი მწერლის ხელმოწერით – საერთაშორისო ფესტივალებს მინვევდნენ. მათ შორის იყო სალმან რუსმტი. ეს ჩემთვის კარგი საშუალება იყო ქვეყნის დასატოვებლად. მათ ინტერესებდათ, რეალურად რა ხდებოდა ჩვენთან. მაგრამ, ამერიკის საელჩოში ეს ხელმოწერები ბლანკი არ მიიღო და ყოველგვარი ახსნა-განმარტების გარეშე, უარი მითხრა. ხომ იცით საქართველო პატარა ქვეყანაა, თბილისი, მით უმეტეს – ბევრს იცნობ და მერე რალაცები იკვებება, მულაგდებდა ხოლმე. ყველამ ვიცით, რა მეთოდებით მოქმედებდა მაშინდელი ხელისუფლება. როცა ამერიკის საელჩოში მოსანვევს გიგზავნიან, აუცილებლად მინვან საქმეთა სამინისტრო გამოწმებს, მით უმეტეს, ამერიკაში წასვლის მსურველს. ამერიკის საელჩოს თავისი წესები და გარკვეული შეზღუდვები აქვს. როგორც მეგობრებმა მითხრეს, „შავ საპი“ ვიყავი შეყვანილი. იმედგაცრუება განვიცადა... ალბათ, ევროპაშიც ვერ წავიდოდი. იმ პერიოდს დაემთხვა ჩემი წასვლა, როცა თბილისში ყველა საელჩო დაიკეტა საპროტესტო მოძრაობის გამო, მაგრამ ჩემმა მეგობრებმა მოახერხეს და დაუკავშირდნენ კულტურის ატამეს – უთხრეს, რომ მე აუცილებლად უნდა წავსულიყავი საერთაშორისო ფესტივალებზე. ამ შუალედში გამიმართლა და გავძვერი, მათ, უბრალოდ, ვერ მოახერხეს სიტუაციის გაფილტვრა და შემონეშება, თორემ შედეგითი წასვლაშიც შემომიდნენ ხელს. შედეგითი გამოთქვა სურვილი, მივეღე სტუმარი მწერლის სტატუსით პროექტის ფარგლებში. მას მერე ვცხოვრობ სტოკჰოლმში და მჭიდრო ურთიერთობა მაქვს სხვადასხვა ევროპულ ქალაქთან, საიდანაც ბევრი მინვევა მაქვს ფესტივალებზე.

რთული იყო საქართველოდან წასვლა ჩემთვის. საერთოდ, ყველაფერი მძიმე და არასასიამოვნო განცდას გიტოვებს, რაც იძულებასთან არის დაკავშირებული. უბრალოდ, აღარ მქონდა საშუალება, როგორც მწერალს, არტისტს, აქტიურად ვყოფილიყავი ჩართული სახელოვნობის (ცხოვრებაში და ვფიქრობ, არ არის ცუდი გამოსავალი ევროპაში წასვლა. არა მარტო, იმიტომ, რომ მწერალს სჭირდება როგორც აუდიტორია, ასევე გამოცემა; ეს მისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია – ბოლო დროს კი ჩემი ნაწარმოებების გამოცემა აღარ ხერხდებოდა გარკვეული მიზეზის გამო.

– ეს პირველი გავსლა იყო შედეგითი?
– კი, პირველი და არა მარტო შედეგითი, არამედ ევროპაში.

– საკმაოდ ემოციური ხართ და ფლეგმატურ, ცივ შედეგითი არ გაგიჭირდით ცხოვრება?

– (იცინის) არა, რატომ? რატომღაც ძალიან ემოციური და ჰიპერაქტიური ადამიანის იმიჯი მაქვს. არადა, რეალურ ცხოვრებაში არ ვარ ასეთი. საკმაოდ მშვიდი ვარ. ადამიანების

დისიდენტი ხელოვანი, პოეტი და არტიტი, ზურა რთველიაშვილი 2009 წლიდან შედეგითი ცხოვრობს. შედეგითი მთავრობა პოლიტიკური ნიშნით დევნილ ხელოვნებს მფარველობს – ზურამაც შეძლო კარგების ქალაქისა და არეულობის ფაშს, აქაურობისთვის თავი დაედნა. ის ოჯახთან ერთად სტოკჰოლმში წავიდა საცხოვრებლად, სადაც დადიანის მეფე-პრეზიდენტს საკმაოდ საინტერესო შემოქმედებით პერიოდი აქვს.

საღ შეხვედა ზურა რთველიაშვილი „ფუსი ჩაიოთის“ ნაჰკაბს და როგორ შეასრულა მან პოეზის როლი ბერძნულ ფილმში

თვის ეს ხშირად სიურპრიზია. შემძლია, ასეთი აქტიური ფორმით გამოვიდე სცენაზე, საზოგადოებრივ შეკრებაზე. ამ დროს ხდება ჩემი, როგორც არტიტის პერფორმანსი, რეალიზება... არანაირად არ გამოჭირვებია შედეგ მწერლებსა და საზოგადოებასთან ურთიერთობა. საკმაოდ თბილი და სტუმართმოყვარე ხალხია შედეგები და მათი სიცივე არასწორი იმიჯია.

ჰქვია „აზრდილი ევროპაში“. გადაღებები ძირითადად ბერლინში მიმდინარეობდა. ვასრულებ პოეტის როლს, რომელიც, შეიძლება ითქვას, მიაკოვსკის პროტოტიპია – ახალი თაობის რეჟისორებიდან ბევრი გამოირჩევა მემარცხენე იდეოლოგიის მიმართ სიმბათით. მემარცხენეობა ევროპაში ისევე მოდაშია. კონცეპტი არის ასეთი, რომ ჩიხში შესული ევროპული

ხელოვნება გაცივხლებდა 20-იანი წლების ავანგარდულ მოძრაობასთან, ენერგეტიკასთან დაბრუნებით.

– გერმანულად ლაპარაკობთ?
– არა. მინვედა ტექსტების დაზეპირება, მათ შორის ლექსებისაც, რაც ძალიან რთულია, მაგრამ შემდეგ, უკვე, როცა რეალურად გინვეს თამაში და შედეგს ხედავ, აღარ გახსოვს უსიამოვნო მომენტები. ჯულისანს არ უყვარს მსახიობების წვალემა, დინხანს არ ტრიალებდით ერთ ადგილზე. არაორდინარული ადამიანია.

– გარდა ამისა, როგორც მუღტმედიცა არტიტიც, სხვადასხვა გამოვენში ვიღებდი მონაწილეობას. ქალაქ კალმარში ლალო დაარხველიძესთან ერთად გავაკეთე პროექტი „თანამედროვე ქართული ხელოვნების რუკა“. იქ შევხვედი რუსული „ფუსი რაიოთის“ ნეგარს, რომელიც ახლა ციხეშია. ვისაუბრეთ იცა ცოტა გამაღიზიანებელი მომენტიც, შემდეგი ტონი ჰქონდა. დელიკატურად ვაგრძობინე, რომ, რასაც ისინი მაშინ აკეთებდნენ, მე უკვე გაკეთებული მქონდა, თან კონცეპტუალური თვალსაზრისით უფრო დახვეწილად.

პოლიტიკოსებთან მე დიდად არ ვმეგობრობ. უბრალოდ, თავის დროზე რეკლუციის ვუჭერდი მხარს. აქტიური პოზიცია მახასიათებს და მათ ეს კარგად გამოიყენეს

– ლიტერატურულ შედეგებზეც მოგვიყვიეთ, რა ხდება, როგორ ხდებთ?
– თავიდან პროექტის ფარგლებში ვცხოვრობდი გიოტებორგში, შედეგითი სიდიდით მეორე ქალაქში. იქ ყოველ წელს საკმაოდ პრესტიჟული და მასშტაბური ნიშნის ფესტივალი ტარდება, რომელიც ევროპაში მეორეა ფრანკფურტის ფესტივალის შემდეგ. მასში მონაწილეობას იღებენ არა მარტო მწერლები, პოეტები, ნობელისპრემიები, არამედ გამოცემლები, ადამიანის უფლებათა დამცველები... სამჯერ ვიყავი მინვეული ამ ფესტივალებზე, რაც ისე უბრალოდ არ ხდება. მონაწილეობა მაქვს მიღებული რამდენიმე საერთაშორისო პოეტურ ფესტივალში, საკმაოდ ბევრ ღონისძიებაში – გამოიცა რამდენიმე ანთოლოგია შედეგურ ენაზე, საკმაოდ სოლიდური, მაღალი ხარისხის ბექედით შესრულებული. ამ ანთოლოგიაში შესულია სხვადასხვა უცხოელი დისიდენტი პოეტისა და მწერლის ნაწარმოებები, მათ შორის ჩემი ლექსები. ჩემი 6 თუ 7 ლექსი ითარგმნა შედეგურ ენაზე. კიდევ ერთ ანთოლოგიაში შეტანილი ჩემი ლექსები, ოლონდ შედეგ მწერლებსა და პოეტებთან ერთად. ახლა მზადდება ჩემი ახალი პოეტური კრებული გამოსაცემად, ვფიქრობ, გაზაფხულის ბოლოს გამოიცემა. მას თან ერთვის აუდიოდასკი ვერცხე ნოდებული „სიდი“, სადაც მე ჩემს ლექსებს ვკითხულობ ასევე, მიდის მოლაპარაკება ჩემს რეჟისორთან, რომ ფილმიდან ნაწყვეტები, რომელიც მე ვმონაწილეობ, დივიდი ფორმატის სახით დაერთოს კრებულს.

– რა ფილმში მიიღეთ მონაწილეობა?
– ეს არის გერმანულენოვანი ფილმი, ჯულისან რადლმაიერის მიერ გადაღებული. ის ახალგაზრდა და ძალიან ნარმატული, ახალი ტაღლის რეჟისორთა ნარმომადგენელია. ფილმს

– შედეგური ისწავლეთ?
– მე არა, მეუღლემ ძალიან ადვილად აითვისა. თავდაპირველად, შეიძლებოდა, ქვეყანა შეგვეცვალა – გადავსულიყავი საფრანგეთში, ესპანეთში, განიხილებოდა ამერიკაც და სად ნამელო ჩემი შედეგური? აქ ინგლისური დიდმა და პატარამ, ყველამ კარგად იცის. ძალიან კეთილგანწყობილი ხალხია. რომ გააჩერებ და ჰკითხავ, რომელიმე ქუჩის შესახებ, შეიძლება იმ ქუჩამდე გამოვიყვს თუ სცალია. ინგლისურის ცოდნის მხრე შედეგითი პირველ სამეულში შედის.

– კარგად გიცნობენ შედეგითი?
– ამას წინათ მალმოს უნივერსიტეტი მინიყვს დიდი შეხვედრა. ვხედავ, ჩემი უშველებელი შავ-თეთრი პლაკატა გაკრული და აწერიან: ანარქიზმს ბლუს დადაიზმი უდრის ზურა რთველიაშვილს (იცინის). მე ხომ დადაიზმის მეფე-პრეზიდენტი ვიყავი და გადავდექე დაკავებული თანამდებობიდან. პრეზიდენტსაც ვურჩევ, მე მომბაძოს.

ქატი დიდაულია

ორშაბათი 14 იანვარი

07.30 "ჩვენი დილა" (პ/ე) 09.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 19.00, 20.00, 00.30 "მომბე" 10.30 "დილის საუბარი" 11.00 "სამოთხის ვაშლები" (პ/ე) 12.45 "პირადი ექიმი" - მარი მალაზონია (პ/ე) 13.30 "დღეს ორის ნახევარზე" (პ/ე) 15.00 "პეპეს საახალწლო შოუ" 17.00 "სპიკერი" 18.00 "პეპე და მეგობრები" 19.05 ტ/სერ "საიდუმლო გაოქიანანი" 21.00 ტ/სერ "როსალა" 22.00 "დილოგი დავით პაიჭაძესთან" 23.00 "ქართული დოკუმენტალისტიკა" 00.00 "საფარი" 01.00 მხ/ფ "თქმის ლაში" (ტიტ.) 03.00 ტ/სერ "საირალი" 04.00 მხ/ფ "ანგარი".

07.30, 09.10 იმედის დილა 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 00.00 ქრონიკა 10.00 სერ. "იზლანინი მოახლა" 11.30 სერ. "უპადავი აზვანი" 12.30 ფორტ ბოიარი 13.00 სერ. "გამაჰა - 3" 8 სერ. 14.45 სერ. "24 - 4" 6 სერ. 15.45 სერ. "დაბალური სიმატლა" 8 სერ. 17.40 სერ. "თილისა" 10 სერ. 18.50 სერ. "სახიფათო ჰეპა" 21.00 სერ. "მარტოსული" 22.00 ქ.სერ. "უპა ქალაქში" 23.00 სერ. "ღვინის გზა" 6 სერ. 00.15 მხ/ფ. "ორფურის სანაპირო N36" (დ.ოტი) 02.05 მხ/ფ. "სამარ-თლიანოვისთვის მებრძოლი" (ს. სიგალი) (ტიტ.) 03.40 მუსიკა.

07.30 დილა მშვიდობისა საქართველო 10.00 სერ. "ქალის მსხვერპლი" 11.00 სერ. "იდუმალი ქალი" 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 21.00 კურიერი 12.30 "შუა დღე" 115.30 შერევილები 17.00 სერ. "ჰენის უსსარული" 18.45 სერ. "გზნაბა გული" 19.50 სერ. "ღირსება და აზონია" 22.00 სპექტაკლი "ქეთო და კობე" 00.00 შიშის ფაქტორი 01.00, 03.30 მხ/ფ 03.00 კურიერი დაიჯესტი.

07.00, 02.35, 04.55, 06.00 ახალი ამბები (კოლაჟი) 07.30, 08.20, 10.30, 11.20, 12.30, 13.30, 15.40, 16.35, 17.10, 18.40, 04.35, 05.30, 06.35 უცხოეთის ამბები 07.55, 10.55, 11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 16.55, 18.55, 06.55 უკომენტაროდ, ამინდი 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00 ახალი ამბები 08.30, 09.15 შალვა რამიშვილის "დილა" 12.00 ახალი ამბები 12 საათზე 14.05 მაესტროს პრესკლუბი 15.00 ახალი ამბები 3 საათზე 18.00 ახალი ამბები 6 საათზე 19.00 ახალი ამბები ინგლისურ ენაზე 19.05, 00.25 თოქ-შოუ "სუბიექტური აზრი" 20.00 ამბები მოკლედ 20.10, 01.40 თოქ-შოუ - "არგუმენტები" 21.00 ახალი ამბები 9 საათზე 22.00, 01.20 "ყოველდღიური აბები" 22.20, 03.10 თოქ-შოუ - "პოლიტიკა" 00.00 ახალი ამბები (ლამის გამოშვება).

08.30, 02.20 საინფორმაციო დაიჯესტი "დრო" 09.00 ანიმაცია 10.00 სერ. "ფანტაზიების კუნძული" (გან.) 10.30 დ/ფ "პოლიგუდის წყვილები" (გან.) 11.30, 14.30, 17.30, 20.30, 22.30 "დრო" 11.40 კონცერტი 13.50 გადაცემა "1 000 წერილმანი" (გან) 15.00 სერ. "ფანტაზიების კუნძული" 16.00 "მუსიკალური საღამოები" 16.30 "დროის ვექტორი" 17.10 მუსიკა 18.00 დ/ფ "პოლიგუდის წყვილები" 19.00, 19.35 ქარ. მხ/ფ "ფირსოვანი" 19.30 ანონსი 21.00 "რაც მოგვენატრა" 23.00 "სახლი ბათუმში" 23.30 "მუსიკალური საღამოები" 00.20 მხ/ფ "ნოტიო ჰილი".

06.00, 11.55, 14.55, 17.55, 20.55, 23.55 შვიდგზის ლოცვა 06.05, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.05 საეკლესიო კალენდარი 06.10 მულტფილმი 06.20 დოკ/ფ "ველური ბუნება" 06.45 მხ/ფ "პარაპარტი სალნიდოში" 08.00 დილის ლოცვა 08.20 სახარება 08.30 "განთიადი" 10.00, 18.05, 21.15 ერთსულოვნების ვერნისაჟი 10.05, 12.05, 18.55, 21.55, 00.30 ისტორიის დღიური 10.10 პატრიარქის ქადაგება 10.40 კვირავე 12.10 მხ/ფ "ნაილონის ნაჟის სე" 13.30 კამერული მუსიკის ფესტივალის დასკვნითი კონცერტი 14.50, 18.20, 23.15 ფოტოგალერეა 15.05 განთიადის სტუმრები 15.30 სპექტაკლი "კალა" 17.05 კონცერტი - ანს. "მინი" 18.10 ტელეზაპარი 18.25 ერთი ნვეთი 18.40 ძველი ალექსის განმარტებანი 19.00, 22.00, 00.10, 02.30 სიხლენი 19.15 მხ/ფ "აპუარა" 20.40 ძილი ნებისა 21.05 პატრიარქის ქადაგება 21.20 საღვთისმეტყველო საუბრები 22.25 დოკ/ფ "სახალწლო ჩვეულებანი" 23.00 საღამოს ლოცვა 23.20 ქართული თეატრის დღე - "ნლები გასულა" 00.35 განთიადის სტუმრები 01.00 უკეთ გავიცნოთ ჩვენი შვილები.

სამშაბათი 15 იანვარი

06.30 "მომბე" (აფხაზურ" ოსურ" სომხურ" აზერბაიჯანულ ენებზე) 07.30 "ჩვენი დილა" (პ/ე) 09.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 19.00, 20.00, 00.50 "მომბე" 10.30 "დილის საუბარი" 11.00 "სამოთხის ვაშლები" (პ/ე) 12.45 "პირადი ექიმი" - მარი მალაზონია (პ/ე) 13.30 "დღეს ორის ნახევარზე" (პ/ე) 15.00 ტ/სერ "როსალა" 17.00 "საფარი" 18.00 "პეპე და მეგობრები" 19.05 ტ/სერ "საიდუმლო გაოქიანანი" 21.00 ტ/სერ "როსალა" 22.00 "აქცენტები" 23.00 მხ/ფ "სახლი ბის პირას" (კ.რივი) 01.10 ტ/სერ "საირალი" 02.10 მხ/ფ "ნილაბი" (ტიტ.) (ჯ.კერი).

07.30 იმედის დილა 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 00.00 ქრონიკა 09.10 იმედის დილა (გაგრძელება) 10.00 სერ. "იზლანინი მოახლა" 11.30 სერ. "უპადავი აზვანი" 12.30 ფორტ ბოიარი 13.00 სერ. "გამაჰა - 3" 9 სერ. 14.45 სერ. "24 - 4" 7 სერ. 15.45 სერ. "დაბალური სიმატლა" მე-9 სერ. 17.40 სერ. "თილისა" 18.50 სერ. "სახიფათო ჰეპა" 21.00 სერ. "მარტოსული" 22.00 ქ.სერ. "უპა ქალაქში" 23.00 სერ. "ღვინის გზა" 7 სერ. 00.15 ახალი ქართული სხა (21.01.13 გ/წ) 02.15 მხ/ფ. "ბროქსის ისტორია" (ჩ.პალმინტერი) 04.15 მხ/ფ. "ორფურის სანაპირო N36" (ყ. დეპარდი) 05.55 მუსიკა.

07.30 დილა მშვიდობისა საქართველო 10.00 სერ. "ქალის მსხვერპლი" 98 (101) 11.00 სერ. "იდუმალი ქალი" 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 21.00 კურიერი 12.30 "შუა დღე" 15.30 ვანოს შოუ (გ/წ) 17.00 სერ. "ჰენის უსსარული" 18.45 სერ. "გზნაბა გული" 19.50 სერ. "ღირსება და აზონია" 21.50 ეროვნული ლატარია 22.00 "ნანუკას შოუ" - დანყება 00.00, 02.30 მხ/ფ 02.00 კურიერი დაიჯესტი.

07.00, 02.10, 04.50, 05.50 ახალი ამბები (კოლაჟი) 07.35, 08.20, 10.30, 11.20, 12.30, 13.30, 15.40, 16.30, 17.10, 18.40, 03.55, 05.25, 06.25 უცხოეთის ამბები 07.55, 10.55, 11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 16.55, 17.55, 18.55, 06.45 უკომენტაროდ, ამინდი 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00 ახალი ამბები 08.30, 09.15 შალვა რამიშვილის "დილა" 11.30, 22.00, 01.50 "ყოველდღიური აბები" 12.00 ახალი ამბები 12 საათზე 14.05 მაესტროს პრესკლუბი 15.00 ახალი ამბები 3 საათზე 18.00 ახალი ამბები 6 საათზე 19.00 ახალი ამბები ინგლისურ ენაზე 19.05, 00.25 თოქ-შოუ "სუბიექტური აზრი" 19.30, 00.50 თოქ-შოუ - "კვირის არგუმენტები" 21.00 ახალი ამბები 9 საათზე 22.20, 02.45 თოქ-შოუ - "პოლიტიკა" 00.00 ახალი ამბები (ლამის გამოშვება).

08.30, 02.10 საინფორმაციო დაიჯესტი "დრო" 09.00 ანიმაცია 10.00 სერ. "ფანტაზიების კუნძული" (გან.) 10.30 დ/ფ "პოლიგუდის წყვილები" (გან.) 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 "დრო" 11.40 სერ. (გან.) 13.20 "ერთი დღე სოფელში" 14.00 "სახლი ბათუმში" 15.00 სერ. "ფანტაზიების კუნძული" 16.00 "მუსიკალური საღამოები" 16.30 "დროის ვექტორი" 17.10, 19.00 მუსიკა. 18.00 დ/ფ "პოლიგუდის წყვილები" 19.30 ანონსი 19.35 სერ. 21.00 დილის ტალის გადაცემა "სათადარიგო ბორბალი" 22.30 "მთავარი დღეს" 23.30 "მუსიკალური საღამოები" 00.10 მხ/ფ "ღირსების აღაშინაბი".

06.00, 11.55, 14.55, 17.55, 20.55, 23.55 შვიდგზის ლოცვა 06.05, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 საეკლესიო კალენდარი 06.10 ჩვენ ვუკრავთ კლასიკას 06.20 სპექტაკლი "ალალე" 08.00 დილის ლოცვა 08.20 სახარება 08.30 დილის პროგრამა "განთიადი" 10.00, 18.05, 21.25 ერთსულოვნების ვერნისაჟი 10.05, 12.10, 18.55, 21.55, 00.25 ისტორიის დღიური 10.10, 19.00, 22.00, 00.05, 02.30 სიხლენი 10.35, 21.20 ლექსით ქებათა ქება 10.40 ქართული თეატრის დღე - "ნლები გასულა" 10.20 საღვთისმეტყველო საუბრები 12.15 მხ/ფ "აპუარა" 13.40 კონცერტი - ვაჟა აზარაშვილი 14.50, 18.20, 23.15 ფოტოგალერეა 15.05 განთიადის სტუმარი 15.30 დოკ/ფ "ველური ბუნება" 15.55 მხ/ფ "იზლანინი დროი" 17.35 აქტუალური თემა 18.10 ტელეზაპარი 18.25 ერთი ნვეთი 18.40 ძველი ალექსის განმარტებანი 19.30 დროის ჩანაწერები 20.40 ძილი ნებისა 21.05 პატრიარქის ქადაგება 21.30 შარავანდედი 22.25 მგზავრები ნუთისოფლისა 23.00 საღამოს ლოცვა 23.20 დრო და ტრადიციები 00.35 განთიადის სტუმარი 01.00 ერთსულოვნების სალონი 01.45 კარაბადინი.

ერთმანთა მეგზურთი

ქათამი ვაშლითა და ფორთოხლით

საჭირო ინგრედიენტები: 1 ცალი მომცრო ზომის ქათამი, 2 ცალი ვაშლი – ერთი მუავე, ერთი ც შედარებით ტკბილი, 1 ცალი ლიმონი, 1 სადილის კოვზი მდოგვი, 2 ჩაის კოვზი თაფლი, 3 კბილი ნიორი, საშუალო ზომის ფორთოხალი, ცოტა კამა და ოხრახუში. ცოტა ხმელი სუნელი და ზეთი, მარილი და პილპილი – გემოვნებით.

მომზადების წესი: ქათამი კარგად გაასუფთავეთ, გარეცხეთ და ხელსახოცით შეამშრალეთ. ნაუსვით მარილი, სუნელი, პილპილი.

პატარა ფიალაში ერთმანეთში შეურიეთ თაფლი, მდოგვი, ზეთი, ლიმონის წვენი და ათქვიფეთ. ეს მასა ნაუსვით ქათამს ყველა მხრიდან ისე, რომ კანქვეშაც შეაღწიოს და გააჩერეთ 2-3 საათი, კარგად რომ გაუჯდეს. ამასობაში გათაღეთ ვაშლი და გაფცქვევით ფორთოხალი. ვაშლი დაჭერით ნაჭრებად და ქათამს ისე ჩაუნყვეთ მუცელში, რომ შუაში მთლიანი ფორთოხალიც მოთავსდეს. ვაშლის მომცრო ნაჭრები ქათამს კანქვეშაც შეუჩურთეთ, მოაყარეთ მსხვილად დაჭრილი მწვანილი. წინილას ფეხები ძაფით შეუკარით, მუცელი კი – ხის ჩხირებით. შეახვიეთ ფოლგაში და მოათავსეთ 200

გრადუსზე გაცხელებულ აირღუმელში. ერთი საათის შემდეგ გამოიღეთ. მოხსენით ფოლგა და ისევ შეაბრუნეთ აირღუმელში ნახევარი საათით, კარგად რომ შეიბრანოს. პერიოდულად მოასხით ის წვენი, რომელსაც შენვის პროცესში გამოყოფს.

გარნირად ძალიან უხდება ბოსტნეულის ნებისმიერი სალათა.

სალათა „ხრაპუნა“

საჭირო ინგრედიენტები: 1 ნაჭერი შებოლილი ქათმის მკერდის ნაჭერი, „ბატონის“ ან თეთრი პურის ნაჭერი, ცოტა კომბოსტო, მაგარი ყველის ნაჭერი, მაიონეზი და 2 კბილი ნიორი, მარილი.

მომზადების წესი: პურის ნაჭერი დაჭერით კუბიკებად და შებრანეთ ცხელ ტაფაზე, უზეთოდ ან ძალიან ცოტა ზეთში. ქათმის შებოლილი ხორცი დაჭერით ჩხირებად. კომბოსტოს ფურცლები შედარებით მსხვილად დაჭერით ან ხელით დაფლითეთ, ყველი გახეხეთ წვრილკბილა სახეხ-

ზე. სოუსისთვის ერთმანეთს შეურიეთ მაიონეზი, დანაყილი ნიორი, ცოტა მარილი.

თასში მოათავსეთ ფილე, კომბოსტო, ორცხობილის კუბიკები, მოასხით სოუსი, ამოურიეთ, მოაყარეთ ყველი, კიდევ ამოურიეთ მიირთვით მაშინვე, რომ ორცხობილები არ დაღბეს.

„კიუ ლორენი“

საჭირო ინგრედიენტები: 1,5 ჭიქა ფქვილი, 125 გრამი მარგარინი, 3-4 სადილის კოვზი არაყანი, 500 გრამი ქაშა სოკო, 1 თავი ხახვი, 1 კონა ყველანაირი მწვანილი, 200 მილილიტრი ნაღები ან არაყანი (15-20-პროცენტის ცხიმოვანობით), 3-4 ცალი კვერცხი, 150 გრამი მაგარი ყველი, ცოტა მუსკატის კაკალი (ან ცოტა ნიგოზი), მარილი, შავი პილპილი.

მომზადების წესი: ფქვილი ჩაყარეთ თასში. დაუმატეთ კუბიკებად დაჭრილი, დარბილებული მარგარინი, ხელით კარგად ასრისეთ და აქციეთ ფხვიერ მასად. დაუმატეთ მწიკვი მარილი, 3 სადილის კოვზი არაყანი და მოხილეთ რბილი, ელასტიკური ცომი. გააკეთეთ მისგან ბურთი, შეახვიეთ ცელოფანში და მოათავსეთ მაცივარში 1 საათით.

ქაშა სოკო გაარჩიეთ, სამი ცალი ერთნაირი ზომის სოკო ცალკე გადადეთ, დანარჩენი კი დაჭერით ფირფიტებად. გადადებული სოკოები „ფეხებიანად“ დაჭერით ლამაზად და საერთო მასას არ შეურიოთ.

ხახვი დაჭერით ნახევარგოლებად (ძალიან დიდი ზომის ხახვი არ აიღოთ).

ფირფიტებად დაჭრილი სოკო ხრაკეთ ზეთში, სანამ სითხე ამოშრება, დაუმატეთ ხახვი და ოდნავ ჩაშუშეთ (დანარჩენი აირღუმელში მოიხრაკება).

ცომი თანაბრად გააბრტყელეთ გამოსაცხობ ტაფაზე, წაუსვით ზეთი, ამოუკეცეთ ნაპირები და 15-20 წუთით მოათავსეთ 180 გრადუსზე.

კვერცხი გათქვიფეთ, დაუმატეთ მარილი, პილპილი, მუსკატის კაკალი ან ნიგოზი, 1 სადილის კოვზი არაყანი და ყველაფერი კარგად ათქვიფეთ. ყველი გახეხეთ წვრილკბილა სახეხზე, ცოტა ცალკე გადადეთ. დანარჩენი კი ჩაყარეთ კვერცხისა და არაყნის მასაში და კარგად ამოურიეთ. ოდნავ გამომცხვარი ცომის ზედაპირზე მოათავსეთ მოშუშული სოკო ხახვით, ზემოდან წაუსვით ყველიანი მასა. მოასწორეთ და ისევ აირღუმელში შედგით. გამოიღეთ ტაფა, თანაბრად დაანყვეთ ზედაპირზე სოკოს ლამაზი, ფეხიანი ნაჭრები, მოაყარეთ დაფხვნილი ყველი, მწვანილი და შედგით აირღუმელში 10 წუთით...

ცხელიც ძალიან გემრიელია და ცივიც...

გუტმანთა მეგზურტი

სომელია
თაიფურაზ ბანიკა

სალათა „ორიგინალი“

საჭირო ინგრედიენტები: 4 ცალი კივი, 1 მოზრდილი გრეიპფრუტი, 200 გრამი მოხარშული კიბორჩხალის ხორცი, 1 ცალი ლიმონის ცედრა და წვენი, 3 სუფრის კოვზი ზეითუნის ან ავოკადოს ზეთი, 1 სუფრის კოვზი წვრილად დაჭრილი ქინძი, 1 ცალი მწვანე წინაკა, 1 ცალი ბრონეული, მარილი და პილპილი – გემოვნებით, სალათის ფოთლები მოსართავად.

მომზადების წესი: კივი გაფცქვენით და პატარა კუბიკებად დაჭერით. გრეიპფრუტს ამოაცალეთ რბილობი, მოაშორეთ თეთრი ნაწილი და ისიც დაჭერით. ბრონეულის მარცვლები, კივი და გრეიპფრუტი ერთმანეთში აურიეთ, დაუმატეთ მოხარშული კიბორჩხალის ხორცი, ქინძი, ზეთი, წვრილად დაჭრილი წინაკა, ლიმონის ცედრა და წვენი, მარილი, პილპილი და მსუბუქად ათქვიფეთ. სალათა მოათავსეთ თეფშზე, მოასხით მომზადებული სოუსი და მორთეთ სალათის ფოთლებითა და ბრონეულის მარცვლებით.

შაშხარი ქათამი ლორით

საჭირო ინგრედიენტები: ქათმის 6 ცალი ბარკალი (კანის გარეშე), 2 სადილის კოვზი ზეითუნის ზეთი, 2 ცალი ბულგარული წინაკა, 100 გრამი შებოლილი ლორი, 2 კბილი ნიორი, 500 გრამი დაკონსერვებული პომიდორი, ნახევარი ჭიქა თეთრი მშრალი ღვინო, ნახევარი ჭიქა დაკონსერვებული მწვანე ბარდა, ნახევარი ჭიქა ქათმის ბულიონი, 1 კონა ოხრახუში, მარილი და წინაკა – გემოვნებით.

მომზადების წესი: ქათმის ბარკლებს მოაყარეთ წინაკა, მარილი და ზეთდასხმულ, გახურებულ ტაფაზე შეწვით. ბარკლები ამოიღეთ და ამავე ტაფაში მოათავსეთ წვრილად დაჭრილი წინაკა და ლორი, ჩაუნით ცეცხლს და მოშუშეთ, ხუთი წუთის შემდეგ დაუმატეთ თხლად დაჭრილი ნიორი, სანელებლები, მწვანე ბარდა, დაუმატეთ თხლად დაჭრილი ნიორი, სანელებლები, მწვანე ბარდა,

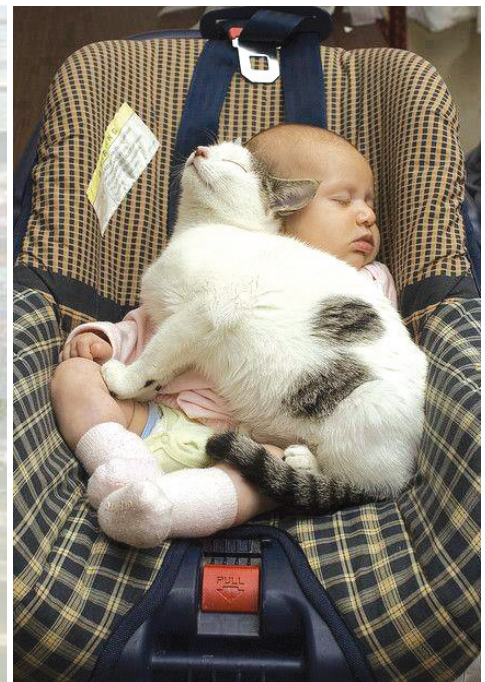
პომიდორი და ღვინო, შიგ ჩაანყვეთ ქათმის ნაჭრები, დაახურეთ თავსახური და დაბალ ცეცხლზე შუშეთ 25-30 წუთის განმავლობაში. მზა კერძს მოაყარეთ წვრილად დაჭრილი ოხრახუში.

თევზის ბრანულა

საჭირო ინგრედიენტები: 1 კილოგრამი კარტოფილი, 1 ცალი დაფნის ფოთოლი, 1 ჩაის კოვზი მარილი, 1 კილოგრამი თევზი – კობრი, 2 სადილის კოვზი ზეთი, 100 გრამი ფქვილი, 2 თავი ხახვი, 70 გრამი კარაქი, 50 მილილიტრი თევზის ბულიონი, 1 კონა კამა, 2 კბილი ნიორი, 100 გრამი მაგარი ყველი.

მომზადების წესი: კარტოფილი გათაღეთ და მოხარშეთ დაფნის ფოთოლთან და მარილთან ერთად. თევზის თავით მოხარშეთ ბულიონი, ტანი კი დაჭერით საშუალო ზომის ნაჭრებად. ფქვილსა და მარილში ამოვლებული თევზის ნაჭრები შეწვით ზეთდასხმულ გახურებულ ტაფაზე. კარტოფილი მოათავსეთ ცხიმნასმულ ფორმაში, დაჩხვლიტეთ ჩანგლით და მოასხით ცოტა თავისივე ნახარში. ზემოდან დაანყვეთ შემწვარი თევზის ნაჭრები და მოაყარეთ ზეთში მოშუშული ხახვი. ცალკე მოხალეთ ფქვილი, დაუმატეთ კარაქი და თევზის ბულიონი, გააჩერეთ ცეცხლზე 5 წუთი და თან ურიეთ. მომზადებულ საკაზმს დაუმატეთ წვრილად დაკეპილი კამა, დანაყილი ნიორი და კიდევ 2 წუთი გააჩერეთ ცეცხლზე. მომზადებული საკაზმი მოასხით თევზს, მოაყარეთ გახეხილი ყველი და შედგით გახურებულ ღუმელში დაახლოებით 30 წუთით.

37-ე კვერდიდან

თონაპატი 16 იანვარი

06.30 "მოამბე" (აფხაზურ) ოსურ სომხურ აზერბაიჯანულ ენებზე) 07.30 "ჩვენი დილა" (პ/ე) 09.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 19.00, 20.00, 01.40 "მოამბე" 10.30 "დილის საუბარი" 11.00 "სამოთხის ვაშლები" (პ/ე) 12.45 "პირადი ექიმი" - მარი მალაზონია (პ/ე) 13.30 "დღეს ორის ნახევარზე" (პ/ე) 15.00 ტ/სერ "როსალა" 17.00 დ/ვ "მეცნიერება ფილმებში" 18.00 "პეპე და მეგობრები" 19.05 ტ/სერ "საიდუმლო გამოძიებანი" 21.00 ტ/სერ "როსალა" 22.00 "დილოგი დავით პიჭაძესთან" 23.00 "სი-ბემოლი" 23.40 მ/ვ "ანდა საქართველოს" (ა.ბანდერასი) 02.00 ტ/სერ "საირალი" 03.00 მ/ვ "სახლი ტანს პირასი" (კ.რიგოზი).

07.30 იმედის დილა 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 00.00 ქრონიკა 09.10 იმედის დილა (გაგრძელება) 10.00 სერ. "ილაონი მოახლა" 11.30 სერ. "უკვდავი აზიანი" 12.30 ფორტ ბოიარი 13.00 სერ. "გაქცევა - 3" 10 სერ. 14.45 სერ. "24 - 4" 8 სერ. 15.45 სერ. "დაგაღული სიმატლა" 10 სერ. 17.40 სერ. "თილისა" 18.50 სერ. "სახიფათო ვეზა" 21.00 სერ. "პარტოზული" 22.00 ქსერ. "შაჰალაჰი" 23.00 სერ. "ღიწის ბაზ" 8 სერ. 00.15 მ/ვ. "ჰი-ჰაჰი" (ჯ.ბრიჯესი) 02.25 მ/ვ. "აპონის ისტორია" (ჩ.პალინტერი) 04.25 მუსიკა.

07.30 დილა მშვიდობისა საქართველო 10.00 სერ. "ქალის მხვეპალი" 11.00 სერ. "ილაონი ქალი" 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 21.00 კურიერი 12.30 "შუა დღე" 15.30 შერეკილები 17.00 სერ. "ვენის უსპარული" 18.45 სერ. "ფინანსა გული" 19.50 სერ. "ღირსება და აპონია" 22.00 სერ. "ნაჰი სოლის დამაღები" (ს.2) 00.00, 02.30 მ/ვ. 02.00 კურიერი დაივსტეტი.

07.00, 01.30, 03.55, 04.55, 05.55 ახალი ამბები (კოლაჟი) 07.30, 08.20, 10.30, 11.20, 12.30, 13.30, 15.40, 16.30, 17.10, 18.40, 23.45, 04.30, 05.30, 06.30 უცხოეთის ამბები 07.55, 10.55, 11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 16.55, 18.55, 06.50 უკომენტაროდ, ანინდი 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00 ახალი ამბები 08.30, 09.15 შალვა რამიშვილის "დილა" 11.30, 22.00, 01.10 "ყოველდღიური აბები" 12.00 ახალი ამბები 12 საათზე 14.05 მესტროს პრესკლები 15.00 ახალი ამბები 3 საათზე 18.00 ახალი ამბები 6 საათზე 19.00 ახალი ამბები ინგლისურ ენაზე 19.05, 00.25 თოქ-შოუ "სუბიექტური აზრი" 20.00 ამბები მოკლედ 20.05, 02.05 თოქ-შოუ "არგუმენტები" 21.00 ახალი ამბები 9 საათზე 22.20, 02.50 თოქ-შოუ - "პოლიტმეტრი" 00.00 ახალი ამბები (ღამის გამოშვება).

08.30, 02.10 საინფორმაციო დაივსტეტი "დრო" 09.00 ანიმაცია 10.00 სერ. "ფანაზიანის კონკალი" (გან.) 10.30 დ/ვ "პოლიუდის წყვილები" (გან.) 11.30, 14.30, 17.30, 20.30, 22.30 "დრო" 11.40 სერ. (გან.) 12.50 სერ. (გან.) 14.00 "გალერა" (გან.) 15.00 სერ. "ფანაზიანის კონკალი" 16.00 "მუსიკალური საღამოები" 16.30 "დროის ვეტორი" 17.10, 19.00 მუსიკა 18.00 დ/ვ "პოლიუდის წყვილები" 19.30 ანონსი 19.35 სერ. 21.25 სერ. 23.00 "სვენა" 23.30 "მუსიკალური საღამოები" 00.10 მ/ვ "მილიონდოლარიანი გომონა".

06.00, 11.55, 14.55, 17.55, 20.55, 23.55 შედგზის ლოცვა 06.05, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 საეკლესიო კალენდარი 06.10 დ/ვ "ველური ბუნება" 06.30 მ/ვ "ზოლიანი დოლი" 08.00 დილის ლოცვა 08.20 სახარება 08.30 "განთიადი" 10.00, 18.05, 21.20 ერთსულოვნების ვერნისაჟი 10.05, 12.05, 18.55, 21.55, 22.55, 00.25 ისტორიის დღიური 10.10, 19.00, 22.00, 00.05, 02.30 სიახლენი 10.35, 21.25 ლექსით ქებათა ქება 10.40 მარანანდელი 11.00 მეზაგრები ნუთისოვლისა 11.30 დრო და ტრადიციები 12.10 დროის ჩანანერები 13.20 კონცერტი - ნიკა რაჭველი 14.30 შობის მხარობობები - ანს. ჩოხოსნები 14.50, 23.15 ფოტოგალერა 15.05 განთიადის სტუმარი 15.30 დ/ვ "ველური ბუნება" 15.55 მოკ/ვ "ჰა" 16.45 ვორიაკე 18.05 ტელეზღაპარი 18.25 ერთი ნვთი 18.40 ძველი ალთქმის განმარტებანი 19.20 დოკ/ვ "ექვთიმე" 20.40 ძილი ნებისა 21.05 პატრიარქის ქადაგება 21.30 გზა, რომლითაც ვიარე 22.25 ქართული ალბომი 23.00 საღამოს ლოცვა 23.20 დოკ/ვ "ფრაგმენტები ტაო-კლარჯეთის ცხოვრებიდან" 00.35 განთიადის სტუმარი 01.00 მ/ვ "ომროს სიზ-სხალვა".

ნუთაპატი 17 იანვარი

06.30 "მოამბე" (აფხაზურ) ოსურ სომხურ აზერბაიჯანულ ენებზე) 07.30 "ჩვენი დილა" (პ/ე) 09.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 19.00, 20.00, 03.00 "მოამბე" 10.30 "დილის საუბარი" 11.00 "სამოთხის ვაშლები" (პ/ე) 12.45 "პირადი ექიმი" - მარი მალაზონია (პ/ე) 13.30 "დღეს ორის ნახევარზე" (პ/ე) 15.00 ტ/სერ "როსალა" 17.00 დ/ვ "ადამიანის პლანეტა" 18.00 "პეპე და მეგობრები" 19.05 ტ/სერ "საიდუმლო გამოძიებანი" 21.00 ტ/სერ "როსალა" 22.00 "დილოგი დავით პიჭაძესთან" 23.00 "არენა" 00.00 "ჩემი ოჯახი" 01.00 მ/ვ "პრან ტორინო" 03.20 ტ/სერ "საირალი" 04.20 მ/ვ "ანდა საქართველოს" (ტიტ.) (ა.ბანდერასი).

07.30, 09.10 იმედის დილა 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00,

00.00 ქრონიკა 10.00 სერ. "ილაონი მოახლა" 11.30 სერ. "უკვდავი აზიანი" 12.30 ფორტ ბოიარი 13.00 სერ. "გაქცევა - 3" 14.45 სერ. "24 - 4" 9 სერ. 15.45 სერ. "დაგაღული სიმატლა" 17.40 სერ. "თილისა" 18.50 სერ. "სახიფათო ვეზა" 21.00 სერ. "პარტოზული" 22.00 ქსერ. "შაჰალაჰი" 23.00 სერ. "ღიწის ბაზ" 9 სერ. 00.15 მ/ვ. "გაღს პირ გაქცევი" (ვ.პარილსონი) 02.00 მ/ვ. "პარტოზული ტერიორია" (რ.ფილიბი) 03.25 მუსიკა.

07.30 დილა მშვიდობისა საქართველო 10.00 სერ. "ქალის მხვეპალი" 11.00 სერ. "ილაონი ქალი" 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 21.00 კურიერი 12.30 "შუა დღე" 15.30 კომედი შოუ (გ/ჩ) 17.00 სერ. "ვენის უსპარული" 18.45 სერ. "ფინანსა გული" 19.50 სერ. "ღირსება და აპონია" 22.00 პროვილი - დანყება 00.00, 02.30 მ/ვ 02.00 კურიერი დაივსტეტი.

07.00, 01.30, 04.05, 05.05, 06.05 ახალი ამბები (კოლაჟი) 07.30, 08.20, 10.30, 11.20, 12.30, 13.30, 15.40, 16.30, 17.10, 18.40, 04.40, 05.40, 06.40 უცხოეთის ამბები 07.55, 10.55, 11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 16.55, 17.55, 18.55, 07.00 უკომენტაროდ, ანინდი 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00 ახალი ამბები 08.30, 09.15 შალვა რამიშვილის "დილა" 11.30, 22.00, 01.10 ყოველდღიური აბები 12.00 ახალი ამბები 12 საათზე 14.05 მესტროს პრესკლები 15.00 ახალი ამბები 3 საათზე 18.00 ახალი ამბები 6 საათზე 19.00 ახალი ამბები ინგლისურ ენაზე 19.05, 00.25 თოქ-შოუ "სუბიექტური აზრი" 20.00 ამბები მოკლედ 20.05, 02.05 თოქ-შოუ "არგუმენტები" 21.00 ახალი ამბები 9 საათზე 22.20, 02.50 თოქ-შოუ - "პოლიტმეტრი" 00.00 ახალი ამბები (ღამის გამოშვება).

08.30, 02.05 საინფორმაციო დაივსტეტი "დრო" 09.00 ანიმაცია 10.00 სერ. "ფანაზიანის კონკალი" (გან.) 10.30 დ/ვ "პოლიუდის წყვილები" (გან.) 11.30, 14.30, 17.30, 20.30, 22.30 "დრო" 11.40 სერ. (გან.) 12.50 სერ. (გან.) 13.50 "სვენა" (გან.) 15.00 სერ. "ფანაზიანის კონკალი" 16.00 "მუსიკალური საღამოები" 16.30 "დროის ვეტორი" 17.10, 19.00 მუსიკა 18.00 დ/ვ "პოლიუდის წყვილები" 19.30 ანონსი 19.35 სერ. 21.25 სერ. 23.00 "პროექტა" 23.30 "მუსიკალური საღამოები" 00.10 მ/ვ "აჰალი მონარტიდან".

06.00, 11.55, 14.55, 17.55, 20.55, 23.55 შედგზის ლოცვა 06.05, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 საეკლესიო კალენდარი 06.10 ჩვენ ვუკრავთ კლასიკას 06.20 დოკ/ვ "ველური ბუნება" 06.45 მ/ვ "ომროს სიზ-სხალვა" 08.00 დილის ლოცვა 08.20 სახარება 08.30 "განთიადი" 10.00, 18.05, 21.15 ერთსულოვნების ვერნისაჟი 10.05, 12.05, 18.55, 21.55, 00.30 ისტორიის დღიური 10.10, 19.00, 22.00, 00.05, 02.30 სიახლენი 10.35, 21.05 ლექსით ქებათა ქება 10.40 დოკ/ვ "ფრაგმენტები ტაო-კლარჯეთის ცხოვრებიდან" 11.20 ჩვენი ტრაპეზი 11.30 გზა, რომლითაც ვიარე 12.10, 18.55, 21.55, 00.25 ისტორიის დღიური 12.15 დ/ვ "ექვთიმე" 13.30 კონცერტი - ანს. "ნადი" 15.05 განთიადის სტუმარი 15.30 დ/ვ "ველური ბუნება" 16.00 მ/ვ "დაპინანგული სასიძო" 17.10 გვილოცავენ ექიმები 18.05, 21.15 ერთსულოვნების ვერნისაჟი 18.10 ტელეზღაპარი 18.20, 23.15 ფოტოგალერა 18.25 ერთი ნვთი 18.40 ძველი ალთქმის განმარტებანი 19.20 მ/ვ "სინება" 20.40 ძილი ნებისა 21.00 პატრიარქის ქადაგება 22.20 თვენი "ნმინდა შიო მღვიმელი" 22.35 უკეთ გაფიქრით ჩვენი შვილები 23.00 საღამოს ლოცვა 23.20 უკეთ გაფიქრით ჩვენი შვილები 00.35 განთიადის სტუმარი 01.00 მ/ვ "ღილი ძალაჰის ჩირაღდნები".

პარასკევი 18 იანვარი

06.30 "მოამბე" (აფხაზურ) ოსურ სომხურ აზერბაიჯანულ ენებზე) 07.30 "ჩვენი დილა" (პ/ე) 09.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 19.00, 20.00, 02.50 "მოამბე" 10.30 "დილის საუბარი" 11.00 "სამოთხის ვაშლები" (პ/ე) 12.45 "პირადი ექიმი" - მარი მალაზონია (პ/ე) 13.30 "დღეს ორის ნახევარზე" (პ/ე) 15.00 ტ/სერ "როსალა" 17.00 დ/ვ "ადამიანის პლანეტა" 18.00 "პეპე და მეგობრები" 19.05 ტ/სერ "საიდუმლო გამოძიებანი" 21.00 ტ/სერ "როსალა" 22.00 "აქცენტები" 23.30 "გააგრძელო საქართველოს ისტორია" 00.00 "ნიუთლი ზონა" 01.00 მ/ვ "სხანგასეს კლავეს პრა?!" 03.10 ტ/სერ "საირალი" 04.10 მ/ვ "პრან ტორინო".

07.30, 09.10 იმედის დილა 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 00.00 ქრონიკა 10.00 სერ. "ილაონი მოახლა" 11.30 სერ. "უკვდავი აზიანი" 12.30 ფორტ ბოიარი 13.00 სერ. "გაქცევა - 3" 14.45 სერ. "24 - 4" 15.45 სერ. "დაგაღული სიმატლა" 17.40 სერ. "თილისა" 18.50 სერ. "სახიფათო ვეზა" 21.00 სერ. "პარტოზული" 22.00 ქსერ. "შაჰალაჰი" 23.00 სერ. "ღიწის ბაზ" 10 სერ. 00.15 მ/ვ. "იპრეჰი ჰუმპარიანა" (ვ.ფონდა) 02.20 მ/ვ. "გაღს პირ გაქცევი" (ვ.ენისტონი) 03.05 მუსიკა.

07.30 დილა მშვიდობისა საქართველო 10.00 სერ. "ქალის მხვეპალი" 11.00 სერ. "ილაონი ქალი" 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 21.00 კურიერი 12.30 "შუა დღე" 15.30 პროვილი სახალწლოების ბესტი გ/ჩ 18.45 სერ. "ფინანსა გული" 19.50 სერ. "ღირსება და აპონია" 21.50 ეროვნული ლატარა 22.00 პოზიცია - დანყება 23.00 განოს შოუ - დანყება 01.00, 03.30 მ/ვ 03.00 კურიერი დაივსტეტი.

რამდენიმე დღის წინ ჩამოხვედი თბილისში, ოჯახში მატება გაქეთ - ისრაელიდან ერთი თვე ჩამოხვედი.

- დიას, 7 დეკემბერს ნიკოლოზი შეგვიძინა. უცხო ქვეყანაში იმშობიარე, გვერდით ვინ გყავდა?

- უშუალოდ სამშობიარო ბლოკში გიორგი და დედაჩემი იყვნენ. გიორგი მალე გავარდა, რადგან, ვეღარ შეძლო იქ ყოფნა, დედაჩემი კი ბოლომდე დაესწრო ჩემს მშობიარობას. მოკლედ, მხარდაჭერები მყავდნენ. პრინციპში, მარტოც რომ ყოფილიყავი, სამედიცინო სფერო იქ ისეთ მალალ დონეზეა განვითარებული, მაინც არაფერს გამოიჭირებდნენ. თუმცა, უცხო ქვეყანაში მაინც ძალიან მნიშვნელოვანია, როცა შენინაბები გყავს გვერდით.

რამხელა დაიბადა ნიკოლოზი?

- 3,400 კილოგრამს იწონიდა, დიდი არ იყო. სიგრძეში კი არ გაზომეს. იქ, თურმე, სპეციალურად არ ზომავენ, ანუ, ახალშობილი ბავშვი რა ფორმითაც იბადება, მიაჩნიათ, რომ, იმ ფორმის შეცვლა - დაჭიმვა და ხერხემლის გასწორება - არ შეიძლება. ამიტომ არ გაზომეს. რომ შეგხედე, გრძელი კი იყო, მაგრამ, ზუსტად რამდენი - არ ვიცი.

როგორია ორი შვილის დედობა?

- ერთი დღე ჩემთან თუ დარჩები, ნახავ, როგორიც არის. გიჟები არიან და ჩვენც გავგვავიყვს. მართლა არაჩვეულებრივი გრძნობაა. არაფრისთვის და არავისთვის აღარ მძრება დრო, თავიდან ბოლომდე დაკავებული ვარ ნუციკოთი და ნიკოლოზით. მართალია, ძალიან ბევრი დამხმარე მყავს, მაგრამ, მეც ძალიან დატვირთული ვარ. ძალიან საყვარლები არიან, მაგრამ, დღის ბოლოს, ძიძას რომ გავუშვებთ, მე და დედაჩემიც ისეთი „საყვარლები“ ვხდებით, მეტი რომ არ შეიძლება. დედაჩემი მართლა ძალიან მეხმარება. მის გარდა ძალიან ბევრი ადამიანი მეხმარება, მაგრამ, დღის ბოლოს მაინც ჩვენ ვრჩებით

ნუციკო გიორი ბავშვია, ყველა ქვეყანაში ახალ სიტყვას სწავლობს. მისთვის დიდი მნიშვნელობა არ აქვს, სად იცხოვრებს, მთავარია, მშობლები ჰყავდეს გვერდით

სახლში ბავშვებთან. არაჩვეულებრივი ძიძა მყავს, რომელიც თელ-ავივშიც მყავდა. ძალიან კმაყოფილი ვარ მისით და, სადაც წავალ, ყველგან თან წაიყვან. ძალიან გაგვიმართლა. ნუციკო ძალიან ეჭვიანობს პატარაზე და ამის გამო ნიკოლოზი ძალიან გეტანჯარება. ისეთი მაიმუნია, მგონი, შემთხვევით არის გოგოდ დაბადებული. ბავშვს ტელეფონის გარდა არაფერი აინტერესებს. შეუძლია, მთელი დღე მუნჯივით იჯდეს და აიფონით ითამაშოს, რომელიც უკვე მისი გახდა - გიორგიმ ქორწინების 3 წლისთვის აღსანიშნავად „აიფონ 5“ მარჯუ, და „აიფონ 4“ ნუციკოს დარჩა.

3 წლის იუბილეს ორი შვილით შეხვდით.

- დიას, ასეა. ნუციკო წლის და 8 თვის არის, ნიკოლოზი კი - ერთი თვის.

მახსოვს, ფეხმძიმობის დროს სახელის ბევრი ვარიანტი გქონდათ, საბოლოოდ კი ნიკოლოზი დაარქვით.

- სიმართლე გითხრა, ძალიან ბევრი ვარიანტი მე კი არ მქონდა, მთავაზობდნენ. მე ყოველთვის მიწოდდა, ბავშვისთვის ნიკოლოზი დამერქმია, რადგან წმიდა ნიკოლოზი ჩემთვის ერთ-ერთი ყველაზე საყვარელი წმინდანია. მით უმეტეს, დეკემბერში დაიბადა პატარა.

ახალ წელს როგორ შეხვდით?

- ისრაელში შეხვდით ახალ წელს და, თან,

ყველასთვის ცნობილი კალაბურთელის, გიორგი შერმადინის ოჯახი 2013 წელს ისახლით შეხვდა - მათ ოჯახში მატებაა. ჩვენი რესპონდენტია გიორგის მეუღლე - ანეი შამუკაშვილი, რომელიც თელ-ავივიდან გასულ კვირას დაბრუნდა, გიორგი კი სპორტულ კარიერას ახალ გუნდში განაგრძობს. როგორ ცხოვრობს ახალგაზრდა ცოლქმარი, რით არიან ისინი დაკავებული და კიდევ სხვა საინტერესო ამბების შესახებ ანის ინტერვიუდან შეიტყობთ.

რატომ იყო ანი ანაშუკალი საკუთარ ოჯახში თოვლის ბაბუა და რა საჩუქარი გაუკეთეს მას ბიჭის ბაჩინისთვის

საკმაოდ უცნაურად. ჩემს ცხოვრებაში პირველი ახალი წელი იყო, რომელსაც აბსოლუტურად არა საახალწლო განწყობით, ნაძვის ხისა და თოვლის ბაბუის გარეშე შევხვდით. სამაგიეროდ, მიკი მაუსი გვეყავდა. ეს ყველაფერი იმიტომ მოხდა, რომ ისრაელში ახალ წელს სექტემბერში აღნიშნავენ.

თბილისში რამდენ ხანს დარჩებით?

- ჯერ ზუსტად არ ვიცი, რადგან, ვიზები გვაქვს ასაღები. გიორგი საბერძნეთის „ოლიმპიკოში“ გადავიდა, რომელიც გასული წლის ევროლიგის ჩემპიონი გუნდი.

ანუ, თელ-ავივიდან ათენში გადახვედით?

- გიორგი იქ არის, მაგრამ, ჩვენ ჯერ არ გვაქვს საბუთები მზად. თან, ძალიან მნიშვნელოვანია ერთი თვის ნიკოლოზის პასპორტის გაკეთება.

გიორგის გარდა ყველანი ჩამოხვედით?

- დიას, გიორგი ათენშია. მე, დედაჩემი, ბავშვები და ჩემი დედამთელი ნამოყვებით თბილისში. ძიძაც იქ გვეყავდა, რომელიც ცოტა ადრე წამოვიდა.

როგორც აღნიშნე, ძალიან დაკავებული ხარ და ბავშვების გარდა, არ-

აფრისთვის და აღარავისთვის დრო აღარ გრჩება. გიორგი ხომ არ დაიჩაგრა ამის გამო?

- გიორგი არ დამეჩაგრა, რადგან, ფიზიკურად არ ვართ ერთად. ისეთი დაძაბული რეჟიმი აქვს, იმდენი გადაფრენა-გადმოფრენა, რომ, მგონი, უდროობით ვეჩაგრავთ ერთმანეთს. სანამ წამოვიდოდით, ექ დამეჩაგრა ცოტა - გაციებული იყო, ბავშვთან არ ვუშვებდი ახლოს და გარკვეული პერიოდი ცალკე ითახში გავეშვი.

ახალი გუნდით კმაყოფილია?

- დიას, საკმაოდ ძლიერი და დახვეწილი გუნდია. სხვა თუ არაფერი, შარშანდელი ევროლიგის ჩემპიონი გუნდია.

გიორგი როგორ მიიღეს?

- როგორც გიორგიმ და მისმა აგენტმა მითხრეს, ძალიან კარგად მიიღეს. ღვთის წყალობით, ყველაფერი ძალიან კარგად დაიწყო და, იმედი მაქვს, ასევე გაგრძელდება.

რამდენწლიანი კონტრაქტი გაფორმა?

- ამჯერად ერთწლიანი კონტრაქტი გააფორმა, შემდგომში კი არ ვიცი, როგორ განვითარდება მოვლენები.

2013 წელი ძალიან კარგად დაიწყო თქვენი ოჯახისთვის.

- მართალია, ახალ წელს ნაძვის ხისა და თოვლის ბაბუის გარეშე ვიყავით, მაგრამ, სამაგიეროდ, ოჯახის ახალ წევრთან - ნიკოლოზთან ერთად შეხვდით 2013 წელს. ის ჩვენთვის უფ-

რო მნიშვნელოვანი თოვლის ბაბუაა. ისე, პრინციპში თოვლის ბაბუ მე ვიყავი, რადგან ნიკოლოზი ოჯახისთვის მე მოვიყვანე.

შენ რა საჩუქარი გავიკეთეს?

- საჩუქრებით დამხუნძლეს: გიორგიმ ძალიან ლამაზი ოქროსა და ბრილიანტის ნივთი მარჯუ, დედაჩემმა - ასევე ძალიან ლამაზი ოქროს სამკაული. ჩემს დედამთელს ჰქონდა ნათქვამი, რომელ რძალსაც პირველს გაუჩნდება ბიჭი, იმას ვაჩუქებ ოქროს საათსო. სიმართლე გითხრა, აღარც მახოვდა ამ საათის ამბავი, მაგრამ სამაგიეროდ ჩემს დედამთელს არ დაეინწყებია და თელ-ავივში ჩამომიტანა. პრინციპში, ოჯახის წევრებმა ძვირფასი ნივთებით დამასაჩუქრეს.

ორ ბავშვზე ჩერდებით თუ მესამესაც ფიქრობთ ახლო მომავალში?

- თელ-ავივში ვიყავით და სასწაული ხდებოდა ჩვენს სახლში. ერთი აქეთ ლნაოდა, მეორე - იქით, ორივეს ერთდროულად უნდოდა რაღაც. ამ დროს გიორგის ვეუბნებ: მგონი, დროა, მესამე ბავშვზე დავიწყოთ ფიქრი-მეთქი. გიორგიმ თვალებით მანიშნა: თუ არ გინდა, მეშვიდე სართულიდან მოკლე გზით გადავხტე, გაჩერდიო. ასე რომ, სანამ არ წამოიზრდებიან, ამაზე ფიქრი აღერა.

გიორგის სპორტული ცხოვრებიდან გამომდინარე, ბოლო წლების განმავლობაში რამდენჯერმე მოიწინათ საცხოვრებელი ადგილის გამოცვლა. ნუციკოსთვის ხომ არ არის ეს დამძლეული პროცესი?

- ნუციკო გიორი ბავშვია, ყველა ქვეყანაში ახალ სიტყვას სწავლობს. მისთვის დიდი მნიშვნელობა არ აქვს, სად იცხოვრებს, მთავარია, მშობლები და მისთვის ახლოდროული ადამიანები ჰყავდეს გვერდით. ყველგან ერთობა.

ალბათ, გიორგის თამაშებს ვეღარ ეხსნებოდი ბოლო დროს.

- ძალიან მომენატრა თამაშზე დასწრება და გულშემატკივრობა. რომ ჩავედი, უკვე მეცხრე თვეში ვიყავი და ვერ დავდიოდი, არ შემიძლო. უკვე იმდენი ხანია, არ ვყოფილვარ თამაშზე, რომ მართლა ძალიან მომენატრა ის განწყობა, რომელიც იქ არის ხოლმე.

მოკლედ, გიორგი დედა და გიორგი ცოლი ხარ.

- გიორგიმდე ბევრი მიკლია, მაგრამ, ვცდილობ. ყოველ შემთხვევაში, ჩვენი მთავარი მიზანი ის არის, რომ მესამე შვილი პატრიარქმა მოგვინათლოს, დანარჩენი ვნახოთ...

ნიკოლოზის ნათლობა სად შედგება?

- ალბათ, თბილისში მოენათლავთ, რადგან, 40 დღე აქ შეუსრულდება. მიწა, სრული წესების დაცვით მოენათლოთ და კარგად აღეზარდეთ ბავშვი.

ნათლიები ვინ არიან?

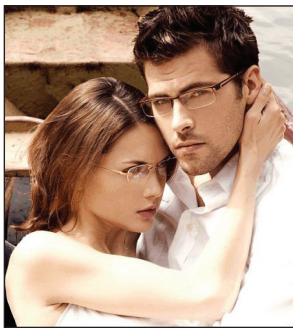
- გიორგის აგენტი, ლევან მიქელაძე იქნება ბავშვის ნათლია. სავარაუდოდ, კიდევ ერთი ნათლია გვეყოლება - გიორგის მეგობარი, რომელიც საქართველოს ელჩია ისრაელში. უბრალოდ, არ ვიცი, მოახერხებს თუ არა ჩამოსვლას.

გარიკა ხიფარაძე

მათვის, ვინც სათვალეს ატარებს

იყო დრო, როცა სათვალის (ცხადია, ოპტიკურის) ტარება ფიზიკურ ნაკლად ითვლებოდა, მაგრამ, დრო შეიცვალა და ახლა სათვალე მოდამიც კია. უფრო მეტიც, სათვალეს ისინიც კი ატარებენ, ვისაც ასპროცენტიანი მხედველობა აქვს, რადგან... რადგან, სწორად შერჩეული ეს პატარა „აქსესუარი“ საოცრად ცვლის როგორც მამაკაცებს, ისე ქალბატონებს: უფრო ჭკვიან, განათლებულ და რესპექტაბელურ იერს სძენს მათ. მაგრამ, ამყამად ჩვენი რჩევები მხოლოდ ქალებს ეხება.

მათვის, ვინც სათვალეს ატარებს, არსებობს ორი პრობლემა: როგორ შეარჩიონ სათვალის ფორმა და როგორი მაკიაჟი გაიკეთონ.

დღეს სათვალის მრავალნაირი ჩარჩო არსებობს, მაგრამ, ნელს მოდაშია მუქი ფერის პლასტიკის (ეგრეთ ნოდებული „რქის“) ჩარჩოები. ნებისმიერი ფორმის სახისთვის სასურველია, შეარჩიონ წვრილჩარჩოიანი და შედარებით ვიწრო მიწებებიანი სათვალე – ეს ანაზებს სახეს და გამოეხატება უფრო დახვეწილად და არისტოკრატიულს ხდის. ზოგს კი განსაკუთრებით უხდება ეგრეთ ნოდებული „ლისიკები“ – როცა სათვალის გარე, ზედა კუთხეები ოდნავ ზემოთაა აწეული.

თუ „რქის“ სათვალეს ატარებთ გაითვალისწინეთ შემდეგი რჩევები:

* გამოირჩევი მუქი ფერის „ჩრდილები“ და მკვეთრი ფერის პომადა.

* აქცენტი გააკეთეთ ნაწმამებზე: თვალების კუთხეებში პატარა კონტური და ტუში თქვენს მზერას უფრო თბილსა და მეტყველს გახდის.
* ტუჩებზე ნასასმელად იკმარეთ ბაცი ფერის „ბლესკი“.

* იმის გამო, რომ სათვალის ჩარჩოს ზედა ნაწილი წარბების პარალელურ მდგომარეობაშია, ძალაუნებურად ამახვილებს ყურადღებას წარბებზე. ამიტომ, სახის ეს „აქსესუარი“ (წარბები გვაქვს მხედველობაში) მუდმივად იდეალურ მდგომარეობაში უნდა გქონდეთ.

მცირე, მაგრამ მნიშვნელოვანი დეტალები:

სათვალე ხშირად აკეთებს აქცენტს იქ, სადაც სულაც არ არის საჭირო ამის გაკეთება, მაგალითად, უფრო მკვეთრად აჩენს ტუშით ერთ-მანეთზე მიწებებულ ნაწმამებს; ასევე, ფხვიერი „ჩრდილი“ გამოცვენილ ნამცვეებს, რაც, დამეთანხმებით, მთელ თქვენს ვიზუალს აფუჭებს. ამიტომ, დატუშვის შემდეგ კარგად „დაიფარცხნეთ“ ნაწმამები სპეციალური სავარცხლით. ფხვიერის ნაცვლად კი გამოიყენეთ კრემისებური „ჩრდილი“, ოღონდ, ბევრი არ წაისვათ. გარდა ამისა, ტონალური კრემის ქვეშ სახეზე აუცილებლად წაისვით დამატენიანებელი, მკვებავი და დამცავი კრემები, რუჟი კი ძალიან თხელ ფენად გადაისვით, რომ თქვენი სახის კანი ბუნებრივად და ცოცხლად გამოიყურებოდეს.

ქსარეს-ლიზა სასხალსო ღვინის შედეგ

გადაბმულმა წვეულებებმა „სასხორად“ დაგიტოვათ 2-3 ზედმეტი კილოგრამი?! ცხადია, ეს სასიამოვნო არ არის, მაგრამ, თუ ჩვენს რჩევებს დაუჯერებთ, შეიძლება, ამ არასასურველი „სასხორისგან“ ერთ კვირაში გაითავისუფლოთ თავი.

რჩევა: მოხარული ბოსტნეული, ბალახების ჩაი და უცხიმო რძის პროდუქტები ნებისმიერი ექსპრეს-დიეტის ძირითადი შემადგენელი პროდუქტებია.

თავისებურება: დღის განმავლობაში (ჯამურად) უნდა მიირთვათ 500 გრამი საკვები. კვებასა და კვებას შორის ინტერვალი კი ზუსტად 6 საათი უნდა იყოს.

მოქმედების პრინციპი: კატეგორიულად აკრძალულია: მარილი, შაქარი, მაციონი, კეტჩუპი, სანებელი, ალკოჰოლი და გაზიანი სასმელები. სალათები შეაზავეთ ზეთუნის ან სელის ზეთით.

მოსალოდნელი შედეგი: თუ ამ დიეტას მკაცრად დაცავთ, ერთ კვირაში 3-4 კილოგრამის დაკლება გარანტირებული გექნებათ.

საუზმისთვის შემოთავაზებული 3 ვარიანტიდან შეარჩიეთ თქვენთვის სასურველი ერთ-ერთი ვარიანტი:

- ა) 1 ცალი კიტრისა და 1 ცალი პომიდვრის სალათა მწვანე ხახვითა და ზეთით (უმარილოდ);
- ბ) ცხვილი პურის 2 ნაჭერი უმარილო და უცხიმო ყველით;
- გ) ერთი დიდი ვაშლი ან ფორთოხალი (ან ყურძნის პატარა კუნწულა).

სასმელებიდან უპირატესობა მიანიჭეთ ბალახების ან მწვანე ჩაის.

სადილზე ძირითად კერძად შეგიძლიათ მიირთვათ: 100 გრამი ხბოს, ინდაურის ან ქათმის მოხარული ხორცი. გარნირად კი: ა) 2 ცალი პომიდვრისა და 1 ნაჭერი გახეხილი ყველის სალათა; ბ) 1 პატარა პომიდვრის, 1 პატარა მთავი ვაშლისა და 1 ცალი გახეხილი (უმი) სტაფილოს სალათა.

სითხე: ლიმონიანი მწვანე ჩაი (უმაქროდ) ან ახალგაშობილი ვაშლის წვენი.

ვახშამი უნდა მიირთვათ დაძინებამდე 3 საათით ადრე და უნდა იყოს ძალიან მსუბუქი. შეგიძლიათ, მიირთვათ: ა) თითო ცალი (მოზრდილი) პომიდორი და ვაშლი; ბ) 100 გრამი მოხარული კრევეტები ან მოხარული ქათმის ფილე; გ) 1 ჩაის ჭიქა უცხიმო კეფირი.

სითხე: ბალახების ჩაი.

თუ დაძინების წინ ისე მოგმივდათ, რომ თავს ვერ იკავებთ, მიირთვით 1 ჩაის კოვზი თაფლი. შედეგის გასაუმჯობესებლად, ერთკვირიანი შუალედის შემდეგ, შეგიძლიათ, ექსპრეს-დიეტა გაიმეოროთ.

კოსმეოლოგის რჩევები

კითხვა: მინტერესებს, როგორი ვარცხნილობაა ნელს მოდაში?

პასუხი: ნაწნავი და ლოკონები, როგორც კლასიკა, კვლავ პირველ ადგილს იკავებს. მეორე ადგილზეა რეტრო და მოდერნი ვარცხნილობები. მაგრამ, არსებობს ერთი მთავარი წესი: ნებისმიერი ვარცხნილობა უნდა გამოიყურებოდეს ბუნებრივად, თითქოს თმა სულ რაღაც 5 წუთის წინ, სახელდახელოდ მოინესრიგეთ.

კითხვა: როგორი სავარცხლის გამოყენებაა თმის ფენით გაშრობის დროს?

პასუხი: უმჯობესია, გამოიყენოთ კერამიკული სავარცხელი ნატურალური ბენჯის ჯაგრისით, რადგან, ფენის ცხელი ჰაერის ზემოქმედებისას ის თანაბრად ცხელდება, რაც ზრდის თმის მოცულობას, აქვეითებს ღერების მტვრევადობას და გამოიცხავს მათი ბოლოების გაყოფას.

კითხვა: რით არის სასარგებლო კანისთვის ავოკადოს ზეთი და როგორ უნდა გამოვიყენო ის? ასევე, მინტერესებს, სად შეიძლება მისი შექმნა.

პასუხი: ავოკადოს ზეთი შეიცავს კანისთვის უაღრესად საჭირო და აუცილებელ A, D და E ვიტამინებს და ლიცეტინსა და კალიუმს, რომლებიც „ახალგაზრდობის მინერალების“ სახელითაა ცნობილი.

გაუჩინეთ ავოკადოს ზეთით ჩითის ან ბატისტის ნაჭერი და დაიფინეთ სახეზე და დეკოლტეზე 20 წუთის განმავლობაში (ხელსახოცის მოხსნის შემდეგ არ ჩამოიბანოთ, რბილად დაიმასაჟეთ). ეს პროცედურა ჩაიტარეთ დღეში 2-ჯერ, 1 კვირის განმავლობაში და ნახავთ, რომ ნაოჭები გაფერმკრთალდება და კანი საოცარ ელფერს მიიღებს. რამდენიმედღიანი შუალედის შემდეგ შეგიძლიათ, კურსი გაიმეოროთ.

ავოკადოს ზეთი შეგიძლიათ შეიძინოთ ჩვეულებრივ აფთიაქებში ან ინტერნეტ-აფთიაქში.

კითხვა: ვთხოვთ, მასწავლოთ რაიმე ხალხური საშუალება პიგმენტური ლაქების მოსაშორებლად.

პასუხი: კარგად გარეცხეთ და კანიანად გახეხეთ შავი ბოლოკი (იმდენი, რომ პრობლემური ადგილების დასაფარავად გეყოს) და გაიკეთეთ კომპრესი 20 წუთის განმავლობაში. შემდეგ კი სახე გაინმინდეთ ზეთუნის ზეთში შერეული ლიმონის წვენი.

კითხვა: მართალია თუ არა, რომ დიეტის დროს კარგია იმბორის გამოყენება?

პასუხი: ეს მართალია, რადგან, იმბორი შეიცავს ნივთიერება გინგეროლს, რომელიც ამ მცენარეს აძლევს მძაფრ გემოს, ხელს უწყობს ცხიმების წვას და, შესაბამისად – გახდომას.

მომზადდა
თამარიკო ზამთარაქია

როგორ ქარხვავდა სიხილან გაქსეული მარზონელა ბოროზომოქველი ელიზას და სდ გელაისხვენა ის სოლ-შვილთან ერთად

პუბლიკაციის ზოგიერთი მონაწილის ვინაობა შეცვალეთ. მათი ვინაობის შესახებ შემთხვევეითია, რისთვისაც წინასწარ გიხდით ბოდიშს.

ბაქნვეა

1969 წლის 9 ოქტომბერს, კომის ავტონომიური ოლქის დაბა ზასტავაში განლაგებული მკაცრი რეჟიმის შრომა-გასწორების №2 კოლონიიდან 37 წლის მერაბ გიორგაძე გაიქცა, რომელიც თერთმეტწლიან სასჯელს იხდიდა ყაჩაღობისთვის. რეციდივისტი გიორგაძე ოთხჯერ ნასამართლევი იყო და შვე სამყაროში მას კოჭლის მეტსახელით იცნობდნენ. ის თბილისში იყო დაბადებული, მაგრამ, ძირითადად რუსეთში მოღვაწეობდა და იქ მას კარგად იცნობდნენ. კოჭლის ცოლი - ანა და 5 წლის ვაჟი - ნოდარი, მოსკოვში ცხოვრობდნენ. და-ძმა და ნათესავები კი მის თბილისში ჰყავდა.

კოჭლმა კოლონიაში ელექტროენერჯის გათიშვით ისარგებლა, რომელიც, სულ რაღაც, ათი წუთით გამოირთო. მან ექვსი მავთულხლართი გადალახა თბილი პუშლატის მემკვირვებით და ქარბუქსა და ღამის წყვილიდმი ტარგას შეაფარა თავი. პატიმრის გაქცევის შესახებ ერთი საათის შემდეგ გახდა ცნობილი და მას ძალღებანი მდევარი დაადევნეს. თუმცა, ერთი საათის მერე მდევართა ოცეულის უფროსმა, მაიორმა ეგორ სარუხანოვმა, კოლონიის უფროსს, პოდპოლკოვნიკ ივან კოსტილიოვს მოახსენა:

- დევნის გაგრძელება შეუძლებელი იყო, ამხანაგო პოდპოლკოვნიკო! საშინელი ქარბუქია, ძალღებიც თოვლი ჩარჩნენ, წინ ვერ მიიწევდნენ. დარწმუნებით შემიძლია, გითხრათ, რომ გაქცეული თოვლი ჩაიბარსა და ცოცხალი ვერ გადარჩება.

- ზო, ასეთ ქარბუქში გასვლა შეუძლებელია, - თქვა კოსტილიოვმა, - მაგრამ, ვარაუდებს ვერ დავეყრდნობით და როგორც კი მეტეოპრობები ამის საშუალებას მოგვცემს, ძებნა უნდა დავიწყოთ. თუ კოჭლის ცხედარს ვერ ვიპოვით, მისი ძვლები მაინც უნდა აღმოვაჩინოთ.

სარუხანოვი და კოსტილიოვი დარწმუნებულები იყვნენ, რომ გიორგაძეს ჯერ თოვლი დამარხავდა, შემდეგ კი მას მტლები შეჭამდნენ. №2 კოლონიის ასი კილომეტრის რადიუსში გაუვალი ტაიგა აკრავდა გარს და სიახლოვეს რკინიგზაც კი არ გადიოდა. პატიმრები კოლონიაში სპეციალური სატვირთო მანქანით მიჰყავდად თრაქტორი ცენტრიდან, რომელსაც მოლჩანკა ერქვა და ზასტავიდან 67 კილომეტრით იყო დაშორებული. მოლჩანკა პატარა დაბა

იყო და იქ რკინიგზა გადიოდა, რომელიც რუსეთის ცენტრალური რაიონებისკენ იყო გაყვანილი. ზასტავიდან მოლჩანკამდე გზა ტაიგაში გადიოდა. ყოფილა შემთხვევები, როდესაც თოვლში გაქცეული, პატიმრები დატვირთულ სატვირთო მანქანებს მშვიდი მგლებს ხროვა დასხმია თავს და ყველანი შეუჭამიათ. ამიტომ, გაქცეულ პატიმარს იმ გზაზე გადარჩენის შანსი არ ჰქონდა, რადგან, ქარბუქს რომც გადარჩენოდა, მშვიდ მგლებს ვერ დააღწევდა თავს.

მეზო ბორბამე ობო პისტოლბით იყო შვიბარბეული. ბან 21 სტუბარბ 823 ათასი მანეთის კბირბასეული ბობობ და ბიბბელა

10 ოქტომბერს, ანუ, კოჭლის გაქცევის მერე დღეს, გამოიდარა და მდევართა ოთხმა ოცეულმა მისი გადაადგილების რამდენიმე სავარაუდო მარბრუტზე განახორციელეს მიდამოს დათვალიერება, თუმცა, ვერც გაქცეულის ცხედარს მიაგნეს და ვერც მის ძვლებს. ამიტომ, საბუთებში ჩანერეს, რომ გიორგაძე გაიქცა და უგზო-უკვლოდ გაუჩინარდა.

უგზო-უკვლოდ გაუჩინარებული

კოჭლის მეუღლე, ანა ბონდარენკო, პროფესიით ექთანა იყო და ერთ-ერთ საავადმყოფოში მუშაობდა. მიუხედავად იმისა, რომ 25 წლის ქალის მეუღლე უკვე ორი წლის განმავლობაში ციხეში იჯდა და უამრავი თავყანისმცემელიც ჰყავდა, რადგან ლამაზი ქალი იყო, ქმრის ღალატი მას გუნებაშიც არ გაუვილია და მთელი თავისი ენერჯია პატარა ნოდარზე ჰქონდა გადატანილი. ანა ყოველ მესამე ღამეს მორიგეობდა და, მართალია, ძალიან დაღლილი ბრუნდებოდა სახლში, მაგრამ, ჯერ ყველაფერს დაანკრიალებდა, შემდეგ კი ნიგნებს მიუჯდებოდა და მეცადინეობდა. ანას სწავლის გაგრძელება უნდოდა სამედიცინო ინსტიტუტში და ძალიან მონდომებული იყო. მას დაქირავებული ჰყავდა ვინმე დეიდა ანია და, სანამ თვითონ სამსახურში იყო, ქალი პატარა ნოდარს პატრონობდა. ამაში ის ორმოცდაათ მანეთს იღებდა, რაც იმ პერიოდში სოლიდური ანაზღაურება იყო. ანას კოჭლის მეგობრებიც აქცევდნენ ყურადღებას და თითქმის ყოველ კვირას მიჰქონდათ მასთან სხვადასხვა რაოდენობის თანხა. ანა ფულს ართმევდა მათ, თუმცა არ ხარჯავდა და ინახავდა, ბავშვს კი საკუთარი ნაოფლართი ზრდიდა, რადგან, მიაჩნდა, რომ არანესიერი გზით ნაშოვნი ფულით გაზრდილი ბავშვი ბედნიერი ვერ იქნებოდა.

1969 წლის 12 ოქტომბერს, დილით, ოცდაოთხსაათიანი მორიგეობის შემდეგ, ანა შინ დაბრუნდა. მას დეიდა ანია შეეგება და უთხრა:

- ანუშკა, წუხელ ჩვენთან მილიცია იყო და შენ გიკითხეს. 9 ოქტომბერს შენი ქმარი ციხიდან გაქცეულა და აინტერესებდათ, ხომ არ გამოჩენილაო. მითხრეს, კიდევ მოვალთო და არ გაგიკვირდეს.

- ეექ, დეიდა ანია, - მიუგო ქალს ანამ, - არ მიკვირს. ამ ექვსი წლის განმავლობაში არაერთხელ ავუნიოკებვართ მე და ნოდარი მერაბის გამო.

ქალს სიტყვა არ ჰქონდა დასრულებული, რომ კარზე კაკუნის ხმა გაისმა. ანამ კარი რომ გააღო, ოთახში საშუალო სიმაღლის მამაკაცი შემოვიდა და მასპინძელს უთხრა:

- მე მაიორი კოზლოვი ვარ „მურიდან“. 9 ოქტომბერს თქვენი მეუღლე კოლონიიდან გაიქცა და, თუკი რამეს შეიტყობთ მასზე, აუცილებლად შეგვატყობინეთ. აი, ჩემი ტელეფონი.

ვიქტორ კოზლოვი „მურის“ ძებნის განყოფილების თანამშრომელი იყო და მერაბს კარგად იცნობდა. ჯერ კიდევ თორმეტი წლის წინ, სწორედ მან დაჭრა მერაბი ფეხში ერთ-ერთი დევნის დროს და მაშინ დაკოჭლდა მერაბი მარცხენა ფეხით. მეტსახელი „კოჭლიც“ მას მერე შეარქვეს. ანამ ეს ამბავი არ იცოდა. კოზლოვის უხმოდ გამოართვა ფურცელი, რომელზეც სამსახურბრივი ტელეფონის ნომერი ეწერა და უკან გაბრუნებულ მაიორს კარი მიუხურა.

- ახლა რა უნდა ქნა, ანუშკა? - ჰკითხა ანას ანია დეიდამ.

- რასაც ადრე ვაკეთებდი, ის. ნოდარი გაზარდო, ვიმუშაო და უმაღლესისთვის მოვემზადო.

- მილიცია რომ არ მოგასვენებს? ისინი ხომ შენს გაქცეულ ქმარს ეძებენ და, ალბათ, თვალყურსაც კი გადავენებენ, - უთხრა ანას დეიდა ანიამ, ამოიხრა და დაამატა - ჩემი ქმარიც ქურდი იყო. მილიცია მას სულ უკან დასდევდა და ხშირად გვაწუხებდნენ ხოლმე - მათი მეთოდები მშვენივრად ვიცო.

- ერთი ბედის ქვეშ ყყოფილვართ, დეიდა ანია, - გაუღიმა ანამ ქალს, - მერაბი საკმაოდ გამოცდილია და ასე იოლად თავს არ დაატყინებს მილიცია.

- ეექ, ანუშკა, - ამოიხრა ქალმა, - ჩემი ფედიაც მაგარი ვინმე იყო, მაგრამ, მაინც მიიხეღებოდა და ჩემ თვალწინ მოკლეს. ეს რომ დავიწყებ, ოთხი თვის ორსულს მუცელი მომეშალა და იქვე დავბადე მკვდარი ბავშვი. შენ ღმერთმა გამორჩა ასეთი უბედურება.

ქალეს ადარ გაუგრძელებიათ საუბარი. დეიდა ანია ანას გამოიმეზობლა და ნავიდა. ანა კი ნიგნებს მიუჯდა და მეცადინეობას შეუდგა.

ამ დღიდან ორი კვირის შემდეგ, ანას მორიგეობის დღე უწევდა. ღამის 1 საათსა და 45 წუთზე ის საექთნოში შევიდა, რომ მაგარი ყავა დაეღობა, რადგან, ძალიან ეძინებოდა და როდესაც ჩაიდანა გაზზე დადგა, მას მხრებზე ვიღაცამ ხელეობი დააყო და ჩასჩურჩულა:

- ჩუმად, ანუშკა, არ შეკრთე.

- მერაბ! - აღმოხდა ქალს, შემოტრიალდა, ქმარს ჩახეხუტა და ჰკითხა - აქ როგორ მომაგენი?

- ერთი კვირაა გითვალთვალბ. სხვათა შორის, არც შენ გითვალთვალბენ ძაღლები და არც ჩასაფრებაა ჩვენს სახლთან.

- მერაბ, საყვარელო, ფრთხილად იყავი!

- წუ გემინა, ფრთხილად ვიქნები, - მიუგო ანას კოჭლმა, შემდეგ მას თავისი გაქცევის ამბავი მოუყვა და დაამატა - იმიტომ არ გითვალთვალბენ და ჩვენს სახლთან ჩასაფრება არ მოუწყვიათ, რომ ყველას მკვდარი გვგონივარ. ისეთი ადგილიდან და ისეთ დროს გამოვიქცევი, რომ გადარჩენის არანაირი შანსი არ მქონდა.

- აბა, როგორ გადარჩი?

- სრულიად შემთხვევით; შეიძლება ითქვას,

რის გამო ბანიკა საპატარძლო სსიპო ქორნილის წინ

ახალი წლის ღამეს 45 წლის შალვა ვ. ციხე-ში აღმოჩნდა. ბრალდებული იმ დღეებში სიძე უნდა გამხდარიყო, მაგრამ, საპატარძლომ ქეთევან ს-მ, ცოლად გაყოლის ნაცვლად, საქმრო პოლიციას დააჭერინა. ამის მიუხედავად, დაკავებული აცხადებს, რომ ქეთევანის გარდა სხვას არავის შეირთავს, მაგრამ, დაითანხმებს თუ არა მშობლებს, ძნელი სათქმელია.

იარაღის უკანონო ტარებისთვის დაკავებული შალვა ვ. გამართლდა, მაგრამ სამართალდამცველებმა მისი გათავისუფლება არ მოინდომეს. შესაბამისად, მიყენებული მუხლი მას ხულიგნობით შეუცვალეს და სასამართლოს წელიწად-წახევრით პატიმრობაც მოსთხოვეს. პროკურატურის დაუსაბუთებელი თხოვნა დაკმაყოფილდა, თუმცა, განსასჯელი მეორე ინსტანციამ დაინდო და პატიმრობა პირობითი სასჯელით შეუცვალა.

ქალი, ვის გამოც შალვა ვ. ციხეში აღმოჩნდა, გაუთხოვარი 44 წლის ქეთევან ს-ია. როგორც ქეთევანის ძმა ჩვენებამაც აცხადებს, მის დას უმნიშვნელო რეპუტაცია აქვს, გასათხოვარი კი მხოლოდ იმ მიზეზით დარჩა, რომ ჯერ სწავლას, შემდეგ კი სამუშაოს ძებნას გადაჰყვა, რის გამოც „სხვა რამეებისთვის“ არ ეცალა. „არავის მივცემ უფლებას, ჩემს დას შეურაცხყოფა მიყენოს და სახელი შეუღებლოს.“ – განაცხადა დაზარალებულის ძმამ, რომელიც შალვა ვ-ზე დის გათხოვების კატეგორიული წინააღმდეგია. არადა, ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის კურსდამთავრებულს, 44 წლის ქეთევან ს-ს ერთი დღეც არ უშუშავია. ინციდენტამდე ერთი კვირით ადრე, სასურსათო მაღაზიაში გამოსაცდელი ვადით კი დასაქმდა, მაგრამ, მომხდარის გამო, ისევე უშუშევიდა და ისევ გასათხოვარი დარჩა. მართალია, შალვა ვ. კვლავ აპირებს მის ცოლად მოყვანას, მაგრამ, რა მოხდება, არავინ იცის. საქმე ისაა, რომ შალვას მშობლებს სარძლო თვალის დასანახავად არ უნდათ, რაც სრულიად ბუნებრივია – მის გამო მათი შვილი პატიმარი გახდა. ეს ოჯახისთვის სრული კატასტროფაა, მაგრამ, უმთავრესი მიზეზი საპატარძლოს ასაკია...

საბრალდებო დასკვნის თანახმად, 31 დეკემბერს, ღამის დაახლოებით 20:30 საათზე, შალვა ვ. ნუცუბიძის ქუჩაზე მდებარე სასურსათო მაღაზიაში მივიდა, სადაც ქეთევან ს. იმყოფებოდა და გარეთ გაყოლა სთხოვა. ქალმა უთხრა, რომ არ ეცალა, მაგრამ, მას შემდეგ, რაც გამყიდველი თვალს მიეფარა, ქეთევანმა შალვას ანიშნა, მალე გამოვალო, რის შემდეგაც შალვა ვ-ს, ხელი რომ არ შეეშალა, გარეთ გავიდა, მაგრამ, საკმაო დროის გასვლის მიუხედავად, ქეთევანი არ ჩანდა. შალვა ვ. იძულებული გახდა, ისევ მაღაზიაში შესულიყო, სადაც ქეთევანი კვლავ გამყიდველს ესაუბრებოდა. მისი დანახვისთანავე, გამყიდველმა უკვე ხმაშლილი ტონით უთხრა, რომ მაღაზია მისი იყო და იქ ფეხი აღარ შეეფარა, ქეთევან ს-მ კი მკაცრად უთხრა, რომ მისთვის თავი დაენებებინა.

შალვა ვ-ს ქეთევანის საქციელი გაუკვირდა, მაგრამ, ხმა არ ამოუღია, რადგან ქალმა ფარულად კვლავ გაუყინა და ხელით ანიშნა, გარეთ დალოდებოდა. შალვა ვ-მ მაღაზია ისევ დატოვა, თუმცა, ვინაიდან ციოდა, გვერდით მდებარე მაღაზიაში 300 გრამი არაყი იყიდა და გასათხოვად დალია.

გამოძიების მასალებით, შალვა ვ. მაღაზია-

ში მესამედაც შევიდა, ქეთევანს დაენახვა, კვლავ ანიშნა, რომ ელოდებოდა და ისევ გარეთ გავიდა, ქალი კი, კვლავ არ ჩანდა, რის გამოც შალვა ვ-მ მას მობილურზე დაურეკა, მაგრამ ქალმა ტელეფონზეც არ უპასუხა. გამოძიების მასალებით, ალკოჰოლური სასმლით მთვრალმა შალვა ვ-მ ქალზე შურისძიება განიზრახა, რის გამოც, გვერდით მდებარე მაღაზიაში საახალწლო მაშხალები, ეგრეთ წოდებული „ხლაუშკები“ შეიძინა და მისი აფეთქება რეკვირებით დაიწყო. შეშინებულ ქალებს ეგონათ, რომ კაცი პისტოლუტიდან ისროდა, რადგან მას ხელში პისტოლუტი ნამდვილად ეჭირა და ყვირილი ატეხეს, რის გამოც ხალხი შეიკრიბა. შალვა ვ. ქალებს არწმუნებდა, რომ იარაღი სათამაშო იყო და, უკვე ძალდატანებით, ქეთევან ს. ქუჩაში გაიყვანა, სადაც, მომხდარი გაუგებრობის გამო საქმის გარჩევა დაუწყო, რა დროსაც კვლავ პისტოლუტი ეჭირა ხელში. სწორედ ამ დროს, მათ გვერდით ავტომანქანა გაჩერდა, რომლითაც შალვა ვ. ნასვლას აპირებდა და ქეთევან ს-საც მანქანაში ჩაჯიშავა აიძულებდა, მაგრამ მოულოდნელად გამოჩნდა პოლიციის მანქანა, რომლის ეკიპაჟის წევრები ჯერ მაღაზიაში, შემდეგ კი შალვა ვ-სკენ წავიდნენ და ხელზე ბორკილები დაადეს. როგორც დაკავებული, ისე მისი მეგობარიც, პოლიციას არწმუნებდნენ, რომ არაფერი დაუშვებიათ, მაგრამ...

საქორნილო ბარიზაჟი

შალვა ვ-მ და ქეთევან ს-მ ერთმანეთი ინტერნეტით გაიცნეს, რამდენიმე თვის განმავლობაში ესაუბრებოდნენ ერთმანეთს და ბოლოს შეხვედრა გადაწყვიტეს.

სავულისხმობა, რომ ინტერნეტსივრცეში შალვას „ნიკა“, ხოლო ქეთევანს „ანი“ ერქვა და 32 წლის იყო. ასაკი „ნიკამაც“ მოიტყუა. ქალისთვის შესაფერისი რომ ყოფილიყო, უთხრა, რომ 35 წლის ხდებოდა. ჯერ კიდევ შეხვედრებამდე მათმა ურთიერთობამ იმდენად სერიოზული სახე მიიღო, ლამის ვირტუალურად იქორწინეს, რადგან, ერთმანეთს უმტკიცებდნენ, რომ უერთმანეთოდ ცხოვრება აღარ შეეძლოთ. საბოლოოდ კი შეხვედრის დღეც დათქვეს; უფრო სწორად, ქალმა კაცი დაქალის დაბადების დღეზე დააპტიყა, სადაც შალვა ვ. საგანგებოდ გამოწყობილი მივიდა, მაგრამ, სახტად დარჩა: 32 წლის ანის ნაცვლად მის წინ 44 წლის ქეთევანი იდგა, მაგრამ ვინაიდან დაწმუნებული იყო, რომ ის უყვარდა და მასთან ურთიერთობა სიამოვნებდა, ასაკთან დაკავშირებული ტყუილი არ შეიმჩნია და ურთიერთობა ძველებურად განაგრძო. მეტიც, ვინაიდან ყველაფერზე ნალაპარაკევი ჰქონდათ, ერთმანეთს ოჯახის წევრები გააცნეს და ორ თვეში, ანუ, საახალწლოდ, დაქორწინება გადაწყვიტეს.

მოლაპარაკების თანახმად, წყვილი ძველით ახალ წელს შალვას სახლში შეხვედებოდა, რასაც ქალი, რა თქმა უნდა, სიხარულით დასთანხმდა, მაგრამ, მისი მხრიდან ერთი პირობა იყო შესასრულებელი: შალვამ საცოლეს სთხოვა, ჩემი ოჯახის წევრებთან თქვი, რომ 35 წლის ხარო. მაგრამ, ქალი წინააღმდეგი წავიდა, რადგან მიიჩნდა, რომ ცხოვრება ტყუილით არ უნდა დაეწყო.

სწორედ ამ საუბარს მოჰყვა მათ შორის უთანხმოება. ვინაიდან ქალმა ტყუილის თქმა იუკადრისა, უკან არც შალვამ დაიხია და

უსაყვედურა, რა მიზანი გქონდა, როცა შენს ასაკს მატყუებდიო. ქალს ამაზე ერთადერთი პასუხი ჰქონდა – ჩემს ყველა მეგობარს თავისზე უმცროსი ქმარი ჰყავდა, მაგრამ, კაცისთვის ეს არგუმენტი არადამაკმაყოფილებელი იყო...

საბოლოოდ, ამ ყველაფერმა საახალწლოდ დაეგმილი ქორწინება ჩაშალა. იმის მიუხედავად, რომ ოჯახებს შორის ყველაფერი მოლაპარაკებული იყო, ქეთევანმა გამოაცხადა, რომ აღარ თხოვდებოდა და დაქალის მაღაზიაში გამოსაცდელი ვადით მუშაობა დაიწყო.

ქეთევანისგან განსხვავებით, შალვას თავის ოჯახში გემების ცვლილებებზე არაფერი უთქვამს და ყველა მეგობარი გააფრთხილა, 13 იანვარს არსად წასულიყვნენ, რადგან, ცოლი მოჰყავდა, ერთ-ერთი მათგანი კი ქეთევანის მალაზიასთან მანქანით დაიბარა...

განსასჯელის ჩვენებიდან: „წინა საღამოს ქეთის დაფურცე; ვუთხარი, რომ ყველაფრის მიუხედავად, მიყვარდა და შევრიგდით. მოვილაპარაკეთ, რომ ახალ წელს ჩემთან შევხვედებოდით და წინასწარ შეეთანხმდით, რომ ამის შესახებ ოჯახში არც ერთი არ ვიტყვოდით, მაგრამ, ქეთიმ მითხრა, რომ ჩვენი დაშორების შესახებ მისმა ოჯახმა და მეგობრებმა უკვე იცოდნენ და მიხვალა, მისთვის დრო მიმეცა.“

ამაზე რომ არ დაეთანხმდი, ბოლოს თვითონვე თქვა, ახსნა-განმარტებების ჩაბარებას არავისთვის არ ვაპირებო და დამპირდა, რომ მეორე დღეს ცოლად გამომეყებოდა, თუმცა, არ უნდოდა, ეს ამბავი მაღაზიაში მყოფ მის მეგობარ მარინას გაეგო, რადგან, მას, თურმე, ერთმანეთის შესაფერისად არ მივანძვით. საბოლოოდ, ყველაფერზე შეეთანხმდით და ჩემი მეგობარი მაღაზიაში მანქანითა დავიბარე. გაეთვალე, რომ, ვინაიდან მაღაზია 11-ზე იკვებებოდა, ქეთის მე წავიყვანდი და ყველანი ჩემთან სახლში შევხვედებოდით ახალ წელს“, – განაცხადა განსასჯელმა, რომელსაც ვერაფრით აეხსნა, რატომ მოექცა საცოლედ უცხოხსავით, მით უმეტეს, აღმოჩნდა, რომ მისმა მეგობარმა მარინამ მათ შესახებ რეალურად, არაფერი იცოდა. როგორც თავად მარინამ განაცხადა პორცისზე, მათი ამბავი რომ სცოდნოდა, პოლიციას არავითარ შემთხვევაში არ გამოიძახებდა...

ამის გამო ქეთევან ს-მ სასამართლოზე თავი დაიდანაშაულა. ხოლო მოსამართლის კითხვაზე – რატომ არ უთხრა მეგობარს სიმართლე, ან, რატომ მოატყუა საქმრო, ქეთევან ს-მ განაცხადა, რომ იხუმრა...

მის „ხუმრობას“ კი შალვას ოჯახის გაღიზინება მოჰყვა, განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც მათ სარძლოს ასაკი შეიტყვეს...

რეალურად რა დამაშავ შალვა ვ-მ, ძნელი სათქმელია. ის იარაღის უკანონო ტარებისთვის დააკავს, მაგრამ, უტყუარად დადგინდა, რომ პისტოლუტი სათამაშო იყო. თუმცა, გამოჩნდნენ მონიშვნები, რომლებმაც დაადასტურეს, რომ შალვა ვ. ქუჩაში არა მხოლოდ ყვიროდა, იგინებოდა კიდევ... ამის გამო კი გამოძიებამ დაასკვნა, რომ მისი მხრიდან ადგილი ჰქონდა ხულიგნობას და შალვა ვ-სთვის ერთი წელი პატიმრობა მოითხოვა, თუმცა, ბრალდებულს პატიმრობა პირობითი სასჯელით შეეცვალა...

რჩევები ავტომოყვარულ მკვლევებს

კითხვა: მყავს ავტომობილი „ოპელ ვექტრა“. შევიძინე ახალი სამუხრუჭე ხუნდები, მაგრამ, ხმარებიდან სულ ცოტა ხნის შემდეგ წრიბინი დაინყო. მთელი დღის განმავლობაში ეს ხმა აქვს და არ ვიცი, რა ვუშველო. რისი ბრალია ეს: ხუნდების, სა-მუხრუჭე სისტემის თუ სხვა რამეა მიზეზი?

პასუხი: თუკი ხუნდები შეცვალეთ და ის ანივლდა, იმას ნიშნავს, რომ ისინი ნაკლებად ხარისხიანი აღმოჩნდა. ხუნდებს რამდენიმე თვისება უნდა ჰქონდეს: პირველი – არ უნდა ხმაურობდეს; მეორე – იოლადა არ უნდა ცხვლებოდეს და მესამე – კარგად უნდა იჭერდეს. თუ ამ სამიდან რომელიმე დარღვეულია, ნიშნავს, რომ უკვე პრობლემები გაქვთ. ყველაზე მნიშვნელოვანი და ყურადღების მისაქცევი, რა თქმა უნდა, მესამე თვი-

ნუ ივლი მანქანით შენს მფარველ ანგელოზზე უფრო სწრაფად. მიხაილ შუმახერი

სებაა. თუ ხუნდები არ იჭერს ის სასწრაფოდ გამოსაცვლელია. მეორე რიგში, რომ არ ხურდებოდეს. ასე, რომ თუ თქვენი ხუნდები პირველ ორ თვისებას აკმაყოფილებს, მაშინ მისი მოხმარება შეგიძლიათ. მაგრამ რადგან ნივლის ხმას გამოსცემს, სათუთა, რომ სხვა დანარჩენი ფუნქცია მან კარგად შეასრულოს. თუმცა, არსებობს ხუნდები, რომლებიც არ ხმაურობს, მაგრამ, მთელ სისტემას ჭამს, ყველაფერს ცვეთს. ამიტომ, შეიძინეთ ნორმალური, ცნობილი ბრენდის ხუნდები.

კითხვა: მყავს ავტომობილი „მცუბიში პაჯერო იო“, 1999 წლის. ამ ბოლო დროს შევატყვევ, რომ აღმართზე უკუსვლით ასვლა უჭირს – საბურავები თითქოს ბუქსაობს და ოდნავ წინ მიგორავს. რა შეიძლება იყოს ამის მიზეზი?

პასუხი: ამას რამდენიმე მიზეზი შეიძლება ჰქონდეს: ჯერ ერთი, გასარკვევია, თუ რა დონის აღმართზეა საუბარი, ანუ, თუ ძალიან მკვეთრი დაღმართია, მასზე „დე“-ში ჩაგდებული ავტომობილიც კი დაგორდება. შესაბამისად, ძალიან მკვეთრ აღმართზე ასვლა უკუსვლით საკმაოდ გაჭირდება. ამ შემთხვევაში, თქვენ შეგიძლიათ, დამატებითი წინა ხიდი ჩართოთ, რომელიც უპრობლემოდ მოერევა მსგავს რთულ ამოცანას. თუ აღმართი არც ისეთი დაქანებულია, მაშინ, შეიძლება ორგვარი პრობლემა შეიქმნას: სავარაუდოდ, გამოსაცვლელია ავტომატური კოლოფის ზეთი. ის, როგორც იცით, მოდების ფუნქციას ასრულებს, ანუ ზეთის წნევის ხარჯზე ხდება იმ ფუნქციების ჩანაცვლება, რასაც მოდებმა იღებს საკუთარ თავზე. ასევე, შეიძლება გააჩნდეს კბილანას პრობლემა – შესაძლოა, დაზიანებულია უკუსვლის კბილანა. თუკი ეს ყველაფერი არ ხდება ძალიან

მკვეთრ აღმართზე და ხიდების ჩართვამაც არ უშველა, მაშინ, გირჩევთ, მიაკითხოთ ხელოსანს, რომელიც ზუსტ დიაგნოზს დაუსვამს თქვენს ავტომობილს.

კითხვა: მოდელებიდან: „მერსედეს ესელ 55 აემჯი“, „ესელერ“, „ბემევე ემ6“ და „ემ5“ რომელია უფრო სწრაფი? იქნებ თანმიმდევრულად დამიხასიათო?

პასუხი: ჩამოთვლილი ოთხი მოდელიდან „ესელ 55“, „ემ 5“ და „ემ 6“ დაახლოებით ერთი კლასის მანქანებია და შეიძლება მათი შედარება, მაგრამ, რაც შეეხება „ესელერ მაკლარენს“, ეს სულ სხვა კლასის სუპერკარია, რომელიც ბევრად მაღლა დგას აღნიშნულ მოდელებზე. მოკლედ დავხასიათებთ თითოეულ მათგანს: „ესელ 55“ გახლავთ მაღალი კლასის როდსტერი, რომელსაც აქვს ძლიერი ძრავა და შედარებით უფრო სპორტული დაკიდების სისტემა, სტანდარტულ „მერსედესებთან“ შედარებით, თუმცა, ის არ არის სპორტული ავტომობილი და, ამ თვალსაზრისით „ემ5-სა“ და „ემ6-თან“ შედარებით, მხოლოდ მძლავრ და სწრაფ როდსტერად რჩება. რაც შეეხება „ბემევე ემ5“ და „ემ6-ს“, ასევე, გახლავთ ძლიერი და სწრაფი „სედანი“ და კუპე, თუმცა მათში უფრო მეტად ჭარბობს სპორტული ხასიათი, რაც გამოიხატება მათში განთავსებულ ძრავაში, გადაცემათა კოლოფში, დაკიდებში და ასე შემდეგ. „ესელერ-მაკლარენი“ კი გახლავთ ძალიან ძვირად ღირებული სუპერკარი, რომელშიც გამოყენებულია მაღალი ტექნოლოგიები და პარამეტრებით ბევრად სწრაფია ვიდრე დანარჩენი სამი მანქანა, თუმცა, აქვე დავძენ, რომ არც „ესელერი“ გახლავთ „სუფთა სისხლის“ სპორტული მანქანა, თუკი შევადარებთ მის კლასში არსებულ „ფერარის“, „ლამბორჯინის“ თუ სხვა სპორტულ ავტომობილებს.

კითხვა: რომელი ავტომობილის ყიდვას მირჩევთ საქართველოს გზებზე – „ჯე“ კლასის „მერსედესს“ თუ „ტოიოტას ჯიბი სერის“ 200-ს? ორივეს დიზელის ძრავა აქვს და უფრო გამძლეობის მხრივ მაინტერესებს, ვიდრე სხვა კრიტერიუმებით.

პასუხი: ორივე ავტომობილი იმდენად გამძლეა და იმდენად ამართლებს თავიანთ სახელს – „ჯიბს“, რომ მათი შედარება ცოტა რთულია. მაგრამ, ორივეს საკუთარი განსაკუთრებული ღირსებები აქვს, ანუ, რაღაც ასპექტში ერთი აჯობებს, რაღაც კუთხით – მეორე. პირადად მე რომ ვყიდულობდე, კრიტერიუმად ავიღებდი იმას, რომლის შენახვაც უფრო იაფი დამიჯდებოდა, რადგან, გამძლეობა ორივეს არაჩვეულებრივი აქვს. უბრალოდ, „ტოიოტას“ შენახვა გაცილებით ადვილია, ვიდრე „მერსედესის“. „ლენდ კრუიზერი“ უფრო მარტივი და, თან, ცოტა დეტალით არის აწყობილი, განსაკუთრებით –

რუბრიკას უძღვება საქართველოს ეროვნული საავტომობილო ფედერაციის პრეზიდენტი აივალ მელაძე

სავალ ნაწილში და მისი ნაწილებიც გაცილებით იაფია. გარდა ამისა, „ტოიოტას“ სავალი ნაწილის სისტემა ისე აქვს მოწყობილი, რომ, თუ რაღაც ზედმეტად არასტანდარტულ სიტუაციაში არ აღმოჩნდით, მისი გაფუჭება პრაქტიკულად შეუძლებელია, ანუ, ისეა მოწყობილი, რომ თავს არ იფუჭებს. ელემენტარულ მაგალითს მოვიყვან: სავალი ნაწილის სამაგურების დახრა. „მერსედესში“ ის სწორკუთხოვნად არის განთავსებული და, მიუხედავად იმისა, რომ მას „ტოიოტაზე“ გაცილებით ძლიერი დეტალები აქვს, მაინც უფრო ადვილად ფუჭდება. ნარმოვიდგინოთ ჯოხი, რომლის გატეხვასაც შუა ნაწილში

შურალი „თბილისალი“ გირჩევთ:
* დაფიქრდით, სანამ დაიწყებთ ავტომობილის მართვას;
* ისარგებლეთ უსაფრთხოების ღვედებით;
* ნუ დასვამთ მცირეწლოვან ბავშვს წინა სავარძელზე;
* მართვისას ნუ ისარგებლებთ მობილური ტელეფონით;
ვისურვებთ უსაფრთხო მგზავრობას!

ვცდილობთ, ის ძალიან ადვილად გატყდებოდა. „ტოიოტას“ შემთხვევაში კი ეს „ჯოხი“ ისეა გადებული, რომ მის მხოლოდ ერთ, განაპირა კუთხეზე ხდება დანოლა და, შესაბამისად მის გასატეხად გაცილებით მეტი ძალაა საჭირო. ეს ძალიან უხეში შედარებაა, მაგრამ, კარგად აღსაქმელად გამოდგება. ანუ, „ტოიოტაში“ დეტალების დახრის კუთხე უკეთაა შერჩეული – ისეა გაკეთებული, რომ ნაკლები დანოლა მიიღოს. „მერსედესს“ სწორკუთხოვანი გადაბმები აქვს, მაგრამ, გაცილებით უფრო მასიური და ძლიერი დეტალებისგან არის აკრეფილი და სწორედ ამის ხარჯზეა გამძლე. ანუ, იაფი ნაწილების სწორი პოზიციით დამონტაჟება აქცევს მას უფრო იაფად შესანახ ავტომობილად, თორემ, როგორც დასაწყისში ვთქვი, ორივე ძალიან გამძლეა.

ნეო-ნიურკის შობების სეზონი	საპოპულარო ლომება ჯერალოლი	სანა-ხევი აფხა-ზეთის "ახალი"	ბარბანის ფხვანა ურთის ბუნედი		რუსული თქვა-ლაბა		
		ჯრღა პუსტ-რიული უკლები					
უფა-რევა	კახის სანული ქაქაქანაში რეხი "ქარლო"			აიკვები ქალი	პერლსი ოპარა		
ბარიელის შავა ზედიეტი. უსარ-გებლო ტვირთი	იხვი-ტარის თანა-მგზავრი	ინგლ-ისარი საზომი		უფსუინის ბაღის პარკა	გრაგა-ტინკული კაპეიტი		
	რაქვა-ელეების კინო-რეალი			ლესას-ნაული	სილნელის რაიონის სოფელი		
კვლელის სანთი	ფირინი ფაღრაქის ფიგურა	წურბა-ლემის ვაჭარი ზღაპარში	მსახიობი ზელი-ონია	პატიმ-რობა ასეთიშ არის			
	გალია ზოგპარაში	საბაბ-წლო სუფრაზე არ არის			ქველზე-რქმული შურქალი	დაქმ-ვახის სიზფეა	
აღვილი ანუ?	გაფ-ლილი სივრცე		აფს-ის შობები	ბეჩი პლანეტი			
		ველქ-ანიღან იფრქვევა		ფფო-ბელი		ვატარა ფრინ-ველი	
დაბტკ-იხება არ სქ-ირღება	მთის გუჩა-ბაღანი ნაილი				ჭრი-ლოვა	საფრა-მბეთის ქაღალდი	
ქაროტტი რაჭაში		მიამიტი		ჩენი მღინარა			
(.....) ღუმება	(.....) ჩარლზი		მეხვიღა ნოტი	მუააგედი			
		(.....) სარაგი-ვილი	ქაქაქ-სირონება მიჯა-ქული				
ნორჩი, ნაღლი	(.....) ღე მოუნანი შურქანი		ეოქვის მოქანის ნაილი		გაზა-ფხვლის ყველი	სხელი სანული	(.....) შურქანი
		(.....) წყნეთელი ღრქე-ბითი საღვმი				რუსი ილუზი-ონისტი	
ურანი მსახიობი ქაფი				უქრა-ინის პარლა-მენტი			შენოლის ნაილი
		რუსეთის მღინარა	ნიჩაგბი აქვს		ქილოს თანრიგი ნაბიჯით (.....)!		
საგაფეთქ ნარილი				აწხრილის ღაღა-ქაღალდი			ჩააპაის მბჭანი-მფრქვევა წყალი
		მხირა ფანის	(.....) მვეტავეა	ინგლ-ისკული უკლები თოქა...			

სატმი მტრედები

იყო ერთი შაჰი, ჰყავდა სამი შვილი, მაგრამ, არც ერთი არ გამოირჩეოდა ჭკუა-გონებით. თუმცა, შაჰი თავს იმით იმშვიდებდა, რომ მის შვილებს ძალაუფლება ექნებოდათ და ამით გავიდოდნენ ფონს იოლად.

- ახალგაზრდობა, სიმდიდრე, ძალაუფლება და უგუნურება - ამ ოთხ თვისებას ნებისმიერი ადამიანის დაღუბა შეუძლია.
- ცოდნა ადამიანის თვალშია. ასე მახვილი თვალიც რომ ჰქონდეს ადამიანს, ცოდნის გარეშე ის მაინც ბრმა იქნება.

შეაფიქრიანა შაჰი მრჩევლების სიტყვებმა. დიდხანს იფიქრა, რა ესაშველა თავისი უგუნური შვილებისთვის და, ბოლოს, გადაწყვიტა იღებოდა მათი.

- მოხმეთ ჩემს სასახლეში მთელი ჩემი სამეფოდან ბრძენკაცები, რომ ჩემს შვილებს გონება გაუხსნან!

არავინ იცოდა, როგორ ჩაენერგა ცოდნა და გამოცდილება შაჰის შვილებისთვის მცირე ხანში, მაგრამ, როგორც იქნა, გამოჩნდა ერთი მასწავლებელი და შაჰს დაჰპირდა:

- ნახევარ წელიწადში ვასწავლი თქვენს შვილებს იმას, რისი ცოდნაც ევალებათ ესოდენ დიდებული შაჰის შთამომავლებს.

შეკრიბა მასწავლებელმა შაჰის შვილები და დაიწყო თხრობა: იყო ერთი ყვავი, თავისთვის ცხოვრობდა ხეზე. გამთენიისას ფრთებს ისუფთავებდა ნისკარტით. როდესაც დაინახა ფრინველების დამჭერი, ჯერ შეეშინდა, მაგრამ, შემდეგ დანყნარდა.

- რატომ უნდა შემეშინდეს, ის ხომ ჩემზე სანადიროდ არ მოდის? გავყვები, ნეტავ რა აქვს ჩაფიქრებული?!

ყვავი უკან გაჰყვა ფრინველების დამჭერს. ბევრი იარეს თუ ცოტა, გადამფრენი ფრინველების დასასვენებელ ადგილამდე მივიდნენ. ფრინველების დამჭერმა მინდორში ზადე გაშალა, ზედ კი მარცვლეული მოაბნია.

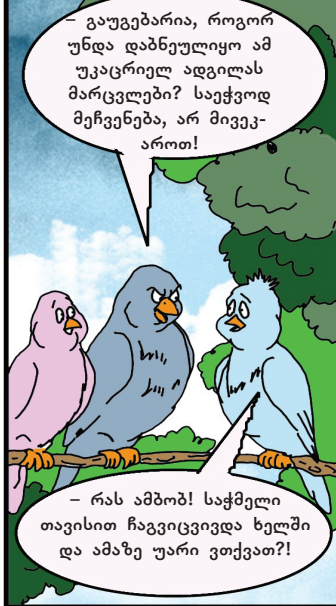
- ვილაცას მახეს უგებს.

ფრინველების დამჭერი ხის უკან დაიმალა და ლოდინი დაიწყო. ყვავიც იქვე ხის ტოტზე მოკალათდა. ამასობაში მტრედების გუნდი გამოჩნდა. დაინახეს მარცვლეული.

- გაგვიმართლა, საქმელიც დაგვხვდა. კიდევ დავისვენებთ და კიდევ დავენაყრდებით.

მტრედების გუნდის მეთაური გამოცდილი იყო და თანამოძმეებს არ ურჩია საჭმელთან მიახლოება.

- გაუგებარია, როგორ უნდა დაბნეულიყო ამ უკაცრიელ ადგილას მარცვლები? საეჭვოდ მეჩვენება, არ მივეკაროთ!
- რას ამბობ! საქმელი თავისით ჩაგვიცვივდა ხელში და ამაზე უარი ვთქვათ?!

დაეშინნენ მტრედები მიწაზე და მაშინვე საფანგში გაეხიზნენ. და მასწავლებელმა პირველი დარიგება მისცა თავის შეგირდებს:

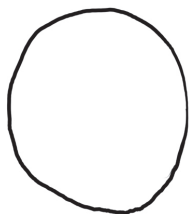
- შეეცადეთ, რომ თქვენმა სიხარბემ ყველაფერი არ დაგაკარგინოთ.

ჩანერა ზღაპრის გმირების შესაბამისი რიცხვები

- 1 ხარბები
- 2 უგუნურები
- 3 ბრძენი

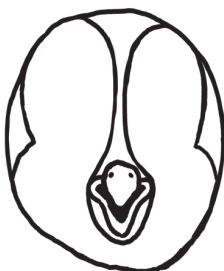
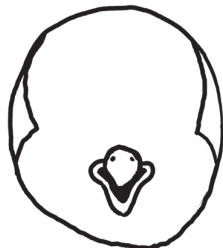

ღმწავროვით ნაცვას ზალოიოხოსან ერითარა

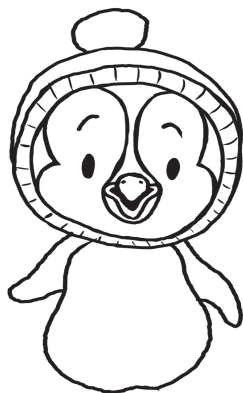
1. წიხს ფოხმით დაინყეთ პინგვინის თავის ხატვა

2. პინგვინს მიხატეთ სანოვასხას ფოხმის ცხვირ-პიჩი

3. გამოყვეთუთ პინგვინის სახე

4. მიხატეთ თვარ-წახიბი და ქელი

5. პინგვინს მიხატეთ ტანი და ხელები, შემდეგ ქელზე - პომპონი

6. მიხატეთ ფეხები და ქოჩოხიყ

7. გააფეხადეთ

თავუკავშირის №36

ტელ.: 272 9191

გაალ სულაკაურიის სამხატვრო სტუდია

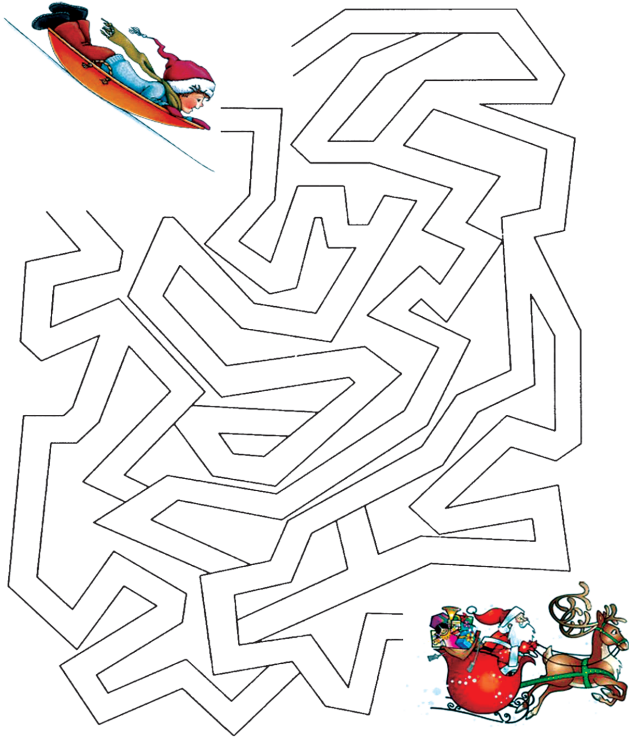

იპოვეთ ათი განსხვავება

რა გზით დაენახა ბავშვი თოვლის ბაბუას

დათვალეთ ნივთები და მიანერა რიცხვები

ტოროლა

(იგავ-არაკი)

ტოროლა მახეში გაება და ატირდა:

- სანყალო ჩემო თავო, რა უბედური ხარ. ოქრო შენ არ მოგიპარავს და ვერცხლი, ერთი ბენო პურის მარცვლისთვის გერგო ამოდენა სასჯელიო.

არაკი იმაზეა თქმული, ვინც მცირე გამორჩენას ეძებს და დიდ ზარალს კი წაანყდება ხოლმე.

რიცხვრეზუსი

,6,, 2,, 5,, ,,5

↗	↖		↖	
დროის მაჩვე- ნებელი		ცეცხლის ასანთები ცეცხლის ნანილი		პატარა მღრღნელი <hr/> მუს. ბგერა
	↘	↘		↓
↖	↖		↘	

ვეტერინარის რჩევები

კითხვა: ჩემს ძაღლს მძაფრ სუნებზე, მათ შორის სუნამოზეც, აქვს ალერგია. ეს ჩვეულებრივი შემთხვევაა თუ ჩემი ძაღლია გამონაკლისი?

პასუხი: ასეთი რამ მხოლოდ თქვენს ძაღლს არ სჭირს, რადგან, ცხოველებს ალერგია, შეიძლება, ნებისმიერ სუნზე დაეწიოს. თუ ძაღლს თქვენი სუნამოს სუნი არ სიაბოგნებს, უმჯობესია, არ დაისხათ, ან, იმ ადგილას გააკეთეთ ეს, სადაც თქვენი ძაღლი არ იქნება. როგორც ადამიანებში, ისევე ცხოველებში, არის ალერგიული ფაქტორები. არა მხოლოდ სუნამოს, არამედ, ბევრ სხვა სუნზეც შეიძლება ძაღლს რეაქცია ჰქონდეს. ასე რომ, თუ შენიშნავთ მსგავს რამეს, მოარიდეთ ცხოველი ამ დისკომფორტულ სიტუაციას.

კითხვა: მაინტერესებს ინფორმაცია ძაღლის ბენვის ცვლასთან დაკავშირებით, კერძოდ, წელიწადში რამდენჯერ იცვლის ის ბენვს?

პასუხი: ბენვის ცვლა წელიწადში ორჯერ ხდება. ზოგი ძაღლი ადრე გაზაფხულზე იცვლის ბენვს, ზოგიც – ზაფხულში ან შემოდგომაზე. ეს ყველაფერი დამოკიდებულია იმაზე, თუ რა მდგომარეობაშია მისი ორგანიზმი. რაც უფრო ჯანმრთელია ცხოველი, მით მალე იცვლის ბენვს. თუ

ძაღლს დიდი ბენვის საფარველი აქვს, მას აუცილებლად სჭირდება გამოვარცხნა, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ხდება ბენვის ჩახურება, დახვევა და, შეიძლება, კანის პრობლემები წარმოიქმნას.

კითხვა: ძალიან მინდა კანე კორსო შევიძინო, მაგრამ არ მაქვს იმის პირობები, რომ ძაღლი ეზოში ვაცხოვრო. თუ შეიძლება ამ ჯიშის ძაღლის ბინის პირობებში შენახვა? ასევე, მაინტერესებს, წელიწადის რომელ დროს არის უკეთესი ძაღლის შეძენა?

პასუხი: კანე კორსო ისეთი ძაღლია, რომ თავისუფლად ძლებს როგორც სახლში, ისე ეზოს პირობებში, ანუ, როგორც მიაჩვენებ, ისე იქნება. თუ ძალიან გინდათ მისი შეძენა და მზად ხართ კანე კორსოს მოსაველეად, იმის გამო, რომ ეზო არ გაქვთ, უარს ნუ იტყვით მის ყოლაზე. თუ სახლში ძაღლის შენახვის პირობები გაქვთ, მნიშვნელობა არ აქვს, როდის შეიძენთ მას.

კითხვა: რამდენჯერ უნდა გამოვუცვალოთ წყალი ძაღლს დღის განმავლობაში? ზოგი მეუბნება, რომ, სავალდებულო არ არის ორი დღის განმავლობაში წყლის გამოცვლა. ძაღლი სახლში გვყავს, თქვენ რას მეტყვით?

პასუხი: ძაღლს წყალი ყოველდღიურ-

რუბრიკას უძღვება ლეოსო ამირანაშვილი

ადამიანებს ისევე რომ უყვარდეთ, როგორც ძაღლებს, სამყარო სამოთხედ იქცეოდა.

ჯეიმს ღუბლასი

ად უნდა გამოუცვალოთ. თუ ის დღეში რამდენჯერმე სვამს წყალს, მაშინ, ნახევარ დღეშიც შეგვეძლება გამოცვლა, რადგან, ჭურჭელში წყალი დღის განმავლობაში, შესაძლოა, გაჭუჭყიანდეს. ასე რომ, როგორც კი შეამჩნევთ, რომ გამოსაცვლელია, უნდა გამოცვალოთ, დღეში ერთხელ კი – აუცილებლად.

მომზადა მარიკა ხიფურაძე

რუბრიკას უძღვება ბიოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი ამირან ბინაძე

ყვავილებს არ აქვთ სალაპარაკო ორგანოები, მაგრამ ისინი გულის ენას ქმნიან, რომლითაც გველაპარაკებიან და გრძობენ. **გოეთი**

კითხვა: ჩემს ნოლინას ფოთლების ცვენა დაეწიო. როგორ ვუშველო?

პასუხი: ნოლინა ტროპიკული მცენარეა, ამიტომ მას ესაჭიროება სათუთი მოვლა და სერიოზული ყურადღება. მცენარეს აუცილებლად სჭირდება ზაფხულში გარეთ გატანა და, ასევე, არ საჭიროებს ბევრი წყლის დასხმას. აუცილებელია, ყოველთვე მისცეთ მიკროსასუქები და კალიუმი. ქოთანნი დადგით ისეთ ადგილას, სადაც არ იქნება მცხუნვარე მზე და ძალიან არ გამოშრება. ნოლინას ზამთარში სჭი-

ფლორის სამყაროში

რდება 22-24 გრადუსი, ხოლო ზაფხულში 25-27 გრადუსი. გადარგეთ მხოლოდ ადრე გაზაფხულზე, ოღონდ, ისე, რომ არ შეაჭრათ ფესვები და არ დააზიანოთ მისი გარეთა კანი.

კითხვა: წელს შევიძინე კანადური ნაძვი. ახლახან დაეწიო შიდა ხმობა. როგორ მოვიქცე?

პასუხი: საერთოდ, ეს მცენარე სუბტროპიკულია და არ აშინებს ყინვები. ეცადეთ, რომ ის არ დარგოთ ეზოში, სანამ არ მოლონიერდება. საერთოდ, კანადურ ნაძვს ახასიათებს წინვების ცვლის რეჟიმი, ამიტომ, შესაძლოა, ის ავად კი არ არის, არამედ, შიდა წინვებს იცვლის. თუ დაეწიო ზემოდან ხმობა, უკვე საშიშია, რადგან, ეს ნიშნავს, რომ ფესვთა სისტემა აქვს დაავადებული. ეცადეთ, რომ ფრთხილად ამოიღოთ მცენარე მიწიდან, კარგად დაუთვალიეროთ ფესვები, დროებით ჩარგოთ ქოთანში და ადგილზე უმკურნალოთ.

კითხვა: შეიძლება თუ არა, ზამთარში გავსხლა აუკუბა ან რომელიმე მცენარე?

პასუხი: მცენარის გასხლა და ფორმირება ხდება მხოლოდ ადრე გაზაფხულზე ან შემოდგომით, როდესაც ჰაერის მი-

ნიმალური ტემპერატურა არის 16-22 გრადუსი. მცენარე ზამთარში არ გასხლათ, რადგან, შესაძლოა, გადანაჭერზე გაუჩნდეს ბაქტერიოზი ან, რაიმე დაავადება აიკიდოს. ამიტომ, ეცადეთ, გასხვლის ან გადაჭრის პროცესის დასრულების შემდეგ, გადანაჭერ ადგილებზე მოაყაროთ ნაცარი, რაც მას დაავადებისგან დაიცავს.

კითხვა: როგორ მოვუარო კლეროდენდრონს და შესაძლოა თუ არა მისი გარეთ დატოვება?

პასუხი: კლეროდენდრონი ტროპიკული მცენარეა და, ამიტომ, ძალიან პრეტენზიულია. ის სითბოს მოყვარულია. მისი ზაფხულში გარეთ დადგმა შესაძლებელია, ზამთარში კი გარეთ არ დატოვოთ, თორემ, გაიყინება. ის სექტემბრიდან უნდა შეიტანოთ სახლის პირობებში, სადაც მას 19-22 გრადუსი ტემპერატურა ექნება. ასევე, ეს მცენარე ვერ იტანს ორპირ ქარსა და ნიავს. შესაძლოა, ასეთ დროს მან ფოთლები დაყაროს და ზრდა-განვითარება შეწყვიტოს. თუ კარგად მოუვლით, კლეროდენდრონი წელიწადში რამდენჯერმე იყვავილებს და, თან, უხვად. ის მრავლდება თესლით და კალიმით.

მომზადა თეონა გოზალიშვილი

მე - დაქირავებული გკველი

უშიროების პოლკოვნიკის ჩანაწერების მიხედვით

გაბრაქილაბა. დანანისი
იხ. „თბილისალი“ №28(550)-2(628)

– ჰოდა, ძალიან კარგი. აბა, შენ იცი, წარმატებებს გისურვებს!

თბილისში მეორე დღესვე დავბრუნდი და იმ ამერიკელის „ძოვება“ დაიწყე, რომელზეც მილიონდოლარიანი შეკვეთა მომცეს. ის თბილისში ბიზნესმენის სტატუსით იყო ჩამოსული, თუმცა, სინამდვილეში ახალი მთავრობისთვის ტვინის არევა უნდა ეცადა, არც ძველი უნდა დაევიწყებინა და ეს ყველაფერი რუსეთის წინააღმდეგ უნდა მიმართულიყო.

ობიექტს ძალიან ფრთხილად, რომ იტყვიან, დისტანციაზე „ვაძოვებდი“ და ახლოს არ მივდიოდი, რადგან, ზუსტად ვიციოდი, რომ ამ კატეგორიის ხალხს ლენგლიში ამზადებდნენ და გამორიცხული არ იყო, რომ მას თვალთვალი შეენიშნა. „ძოვებისას“ შევნიშნე, რომ ჩემს ობიექტს სხვებიც უთვალთვალავდნენ და მხოლოდ იმიტომ არ დავინვი, რომ ამერიკელთან სოლიდური დისტანცია მეჭირა და სხვა მოთვალთვალეების მხედველობის არეალში არ ვხვდებოდი. ჩემი აღმოჩენა ჩემს მისიას ართულებდა, თუმცა, საქმე ალბულები მქონდა და უნდა შემესრულებინა. ამიტომ, გადავწყვიტე, რომ ობიექტისთვის იმ მოთვალთვალეების თვალწინ გამეხვრიტა შუბლი. უკვე ყველაფერი მზად მქონდა და მხოლოდ სასხლეტისთვის თითის დაჭერა იყო საჭირო, როდესაც ჩემ თვალწინ საკმაოდ დინამიკური სცენა გათამაშდა: მოთვალთვალეებს ქართული ძალოვანი სტრუქტურების სპეცგაგუფები დაესხნენ თავს და მათი განეიტრალება დააპირეს, მაგრამ ისინი ფანატიკოსი ტერორისტები აღმოჩნდნენ, შეიარაღებული წინააღმდეგობა გაუწიეს და ობიექტის ლიკვიდაციის მომენტი ხელიდან გაუშვი.

თბილისის გარეუბანში მომხდარ შეტაკებას რამდენიმე ადამიანის სიცოცხლე შეენირა. ხელისუფლებას ამის შესახებ არანაირი ოფ-

იციალური განცხადება არ გაუკეთებია – ეს ფაქტი დამალეს. ყველაზე მთავარი კი ის იყო, რომ ობიექტს გაძლიერებული დაცვა მიუჩინეს და მისი ლიკვიდაციის შანსი მინიმუმამდე იქნა დაყვანილი. ამერიკელს პირადი მცველები აზრდილივით ყველგან უკან დაჰყვებოდნენ და ისე იცავდნენ, როგორც ქვეყნის პირველ პირს. ის კი თავისი მისიის შესრულებას განაგრძობდა, მთავრობასა და ოპოზიციას დირექტივებს აძლევდა და რუსეთთან ისედაც გაფუჭებულ ურთიერთობებს კიდევ უფრო ურევდა. დრო გადიოდა და იმის დიდი შანსი გაჩნდა, რომ ობიექტი საქართველოდან გამგზავრებულიყო. ამიტომ, სასწრაფო ზომები უნდა მიმეღო და გადამწყვიტი მოქმედებისთვის მოვემზადე: ჯერ კარგად შევინლბე. შემდეგ კი, ერთ-ერთ ბაზრობაზე ძველი, მაგრამ, კარგად მოვლილი, სწრაფი მოტოციკლი „ჰარლეი-დევიდსონი“ შევიძინე ახალგაზრდა ყმანვილისგან და, როდესაც მას ცხრაასი დოლარი ჩავუთვალე, მითხრა:

– მშვიდობაში მოხმარე, ბიძაჩემო. ფრთხილად იარე. ძალიან სწრაფია და საჭეზე მაგრად გეჭეროს ხელი.

– გმადლობთ, ასე მოვიქცევი. მშვიდობით, – მივუხე ყმანვილს. შემდეგ მოტოციკლი ადგილიდან დავძარი და ერთ-ერთ მიგდებულ ავტოპროფილაქტიკაში მივედი. იქ ჩემი ახალი შენაძენი საფუძვლიანად გავამაგრე და ყველა დეტალი გულდასმით შევამოწმე. მხოლოდ ამის მერე წაიყვანე ფასიან სადგომზე და იქ დავტოვე.

მეორე დღეს სადგომზე დილით მივედი და ჩემი მოტოციკლი წამოვიყვანე. უკაცრიელ ადგილზე გავედი, საგულდაგულოდ მომზადებული რეკვიზიტი სამუშაო მდგომარეობაში მოვიყვანე და ობიექტის სალიკვიდაციოდ გავემართე. ამერიკელი ყოველ დილას ცხრის ნახევარზე გამოდიოდა სახლიდან და საელჩოში მიდიოდა. იქ ის ნახევარი საათი ჩერდებოდა, შემდეგ კი პოლიტიკოსებთან შეხვედრებზე მიდიოდა, სადაც მათ დირექტივებს აძლევდა თუ როგორ მოქმედებინათ ისედაც მოძულეობილი რუსები.

გვეგის მიხედვით, ობიექტი საელჩოში მისვლამდე უნდა მომეკლა. ამერიკელი ცენტრალური უბნის განაპირას, ტყიან ზოლში აშენებულ კერძო სახლში ცხოვრობდა. ის ძვირფასი „ჯიპით“ მოძრაობდა, რომელსაც დაცვის ორი „ჯიპი“ დაჰყვებოდა. მე მათ

კორტეჟს უნდა შევერთებოდი და ობიექტი მანქანაშივე ჩამეცხრილა, შემდეგ კი დიდი სისწრაფით გავცლოდი იქაურობას. ზუსტად დილის 8 საათსა და 40 წუთზე, ობიექტის კორტეჟს თბილისის ერთ-ერთ ცენტრალურ ქუჩაზე წამოვენიე, ასიოდ მეტრი ვიარეთ და შუქნიშნთან, წითელზე გავჩერდი. მთავარი „ჯიპი“ შუაში იდგა, აქეთ-იქიდან კი დაცვის „ჯიპები“ ედგნენ და მასთან მისასვლელს ბლოკავდნენ. მე ჩემი „ჰარლეი“ ადგილიდან დავძარი და წითელზე გავლის ილუზია შევუქმენი ობიექტის დაცვას. ხოლო ამერიკელის „ჯიპის“ წინ რომ აღმოვჩნდი, უცებ სადესანტო „აკაემის“ სისტემის ავტომატი ამოვაცურე, რომელშიც ფეთქებადი ტყვიები ეწყო და წინა პამპრესიდან უკან მჯდომ ობიექტს ავტომატური ჯერი მივუშვი. შემდეგ დაცვის ორივე „ჯიპს“ ბორბლები დავუცხრილე, ავტომატი ქუჩაშივე დავაგდე და მოტოციკლი ადგილს მოვწყვიტე.

– შავი ფერის მოტოციკლეტო, სდექ! ახლავე გაჩერდით! – მომესმა ზურგიდან, რომელსაც სირენაც მოჰყვა. უკან რომ გავიხედე, სირენებით მქროლავი პოლიციის მანქანა დავინახე.

„კი, როგორ არა, გაგიჩერდებით და თქვენს ტყვიებს შევუშვერ თავს; ან, სულაც, ჩაგბარდებით და ხელბორკილებს დავიდებ“, – გავიფიქრე გუნებაში და სისწრაფეს მოვუმატე. სისწრაფეს უმატა საპატრულო მანქანამაც და ისე ოსტატურად მომყვებოდა, რომ მისგან გაქცევას ვერ ვახერხებდი. ყოველი წამი ძვირფასი იყო, დრო კი პოლიციელებზე მუშაობდა, რადგან ისინი მთელ ქალაქს შეკრავდნენ და მათგან თავის დაღწევა ასამგად გართულდებოდა. ამიტომ, პოლიციელებს ერთი „კაგებემნიკური“ ტრიუკი გაუფუკეთე: მოტოციკლი ასოთხმოცი გრადუსით მივატრიალე და საპატრულო მანქანას გვერდით ჩავუქროლე, თან ავტომატური პისტოლეტიდან ბორბლები დავუცხრილე და მათი მანქანა მწყობრიდან გამოვიყვანე. შემდეგ მოძრაობის მიმართულება შევცვალე და ძალიან დიდი სისწრაფით მოვშორდი იქაურობას. წინასწარ შერჩეულ ადგილზე მივედი, სადაც სათადარიგო სამოსი მქონდა და ტანსაცმელი თვალის დახამამებაში გამოვიცვალე. მოტოციკლს და ძველ სამოსში შეხვეულ იარაღებს კი მაგნიტური ნაღმი მივამაგრე და იქიდან მოვუსვი. სულ რაღაც ორიოდ წუთში მოტოციკლი და სხვა ფაქტები აფეთქდა, მე კი სულ რაღაც ოცი წუთის შემდეგ ჩემი სახლის სადარბაზოში შევდიოდი. საათს რომ დავხედე, ისრები ცხრა საათსა და ხუთ წუთს უჩვენებდნენ. ანუ, ობიექტის ლიკვიდაციიდან მხოლოდ ოცდახუთიოდე წუთი იყო გასული...

„ყოჩაღ, კოკი! შენ ისევე ძველებურ ფორმამი ხარ“, – ვთქვი გუნებაში, საკუთარი ბინის კარი გავაღე და შევედი. შემდეგ ტელე-

ვიზორი ჩავრთე და ცოტა ხანში სპეციალური საინფორმაციო გადაცემა დაიწყო, სადაც ობიექტის ლიკვიდაციის ამბავს გადმოსცემდნენ. შუადღის საინფორმაციო გამოშვებაში კი სავარაუდო მკვლელის ფოტორობოტი აჩვენეს და თქვეს, რომ ვინც მკვლელის ადგილსამყოფელს გათქვამდა, მილიონ დოლარს გადასცემდნენ და მის ანონიმურობას უზრუნველყოფდნენ. ხოლო ნებისმიერ მცირე ინფორმაციაშიც კი ამ საქმის გარშემო ასი ათას დოლარს იხდიდნენ... ფოტორობოტი ოდნავაც არ მგავდა. გამოძიებას კი, რომელსაც ქართულ მხარესთან ერთად ამერიკელი ფედერალებიც აწარმოებდნენ, აფეთქებულ მოტოციკლთან და რეკვიზიტთან ერთად, „აკაემის“ სადესანტო ავტომობილზე ჰქონდა ხელი. თუმცა, მათ არანაირი „კუდი“ არ ჰქონდათ და ჩემამდე ვერ მოვიდოდნენ. ნაშუადღევს ინტერნეტით შჩუკინის დაშიფრული შეტყობინება მივიღე, რომელშიც ვიქტორ იაკოვლევინი საქმის წარმატებით დასრულებას მილოცავდა. შეტყობინება რომ წავიკითხე, გულში გამეცინა და ჩემი „კაგებუნისკური“ კარიერა გამახსენდა, როდესაც გენერალ შჩუკინის უშუალო დავალებებს ვასრულებდი მსოფლიოს ნებისმიერ წერტილში...

ჯერ კიდევ ჩემი კოვრელი ინსტრუქტორები მამზადებდნენ გლობალური მოღვაწეობისთვის და მარწმუნებდნენ, რომ სწავლების სრული კურსის გავლის შემდეგ მსოფლიოს ნებისმიერ წერტილში, ნებისმიერ დროს, ნებისმიერი სირთულის დავალების შესრულებას შევძლებდი. მართალია, მაშინ არც მე და არც ჩემმა ინსტრუქტორებმა არ იცოდნენ, რომ ერთჯერადი, სასიკვდილო დავალებისთვის მამზადებდნენ, მაგრამ, პირველი დავალება წარმატებით შევასრულე და, რადგან უმაღლესი კატეგორიის სპეცმომზადება მქონდა გავლელი და ცოცხალი და სრულიად უვნებელი გადავრჩი, „კაგებს“ განსაკუთრებულ ნომენკლატურაში მოვხვდი და ურთულესი და უსაიდუმლოესი დავალებებისთვის მიყენებდნენ.

„კაგებში“ ჩემი მუშაობის ათი წლის თავზე შჩუკინმა ლუბიანკაზე მიხმო და მითხრა:

– გაკვირდები და გაოცებას ვერ ვმაღავ. ასეთი სირთულის დავალებებს მსოფლიოში თითოეულ ჩამოსათვლელ ხალხს თუ ასრულებს, თანაც, მაქსიმუმ ორი-სამი წლის განმავლობაში. შენ კი უკვე ათი წელია, მწყობრში ხარ.

იმ პერიოდში შჩუკინთან უკვე ახლობლური დამოკიდებულება მქონდა. ამიტომ, მას ღიმილით მივუგე:

– ვადა ხომ არ გამივიდა, ვიქტორ იაკოვლევინი, და დრო ხომ არ არის, იმ ორ-სამწლიანების კვალს დავადგე?

– უადგილო ხუმრობაა, – სერიოზული სახით მომიგო შჩუკინმა, – და, საერთოდ, რომ იცოდე, კიდევ კარგა ხანს იქნები ასეთ პიკში. ასაკთან ერთად გამოცდილებაც მოგემატება, ძალები კი არ მოგაკლდება. არც ფორტუნა შეგაქცევს ზურგს. როგორც ამბობენ, ბედნიერ ვარსკვლავზე ხარ დაბადებული.

– ბედნიერ ვარსკვლავზე ვარ დაბადებული?

- ჰო. ხუმრობის გარეშე.
- ეს რას ნიშნავს? – ღიმილით ვკითხე შჩუკინს, – ამხანაგო გენერალო, ნუთუ ჩვენს უწყებაშიც სჯერათ ვარსკვლავების?
- შენ წარმოიდგინე, რომ სჯერათ.
- სერიოზულად მეუბნები?
- აბსოლუტურად სერიოზულად, – მითხრა ვიქტორ იაკოვლევინმა, – მეტსაც გეტყვი, ჩვენს უწყებაში ვარსკვლავთმრიცხველთა მთელი შტატი არსებობს.
- რა ბრძანეთ?! – ვკითხე შჩუკინს, რადგან საკუთარ ყურებს არ დავუჯერე.
- კიდევ უფრო მეტს გეტყვი: ვარსკვლავთმრიცხველებმა შენი ჰოროსკოპი შეადგინეს, რომელშიც ყველა შენი დღე დეტალურადაა აღწერილი და, რამდენიმე გამოწვევის გარდა, მშვენიერი კალენდარი გაქვს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ კიდევ დიდი ხნის განმავლობაში შეძლებ მალალ დონეზე მუშაობას.

შჩუკინს კარგად ვიცნობდი და მივხვდი, რომ არ მეხუმრებოდა, თუმცა, მისი სიტყვების დაჯერება ძალიან რთული იყო. მისთვის რომ შეურაცხყოფა არ მიმეყენებინა, ვუთხარი:

– ამხანაგო გენერალო, მაპატიეთ, მაგრამ, თქვენი სიტყვების არსს ნამდვილად ვერ ჩავნვდი.

– მესმის, ჩემო კოკი და ახლავე აგისნის, – ღიმილით მომიგო შჩუკინმა და სერიოზული სახით დაამატა – ვარსკვლავთმრიცხველობა, იგივე ასტროლოგობა, სერიოზული მეცნიერებაა, რომელიც, როგორც ჩვენში, ასევე უცხოეთში გასაიდუმლოებულია. ის პლანეტების მოძრაო-

ბაზე, მათ სხვადასხვა მოქმედებებზე დაკვირვების შედეგად წარმოიშვა და საკმაოდ სერიოზული მიღწევებიც გაქვს. ნუ გაგვიკვირდება და მკითხაობად ნუ მიიჩნევ. ჩვენს ასტროლოგებს საკმაოდ ზუსტი ალბათობით შეუძლიათ თითქმის ნებისმიერი ადამიანის წარმატებული და წარუმატებელი პერიოდების დადგენა და, უნდა გაგიმეორო, რომ შენ ძალიან წარმატებული ჰოროსკოპი გაქვს, წარუმატებელი ციკლი თითქმის არ გაგაჩნია. რამდენიმე წარუმატებელი დღის გარდა, მთელი შენი ცხოვრება დადებითი ნიშნით მიმდინარეობს და ეს აბსოლუტური სიმართლეა. შენი ეგრეთ წოდებული ჰოროსკოპი ელექტროგამომთვლელი მანქანითაც შევამოწმეთ და შენს ცხოვრებაში ინტელექტუალური, ფიზიკური და ფსიქოლოგიური რიტმები ძირითადად პლუს ნიშნით მიმდინარეობს.

– ელექტროგამომთვლელი მანქანით? – ვკითხე შჩუკინს, რადგან მაშინ სიტყვა „კომპიუტერი“ ჩვენში ჯერ კიდევ არ გამოიყენებოდა და მისი წინამორბედით, ეგრეთ წოდებული „ეკვემით“ სარგებლობდნენ, რომელ-

ერლო ჯგუფი

-**ლექტორი ბუბიის ლანაბოვარ 5 ოთახიან ბინას 3ყილი ჰააჰი, პართ ორი კმა, და თან არ გვაქვს ნორმალური საბუაო და თან ...**

-**რუსეთიდან ჩამოვლი და მსურს 3ყილო 5 ოთახიანი ბინა ჰააჰი, გყავს ცოლ-3ყილი და თან გვაქვს ჯარბი სამსახური და თან ...**

ბატარი:
-**ჩი თქვენ გინაცვალეთ და თან ... გალაგვიხალეთ 6%. 3 გაყიდვალის და 3 გყიდვალის მხრიდან.**

მარია 599 24 28 31

საც უზარმაზარი გაბარიტები ჰქონდა – სამსართულიანი სახლის ზომები. სწორედ ასეთი უზარმაზარი „ევეემი“ იდგა ლუბიანკაზე, მინუს მესამე სართულზე და იქ მუშაობდნენ საიდუმლო საბჭოთა ასტროლოგები. სწორედ ისინი ადგენდნენ ეგრეთ წოდებული ბიორიტმების კალენდარს, რასაც თანამედროვე ენაზე ჰოროსკოპი ეწოდება.

ერთი სიტყვით, ჩემო კოკი, შენ განსაკუთრებული ბიორიტმული კალენდარი გაქვს და პლანეტების, განსაკუთრებით კი, მზის მფარველობით სარგებლობ. შენი მთავარი მფარველი სწორედ მზეა და მისგან იღებ უდიდეს სასიცოცხლო ენერჯიას.

როგორც უკვე ვთქვი, შჩუკინის ეს სიტყვები მაშინ ჩემთვის სრულიად გაუგებარი იყო და, სხვა რომ ვერაფერი მოვიფიქრე, ვკითხე:

– დიდი ხანია, რაც ჩემი ბიორიტმები შეინსწავლეთ?

– სულ მალე ერთი წელი შესრულდება. ამდენივე ხანია, რაც საიდუმლო ლაბორატორია ჩამოვყავალიბეთ და უნიკალური ელექტროგამომთვლელი მანქანა დავამონტაჟეთ. ერთი სიტყვით, ჩვენი უწყება ულტრათანამედროვე აპარატურითაა აღჭურვილი, სადაც საუკეთესო, შეიძლება ითქვას, გენიალური ადამიანები მუშაობენ.

ვიქტორ იაკოვლევიჩი არ აჭარბებდა. იმ პერიოდისთვის საუკეთესო ინტელექტუალური კადრები მუშაობდნენ „კაგებესთვის“. საუკეთესო ტექნოლოგიები, პირველ ყოვლისა, ჩვენთან ინერგებოდა და ამის დასტური იყო ის სამსართულიანი სახლისოდენა „ევეემი“, რომელიც დღესდღეობით მხოლოდ ღიმილს თუ ინვესს, მაშინ კი ტექნიკის საოცრება იყო და ასეთი რამ თვით ამერიკელებსაც კი არ ჰქონდათ.

მრავალი წლის შემდეგ, უკვე პოსტსაბჭოთა პერიოდში, მე და შჩუკინს არაერთხელ გაგვიხსენებია ის სამსართულიანი მონსტრი და გულიანადაც გვიხალისია. მაშინ კი, როგორც უკვე ვთქვი, ის ტექნიკის ნამდვილი საოცრება იყო. შჩუკინმა პირადად ჩამიყვანა ლუბიანკის მინუს მესამე სართულზე,

„ევეემი“ დამათვლიერებინა და, მის კაბინეტში რომ დავბრუნდი, მკითხა:

– რას იტყვი, როგორია?

– გრანდიოზული, ვიქტორ იაკოვლევიჩ. ესაა მსოფლიოს მერვე საოცრება.

– სწორი შეფასებაა და აბსოლუტურად გეთანხმები, – მითხრა შჩუკინმა, – მაგრამ, სამწუხაროდ, ეს საოცრება საიდუმლო აღარ არის და მისი არსებობის შესახებ უკვე ამერიკელებმაც იციან. ახლა მთავარი ისაა, რომ მათაც არ შექმნან მსგავსი რამ და ჩვენ მათ ამაში ხელი უნდა შეეშალოთ.

შჩუკინის სიტყვებმა მიმახვედრა, რომ გენერალმა მხოლოდ ჩემს ჰოროსკოპზე სალაპარაკოდ და „ევეემის“ დასათვლიერებლად არ მიხმო ლუბიანკაზე. აშკარა იყო, ვიქტორ იაკოვლევიჩს ჩემთან სერიოზული საქმე ჰქონდა და ვკითხე:

– რაშია საქმე, ამხანაგო გენერალო, რამე სერიოზული მოხდა?

– უსერიოზულესი, კოკი. გენერალი არონ რიხტერი გაგვეცა.

– ეგ ვინაა?

– ვინ და, საბჭოთა ასტროლოგიისა და კიბერნეტიკის მამა. მისი დამუშავებულია ეგრეთ წოდებული ბიორიტმული კალენდრის სისტემა და, წელან რომ „ევეემი“ ნახე, ისიც მისი შექმნილია. ის პროფესიით მათემატიკოსია, მაგრამ, სუპერტექნოლოგიების შექმნისთვის მას „კაგებეს“ გენერლის ნოდება მიანიჭეს, შეუზღუდავი დაფინანსება მისცეს და ყოველმხრივ ხელს უწყობდნენ. მან კი ლალატის გზა აირჩია. ერთი თვის წინ გაუჩინარდა და, როგორც ჩვენთვის გახდა ცნობილი, ის „ცეერუს“ ერთ-ერთ კონსპირაციულ ბინაში ცხოვრობს ახალი საბუთებითა და ჰაბიტუსით. ლენგლის პლასტიკურმა ქირურგებმა მას სახე შეუცვალეს და დარწმუნებულები არიან, რომ ვერასოდეს ვიპოვით. ჩვენ კი მისი პიროვნება და კოორდინატები ზუსტად დავადგინეთ და შენ გავალებთ, რომ სამშობლოს მოლაღატე კანონის მთელი სიმკაცრით დასაჯო.

არონ რიხტერის ისტორიამ გულწრფელად შემადრწუნა, რადგან, ვერაფრით გამეგო,

რამ აიძულა ის, ლალატის გზაზე დამდგარიყო და ამერიკელების ბანაკში ამოეყო თავი. ამიტომ, გული უკიდურესი სიძულვილით ამეგოს მის მიმართ და შჩუკინს მივუგე:

– ამხანაგო გენერალო, მზად ვარ, რომ სამშობლოს მოლაღატეს კუთვნილი მივუზღვა, თუნდაც ეს საკუთარი სიცოცხლის ფასად დამიჯდეს!

რიხტერზე შურისძიებამ მთელი მსოფლიო ალაპარაკა. ხელს ყველა საბჭოეთისკენ იხვედრა, მის მკვლელობაში „კაგებეს“ ადანაშაულებდნენ და ეს თემა თითქმის სამი თვის განმავლობაში მონინავე იყო მსოფლიო მედიისა. საბჭოთა მხარეს კი, როგორც ეს სხვა შემთხვევების დროს ხდებოდა, არანაირი ფორმით არ უარუყვია არონ რიხტერის მკვლელობა, რითაც საბჭოეთი კიდევ ერთხელ უსვამდა ხაზს იმას, რომ ლალატს არავის აპატიებდა.

„კაგებეს“ ყოფილი გენერალი არონ რიხტერი შეერთებული შტატების დედაქალაქ ვაშინგტონში, ერთ-ერთ მდიდრულ ასობნიაკში სტიუარტ ქუჩის სახელითა და შეცვლილი სახით ცხოვრობდა. მისი მიგნება საბჭოთა დაზვერვამ იმ ქირურგის მეშვეობით შეძლო, ვინც მას ოპერაცია გაუკეთა – ის საბჭოთა აგენტი აღმოჩნდა. საბჭოთა მზვერავებმა რიხტერის იდენტურობა მისი თითების ანაბეჭდებით დაადგინეს და ყოფილი გენერლის კოორდინატები ლუბიანკაზე გადაგზავნეს. მე მხოლოდ ამის მერე ჩამრთეს საქმეში. შეერთებულ შტატებში გამგზავრების წინ შჩუკინმა მითხრა:

– განაჩენი ყველა ფორმალობის დაცვით უნდა აღასრულო. შენი იმედი მაქვს, აბა, შენ იცი!

ვაშინგტონში ნიუ-იორკიდან ჩავფრინდი. ნიუ-იორკში კი მექსიკიდან ჩავედი და ჯიბეში მექსიკელი კომერსანტის პასპორტი მედო, რომელიც ანტიკვარატივით იყო დაინტერესებული...

მართალია, სტიუარტ ქუჩის სინამდვილეში არონ რიხტერს, „ცეერუს“ იცავდა, მაგრამ, ზედმეტი ყურადღება რომ არ მიექციათ, მას მხოლოდ ორი მეთვალყურე ჰყავდა მიჩენილი, რომლებიც, საჭიროების შემთხვევაში პირადი მცველების ფუნქციასაც შეასრულებდნენ. ისინი ქუჩის გვერდითა ბინაში ცხოვრობდნენ და განსაკუთრებულ ყურადღებას არ იქცევდნენ. აბა, რას ნარმოიდაგენდა „ცეერუს“, რომ რიხტერი გაშიფრული გყავდა, თორემ, მას ისე გადამაღავდნენ და ისეთ დაცვას მიუჩენდნენ, რომ სათოფეზეც ვერ მივეკარებოდით. მიუხედავად ამისა, არონ რიხტერი მაინც მოვიხელთეთ – იმ დროს ნავადექი თავზე კონსპირაციულ აპარტამენტებში, როდესაც ის ფეშენებულურ აბაზანაში ნებივრობდა. მე მას თამაში ვწვდი, წყლიდან ამოვართიე, სასტუმრო ოთახში შევართიე, იატაკზე დავანარცხე და ვუთხარი:

– არ მელოდით, არა, არონ რიხტერ?!

„კაგებეს“ ყოფილ გენერალს თავისი ნამდვილი სახელის გაგონებაზე ოდნავ შეუთამამადა მარცხენა თვალი. თუმცა, არ შეიშინა და რაც შეეძლო, მშვიდად მითხრა:

– თუ მე მელაპარაკებით, მისტერ, მაშინ

სტიუარტ ქუინი დამიძახეთ. ხოლო, არონ რიხტერს თუ ეძებთ, გარნმუნებთ, მისამართი შეგეშალათ.

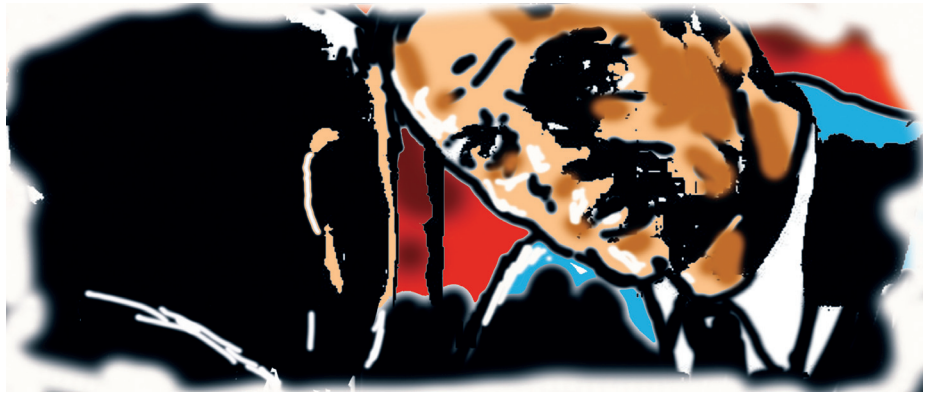
– მისამართი არ შემოიპოვია, – კბილებში გამოვცარი მე.

– მაშინ, გამოდის, რომ მძარცველი ხართ. კეთილი. ნაილეთ ფული და ძვირფასეულობა და მშვიდობიანად წადით. გარნმუნებთ, მისტერ, რომ პოლიციაში არ განვაცხადებ.

– არონ რიხტერ! – ცივი ხმით მივმართე დედისობილა, საპნიან მოლაღატეს, – საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის მიმართ ჩადენილი დანაშაულისთვის, რაც სამშობლოს ღალატში გამოიხატა, მოგესაჯათ სიკვდილი და ეს ახლავე აღსრულდება!

არონ რიხტერმა წინააღმდეგობის განცემა სცადა – ის ფეხზე წამოიჭრა და პისტოლეტის წართმევა მოინდომა, რომელიც მარჯვენა ხელში მეჭირა. მე კი მარცხენით ალესილი ხანჯალი ამოვაცურე ქამრიდან, რიხტერს მოუქნიე და თავი ქათამივით წავაცალე. შემდეგ ხანჯალი მისივე ხალათით გავწმინდე და იქაურობა, ჩუმად დავტოვე. ორიოდე საათის შემდეგ კი უკვე მექსიკის დედაქალაქ მეხიკოსკენ მიმავალ თვითმფრინავში ვიჯექი. მოსკოვში მეხიკოდან ჩავფრინდი, აეროპორტიდან პირდაპირ ლუბიანკაზე გავემართე და შჩუკინის კაბინეტში შევედი. ვიქტორ იაკოვლევიჩი, გვიანი დროის მიუხედავად, კაბინეტში დამხვდა და, რომ დამინახა, მითხრა:

– ყოჩაღ, კოკი, დავალბა საუკეთესოდ შეასრულე! ერთი ის მითხარი, განაჩენის წა-

კითხვა თუ მოახერხე?

– რა თქმა უნდა, ვიქტორ იაკოვლევიჩ. დასჯის ცერემონიალმა ყველა ფორმალობის სრული დაცვით ჩაიარა და სამართლიანობამ იზეიმა.

– ძალიან კარგი, ძალიან კარგი! დე, ყველამ იცოდეს, რომ ღალატი არავის შერჩება – არც მცირე და არც დიდი. საბოლოო ჯამში, ღალატი ღალატია, ისევე, როგორც ნემსისა და აქლემის ქურდი ორივე ქურდია. ქურდობა კი ისევე ცუდია, როგორც ღალატი, თუმცა, ღალატის ქურდობასთან შედარება იგივეა, რომ ფილთა თოფი შეადარო ბირთვულ იარაღს...

შჩუკინი აბსოლუტურად მართალი იყო. არონ რიხტერის მიერ გათქმულმა საიდუმლომ საბჭოეთს მართლაც რომ თერმობირთვული აფეთქების ტოლი ზიანი მოუტანა და საქმე უფრო სერიოზული აღმოჩნდა, ვიდრე ჩვენ ვვარაუდობდით. არონ რიხტერი,

როგორც შემდგომმა გამოძიებამ დაადგინა, თურმე, ერთი წლის განმავლობაში სერიოზულად ემზადებოდა გაქცევისთვის. ამიტომ, ის ახალი ტექნოლოგიების ნახაზებსა და საიდუმლო დოკუმენტებს ადგენდა, ხოლო, როდესაც გაიქცა, ყველაფერი თან წაიღო და ამერიკელებს ჩააბარა. ლენგლის მესვეურებმა კი ლუბიანკის „ევეემზე“ უკეთესი დანადგარი სულ რაღაც ექვს თვეში გააკეთეს, ასე რომ, რიხტერის სიკვდილი მათთვის არანაირი დანაკლისი არ ყოფილა. ხოლო, როდესაც ეს „კაგებეში“ შეიტყვეს, საბჭოთა უშიშროების ხელმძღვანელობა უკიდურესად აღშფოთდა და რამდენიმე მაღალჩინოსანი დააქვეითეს. შჩუკინსა და მუხინს კი სიტყვიერი საყვედური მისცეს და მართალია, ეს ოფიციალურად არსად ასახულა, მაგრამ, მაინც საკმაოდ სახიფათო იყო. ამიტომ, ვიქტორ იაკოვლევიჩმა საკუთარ კაბინეტში მისმო და მითხრა:

– არონ რიხტერის საქმეში უხეში შეცდომები დაუშვით.

მე ვერ მივხვდი შჩუკინის სიტყვების აზრს და ვუთხარი:

– რას გულისხმობთ, ვიქტორ იაკოვლევიჩ, მოლაღატის სიკვდილით დასჯამ არასთანადოდ ჩაიარა?

– პირიქით, ამ კუთხით ყველაფერი წესრიგშია. საქმე ეხება იმ დოკუმენტაციას, რომელიც რიხტერმა „ცერუს“ გადასცა და რისი მიხედვითაც მათ ჩვენზე უკეთესი მოწყობილობა ააგეს. ეს ყველაფერი უფრო კონტრდაზვერვის კომპეტენციაშია და ამ სამსახურის ხელმძღვანელობა დააქვეითეს კიდევ, თუმცა, ეს ჩვენ არ გვამართლებს და ნაწილობრივ რომ მაინც გამოვისყიდოთ დანაშაული, რამე სასარგებლო აქცია უნდა განვახორციელოთ.

ვიქტორ იაკოვლევიჩის სიტყვებიდან ამკარა იყო, რომ რაღაც ძალიან საპასუხისმგებლო დავალბებაზე გაგზავნას მიპირებდა და ვუთხარი:

– მზად ვარ ნებისმიერი დავალბების შესასრულებლად. მიზრძანეთ!

სწორედ იმ დღეს შჩუკინის კაბინეტში დაიგეგმა ცნობილი ოპერაცია „ვოლბა“, რომელსაც ვინრო პოლიტიკურ წრეებში „კარიბი 2“ დაარქვეს. ეს იყო ცნობილი კარიბის კრიზისის მსგავსი საიდუმლო აქცია, რომელიც საბჭოთა დაზვერვამ წარმატებით განახორციელა და რომელსაც მე ვკურირებდი...

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

წინა ნომერში გამოქვეყნებული სანაწორისა და სულთქუს პასუხები

გ	რ	ა	ფ	ი	კ	ა	ა	კ	ა	მ	ფ
ი	ბ	ა	ტ	ი	ლ	მ	ნ	ე	უ	ფ	ა
ლ	ი	ე	ს	ა	მ	ლ	ა	პ	რ	ს	
მ	ბ	ი	უ	ვ	ე	ტ	ი	ფ	ი	ა	
ს	ი	ქ	მ	ბ	ი	რ	მ	ი	ლ	მ	ს
ა	ბ	რ	ა	ბ	ი	თ	ა	მ	ა	რ	ი
ა	ნ	ა	ლ	რ	ს	ი	ი	მ	ო	ლ	ა
თ	ე	ლ	ე	ი	ი	კ	ა	კ	ა	ლ	

შ	ი	ო	ი	შ	ა	რ	ი	ტ	ა	ლ	ი
მ	რ	ა	ხ	ი	ღ	ო	ი	რ	ა	პ	
ბ	ა	ბ	ი	რ	ა	ნ	ბ	ო	ი	ა	
ა	ა	ა	მ	ა	მ	ი	ქ	ი	ნ	ბ	
ს	უ	ნ	ე	ლ	ი	მ	ნ	ი	ი	ს	მ
ლ	ა	ლ	ი	მ	ი	შ	ა	ნ	ა	მ	ჯ
ი	ზ	ი	რ	პ	კ	ე	ნ	ბ	უ	რ	უ
უ	მ	ა	ნ	მ	ნ	ი	რ	ე	ტ	რ	მ
ი	მ	ღ	ა	ნ	ნ	ა	კ	ი	მ	ი	ე

ადვილი ამოცანა

4	5	6	7	3	8	9	1	2
8	2	9	5	4	1	6	3	7
7	3	1	9	2	6	8	4	5
5	4	7	2	6	3	1	8	9
2	6	3	8	1	9	7	5	4
1	9	8	4	7	5	3	2	6
9	7	4	1	8	2	5	6	3
3	1	2	6	5	7	4	9	8
6	8	5	3	9	4	2	7	1

რთული ამოცანა

6	8	7	3	4	1	9	5	2
1	5	2	7	9	8	6	4	3
4	9	3	2	6	5	1	8	7
3	4	9	5	7	2	8	1	6
5	1	6	9	8	3	7	2	4
2	7	8	4	1	6	3	9	5
9	3	4	1	5	7	2	6	8
8	2	5	6	3	9	4	7	1
7	6	1	8	2	4	5	3	9

„თუ გამოიცნობთ“ რუბრიკის პასუხები: 1. ოსტატები ქვაზე სასურველ ნახაზს აკეთებენ და მასზე უშვებენ მოლუსკს, რომლის მიერ გამოიმუშავებული სიმყავე ამოჭამს ქვას. 2. რიცხვები. 3. სირაქლემას ჩვევა – ქვიშაში თავის ჩაყოფა. 4. უკუთვლა – ათი, ცხრა, რვა... 5. ძაღლების. 6. ლაქების (კედელზე, ჭერზე, სუფრაზე). 7. პარლამენტი. 8. ანხელი – ჩანჩქერი. 9. მულატი. 10. ლურსმულ დამწერლობას.

სტალინის ბიოგრაფიის მომენტების გაყალბებას უარყოფითად შეხვდნენ ძველი ქართველი ბოლშევიკები: ფილიპე მახარაძე და სხვები. ფილიპემ პროტესტიც კი გამოთქვა ფაქტების დამახინჯების გამო, რაც კინალამ სიცოცხლის ფასად დაუჯდა

იოსებ სტალინის ოფიციალურ ბიოგრაფიაში აღნიშნულია, რომ ის თბილისის სასულიერო სემინარიიდან რევოლუციური მოღვაწეობისთვის გარიცხეს. რაც სიმართლეს არ შეეფერება. იმ დროისათვის, ყველა გამოჩენილი ბოლშევიკი ცდილობდა, თავისი ბიოგრაფია ისე შეელამაზებინა და წარმოედგინა, თითქოს აკვანძოვებულ რევოლუციურ მოღვაწეობაში იყო ჩაბმული. ამ მხრივ არც სტალინი იყო გამონაკლისი. პოლიტიკურ ოპონენტებთან სამკედრო-სასიცოცხლო ბრძოლაში ჩაბმულ იოსებ ჯუღაშვილს მის მონინააღმდეგეებზე უფრო უფრო ბიოგრაფია არ უნდა ჰქონოდა. სტალინი საქმეს სერიოზულად მოეკიდა და ახალგაზრდობის წლების ბიოგრაფიული მომენტების გაყალბებას შეუდგა.

ეს საქმე 1935 წელს ლავრენტი ბერიამ იტვირთა, რომელიც ერთ-ერთ დიდ ფორუმზე გამოვიდა მოხსენებით „ამირეკავასიის კომუნისტური ორგანიზაციების ისტორიის საკითხისთვის“. მაშინვე გავრცელდა ხმები, რომ მოხსენების ტექსტი ბერიას დაწერილი არ უნდა ყოფილიყო და ის ერიკ ბედიას ეკუთვნოდა. ცხადია, ამ ხმებმა ლავრენტი ბერიამდეც მიიღწია, რაც სიცოცხლის ფასად დაუჯდა ერიკ ბედიას. თუმცა, იმასაც ამბობენ, ერიკ ბედია, მისი ლამაზი ცოლისადმი ლავრენტი პავლეს ძეს ტრფობას შეენირა და არა გავრცელებულ ხმებსო. უფრო სავარაუდოა, რომ ერიკ ბედიას ბედი ორივე მიზეზმა გადაწყვიტა. ლავრენტი ბერიამ თავის მოხსენებაში სტალინი პირველ ქართულ სოციალ-დემოკრატიულ ორგანიზაციას – „მესამე დასს“ დაუკავშირა, რაც, სრული სიცრუე იყო. „მესამე დასი“ 1892-1893 წლებში შეიქმნა, იოსებ ჯუღაშვილი კი ამ დროს მხოლოდ 14-15 წლის იყო. ცხადია, სტალინი „მესამე დასის“ მოღვაწეთა შორის ვერ იქნებოდა. ცნობილია, ისიც, რომ მოგვიანებით იოსებ ჯუღაშვილი მართლაც დაუკავშირდა „მესამე დასს“, მაგრამ ამ ორგანიზაციის უხუცეს წევრთან, სილიბისტრო ჯიბლაძესთან შელაპარაკება მოუვიდა და სილიბისტრომ სტალინი კარგა გვარიანად გამოლანძღა – ლანინაკიც კი უწოდა. ამის შემდეგ სტალინი

რა მიზნით აყალბდნენ სტალინის ბიოგრაფიას

„მესამე დასს“ აღარ გაჰკარებია.

იოსებ სტალინის ბიოგრაფიის შელამაზების მეორე ეტაპი დანყო ისტორიკოსმა ივანე ტოვსტუხამ. ის შავით თეთრზე წერდა, რომ სტალინი სემინარიაში სწავლის პერიოდში ჩაება რევოლუციურ მოღვაწეობაში და სათავეში ჩაუდგა სემინარიაში არსებულ მარქსისტულ (სოციალ-დემოკრატიულ) წრეს. ტოვსტუხა ტყუილია. ამ პერიოდისთვის არავითარი სოციალ-დემოკრატიული წრე თბილისის სასულიერო სემინარიაში არ ყოფილა, უფრო მეტიც, არანაირი რევოლუციური ჯგუფი და წრე თბილისის სასულიერო სემინარიაში არასდროს არსებულა. ტოვსტუხამ კიდევ უფრო დიდი ტყუილი თქვა: 1899 წელს სტალინი სემინარიიდან რევოლუციური მოღვაწეობისთვის გარიცხესო. ნამდვილი ისტორია კი ასეთია: სტალინი, გორის სასულიერო სასწავლებლის წარჩინებით დამთავრების შემდეგ, 1894 წელს თბილისის სასულიერო სემინარიაში შევიდა. იყო სანიშნურო მონაწილე. არანაირ საეჭვო საქციელში შემჩნეული არ ყოფილა. გალობდა სასულიერო სემინარიის ჯგუფის გუნდში (მეორე ხმა). 1894-1895 სასწავლო წელს, ანუ სემინარიის პირველ კლასში არასაპატიო მიზეზით მას არც ერთი საათი არ გაუცდენია. მთელი წლის განმავლობაში კი საპატიო მიზეზით მხოლოდ 14 საათი ჰქონდა გაცდენილი. ამიტომ, სტალინს, როგორც პირველი კლასის, ისე მომდევნო კლასების დასრულების შემდეგ, ყოფაცხევებში მუდამ ფრიადი (5) ეწერა. იოსებ ჯუღაშვილის მონდომებით თავისი შედეგი გამოიღო. პირველი კლასი მან წარმატებით დაასრულა. წლის ბოლოს ჩატარებულ გამოცდებზე სტალინმა ასეთი შეფასებები დაიმსახურა: წმინდა ნერილი – 5, ბერძნული ენა – 4, ქართული საეკლესიო გალობა – 5, სიტყვიერება – 5, სამოქალაქო ისტორია – 5, მათემატიკა – 5, ქართული ენა – 5, თხზულება – 4.

იოსებ ჯუღაშვილი სასულიერო სემინარიიდან არ გაურიცხავთ არც რევოლუციური მოღვაწეობისთვის და არც სხვა რაიმე მიზეზით. საქმე შემდეგში იყო. სასულიერო სემინარიაში სწავლის საფასურს არ იხდიდნენ სასულიერო წოდების წარმომადგენელთა შვილები. სტალინი სასულიერო წოდებას არ ეკუთვნოდა. ამიტომ, სწავლის საფასური პირადად უნდა გადაეხადა. დედამ ეკატერინე (კეკე გელაძემ) როგორღაც მოახერხა და სწავლის საფასური გაუნახევრა – სწავლის საფასურის 50 პროცენტი (40 მანეთი) ჯუღაშვილს პირადად უნდა გადაეხადა, დარჩენილ 50 პროცენტს კი საეკლესიო ხაზინა დაფარავდა. პირველი კლასის წარმატებით დასრულების მიუხედავად, ჯუღაშვილს მეორე კლასში სწავლის გაგრძელების უფლებას არ აძლევდნენ. მას გადახდილი არ ჰქონდა პირველი წლის სწავლების საფასურის 50 პროცენტი. იოსებ ჯუღაშვილმა თხოვნით მიმართა სემინარიის რექტორს, რათა მისი სწავლის საფასური მთლიანად საეკლესიო ხაზინას დაეფარა. სემინარიის რექტორმა ნიჭიერი ყმაწვილის თხოვნა შეინიხარა. შემდგომში სტალინს შეღავათი გაუუქმეს და სწავლის საფასურის გადახდა მო-

სთხოვეს. თუმცა, ის დადგენილ თანხას ვერ იხდიდა. ასე დაამთავრა სტალინმა სემინარიის 4 კლასი. სემინარიის მმართველობამ ჯუღაშვილს მოსთხოვა სწავლის საფასურის დავალანების გადახდა, წინააღმდეგ შემთხვევაში, მას სემინარია უნდა დაეტოვებინა. სტალინმა სწავლის საფასური ვერ გადაიხადა, რის გამოც მე-ხუთე (დამამთავრებელ) კლასში სწავლა ვეღარ გააგრძელა და 1899 წელს სემინარია ყოველგვარი კონფლიქტისა და გართულებების გარეშე დატოვა. თბილისის სასულიერო სემინარიის სტუდენტად იოსებ სტალინი ითვლებოდა 1899 წლის 29 მაისამდე. ამავე წლის 2 ოქტომბერს ჯუღაშვილს მისცეს მონაშობა, რომელსაც ხელს აწერდა სემინარიის რექტორი, არქიმანდრიტი გერმოგენი, სემინარიის ინსპექტორი – ბერ-დიაკონი, დიმიტრი. მონაშობაში აღნიშნულია, რომ სტალინმა შეისწავლა სემინარიის 4 კლასის პროგრამით გათვალისწინებული ყველა საგანი, ყოფაცხევებში ფრიადი შეფასებით. სტალინი რომ სემინარიიდან რევოლუციური მოღვაწეობისთვის გაერიცხათ, მაშინ მას ყოფაცხევებში მაღალ შეფასებას არ დაუწერდნენ. ყოფაცხევებში მაღალი შეფასება ნიშნავდა, რომ სტალინი 1899 წლის მაისამდე, არანაირ ანტისახელმწიფოებრივ, რევოლუციურ მოღვაწეობაში შემჩნეული არ ყოფილა. გარდა ამისა, როდესაც სემინარიიდან მოსწავლეს რევოლუციური საქმიანობისთვის რიცხავდნენ, სემინარიის მმართველობა საქმის კურსში აყენებდა ჟანდარმერიას, რის საფუძველზეც აღიძრებოდა საქმე და დაიწყებოდა ძიება. სტალინის შემთხვევაში, სემინარიის მმართველობას ჟანდარმერიისთვის არაფერი უცნობებია და ჯუღაშვილის წინააღმდეგ საქმეც არ აღძრულა. ასე რომ, იოსებ ჯუღაშვილი თბილისის სასულიერო სემინარიიდან რევოლუციური მოღვაწეობისთვის არ გაურიცხავთ, იგი სემინარიიდან წავიდა სწავლის საფასურის გადაუხდელობის გამო, ისევე როგორც იმხანად ბევრი სხვა სემინარიელი. სტალინი რევოლუციურ მოღვაწეობაში, სწორედ სემინარიიდან წასვლის შემდეგ ჩაება. ასე რომ, ივანე ტოვსტუხა მხოლოდ 2-3 წელიწადში „შეცდა“.

სტალინის ბიოგრაფიის მომენტების გაყალბებას უარყოფითად შეხვდნენ ძველი ქართველი ბოლშევიკები: ფილიპე მახარაძე და სხვები. ფილიპემ პროტესტიც კი გამოთქვა ფაქტების დამახინჯების გამო, რაც კინალამ სიცოცხლის ფასად დაუჯდა. სტალინს ცხადია, ხელს არ აძლევდა ამ ამბის გახმაურება და საკითხის მოგვარება ლავრენტი ბერიას მიანდო. ბერიამ შესაძური მონდომებითა და ოპერატიულობით აღასრულა სტალინის ნება. მალე ფილიპე მახარაძემ ტონი შეცვალა და ყველა ის სიყალბე, რაც ლავრენტი ბერიას მოხსენებას და ივანე ტოვსტუხას მიერ დაწერილ სტალინის ბიოგრაფიაში იყო, თავის ნაშრომში გადმოიტანა. ასე დაკანონდა სიცრუე, რომელიც დიდხანს ურყევ ქემმარიტებად იყო მიჩნეული.

ვახტანგ გურულის მასალების მიხედვით მოაზრდა ანრი შავლაძემ

როგორ წარმოიშვა ქართული გვარ-სახელები

უნდელია
გვარის ფუძეა მეტსახელი **უნდელი**, რაც დაუმნიფებელს, შემოუსვლელს ნიშნავს.

გვარი **უნდელია** ძალიან იშვიათად გვხვდება. ამ გვარის წარმომადგენლები ცხოვრობენ სოფელ კერზუში, ფოთში.

უნდელია და **უნდელია** ერთი და იგივე გვარ-სახელებია.

საქართველოში 42 **უნდელია** ცხოვრობს: მარტვილში – 27, ჩხოროწყუში – 13, სენაკში – 2.

ბაციკაპი

გვარის ფუძეა მეტსახელი **ბაცი**, **ბაციკა**. **ბაციკაძეები** 1941 წელს ასურეთში გადასახლებულან საცხოვრებლად სოფელ კორტიდან.

ამავე ძირისაა გვარები: **ბაცანკალაშვილი**, **ბაცანიძე**, **ბაცანაძე**, **ბაცაცაშვილი**, **ბაცელაია**, **ბაცელაშვილი**, **ბაციაშვილი**, **ბაცილავა** და **ბაცაცია**.

საქართველოში 468 **ბაციკაძე** ცხოვრობს: თბილისში – 151, გორში – 101, ქარელში – 76. არიან სხვაგანაც.

მსუქნიშვილი-მსუქნიკა

ქართული გვარ-სახელების ერთი ჯგუფი ნაწარმოებია ადამიანის გარეგნობის, ხასიათისა და თვისებების მაჩვენებელი სიტყვებიდან. ამ გზით გვარების წარმოქმნა სხვა ერის ხალხისთვისაც არ არის უცხო.

მსუქნიშვილის გვარის ეტიმოლოგიაზე გაამახვილა ყურადღება პროფესორმა ალექსანდრე ლლონტმა და აი, რას ნერდა ის: „მეტსახელი მსუქანი გვხვდება გვარში **მსუქნიშვილი**.”

ამავე ძირისაა გვარი **მსუქნიძე**. საქართველოში 240 **მსუქნიშვილი** ცხოვრობს: თელავში – 146, თბილისში – 41, გურჯაანში – 8. არიან სხვაგანაც.

აპაქაშვილი

გვარის ფუძეა საკუთარი სახელი **აპაქა**, **აპაგა**.

აპაგა მოიხსენიება 1744 წელს თუმანიანი პაპუას მიერ ჩარჩიანთ ქრისტესიას სახელზე გაცემული ყმის ნასყიდობის წიგნში.

ბერული **აპაქაშვილი** იყო მოწმე შაყუბათა ბერულაშვილის მიერ დოღმაზა შანშიაშვილისა და დურმიშხან დემურაშვილის მიერ თავისი ბიძაშვილისთვის – ალიხანასთვის მიცემული ნასყიდობის წიგნისა.

ამავე ძირისაა გვარები: **აპაგაისძე**, **აპაგაშვილი**, **აპაგუმაშვილი**.

საქართველოში 160 **აპაქაშვილი** ცხოვრობს: საგარეჯოში – 68, თბილისში – 56, რუსთავში – 18. არიან სხვაგანაც.

ნერსეზაშვილი

გვარის ფუძეა საკუთარი სახელი **ნერსე**. ამ სახელით ბევრი პიროვნება ცნობილი საქართველოს ისტორიაში.

საკუთარი სახელი **ნერსო**, **ნერსუა** გავრცელებულია სომეხებშიც. მისგან კი მიღებულია გვარი **ნერსესიანი**.

გვხვდება გვარი **ნერსეზოვიც**, რომელიც რუსული გაფორმებით ასე ჩაუნერჩა. ამ გვარის წარმომადგენლები სინამდვილეში **ნერსეზიშვილები** არიან, ქართველები.

საქართველოში 186 **ნერსეზაშვილი** ცხოვრობს: თბილისში – 31, თელავში – 29, რუსთავში – 6. არიან სხვაგანაც.

შემაზაშვილი

გვარის ფუძეა საკუთარი სახელი **შემაზა**. 1721 წელს, სამღერეთში მოიხსენიება გიორგი **შემაზაშვილი**. **შემაზაშვილები** იყვნენ მეზატონეებიც. 1721 წლის აღწერით, მეზატონე **შემაზაშვილებს** ჰყავდათ ყმები სოფელ კარაბაში.

საქართველოში 99 **შემაზაშვილი** ცხოვრობს: ასპინძაში – 31, რუსთავში – 26, გორში – 14. არიან სხვაგანაც.

ჩიფირაშვილი

გვარის ფუძეა საკუთარი სახელი **ჩიფა**. ჩხიკვათაში მცხოვრებმა ზაქარია **ჩიფირაშ-**

ქართულ საისტორიო წყაროებში გვხვდება, ასევე, მამაკაცის საკუთარი სახელი – **მანგაია**.
ამავე ფუძისაა გვარი **მანგიაშვილი**.

მანგიაშვილები მთიულეები არიან და ქართლის მთიანეთში ცხოვრობენ, **მანგოშვილები** კი კახელები არიან.

საქართველოში 607 **მანგოშვილი** ცხოვრობს: თბილისში – 167, სიღნაღში – 145, რუსთავში – 85. არიან სხვაგანაც.

გოგაძე

გვარის ფუძეა საკუთარი სახელი **გოგა**.
ამავე ძირისაა გვარები: **გოგაშვილი**, **გოგიძე**, **გოგიშვილი**, **გოგია**, **გოგილავა**, **გოგილაშვილი**, **გოგინაშვილი**, **გოგისვანიძე**, **გოგიტაური**, **გოგიჩაიშვილი**, **გოგლიჩიძე**, **გოგლიძე**, **გოგმაჩიძე**, **გოგიბერიშვილი**, **გოგნელაშვილი** და ასე შემდეგ.

ილია მისურაძის ვარაუდით, **გოგა**, **გოგი** – გიორგის შემოკლებულ სახელად ითვლება, მაგრამ, ირკვევა, რომ ის უძველეს ხანაში დამოუკიდებელი სახელი უნდა ყოფილიყო. ამაზე მიუთითებს ამ ძირეული სახელის ფართოდ გავრცელება და მისგან წარმოქმნილ ფორმათა სიუხვე. ის ეთნონიმური წარმოშობის ანთროპომად უნდა მივიჩნიოთ.

საქართველოში 1 025 **გოგაძე** ცხოვრობს: თბილისში – 205, ვანში – 168, ქობულეთში – 83. არიან სხვაგანაც.

ხარატი-ხარატიქა-ხარატიშვილი

გვარის ფუძეა ხელობა-საქმიანობის აღმნიშვნელი სიტყვა **ხარატი**, რომელიც ჩარხზე ხისგან და ლითონისგან ჩარხავს სხვადასხვა ნაკეთობას.

ამავე ძირისაა გვარები: **ხარატიძე**, **ხარატიშვილი**. 1721 წელს გვარეთში მოიხსენიება ხარატიშვილი მელიქა.

საქართველოში 136 **ხარატი** ცხოვრობს. 82 – **ხარატიძე**.

1 904 – **ხარატიშვილი**: თბილისში – 643, ქუთაისში – 186, ხარაგაულში – 139. არიან სხვაგანაც.

ხახანაშვილი-ხახაშვილი

გვარის ფუძეა საკუთარი სახელი **ხახანა**. 1700-1719 წლებში თუმანიანთ ყმების განულების წესსაში მოიხსენიება ვინმე **ხახანაშვილი**.
ამავე ძირისაა გვარები: **ხახანიკაშვილი**, **ხახაშვილი**, **ხახოშვილი**, **ხახოძე**, **ხახუა**, **ხახაური**.

საქართველოში 806 **ხახანაშვილი** ცხოვრობს: თბილისში – 785, გორში – 12, ქუთაისში – 9.

80 – **ხახაშვილი**: თბილისში – 28, გორში – 23, თიანეთში – 19. არიან სხვაგანაც.

აკადემიკოს იაკობ ანუაშვილის მიერ მონოღებული მასალების მიხედვით მოამზადა ნონა ღაბუაშვილი

დღესასწაული გრძელდება!

საქართველოში და კიდევ რამდენიმე მართლმადიდებელ ქვეყანაში ძველით ახალი წლით აღნიშვნა მიღებული. ზოგს მიაჩნია, რომ ეს დღესასწაულის ხელოვნურად გავრძელების საშუალებაა. თქვენ გაქვთ დღესასწაულის გავრძელების რეალური სურვილი?

1. ახალი წლის დღეები თქვენთვის არის პერიოდი, როცა თქვენს მონატრებულ ნათესავებს ხვდებით?
2. დღესასწაულის შემდეგ თქვენს ორგანიზმს დრო სჭირდება გონზე მოსასვლელად?
3. არის დღესასწაული ნაკლებად ნაცნობ ადამიანებთან დაახლოების საშუალება?
4. დღესასწაულის დღეებში უამრავ პოზ-

იტიურ ენერჯისა და დადებით შთაბეჭდილებებს იღებთ?

5. გწყინთ, რომ დღესასწაული მალე მთავრდება, მერე კი ნაცრისფერი ერთფეროვნება იწყება?
6. დღესასწაულის მერე მალე გავიწყდებათ ამ პერიოდში განცდილი ემოციები?
7. საახალწლოდ გაქვთ ჯადოსნურობისა და რაღაც საოცარი სიურპრიზის მოლოდინი?
8. როდისმე შეგრცხვინიათ ახალი წლის დღესასწაულებზე ჩადენილი სისულელების გამო?
9. დღესასწაული იმიტომ გიყვართ, რომ ამ დროს შეგიძლიათ, ცოტა დალიოთ და გაერთოთ?
10. დარწმუნებული ხართ, რომ ამ დღესასწაულზე ნესიერად იქცეოდით?
11. დღესასწაულის შემდეგ თქვენი სასიცოცხლო ტონუსი ამაღლებულია?
12. ისევ ისე გიყვართ ახალი წელი, როგორც ბავშვობაში?

თუ 1-ელ, მე-2, მე-3, მე-5, მე-12 შეკითხვას უპასუხებთ „არა“, თითოეულისთვის დაინერეთ 1 ქულა; ხოლო, თუ მე-4, მე-6, მე-7, მე-8, მე-9, მე-10, მე-11 შეკითხვაზე პასუხი დადებითი იყო, კიდევ თითო ქულა დაიმატეთ თითოეულისთვის. მერე კი დაითვალეთ.

0-4 ქულა: საკმარისია! თუ ძველით ახალ წელსაც იღვასწაულებთ, მინიმუმ ექვსი თვე ველარ მოვეებით გონს, რაც თქვენთვის სერიოზული სტრესი იქნება.

5-8 ქულა: თუ სმასა და ჭამას არ განაგრძობთ და მხოლოდ სადღესასწაულო განწყობას შეინარჩუნებთ, ყველაფერი კარგად იქნება. ეს, შეიძლება, სასარგებლოც აღმოჩნდეს შემდგომი დღეების ამაღლებული განწყობისთვის.

8-12 ქულა: იმდენ ხანს გაიხანგრძლივეთ დღესასწაული, რამდენ ხანსაც გინდათ. თქვენი სასიცოცხლო ენერჯია და აქტიურობა წარმოუდგენელ შესაძლებლობებს გაძლევთ. რომ ანტიკა ხელს არაფერში გიშლით.

სურსნლი ლევენს

იყო ცხოველი, რომელიც ძალიან დიდხანს ეგონათ ადამიანის ფანტაზიის ნაყოფი. სანამ უცებ არ გაირკვა, რომ ის რეალურად არსებობდა...

ცისფერთვალეა ლომი – ლევენდა მის შესახებ ჯერ კიდევ ფართოების ეპოქაში არსებობდა. თითქოს აღმოსავლეთში, სადაც ერთ ტომს დედოფალი ნუმი მართავდა, ერთხელაც ციდან მბრწყინავი, მნათობელი ბურთი დაეშვა. რაღაც ხმამ დედოფალი თავისთან იხმო. ქალი მის სხივებში ჩაიკარგა და დიდხანს არ ჩანდა. მერე უცებ დაბრუნდა, გაახალგაზრდავებული და გალამაზებული. იმ დღიდან მბრწყინავი ბურთი პერიოდულად გამოჩნდებოდა ხოლმე და ადამიანებმა შენიშნეს, რომ ლომებს უჩვეულო ბოკვერები უჩნდებოდათ – თეთრბუნეიანი და ცისფერთვალეა. აფრიკაში დღეს ამ ლომებს მეფეთა მეფეებს ეძახიან. ყველა აფრიკელს ყოველთვის სჯეროდა მათი არსებობის. ევროპელებმა კი მხოლოდ 1975 წელს ირწმუნეს, როცა პირველად ნახეს თეთრი ლომები და ორი ბოკვერიც მოიპოვეს ერთ-ერთი ზოოპარკისთვის. დღეს მსოფლიოში დაახლოებით სამასი თეთრი ლომი ბინადრობს. შესაძლოა, ველური ბუნების წიაღში მათი რიცხვი მეტიც იყოს. თუმცა, ნაკლებად სავარაუდოა. უმრავლესობა ცხოვრობს აფრიკის სამხრეთ-დასავლეთში სანშონას უზარმაზარ ზოოპარკში. 24 თეთრი ლომი ჰყავთ გერმანიის ზოოპარკში. იალტის ზოოპარკში ახლახან ორი პანანინა თეთრი ბოკვერი დაიბადა. თბილისის ზოოპარკშიც ბინადრობს ორი თეთრი ლომი...

მეცნიერებს მიაჩნიათ, რომ თეთრი ლომი ალბინოსი ცხოველია. ამ ტიპის შეფერილობა, შესაძლოა, ნაკლებად სამომი გენეტიკური დაავადების ბრალი იყოს. მაგალითად, ლეიკიზმი. ავაზის შემთხვევაში საქმე პირიქითაა – მათ მელანიზმი აქვთ. არის კიდევ ერთი ვერსია – ზოგიერთი მეცნიერი ვარაუდობს, რომ ლომების ერთი ნაწილის გენში მათ უხსოვარი წინაპრების მუტაციური კოდი შემორჩა. როცა მთელი სამყარო თოვლით იყო დაფარული და ცხოველებსაც ბუნევი შესაბამისი შეფერულობის ჰქონდათ...

საინტერესო ანეკდოტი

* პარიზის საიხლოვეს, იმ ადგილას, სადაც დედოფალ ეკატერინე

მედიჩის რეზიდენცია ჰქონდა, არქეოლოგებმა 9 სანტიმეტრი სიგრძის თმის სარჭი იპოვეს. საკმაოდ საინტერესოა ის, რომ თმის სარჭი ფონტენბლოას საზოგადოებრივ ტუალეტში აღმოჩნდა. მასზე დედოფლის ინიციალებია ამოტიფორული. ნაპოვნ ნივთს განსაკუთრებული ყურადღება მანამდე არ მიაქცევს, სანამ არ შენიშნეს, რომ ამოტიფორული ასოების ფონი თეთრი და მწვანე მინანქრით იყო შესრულებული (ეს დედოფლის საყვარელი ფერებია). ამის შემდეგ თმის სარჭს ისტორიული რარიტეტი მიენიჭა. არქეოლოგები და მეცნიერები ვარაუდობენ, რომ თმის სარჭი დედოფლის საპირფარეშოდან მოიპარეს, მერე კი, ან დამალეს, ან დაკარგეს საზოგადოებრივ ტუალეტში. რა ბედი ელის ამ რელიკვიას ჯერჯერობით უცნობია. სავარაუდოდ, ის ლუერის მუზეუმში დაიდებს ბინას. ეკატერინე მედიჩი – „შვიი დედოფალი“ პირადად იყო ინიციატორი ბართლომეს სისტილიანი ლამისა, რომელმაც 40 ათასი ადამიანის სიცოცხლე შეინარა.

* იერუსალიმის გარეუბანში ქვის ხანის ეპოქის სამარხები გაითხარა. საცხოვრებელი დაახლოებით ცხრა ათასი წლისაა. ეს ის პერიოდი, როცა ადამიანი ჯერ კიდევ არ იცნობდა რკინას. სამაგიეროდ, ამ პატარა ქალაქის მცხოვრებლები შესანიშნავად ამუშავებდნენ ქვას. ნაგებობებს თითქმის იდეალურად დამუშავებული კედლები და იატაკი აქვს. ასევე, აქ აღმოაჩინეს ობსიდიანი ანატოლიიდან, ხმელთაშუაზღვის მარჯნის ნიჭარები და მალაქიტის სამკაული; ასევე საყოფაცხოვრებო ნივთები სინაის ნახევარკუნძულიდან.

ყველაზე გასაოცარი აღმოჩნდა გათხრებისას ნაპოვნი დანების კომპლექტი, რომლებსაც 90 საუკუნის მერეც კი ისეთი მჭრელი პირები აქვს, ადამიანი ხელს ადვილად გაიჭრის. ნუ დაგავიწყდებათ, რომ პირები ქვისაა.

გვერდი მოაზნად ელენე ნულუპიკაძე

მგლები 5

უკანასკნელი კურდი

გაგრძელება. დასაწყისი
იხ. „თბილისელი“ №26-2(628)

რიბკინი მოუსვენრად წრიალებდა ოთახში. რამდენჯერმე სცადა თავის ხელში აყვანა და დამშვიდება, მაგრამ, ვერ შეძლო. დღეს უნდა გადაწყვეტილიყო, მისცემდა თუ არა ლუკა მოსკოვში დაბრუნების საშუალებას.

ბოლო ორი თვე მან ხარკოვის გარეუბანში, „ვერშინას“ კუთვნილ აგარაკზე გაატარა. აქ ყველაფერი იყო ნორმალურად ცხოვრებისთვის: კომფორტით მოწყობილი და შესაბამისად აღჭურვილი სახლი, საცურაო აუზი, საბილიარდო; შინამოსამსახურე ქალი, რომელიც სახლსაც ალაგებდა და საჭმელსაც უმზადებდა. სახლში მუდამ იმყოფებოდა ორი მცველი. ისინი მხოლოდ სახლს იცავდნენ და არაფრით ზღუდადნენ იგორს. მას ნებისმიერ დროს შეეძლო ქალაქში გამგზავრება, ამისთვის მანქანაც კი ჰყავდა. მაგრამ ის მაინც შინაპატიმრობაში გრძობდა თავს. ყველაზე ძალიან კი ის აღელვებდა, რომ არ იცოდა, როდემდე გაგრძელდებოდა ეს შინაპატიმრობა.

ვასილიჩის ბოლო სტუმრობისას მან შეპარვით ჩამოუვლო სიტყვა რუსეთში დაბრუნებაზე.

– რატომ? – გაუკვირდა ადვოკატს, – თუ აქ ცუდად გრძნობ თავს, შემიძლია, საცხოვრებელი ადგილი შეგიცვალაო.

– არა, – თავი გააქნია რიბკინმა, – აქ ყველაფერი, რაც კი შეიძლება, რომ აღამიანმა მოისურვოს. უფრო მეტიც – არასდროს მიცხოვრია ასეთ კომფორტში.

– მაშ, რაშია საქმე? – შენ თვითონ მითხარი – ვინ ვარ თქვენთვის, სტუმარი თუ პატიმარი? – ჰკითხა იგორმა.

– შენ თვითონაც კარგად იცი, როგორც მოხედი აქ. ლუკას ეს რომ არ გაეკეთებინა, ახლა ცოცხალი არ იქნებოდი, – უპასუხა ვასილიჩმა.

– მესმის... ამისთვის მაღლობასაც კი გადავუხდი, მაგრამ, მას შემდეგ რაღაცეები შეიცვალა.

– რას გულისხმობ? – მალიშევი ცოცხალი აღარ არის, კრილოვი სამსახურიდან გაათავისუფლეს, – თქვა იგორმა.

ვასილიჩმა გაოცებით შეხედა. მან არაფერი

იცოდა რუსეთის გენეროკურატურის საგამოძიებო სამსახურის ხელმძღვანელის დათხოვნის შესახებ.

– შენ გაგაფრთხილეს, რომ მოსკოვს არ დაჰკავშირებოდი! – უკმაყოფილოდ თქვა ადვოკატმა.

– არც დავკავშირებივარ, – თავი იმართლა რიბკინმა.

– მაშ, საიდან შეიტყვე კრილოვის სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ?

– ეს ინფორმაცია გენეროკურატურის საიტზე დევს, – უპასუხა იგორმა.

– მიზეზი?

– ოფიციალურად ის სამსახურებრივი მოვალეობის უგულვებელყოფისთვის დაითხოვეს. ის ვალდებული იყო, დაეწყო მოკვლევა დოსიების დაკარგვის ფაქტზე, მაგრამ ეს არ გააკეთა – ჩანს, მალიშევმა დაითანხმა მოკვლევის დროებით შეჩერებაზე. ეს ფაქტი გრომოვის მეგობარმა ჟურნალისტებმა გამოჩნრიკეს და სკანდალის თავიდან ასაცილებლად გენეროკურატურა, იძულებული გახდა, კრილოვი სამსახურიდან გაეთავისუფლებინა.

– და, შენ მიგაჩნია, რომ კრილოვის გათავისუფლება შენს შანსს ზრდის? – ჰკითხა ვასილიჩმა.

– რა თქმა უნდა, – სწრაფად უპასუხა რიბკინმა, – მე შევძლებ იმის დამტკიცებას, რომ არაფერი მაკავშირებს დოსიების საქმესთან. ამაში გრომოვის მეგობარი ჟურნალისტები დამეხმარებიან. ვერასდროს წარმოვიდგენდი ამას, მაგრამ, მათ ფულადი ჯილდოსც კი დაანეს ეს მისთვის, ვინც ჩემს შესახებ ღირებულ ინფორმაციას მიანვდის!

– კარგად გქონია საქმე, – გაიცინა ვასილიჩმა, – ორი კაპიკის შოვნის შანსიც გაგიჩნდა!

– ვიფიქრებ ამაზე, – თავი დაუქნია რიბკინმა.

– მოდი, სერიოზულად მივუდგეთ ამ საკითხს, – განაგრძო ვასილიჩმა, – იმას თუ ხვდები, რომ გრომოვის დაღუპვის შესახებ, უამრავ კითხვას დაგისვამენ? შენ ხომ მკვლელობის ერთადერთი თვითმხილველი ხარ!

– ვიცი და მეც ბევრი ვიფიქრე ამაზე. – და, რა დასკვნამდე მიხვედი?

– სიმართლეს ვიტყვი. გრომოვი ხომ მალიშევის „ოპერებს“ შემოაკვდათ, – უპასუხა რიბკინმა.

– მერე კი მალიშევის „ოპერები“ სხვა ხალხს „შემოაკვდათ“! – დაამატა ვასილიჩმა, – მათ შესახებ რას ეტყვი გენეროკურატურის გამომძიებელს?

– არაფერს... მე არაფერი ვიცი ამის შესახებ. მალიშევი ძალზე ბუნდოვან საქმეებში იყო გახვეული. ვინ გამორიცხავს, რომ მისი დაღუპვაც იმ საქმეებს არ უკავშირდება? – უპასუხა რიბკინმა.

– იგორ, მე მესმის, რომ შენ სახლში დაბრუნება და ჩვეული ცხოვრების გაგრძელება გსურს, მაგრამ, სურვილი ერთია და რეალობა – მეორე. საქმე „ევგებს“ პოლიკონიკის მკვლელობას ეხება და ნებისმიერ შემთხვევაში უნდა გაიხსნას – ეს „ევგებსთვის“ მუნდირის ღირსების საკითხია. შენ კი ძალიან ბევრი იცი ამ საქმის შესახებ. რა თქმა უნდა, შენ შეგიძლია, „ნუნზიკას“ პოზიცია დაიჭირო – „არაფერი ვიცი, არაფერი მინახავს“... პირიქით, დაზარალებულად, მსხვერპლად გამოიყვანო თავი!.. შეიძლება, ამაში გენეროკურატურაც დაგეთანხმოს, მაგრამ, „ევგებს“ არასდროს შეურიგდება ასეთ ვითარებას. შენგან სასურველი ჩვენება თუ ვერ მიიღეს, მკაცრად დაგსჯიან. ბოლომდე მიყვანენ საქმეს, რომლის დამთავრებაც ვერ მოასწრო მალიშევმა... მოგკლავენ! – თქვა ბოლოს ვასილიჩმა.

– მე მაინც ვაფრთხილებ! – მტკიცედ უპასუხა რიბკინმა.

– ჰო, მაგრამ, ეს მხოლოდ შენ არ გეხება. ვინ მოგვეცემს გარანტიას, რომ შენ არ ალაპარაკდები?

– არ მენდობით? – მოიღრუბლა იგორი, – მე კარგად ვიცი, რაც გააკეთებ ჩემთვის და სიკეთეს, მხოლოდ სიკეთით ვუპასუხებ!

– აქ ძალიან იოლია ამაზე ლაპარაკი, მაგრამ, როგორ მოიქცევი, როდესაც რომელიმე უდაბურ ადგილას, მკვლელების პირისპირ აღმოჩნდები?

რიბკინმა დუმით უპასუხა.

– მეც არ ვიცი, – განაგრძო ვასილიჩმა – და ამიტომაც ვუპასუხებ: არა!.. ვიდრე ყველაფერი არ გაირკვევა, შენ აქ დარჩები!

– ესე იგი, მე მაინც პატიმარი ვარ? – ცივად ჰკითხა იგორმა.

– როგორც ვინდა, ისე გაიგე.

– კარგი, დავრჩები, მაგრამ, როდემდე? აქ პატიმრად თუ არა, უკვე შინაურ ცხოველად ვგრძნობ თავს – ზაზუნად ან ზღვის გოჭად, რომლის ერთადერთი დანიშნულება ჭამა და პატრონის ვართობაა!

– შემიძლია, გასართობი შემოგთავაზო.

– რას გულისხმობ? – ჰკითხა რიბკინმა.

– შენ კარგი ოურისტი ხარ. მე კი ბოლო ხანებში მთლიანად მოვეყმი კომპანიის საქმეებს, – უპასუხა ვასილიჩმა, – ხომ არ დამეხმარები?

– დიდი სიამოვნებით, მაგრამ, ეს არაფერს შეცვლის. მე მაინც რუსეთში დაბრუნებაზე ვიფიქრებ და, თუ თქვენ ამის საშუალებას არ მომიცემთ, ჩემით ვაკავებთ ამას!

– რა ვინდა, იგორ, რატომ ეძებ თავგადასავლებს? კარგად დაფიქრდი. შეიძლება, ასეთი შანსი აღარასოდეს მოგცეს. შენ გთავაზობენ ახალი ცხოვრების დაწყებას. მიაფურთხე გენეროკურატურასა და დაბლვერილ, მუდამ უკმაყოფილო ხელმძღვანელებს, გვამებს, სისხლს, უძილო ღამეებს, იმაზე ფიქრში გათენებულს, თუ ვინ ჩაიღინა ესა თუ ის დანაშაული, მოხსენებთი ბარათების უსასრულოდ წერასა და სისხლის სამართლის საქმეებს. შენ მიიღებ ახალ საბუთებს, უკრაინის მოქალაქეობასა და საინტერესო სამუშაოს. ამბობ, რომ არასდროს გიცხოვრია ასეთ კომფორტში – ესე იგი, მოგწონს ეს სახლი და მანქანა?

– მომწონს, – გულწრფელად უპასუხა იგორმა.

– ჩათვალე, რომ ისინი შენია, მაგრამ, ეს არაფერია იმასთან შედარებით, რისი მიღწევის საშუალებაც მოგეცემა. სამოთხ ნელინადმი ეს ქოხი აღარ მოგეწონება და სხვაზე, ბევრად უკეთესზე დაიწყებ ფიქრს და, მხოლოდ ფიქრს

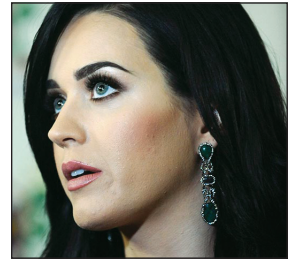

ქალიშობი

დასახელდა 2013 წლის ყველაზე სექსუალური ქალის ასეული

მამაკაცების ჟურნალმა Men's Health-მა, რომელიც ყოველწლიურად აქვეყნებს 100 ყველაზე ლამაზი ქალის სიას, 2013 წლის რეიტინგში პირველ ადგილზე ამერიკელი პოპმოდელური, კეტი პერი დასახელდა. ჟურნალმა, გარეგნული მონაცემების გარდა, 28 წლის პერის მუსიკალური მიღწევებიც გაითვალისწინა, მათ შორის „გრემის“ ნომინაციაზე წარდგენა, ომორის გრძობა, მიზანსწრაფულობა, ყოველივე ამის გათვალისწინებით კი შოუ-ბიზნესის, მსახიობების, ტელეწარმომადგენლისა და ფოტომოდელის ამ ასეულის სათავეში დადგა.

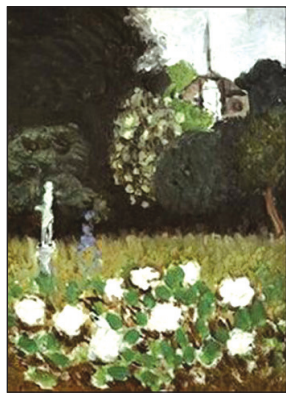
სილამაზის ათეულში მოხვდნენ ისეთი ცნობილი მსახიობები, როგორებიც არიან ანჯელინა ჯოლი, სკარლეტ იოჰანსონი და ჯენიფერ ანისტონი. შოუბიზნესის ცნობილ ვარსკვლავებს შორის 30-ე ადგილზე აღმოჩნდა ყოფილი საბჭოელი ფრანგი მსახიობი და მოდელი ოლგა კურილენკო. რეიტინგის პირველი ათეული ასეთია: 1. კეტი პერი, 2. მილა კუინისი, 3. კრისტინა ჰენდრიქსი, 4. ჯენიფერ ლოურენსი, 5. ჯენიფერ ანისტონი, 6. სკარლეტ იოჰანსონი, 7. ანჯელინა ჯოლი, 8. ბიონსე, 9. უიზლ ბუნდშენი, 10. ამბერ ჰარდი.

Men's Health-ის ტოპ-ასეულში მოხვდნენ, ასევე, ცნობილი სახეები: შარლოტ ტერონი – 36-ე ადგილი, მომღერალი ჯენიფერ ლოპესი – 72-ე ადგილი, კემბრიჯის ჰერცოგინია კეტრინ (ქეთი მიდლტონი) – 73-ე ადგილი, მსახიობი ნატალი პორტმანი – 83-ე, მსახიობი ემა უოტსონი – 88-ე, მომღერალი ლედი გაგა – 92-ე და სხვები. ასეულის ბოლო წარმომადგენელი ამერიკელი ტელემსახიობი მეგი გრეისი.

ჟურნალმა Men's Health-მა მსოფლიოს 44 ქვეყანაში 20 მილიონამდე ადამიანი გამოკითხა.

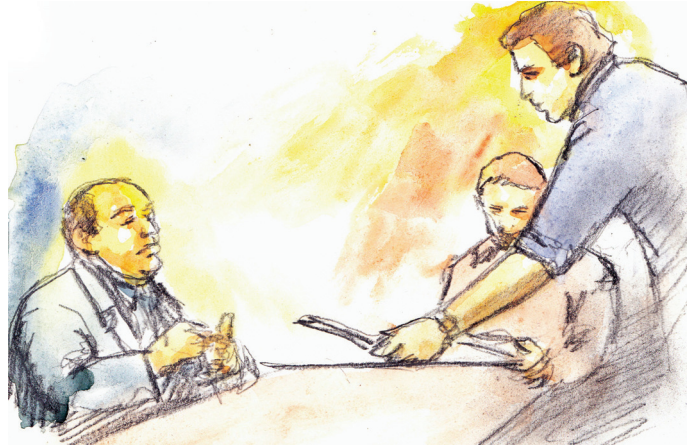
იკოპენ მატისის 1987 წელს დაკარგული ნახატი

ანრი მატისის ტილო Le Jardin („ბაღი“), რომელიც დაახლოებით მილიონ დოლარადა შეფასებული, სტოკჰოლმის თანამედროვე ხელოვნების მუზეუმს დაუბრუნდა, საიდანაც 1987 წლის 11 მაისს მოიპარეს. მძარცველებმა შესასვლელი კარი გატყვეს და შენობაში ისე შეიპარნენ. დაცვა მხოლოდ 10 წუთის შემდეგ მივიდა.

აღსანიშნავია, რომ მათ მუზეუმიდან მხოლოდ ეს სურათი ნაიღეს. სხვათა შორის, ქურდები რამდენჯერმე დაუკავშირდნენ მუზეუმის ხელმძღვანელობას და შედეგის შესყიდვა შესთავაზეს. თუმცა, დასახლებული თანხა მათთვის მიუწვდომელი აღმოჩნდა. ექსპერტებმა აღნიშნეს, რომ მოპარულ სურათს რეალური ღირებულება არ აქვს – მატისი ძალიან ცნობილია და მისი ღია ბაზარზე გაყიდვა შეუძლებელია.

დიდი მხატვრის მიერ 1920 წელს შესრულებული ნახატი შობის წინა დღეებში დაბრუნეს. პოლიციამ კოლექციონერმა ის ინგლისში, ესექსის საგრაფოს არტილერის შესთავაზა. კომპანია Charles Fine Art-ის დილერმა ჩარლზ რობერტსმა დაკარგული ხელოვნების ნაწარმოების რეესტრში Art Loss Register (ARL) მოიძია და აღმოაჩინა, რომ მატისის „ბაღი“ მოპარული იყო. მან ამის შესახებ რეესტრის დირექტორს, კრისტოფერ მარინელის აცნობა. როგორც მარინელიმ თქვა, კოლექციონერს მოელაპარაკნენ და „ყოველგვარი გადასახადისა და ხელუბნების გადაგრების“ გარეშე, მან სურათი დათმო. ის კი არა და ამყად განაცხადა, რომ ეს მისი საშობაო საჩუქარი შედეგებისთვის.

მოცემული პირობა შეაჩერებს?
 – ეს მისი ბოლო გამოხდომა იქნება. ამის შემდეგ მას ველარაფერი უშველის! – თქვა ზიბკომ.
 – დიდი შეღავათია, – მწარედ გაეცინა გუსმანს, – მე თუ მომკლა, თქვენ გეგეშმიძს დასჯით, მაგრამ, ამით რა შეიცვლება ჩემთვის?!
 – ნუ ლელავ, გეგეშმიძ ამ ზღვარს არ დაარეგვს. ამით ძალიან ბევრს, პრაქტიკულად, ყველაფერს დაკარგავს... იგივე პირობა ეხება სერგეისაც, – კაცუბას გახედა ზიბკომ, – მე გარანტია უნდა მქონდეს, რომ მას არაფერი დაუშავდება!.. შევთანხმდით?
 – შევთანხმდით... როდის უნდა გავაკეთო განცხადება თანამდებობიდან გადადგომის შესახებ?
 – ეს საქმე არ არის. ორი კვირა გეყოფა შენი საქმეების მოსაწესრიგებლად?
 – მეყოფა, – დაუდასტურა გუსმანმა.
 – კეთილი... – ზიბკო კაცუბას მიუბრუნდა, – თანამდებობაზე შენც ვერ დარჩები, სერგეი!
 – რა?! – თვალები გაუფართოვდა კაცუბას, – ჩემგან რაღა გინდათ?! აქეთ ვარ დაზარალებული. თქვენს საქმეებს ვავაგრებდი, ჩემსას ხომ არა და ამის გამო კინაღამ მომკლეს!
 – ვერ დარჩები, – შეუვალი სახით გაიმეორა ზიბკომ, – შენ წლების განმავლობაში ასრულებდი გეგეშმიძის დავალებებს, აწვდიდი ინფორმაციას, ლობირებდი „ვერშინას“. ყველაზე მსუბუქი შეფასებით, ეს სრულიად შეუფერებელი საქმიანობაა შინაგან საქმეთა სამინისტროს კურატორისთვის. უბრალოდ რომ ვთქვა, შენ წილობას არ იმსახურებ!
 – საერთოდ მაძევებთ? – ყრულ იკითხა კაცუბამ.
 – არა... სხვა თანამდებობაზე გადასვალ... შესაძლოა, სოფლის მეურნეობის სამინისტროში ან განათლებაში. მოკლედ რომ ვთქვა, ისეთ თანამდებობას შეგიჩვენებ, რომელზე ყოფნითაც გეგეშმიძესა და „ვერშინას“ ველარაფრით დაეხმარები, ანუ, ბიზნესიდან და სამართალდამცავი სისტემიდან შორს იქნები. ეს ყველაფერია, რისი შემოთავაზებაც შემიძლია. რა თქმა უნდა, შენ შეგიძლია, აჯანყდე და ხმაური ატეხო, მაგრამ, არ გირჩევ, სერგეი!
 კაცუბამ დუმილით უპასუხა.
 – ესე იგი, ყველაფერი გავარკვეით, – განაგრძო ზიბკომ, – ახლა კიდევ ერთი საკითხი დავგვრჩა მოსავაგრებელი. ამ საქმემ დიდი მითქმამოთქმა გამოიწვია. ჩვენი მცდელობის მიუხედავად, ინფორმაცია მანაც გაჟონა. ჯერჯერობით ხმამაღლა ვერაფერს ბედავს ამაზე საუბარს, მაგრამ, ვილაც-ვილაცებები მაინც ჩურჩულებენ: გუსმანმა მკვლელები მიუგზავნა კაცუბას. მან კი, თავის მხრივ, შური იძია და მისი პირადი დაცვის ნევრები ამოხოცაო!.. ფანტაზიორების მიერ შექმნილ ვერსიებზე ხომ საერთოდ არ ღირს ლაპარაკი. ეს ჭორები სასწრაფოდ უნდა შევაჩეროთ: თქვენ თავად უნდა დაუმტკიცოთ ყველას, რომ თქვენ შორის კონფლიქტი არ მომხდარა და ძველებურად ახლო ურთიერთობა გაკავშირებთ.
 – კი მაგრამ, როგორ? – ერთმანეთს გადახედეს გუსმანმა და კაცუბამ.
 – დღეს საღამოს ახალდაფუძნებული ტელევიზია „ალფა ტვ“ პრეზენტაციას მართავს. პრეზენტაციაზე მინვერები არიან ხელისუფლებისა და მედიის წარმომადგენლები. ბუნებრივია, ღონისძიებას დაესწრებიან ჟურნალისტებიც. თქვენ ერთად მოხვალთ პრეზენტაციაზე, ისაუბრებთ, დალუგებ შამპანურს, ჟურნალისტებს თქვენთან გასაუბრების საშუალებას მისცემთ და მათ ყოველ კითხვას შესაბამის პასუხებს გაცემთ... ეს კი თქვენი მოსაწვევი ბარათებია, – დაასრულა ზიბკომ და მაგიდაზე ორი კონვერტი დადო.

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

მომზადდა ლამაზ ბაბუკიამ

ნოდიკო ცაცხიშვილი რა სოფო გელოვანი

„ეგროზიზაცია“ რიყცით წარმოვინებ

14 მაისს ნოდიკო ცაცხიშვილი და სოფო გელოვანი საქართველოს სახელს ყველაზე მასშტაბურ კონკურსზე – „ეგროზიზაციაზე“ წარადგინენ...

ნელს ორმაგად ბედნიერები შევხვდნენ. რაც მთავარია, ორივე მაქსიმალურად მზად არის, რომ, როგორც დღეცხმა, 39 ქვეყანას შორის დიდ წარმატებას მიაღწიოს...

ნოდიკო: „საზოგადოებრივმა მასშტაბებმა“ გადანიჭილა, რომ „ეგროზიზაციისთვის“ სოლისტები დაენიშნა...

სოფო: „ეგროზიზაციაზე“ სრული კომფორტი გვექნება, რადგან, ძალიან კარგ და ძლიერ ფგუფთან გვიწევს მუშაობა. რაც შეეხება სიმღერას...

ნოდიკო: ნელს „ეგროზიზაციაზე“ საქართველოს გარდა, კიდევ რამდენიმე ქვეყნიდან წარდგება დღევითი. პროგნოზს ვერ გავაკეთებ – სიმღერა მოიგებს...

„ზენიზიზაცია გავაყოლო“ ბელოვინი

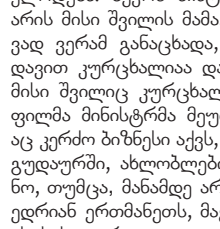
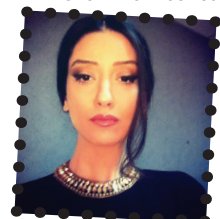
11 იანვარს გალერეა „ვანდაში“ კიდევ ერთხელ შედგა ორი ნიჭიერი ხელოვანის – ლევან მინდიაშვილისა და უტა ბეჰიას ტანდემი. ისინი დიდი ხანია, უცხოეთში ცხოვრობენ: ლევანი – ბუენოს-აირესში, ხოლო უტა – ნიუ-იორკში...

ლევან მინდიაშვილი: „ერთი წლის წინ გადავწყვიტე, რომ აღარ მეხატა აღარც ადამიანის სხეული და არც ადამიანი; თან, იმ პერიოდში დავინწყე პერფორმანსების გაკეთება, ანუ, თავად დავინწყე სხეულთან მუშაობა. ამიტომ, ნაკლებად აქტიური ვახდა იმის დახატვა, რისი გაკეთებაც ფიზიკურად შემიძლო...“

ნინი ბაქრაშვილი ბავშვებს მოსყიდვით გაცხიბნ... ვინაა ქობალია მყოფილი ბიზნისი... რაწილი მისი უფროსი ძმისა...

თბილისი ქორების ქალაქი რომ არის, ალბათ, ამაზე ორი აზრი აღარ არსებობს. აქ ადამიანების დიდ ნაწილს, პოლიტიკის შემდეგ, ყველაზე მეტად ის აინტერესებს, ვინ გათხოვდა, სად გათხოვდა, როგორი ქორწილი ჰქონდა, რა ეცვა და ელოდება თუ არა ბავშვს. პოდა, ახლაზან ვაგერცელდა ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ მომღერალი ნინი ბაქრაშვილი ფეხმძიმედ არის. როგორც ცნობილია, ის რამდენიმე თვის წინ რუსეთში მცხოვრებ ქართველს, ირაკლი კუჭალაძეს გაჰყვა. ცოტა ხნის წინ ნინი თბილისში ჩამოვიდა და საზოგადოების თავშეყრის ადგილებშიც არაერთხელ გამოჩნდა. როგორც ჩანს, ფეხზელ თვალს მისი ფეხმძიმობის ამბავი არ გამორჩენია. შევიტყვეთ, რომ ნინი ბავშვის გაჩენას რუსეთში აპირებს. ფეხმძიმობაზე გამახსენდა და, საზოგადოებისთვის კარგად არის ცნობილი, რომ ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების ყოფილი მინისტრი, ვერა ქობალიაც ბავშვს ელოდება. ბევრს აინტერესებს, ვინ არის მისი შვილის მამა. როგორც თავად ვერა განაცხადა, მისი მეუღლე დავით კურცხალიაა და, შესაბამისად, მისი შვილიც კურცხალია იქნება. ყოფილმა მინისტრმა მეუღლე, რომელსაც კერძო ბიზნესი აქვს, ოფიციალურად გადაურჩა, ახლობლების წრეში გაიყვნო, თუმცა, მანამდე არაერთხელ შეხვედრიან ერთმანეთს, მაგრამ, მათ შორის სასიყვარულო ფილიდეტი მხოლოდ რამდენიმე თვის წინ გაჩნდა. ვერა ქობალია ბავშვის გაჩენას საქართველოში აპირებს, რადგან სურს, რომ მისი შვილი საქართველოს მოქალაქე იყოს.

იხილეთნოდიკო ბელოვინი წარმოგიყვარებთნი

უსაფრთხოების ექსპერტთა კავკასიის აკადემიამ 29 დეკემბერს სასტუმრო „ქორთიანდ მარიოტში“, კიბერუსაფრთხოებაზე პირველი წიგნის პრეზენტაცია გამართა – ესაა „კიბერკრიმინალი – ლეგალური და სადაზვერვო ასპექტები“. პრეზენტაციაზე განხილული იყო საქართველოში განვითარებული ბოლოდროინდელი მოვლენები, რომლებიც უკავშირდება სადაზვერვო ოპერაციებს, ეროვნულ უსაფრთხოებას, სამართლებრივ პრობლემებს და, ასევე, თანამედროვე ტექნოლოგიების გლობალური უსაფრთხოების სფეროში. პრეზენტაციაზე მონაწილე იყვნენ როგორც უსაფრთხოების სფეროს ნაწიყვანი ფროფესორნალები, ისე უცხოური ბჭედვითი და ტელემედის წარმომადგენლები. წიგნის მიზანია, მკითხველს სრული ინფორმაცია მიანოდოს კიბერუსაფრთხოებისა და კიბერკრიმინალის ლეგალურ ასპექტებზე; სადაზვერვო საქმიანობასა და თანამედროვე საფრთხეებს შორის პარალელუბზე; აღჭურვის მკითხველი ცოდნით ამ საფრთხეების ანალიზისთვის და სწორი სამართლებრივი ინტერპრეტაციისთვის. „ბოლო პერიოდში საქართველოში არაერთი საკანონმდებლო რეფორმა ჩატარდა, მიღებულ იქნა ახალი კანონმდებლობა კიბერკრიმინალთან მიმართებაში; სხვადასხვა სამართალდამცავ უწყებაში შეიქმნა ახალი ორგანიზაციული სამტატო ერთეულები; მოხდა პროკურორთა გადაზადება და დადევით შემდეგი რეალობის წინაშე: ჩვენ გვაქვს კიბერკრიმინალის შემთხვევები, განახლებული კანონმდებლობა, რომელიც უშუალოდ მასზე მიმართული და კარგად არის მოზადებული პროკურორებისთვის. ის, ვინც მოჰყვება კიბერკრიმინალთან დაკავშირებულ ინციდენტში, სამართლებრივი დავის პროცესში სრულიად უძლურია, რადგან, საქართველოში ძნელად მოიძებნება ადვოკატი, რომელიც ერკვევა კიბერდანამულებებსა და თანამედროვე ტექნოლოგიებთან დაკავშირებულ საკითხებში, რაც ერთ-ერთი მთავარი პრინციპის – მართვა თანასწორობის დარღვევაა ინვესტ. ეს არის პირველი პრაქტიკული სახელმძღვანელო საქართველოში, რომელიც კიბერუსაფრთხოებას ერთდროულად ლეგალურ, ტექნიკურ და სადაზვერვო კუთხით განიხილავს“, – აღნიშნავს წიგნის ავტორი ლამა პატარაია.

წიგნი განკუთვნილია იურისტების, უფრნალისტებისა და უსაფრთხოების სფეროში მოღვაწე პროფესიონალებისთვის და აძლევს მათ სრულიად ახალ პერსპექტივას, რომელიც დაეხმარება, უკეთ გამოიყენონ თანამედროვე ტექნოლოგიები ქვეყნისთვის უმნიშვნელოვანეს სფეროებში. წიგნი 1 იანვრიდან ხელმისაწვდომია თბილისის წიგნის მაღაზიებში. უსაფრთხოების ექსპერტთა კავკასიის აკადემიამ კიბერუსაფრთხოების სფეროში ადვოკატობის პუბლიცისტიკის განვითარებისთვის სპეციალური სერიაც შექმნა, რომლის ფარგლებშიც დადგენილია არაერთი ღირებული სახელმძღვანელო გამოცემა.

მომზადა ნათია უტიანვილა

ქალის სხეულზე ყველაზე უცნაური ძუძუები: თუ ცოლს დიდი აქვს, ქმარს პატარუბისკენ მიუწევს გული, თუ პატარები – პირიქით...

***

ჩვენმა გუნდმა ულამაზესი გოლი გაიტანა, რასაც მონინალმდევე გუნდის მოთამაშეებმა შემთხვევითი სამი გოლით უპასუხეს.

***

პოლიციელი უყურებს გოგონას, რომელიც მდინარის პირას მივიდა, გაიხადა და, ის-ისაა,

წყალში უნდა შევიდეს, რომ პოლიციელი მისკენ გამოემართა და მკაცრად უთხრა:

- აქ ბანაობა არ შეიძლება!
- კი მაგრამ, სანამ გავიხდიდი, რატომ არ მითხარით...
- გახდა არ არის აკრძალული!...

***

ჩავიდა მოსკოველი ამერიკაში. ათვალერებს. შევიდა ბარში.

- მომეცით ერთი ბოთლი მაგარი ვისკი... არა, ორი...
- ზედმეტი ხომ არ მოგივთა?
- არა, მე მოსკოველი ვარ... დალია. მონევა მოუნდა.
- მაგარი სიგარეტი მომეცით... ორი კოლოფი...

- ზედმეტი ხომ არ არის?
- არა, მე მოსკოველი ვარ... მონია.
- ახლა კარგი იქნებოდა გოგო... არა ორი გოგო...

მოუყვანეს.

ნახევარი საათის შემდეგ გამოფორთხდა ოთახიდან...

- ხომ გაფრთხილებდით?
- აბა, რა ვიცოდი, რომ მოსკოველები იქნებოდნენ...

***

მატარებელი გვირაბში შევიდა. სიბნელეში და სიჩუმეში ლოყაში სილის გარტყმის ხმა გაისმა. გამოვიდნენ გვირაბიდან – კუბეში ყველა გაუნძრევლად თავის ადგილზე ზის.

„კარგი გოგო მყავს... პატიოსანი... თავი როგორ დაიცვა,“ – ფიქრობს დედა...

„დედაჩემი ნახე, კიდევ ფორმაში და ვილაც უზრდელუბს პასუხსაც კი სცემს“...

„ამ კახას უყურე, ყველას კალთაში უგორ-

დება, მე კი რისთვის მტკიცა სილა, კაცმა არ იცის“... – ფიქრობს ზემდევე.

„ნეტავი კიდევ შევიდეთ გვირაბში, მეორე ყბაშიც მოვცხო“... – გაიფიქრა ჯარისკაცმა.

***

კლიენტს მიმტანა ანგარიში მიუტანა. კლიენტმა ჩახედა და ითვლის:

- ხინკალი – 18 ლარი, მწვადი – 14, სალათა – 5 ლარი, ყველის ასორტი – 6, მწნილის ასორტი – 4, ღვინო – 23, ლიმონათი – 2 ლარი, სულ 72 ლარი. თქვენ 110 როგორ გამოგივდათ?
- ესე იგი, არ გამოგივდა...

***

ზარია. კარი დიასახლისმა გააღო. ზღურბლზე ფეხებმოჭერილი კაცი დგას...

- თუ შეიძლება, თქვენი ტუალეტით ვისარგებლებ, ძალიან მიჭირს...
- როგორ არ გრცხვენიათ, უცხო ოჯახში შემოვარდით, თანაც ასეთი მოთხოვნით...

- კიდევ ერთხელ ბოდიშს გიხდით ქალბატონო, მართალი ბრძანდებით, მაშინ, სხვა გზა არ მაქვს და აქვე ვიზამ...

***

მილიციის აკადემიაში გამომცდელი ეკითხება კურსანტებს:

- თქვენ წინაშე დევს ეჭვმიტანილის პროფილი. რა დასკვნის გამოტანა შეგიძლიათ?
- პირველი კურსანტი: ეჭვმიტანილს ერთი ყური აქვს.
- არ არის სწორი. აბა, თქვენ?
- მეორე კურსანტი: ეჭვმიტანილს ერთი თვალი აქვს...
- არ არის სწორი. აბა, შემდეგი!
- ეჭვმიტანილს ღინზა აქვს...
- ყოჩაღ! აბა, აუხსენი შენს უტვინო მეგობრებს, როგორ გადაკეთე ასეთი დასკვნა?
- ელემენტარულად: ცალ ყურზე სათვალე ხომ არ გაუჭერდებოდა?!

***

ტიპი მივიდა სასტუმროში და ნომერი ითხოვა.

- არ გვაქვს ნომრები... მხოლოდ ერთი ად-

გილია თავისუფალი ორადგილიანი, ოღონდ, ვერავინ ძლებს – იქ დაბინავებული მამაკაცი ისე ხვრინავს, თვალს ვერ მოხუტავ...

- არა უშავს... დილით პორტიე ეკითხება, როგორ გეძინათო.

- ნორმალურად.
- არ ხვრინავდა?!
- ხვრინავდა კი არა, თვალი არ მოუხუტავს... დაძინების წინ მივედი, ვაკოცე და ვუთხარი: ძილი ნებისა, საყვარელო-მეთქი...

***

მე ისევ ჩახედე მას პირდაპირ თვალებში და დავიჩურჩულე: „შენ ყველაზე ძვირფასი ხარ, რაც მე გამაჩნია“... – და სარკეს მოვშორდი.

***

ქალმა ქმარი ქირურგთან მიიყვანა:

- რაც ავარიაში მოყვა, მას შემდეგ აღარ შეუძლია და ვინმეს გადაუნერგეთ...
- ექიმმა შესანიშნავად გაუკეთა ოპერაცია... გავიდა რამდენიმე თვე და ქალი ექიმს შემთხვევით შეხვდა.

- ექიმო, ეს რა მიქენით? ადრე ათასში ერთხელ მაინც ახერხებდა და ახლა საერთოდ აღარ მეკარება...

- მომიყვანეთ ქმარი და გავარკვევ. მივიდა ქმარი ექიმთან.
- რა გჭირს, ვერ ახერხებ? – ეკითხება ექიმი.

- არა, რას ამბობთ, დღეში რამდენჯერმე: დილით – მდივანთან, შემდეგ – რამდენიმე თანამშრომელთან, საღამოს – მეზობელთან, მეგობრის ცოლთან...

- კი მაგრამ, ცოტა ენერგია ცოლისთვისაც შემოინახე!

- როგორ, ეს ხომ სხვისია და საკუთარ ცოლს ვალაღატებინო?!

***

- შენმა ცოლმა ჩააბარა გამოცდები მართვის მონმობის ასაღებად?
- ნაწილობრივ.
- ეს როგორ?
- მხოლოდ ფული...

***

- ვაა, მერაბ, როგორ ხარ? შენზე მითხრეს ავარიაში მოყვაო...

- უკვე გამოვკეთდი.
- კი მაგრამ, მაგარი მძღოლი ხარ და ეს როგორ მოგივიდა?
- ეგ... მე და ჩემი ცოლი ახლობელთან მივდიოდით. ვხედავ, მაგარი გოგო დგას, ნახევრად შიშველი და ჩემმა შტერმა ცოლმა თვალეზე არ ამაფარა ხელი?!

ორიგინალური საჩუქარი ღირებურობისთვის და გზისგარეშე მოსაზრებები

კურორტ საირმის მისადგომებთან „ფუნქციონირებს“ პატარა და უსაყვარლესი სოფელი – ფერსათი.

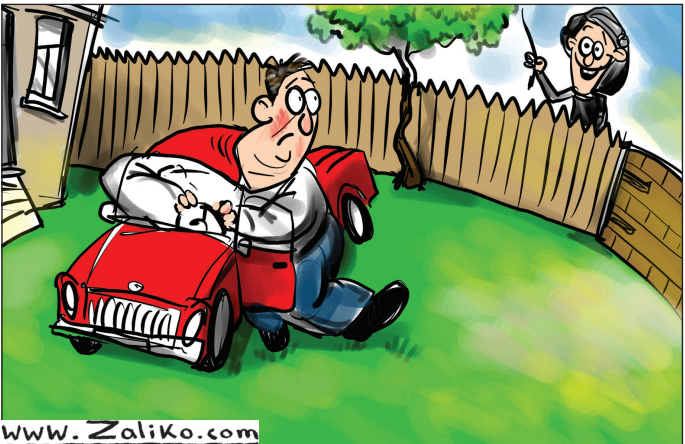
ბიძაჩემი (მამის მხრიდან), ვალიკო მერკვილიშვილი ცხოვრობდა იმ სოფელში. 165 კილოგრამი გახლდათ წონით; სიმაღლე – 230 სანტიმეტრი.

მოკლედ, უზარმაზარი კაცი იყო სკოლის დირექტორი ვალიკო.

ვსარგებლობ შემთხვევით და ვიტყვი, რომ მისი აღზრდილი მოსწავლეები სულ დიდი პროკურორები გამოვიდნენ საქართველოს მასშტაბით.

ამ უზარმაზარ კაცს წლებიც რომ მოემატა და წონაც, მთავრობაც (მაშინ კომუნისტები მართავდნენ ქვეყანას) შევიდა მდგომარეობაში და ღვანჯიცი დაუფასეს: ცოტა იქით, ცოტა აქეთ და – „მოსკვირი“ აჩუქეს 60 წლის იუბილეზე.

ვალიკო ამას არ ელოდა და გახარებულმა გვარიანი სუფრა გაშალა. დიდიან-პატარიანად მოიხდია ყველა და გრიან-

www.Zaliko.com

გრიანით ჩაატარა იუბილე. მეორე დღით, გახეულ „ახმელიაზე“ გამოხანცალდა ეზოში და მზრუნველი მონაფეხების მიერ სახლში მოგვლევებული მანქანა „მოსკვირი“ შეათვალერა.

მერე მოკრძალებულად გამოალო კარი საჭის მხარეს და უნდა ჩაჯდეს... ვერ შეეცა: შეყო თავი კაბინაში, მაგრამ ფეხების ადგილი აღარ დარჩა. ისევ თავიდან დაიწყო – ახლა პირდაპირ ფეხებით „შეუტია“: შედგა მარჯვენა ფეხი, მერე მოიხარა, მაგრამ, არც ახლა გამოუვიდა არაფერი – თავი აღარ შედის. გადმოვიდა ისევ და ახლა გვერდულად წავიდა... არ გეტყვით არაფერი... ვერ შეეცა მანქანაში. გასავათდა კაცი. ბოლოს და ბოლოს, იფიქრა – ჯერ ხელს შეეყოფ და მერე მივანგებო. შეყო მარჯვენა ხელი, მოეპოროყყო საჭეს, მაგრამ, ახლა უკანალი დარჩა გარეთ. ამ წვალეზასა და ტანჯვაში და მეზობელმა გაალო მეორე სართლის ფანჯარა. უყურა, უყურა ამის უბედურებას და ღინჯაღ ეუბნება: – ვალიკო... გადააჯექი, ზემოდან გადააჯექი მაგ ჩემისას და შემოჰკარი წკეპლა...
მოამზადე პურაან მარკვილიშვილი

ცნობარი

- ავიბილეები ყველა მიმართულებით 215-80-80; 236-40-11
- ავტომანქანის გაქირავება, ტურები საქართველოში, სასტუმროს რეზერვაცია 218-22-44; 599 33-33-53
- ავტოსადგური „ოკრიბა“ 234-26-92
- ადამიანის უფლებათა ცენტრი 237-69-50; 245-45-33
- ავტომანქანების გაქირავება 595 33-21-00
- აღრუღების ეროვნული ბიუროს საინფორმაციო სამსახური 274-96-49
- გარემოს ეროვნული სააგენტო 243-95-32
- აეროპორტის საინფორმაციო ბიურო 231-04-21
- ბავშვთა უფლებების დაცვის საქალაქო ცენტრი 599 11-57-44
- გაზი გამოძახებით 292-32-46; 292-10-08
- შპს აკადემიკოს გ. ჩაიძის სახელობის გადაუდებელი კარდიოლოგიის ცენტრი 253-06-32
- საქ. მთავარი პროკურატურის ცხელი ხაზი 240-52-22
- გაზის საავარიო (ქალაქის) 14; 238-40-65, 237-79-91(საავარიო); 238-56-16 (ცენტ. სადისპეტჩერო)
- განათლების სამინისტროს კომუტატორი 231-89-40; ცხელი ხაზი: 240-40-45; 220-02-20
- გზებზე ტექნიკური დახმარება 599 25-42-54
- ჯანდაცვის სამინისტრო (ცხელი ხაზი) 251-00-33
- მეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის ცხელი ხაზი 220-62-32
- დამკრძალავი ბიურო, მუნიციპალური სანარმო „შერმესი“ 221-21-84; 221-25-84
- კავკაზუს ონლაინი, დეკემის გაგზავნა ტელეფონით 250-60-06
- ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახური 299-10-58; 299-11-21
- „თელასის“ საინფორმაციო ცენტრი 225-52; 225-52-11; 277-99-77
- „თელასის“ ცხელი ხაზი 277-99-99
- შპს იმუნოპრესის ცენტრი 231-22-78
- ოუსტიციის სამინისტრო 240-52-02
- კატასტროფის მადიციის ცენტრი. პაციენტების ტრანსპორტირება სტაციონარებიდან 231-13-20; 231-13-21; 595 33-18-03; 0 790 50-10-50

- საქართველოს ეროვნული კომუნიკაციების კომისია 238-61-40 (პრესსამსახური); 231-13-13 (ადმინ. დეპარტამენტი)
- დებარტრის პალატა 243-81-81 (ცხელი ხაზი); 243-81-78 (კანცელარია)
- კანალიზაციის საავარიო სამსახურის ცხელი ხაზი 293-11-11
- ლტოლეილთა და განსახლების სამინისტრო 243-11-00 (ცხელი ხაზი)
- მერიის ცხელი ხაზი 272-22-22
- ნავთილის ავტოსადგური 274-83-03; 274-63-23 599 39-35-35
- სახალხო დამცველი 291-38-14(15)
- ვაგ ზლის ცნობათა ბიურო: 219-90-10
- სახანძრო-სამანქველო ოპერატიული სამსახური 11, 111, 275-20-85, 241-17-71, 241-17-72
- საპატრულო პოლიცია 122
- „სასწრაფო სამედიცინო დახმარება 133“ 13; 254-70-04; 254-70-03
- სასწრაფო სტომატოლოგიური მომსახურება ბინაზე გამოძახებით 24 საათის განმავლობაში 247-87-78; 571 478-778
- საქართველოს მთავრობის კანცელარია 298-92-73 (ფაქსი), 228-22-88 (მისაღები)
- საგარეო საქმეთა სამინისტროს პრესისა და ინფორმაციის დეპარტამენტი 294-50-00 შიდა 24-01 (02, 03)
- საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის საკონსულტაციო ცენტრი, საბაჟო და საგადასახადო კონსულტაციები 177
- სადელამის სტომატოლოგიური კლინიკა, 222-67-22; 210-30-50; 599 57-64-12
- სოფლის მეურნეობის სამინისტროს შიდა აუდიტის სამსახური 237-80-50
- საქართველოს სტანდარტების ტექნიკური რეგლამენტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო 261-30-90; 261-30-21
- საყოფაცხოვრებო და სამეცნიერო ნარჩენების გატანა 245-20-23

- სამედიცინო-საინფორმაციო სამსახური 225-22-33 (საინფორმაციო); 225-22-45 (ადგილზე მომსახურების განყოფილება, მედიკამენტების სახლში მიტანა)
- სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სურსათის უვნებლობის ვეტერინარიის მცენარეთა დაცვის ეროვნული სამსახური, რეგისტრაციების და ნებადართვის სამმართველო 291-91-67 (68)
- საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი საქ-პატენტი 292-31-66; 291-71-80 (ცხელი ხაზი)
- საქართველოს მომხმარებელთა ფედერაცია 299-85-71
- ტაქსი გამოძახებით 293-91-00
- ადამიანთა ფაქტორის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდი – 210-02-29; ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დახმარება, ცხელი ხაზი – 230-99-03.
- შინაგან საქმეთა სამინისტროს ცხელი ხაზი 251-70-34; 241-10-68 (კანცელარია, მოქალაქეთა და წერილობით განყოფილება)
- ფინანსთა სამინისტროს 226-14-12; 226-14-10 (კანცელარია); 226-24-09
- კორნელების რეგისტრაცია სილნაღმი 595 24-77-77
- ლეთისძელოთა კავშირის ცხელი ხაზი (მუზღუდელო შესაძლებლობების მქონე პირთათვის) 225-01-45; 222-54-17
- „ყაზრანსგაზი“ 220-04-04 (გაზიფიკირების სამსახური)
- „ყაზრანსგაზის“ სადისპეტჩერო 231-04-04
- „ყოფილი პოლიტპარტიზმები – ადამიანის უფლებებისთვის“ 599 37-40-20
- შინაგან საქმეთა სამინისტროს გენერალური ინსპექციის ცხელი ხაზი 298-39-43; 299-53-50
- შინაგან საქმეთა სამინისტროს თბილისის მთავარი სამმართველოს სამორიგეო 241-42-63
- შინაგან საქმეთა სამინისტროს მორიგე 274-62-67
- საქციო საზოგადოება „ცენტრალური ავტოვაგალი“ 275-34-33
- ნარკოლოგიის სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტი, ნარკოლოგიურ-ამბულატორიული დანესტრუქცია 239-95-08 (რეგისტრატურა)
- წყალკანალის ცხელი ხაზი 293-11-11

**როდის
ჰქონდა
„გაჭედვები“
გიორგი
ვარდოსანიძეს
და რატომ იყო
მის გაგომ უოკები
საღობე ჭაჭუა**